

Rapport

Midtveisrapport sosiokulturell stedsanalyse Gulset

OPPDRAUGSGIVER

Skien kommune

EMNE

Midtveisrapport - Sosiokulturell stedsanalyse
Gulset

DATO / REVISJON: / 03.01.2025

DOKUMENTKODE:

Figur 1 KI-genererte bilder, foruten bildet nederst i midten fra tidligere gjennomført prosjekt av Multiconsult.

Multiconsult

Dette dokumentet har blitt utarbeidet av Multiconsult på vegne av Multiconsult Norge AS eller selskapets klient. Klientens rettigheter til dokumentet er gitt i den aktuelle oppdragsavtalen eller ved anmodning. Tredjeparter har ingen rettigheter til bruk av dokumentet (eller deler av det) uten skriftlig forhåndsgodkjenning fra Multiconsult med mindre annet følger av norsk lov. Multiconsult påtar seg intet ansvar for bruk av dokumentet (eller deler av det) til andre formål, på andre måter eller av andre personer eller enheter enn det som er godkjent skriftlig av Multiconsult. Deler av dokumentet kan være beskyttet av immaterielle rettigheter og/eller eiendomsrettigheter. Kopiering, distribusjon, endring, behandling eller annen bruk av dokumentet er ikke tillatt uten skriftlig forhåndssamtykke fra Multiconsult eller annen innehaver av slike rettigheter med mindre annet følger av norsk lov.

Rapport

OPPDRAG	Sosiokulturell stedsanalyse Gulset	DOKUMENTKODE	10260294-01-PLAN-RAP-001-rev00
EMNE	Midtveisrapport - Sosiokulturell stedsanalyse Gulset	TILGJENGELIGHET	Foreløpig
OPPDRAGSGIVER	Skien kommune	OPPDRAGSLEDER	Anders Rudlang
KONTAKTPERSON	Frøydis Straume	UTARBEIDET AV	Anja Valseth, Anders Rudlang og Jørgen Lingaas

SAMMENDRAG

Gulset er Skiens største bydel, og innbyggerne der er mangfoldige og sammensatte. Det er et stort geografisk område, der behovene spriker fra det aller mest grunnleggende som å ha tak over hodet og stabil økonomi, til ønsker om flere rekreasjonstilbud og muligheter for shopping. Kontrastene på Gulset er med andre ord store. Vi ser også at det er visse utfordringer som kommer til overflaten når det gjelder sameksistens mellom ulike beboergrupper. Det å leve side om side med noen fra en annen kultur, er ikke alltid lett. Samtidig fremstår Gulset også som et sted med mye romslighet og takhøyde knyttet til dette. Vi ser også at sameksistensen mellom de aller svakeste i samfunnet og de sterkeste, heller ikke alltid er smertefri. Her melder både voksne og barn om utrygghet i nærmiljøet, som følge av individer som ikke lever etter de samme normene og reglene som storsamfunnet. Videre trekkes ungdomsgjenger og unge voksne som deltar i gjengaktiviteter, som en utfordring for øvrige beboere, samtidig som flere nevner at nettopp ungdommen må satses på. Disse nevnte utfordringene, står i kontrast til de utfordringene beboerne selv er mest enige om at er behovene på Gulset i årene som kommer. Det er nemlig klart flertall som mener at flere tilbud i tilknytning til Gulsetsenteret, samt opprustning av selve Gulsetsenteret er det mest prekære behovet på Gulset. Noen trekker frem viktigheten av sitteplasser og attraktive uteområder, andre ønsker seg kaféer, spisesteder og butikker på sentere. Disse behovene og utfordringene er imidlertid på et helt annet nivå, enn de overnevnte. Det store spørsmålet i det videre arbeidet med områdesatsningen, er derfor *hvem* denne områdesatsningen skal ha være for.

00	03.01.2024	10260294-01-PLAN-RAP-001-rev00 Midtveisrapport sosiokulturell stedsanalyse Gulset	AV,JL, AR	AR	RS
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

INNHOLDSFORTEGNELSE

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	7
1.1	Bakgrunn for oppdraget.....	7
1.2	Bestilling.....	7
1.3	Metode.....	7
1.3.1	Hva er en sosikulturell stedsanalyse?.....	7
1.3.2	Sosikulturell stedsanalyse for Gulset – fase 1.....	7
1.3.3	Metodebruk og generaliserbarhet.....	7
1.4	Begrepsavklaringer.....	10
1.5	Leseveiledning.....	11
2	Litteraturgjennomgang – hva vet vi om Gulset fra før?.....	12
2.1	Hvem bor på Gulset?.....	12
2.1.1	Aldersfordeling.....	12
2.1.2	Kjønnsfordeling.....	13
2.1.3	Landbakgrunn.....	14
2.1.4	Utdanning, sysselsetting og økonomi.....	14
2.1.5	Sosial støtte og sosialt liv.....	16
2.1.6	Opplevelse av nærmiljøet.....	20
2.1.7	Regelbrudd, vold og trakassering.....	22
3	Hva kjennetegner Gulset?.....	25
3.1.1	Hvor er egentlig Gulset?.....	26
3.1.2	Gulset innenfra og Gulset utenfra.....	29
3.1.3	Hvordan er de ulike delområdene på Gulset?.....	31
4	Hvordan oppleves Gulset?.....	38
4.1	Tilhørighet til Gulset.....	39
4.1.1	Den voksne majoritetens tilhørighet.....	39
4.1.2	De med annet fødelands tilhørighet.....	46
4.1.3	Tilhørigheten til de stille stemmene.....	50
4.1.4	Barn og unges tilhørighet.....	51
4.2	Sosialt liv på Gulset.....	52
4.2.1	Majoritetens opplevelse av sosialt liv på Gulset.....	52
4.2.2	De med annet fødelands opplevelse av sosialt liv på Gulset.....	61
4.2.3	De stille stemmene og sosialt liv på Gulset.....	65
4.2.4	Barn og unges sosiale liv.....	67
4.3	Hva er bra, og hva er dårlig med Gulset?.....	69
4.3.1	Den voksne majoritetsbefolkningens vurdering av Gulset.....	69
4.3.2	De med annet fødelands vurdering av Gulset.....	86
4.3.3	De stille stemmenes ståsted.....	94
4.3.4	Barn og unges opplevelse av Gulset.....	95
5	Hvordan brukes Gulset?.....	104
5.1.1	Majoritetens stedsbruk.....	105
5.1.2	De med annet fødeland sin stedsbruk.....	109
5.1.3	De stille stemmenes stedsbruk.....	112
5.1.4	Barn og unges stedsbruk.....	113
6	Deltakelse.....	115
6.1.1	Den voksne majoritetsbefolkningens deltakelse.....	116
6.1.2	De med annet fødeland sin deltakelse.....	121
6.1.3	De stille stemmenes deltakelse.....	124
6.1.4	Barn og unges deltakelse.....	126
7	Fremtidsønsker for Gulset.....	128
7.1.1	Den voksne majoritetsbefolkningens fremtidsønsker.....	129
7.1.2	De med annet fødeland sine fremtidsønsker.....	131
7.1.3	De stille stemmenes ståsted.....	133
7.1.4	Barn og unges fremtidsønsker.....	134
8	Refleksjon.....	135
8.1.1	Det som er til felles.....	135
8.1.2	Ett samlet Gulset, eller flere små lokalsamfunn?.....	135
8.1.3	Gulset er bra som det er vs. det er mange problemer på Gulset.....	136
8.1.4	Motstand mot integrering.....	136
8.1.5	Ungdomstilbud.....	137
8.1.6	Forskjeller mellom aldersgrupper i majoritetsbefolkningen.....	138

8.1.7	Forskjeller mellom majoritetsbefolkningen og de med annet fødeland.....	138
8.1.8	Forskjeller mellom delområder på Gulset	138
8.1.9	Møter mellom den øvrige befolkningen og de som står på utsiden av samfunnet.....	139
8.1.10	Hvilket nivå ligger utfordringene på?.....	139
8.1.11	Hva nå?	140
9	Referanser	141
10	Vedlegg	143

1 Innledning

1.1 Bakgrunn for oppdraget

Høsten 2023 fikk Skien kommune innvilget søknad om midler til områdesatsning i Gulset bydel. Områdesatsningen som modell er en del av regjeringens politikk for å utjevne sosial ulikhet og bedre levekårsutfordringer i utsatte områder. I områdesatsning som modell fokuseres det gjerne på bedring av både fysiske og sosiale nærmiljøkvaliteter, samt tjenesteutvikling. (Kommunal- og distrikstdepartementet, 2023). Dette er også fokus i områdesatsningen på Gulset.

1.2 Bestilling

Bestillingen var en form for sosiokulturell stedsanalyse som kunne fungere som nullpunktsanalyse for områdesatsningen. Hensikten var å få et mer solid faktagrunnlag om sosiokulturelle forhold på Gulset, for å kunne gjøre kunnskapsbaserte prioriteringer av innsatsområder for områdesatsningen de neste årene.

1.3 Metode

1.3.1 Hva er en sosiokulturell stedsanalyse?

En sosiokulturell stedsanalyse er en analyse som fokuserer på de immaterielle aspektene ved steder. Fokus ligger gjerne på å kartlegge og forstå hvordan opplevelser, assosiasjoner, interesser og bruk av steder, påvirker hvordan steder utvikler seg og ikke. I tillegg innehar analysene ofte relevant innbyggerstatistikk for området for å forstå den demografiske og økonomiske sammensetningen på stedet. Analysene gir gjerne også et innblikk i stedets historie og fysiske strukturer, samt oversikt over næringsliv og interesseorganisasjoner på stedet, og planer som foreligger for utvikling av stedet fremover. (Akershus fylkeskommune, 2007).

1.3.2 Sosiokulturell stedsanalyse for Gulset – fase 1

I samråd med oppdragsgiver ble det besluttet å gjennomføre analysen i flere faser. Dette dokumentet utgjør dermed en midtveisrapport med foreløpige funn. Det er viktig å si at dokumentet i seg selv ikke utgjør en fullverdig analyse, ettersom det er flere perspektiver og tematikker som ikke har blitt undersøkt i denne delen av oppdraget. En sluttrapport planlegges sommeren 2025.

I fase 1 ble det lagt vekt på å skaffe forståelse for hvordan Gulset oppleves *innenfra*. Det betyr at vi vektla å få innsikt i dynamikker mellom ulike beboergrupper, fremfor mellom beboere som én gruppe og andre aktører og interessenter. Heller ikke kartlegging av bebyggelsesstruktur og andre fysiske kvaliteter, historisk utvikling, omdømme eller planer for utvikling av Gulset har vært fokus i denne delen av analysen.

Utover de tradisjonelle temaene som dekkes i en sosiokulturell stedsanalyse, vil denne analysen også trekke på andre type temaer, deriblant grad av deltakelse i samfunnet og tilstedeværelse av sosiale nettverket mellom innbyggere. Grunnen til det, er at disse faktorene kommer frem som viktige forebyggende faktorer for psykisk uhelse. Det er også viktige prediktorer for subjektiv livskvalitet, i tillegg til at det kan være en sentral dimensjon i seg selv i forbindelse med tilknytningen til steder. (Marcheschi et al., 2015; Scannell & Gifford, 2010; Støren & Rønning, 2021; Ujang et al., 2018).

1.3.3 Metodebruk og generaliserbarhet

Analysen gjennomføres som en kombinasjon av litteraturgjennomgang av områdestatistikk og tidligere gjennomførte analyser og undersøkelser, i kombinasjon med innsamling av kvantitativ og kvalitativ data om innbyggernes ulike opplevelser og bruk av Gulset. Hovedkilden av datamaterialet består av materiale som kan si noe om majoritetsbefolkningen i ulike aldersgrupper, barn- og unge i eldre barneskolealder og ungdomsskolealder, og de med annet fødeland enn Norge. Utover dette har vi også datamateriale som sier noe

om grupper som i større eller mindre grad lever utenfor storsamfunnet, eller som av andre grunner skiller seg fra majoritetsbefolkningen. Disse omtales i rapporten som «stille stemmer» Dette inkluderer:

- Faste beboere på bolig for mennesker med tyngre, psykiske lidelser.
- Faste beboere på avlastningsbolig for barn med vansker på spekter tilknyttet atferd og somatikk, mange med multifunksjonshemming.
- Beboere som får hjelp fra hjemmetjenesten. Det inkluderer mange med utfordringer knyttet til psykiatri, rus og demens.
- Beboere som får ulike ytelser fra NAV.

Som nevnt ble det brukt en blanding av kvantitative og kvalitative metoder for å få innsikt i hvordan Gulset oppleves av de som bor der. Den kvantitative datainnsamlingen skjedde i form av en digital undersøkelse med mulighet for kartregistreringer. Maptionnaire ble brukt som verktøy.

- Undersøkelsen var åpen mellom 23. september – 13. oktober 2024.
- Den kvalitative datainnsamlingen foregikk på Gulset fra 1.-4. oktober 2024.

Nedenfor følger en kort redegjørelse for metodene som ble brukt.

Figur 2 Utvalgte bilder tatt i forbindelse med datainnsamling. Til venstre: eldre treff. I midten: distribusjonsmaterieil til undersøkelsen. Til høyre: barnetråkk med elever.

Digital kartbasert spørreundersøkelse (Maptionnaire)

- Undersøkelsen ble distribuert via tekstmelding til alle innbyggere over 18 år, med bostedsadresse på Gulset. Distribusjon ble gjort av Skien kommune. Kommunikasjon rundt undersøkelsen ble gjort på norsk, engelsk, arabisk og somali. Selve undersøkelsen var imidlertid på norsk.
- Totalt 3522 innbyggere svarte på undersøkelsen. Det gir en svarprosent på ca. 55 %. Det ble også gitt mulighet til å besvare undersøkelsen analogt på Nærmiljøsentret på Gulset. Her var det også mulig å få hjelp til gjennomføring av undersøkelsen. Fem innbyggere benyttet seg av dette tilbudet.

Fokusgruppeintervjuer med beboere med annet fødeland enn Norge

- Ett fokusgruppeintervju med fire kvinner mellom 30-60 år med annet fødeland og ulik botid på Gulset.
- Ett fokusgruppeintervju med tre menn i alderen 40-60 år, med annet fødeland og ulik botid på Gulset.

Fokusgruppeintervju med beboere som engasjerer seg politisk

- Ett fokusgruppeintervju med fem medlemmer av lokalutvalget på Gulset.

Fokusgruppeintervjuer med aktører som jobber med viktige beboergrupper

- Ett fokusgruppeintervju med fem ansatte fra lokale barnehager, barne- og ungdomsskole samt fritidstilbud for barn og unge.
- Ett fokusgruppeintervju med fem ansatte fra hjemmetjenesten, botilbud for beboere med alvorlige psykiske lidelser, og botilbud for barn med ulike former for funksjonsnedsettelse knyttet til atferd og somatikk.
- Ett fokusgruppeintervju med fire ansatte hos NAV som jobber med sosialstønad.

Medvirkning på lokale skoler

- Kartbasert medvirkning (analog barnetråkk*), Splot* og ønsketre med en 9. klasse ved Gulset ungdomsskole.
- Kartbasert medvirkning (analog barnetråkk), Splot og ønsketre med en 6. klasse ved Kollmyr barneskole.
- Kartbasert medvirkning (analog barnetråkk), Splot og ønsketre med en 7. klasse ved Stigeråsen barneskole.

Eldretreff på Nærmiljøsentret

- Ett eldretreff med seks eldre i alderen 70-90 år på Nærmiljøsentret på Gulset. Alle var etnisk norske. Det ble gjennomført uformelle intervjuer og samtaler enkeltvis og i grupper på to. Kart ble brukt som hjelpemiddel.

Pop-up kontor på Nærmiljøsentret

- Det ble gjennomført tre timer med pop-up kontor på Nærmiljøsentret på Gulset. Her fikk tilfeldig forbigående mulighet til å gi innspill på kart, slå av en prat og se på resultater fra medvirkning gjennomført med barn og unge på skolene. Totalt snakket vi med ni personer i alderen 40-80 år

«På gata»-intervjuer

- Det ble gjennomført fire uformelle på gata-intervjuer av beboere i et utvalgt boligområde på Gulset som ble trukket frem som utrygt og dårlig likt av mange i den digitale undersøkelsen.
- Det ble gjennomført åtte uformelle samtaler på «Kick-off»-arrangementet for områdesatsningen. Fire av disse var med kvinner med annet fødeland enn Norge. Ett var med en lokal prest.

*Splot er en medvirkningsmetode utviklet av forskere ved Oslo MET (Oslo MET, hentet 12. 2024).

*Barnetråkk er en metode for kartfesting av barns opplevelser og bruk av det fysiske miljøet (Design og arkitektur Norge, hentet 12. 2024).

Generaliserbarhet

- **Digital undersøkelse:** Den digitale undersøkelsen ble bredt distribuert til alle over 18 år på Gulset, men er det likevel en skjevfordeling i hvem som har svart. Det var noe overvekt av kvinner som svarte, og jevn fordeling av respondenter mellom 18-79 år. Det var få respondenter over 80 år, og relativt få respondenter med annet fødeland enn Norge. De fleste som svarte var i 100 % jobb, eide egen bolig og bodde i enebolig.

I den majoritetsnorske befolkningen er svarprosenten rundt 55%. For de med annet fødeland enn Norge er svarprosenten på rundt 10%. I denne prosenten medregnes alle respondenter med annet fødeland enn norsk. Det er med andre ord ikke svarprosent på 10% for hver enkelt subgruppe av innvandrere. Enkelte innvandringsgrupper er høyere representert enn andre, som gjør generaliseringen av disse

funnene til alle med annet fødeland, utfordrende. Også for de helt eldste var svarprosenten lav. Ved å slå sammen de over 70 år, når denne gruppen 10% svarprosent.

Det ble ikke gjennomført statistiske analyser av dataen. Funn kan derfor i prinsippet skyldes tilfeldigheter i utvalget. Når det gjelder majoriteten er det mindre sannsynlig ettersom det er såpass høy svarprosent blant denne gruppen. Funnene kan imidlertid ikke uten videre generaliseres til å gjelde spesifikke grupper med annet fødeland. De kan imidlertid brukes til å si noe om opplevelsene til de med annet fødeland enn Norge samlet sett, men må tolkes med noe varsomhet. Funnene kan heller ikke generaliseres til å gjelde de eldste beboerne på Gulset (80+), eller sosialt og / eller økonomisk vanskeligstilte.

- **Barn og unge:** Med barn og unge har vi gjennomført kartintervjuer, Splot og ønsketre med én klasse fra hver skole. Det var 6. klasse ved Kollmyr barneskole, 7. klasse ved Stigeråsen barneskole og 9. klasse ved Gulset ungdomsskole. For en mer helhetlig forståelse av barn og unges hverdag på Gulset ville det vært nødvendig å prate med flere barn og ungdom, på flere trinn.

Rammene for innsamling av data med elevene ble satt til 45-60 minutter per klasse. Her kunne man fått dypere innsikt ved å ha mer tid til rådighet per elev, men samtidig anså vi det som en styrke å velge hele klassetrinn til datainnsamling fremfor et utvalg elever ettersom klassetrinn ofte gir en mer representativ bredde enn hva et utvalg motiverte elever ville gitt.

- **De med annet fødeland:** For å få dypere innsikt i opplevelsene til særlig de med annen kultur enn norsk, gjennomførte vi fokusintervjuet som beskrevet. Her snakket vi med beboere med landbakgrunner fra Afrika og Asia. Deltakere til fokusgruppeintervjuene ble rekruttert gjennom Nærmiljøsenderet på Gulset. Senteret har allerede en god del besøkende som faller inn under denne gruppen, og det ble vurdert dithen at det var hensiktsmessig av praktiske årsaker, å rekruttere intervjudeltakere fra denne gruppen. Det ble forsøkt å rekruttere ulike type minoriteter i ulike aldersgrupper og med ulik botid på Gulset for å skape en bredde i gruppen, men det er likevel en utfordring at gruppen ble rekruttert gjennom Nærmiljøsenderet i utgangspunktet. Det skyldes at de som oppsøker Nærmiljøsenderet, ikke nødvendigvis er representative for innvandrere fra sine respektive land, ettersom de allerede faller inn under en noe snever gruppe som besøker dette tilbudet.
- **De stille stemmene på utsiden av storsamfunnet:** Grunnet sensitiviteten i livssituasjonene til beboere på institusjon og til flere av brukergruppene til NAV, ble det besluttet å gjennomføre intervjuer med ansatte som jobber med brukergruppen, fremfor med brukergruppene selv. Dette ble vurdert som riktig i denne situasjonen, men det betyr samtidig at vi ikke har direkte innblikk i disse brukergruppens opplevelser.

1.4 Begrepsavklaringer

Organiserte og uorganiserte aktiviteter: Når vi kartlegger barn og unges hverdagsliv er det vanlig å skille mellom organiserte og uorganiserte aktiviteter. I rapporten forstås organiserte fritidsaktiviteter som en samlebetegnelse for de aktiviteter som ledes eller initieres av voksne. Disse fritidsaktivitetene er gjerne regelmessige samlinger, til satte tider, som ofte er regelstyrte (Mahoney et al, 2004). Uorganiserte fritidsaktiviteter forstås derimot som aktiviteter uten en formell ramme, gjerne mer tilfeldige og initiert av ungdommen selv. Dette inkluderer å være med venner, egentrening, skjermaktiviteter og ulike hobbyer. I de tilfeller hvor barn og ungdom selv organiserer aktiviteter i uformelle grupper, går de over til det selv- eller egenorganiserte (Säfvenbom et al., 2018).

Stille stemmer: Faste beboere på bolig for mennesker med tyngre, psykiske lidelser, faste beboere på avlastningsbolig for barn med vansker på spekter på atferd og somatikk, beboere som får hjelp fra hjemmetjenesten, og beboere som får ulike ytelser fra NAV.

«**Effekt av**»: I gjennomgang av de kvantitative funnene fra spørreundersøkelsen, vil det gjennomgående bli gjort sammenligninger på tvers av ulike grupper (f.eks. aldersgrupper, kort og lang botid, fødeland etc.). Ser man at en av gruppene skiller seg ut sammenlignet med andre, kan man si at «det er en effekt av alder» for eksempel. Det betyr at vi ser at for eksempel alder, kan påvirke hvordan man opplever noe. Det betyr ikke nødvendigvis at alder forårsaker effekten man ser, men at det er forskjell mellom mennesker i en aldersgruppe og mennesker i en annen.

Fødeland: Landet man er født i.

Etniske minoriteter: etniske grupper som gjennom «språk, særegne kulturtradisjoner og skikker, klesdrakt, næringsvei eller levevis» skiller seg fra andre grupper i samfunnet (Store norske leksikon, 2024).

1.5 Leseveiledning

Dokumentet er delt inn i 8 delkapitler, der kapittel 1 og 8 er kapitler med fokus på henholdsvis bakgrunn og rammer for oppdraget og diskusjon / refleksjon av funn. I kapittel 2 kommer litteraturgjennomgangen der eksisterende kunnskap om menneskene på Gulset presenteres. Kapittel 3-7 presenterer funnene fra undersøkelsen, fokusgruppeintervjuene, skolebesøk, på-gata-intervjuer, eldretreff og pop-up-verksted. Resultatene presenteres tematisk, og funnene presenteres gruppevis. Det vil si at hvert tema (med unntak av kapittel 3*), har funn fra undergrupper av beboere. Disse er:

- Den voksne majoriteten (18 år og oppover)
- De med annet fødeland enn Norge
- De stille stemmene
- Barn og unge

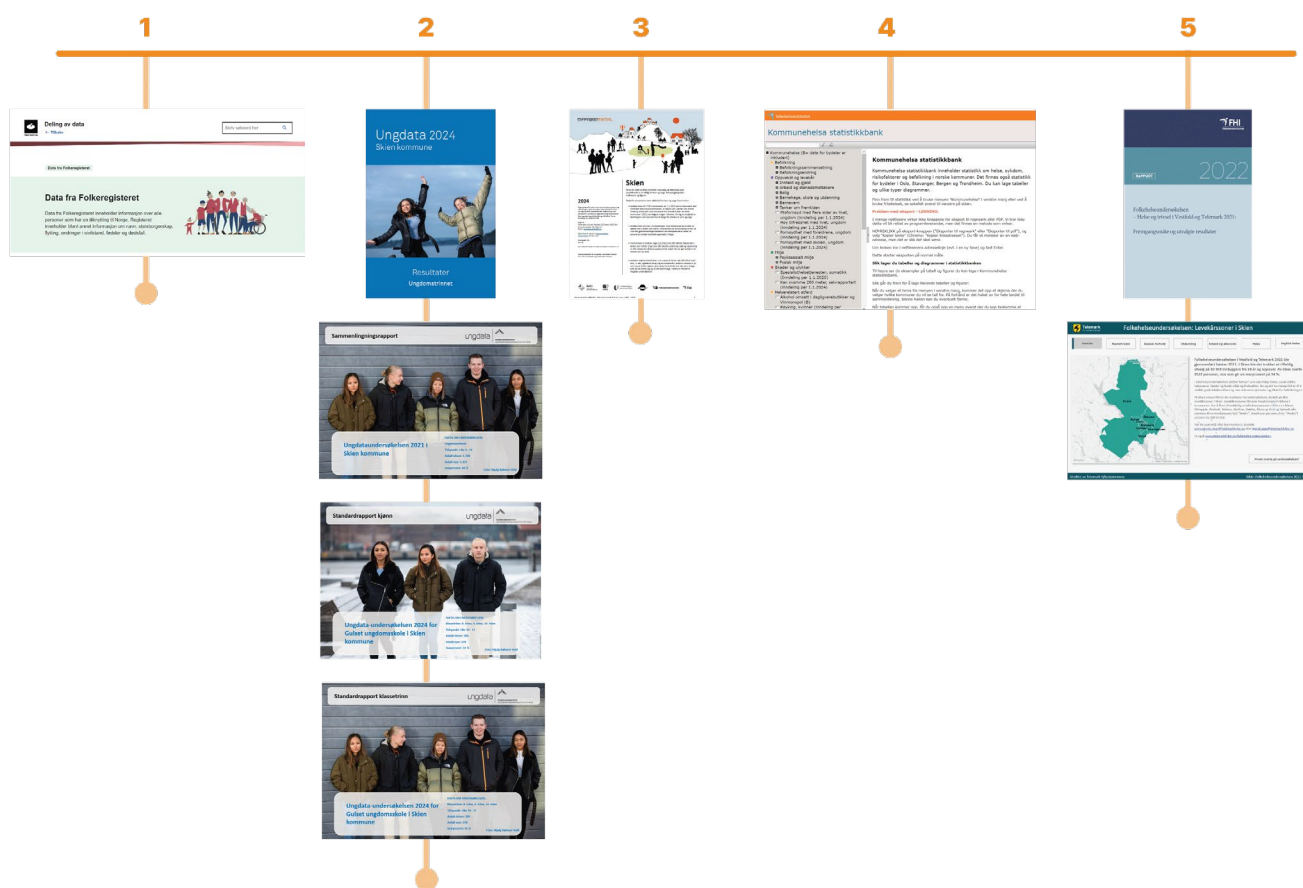
*Kapittel 3 har kun funn knyttet til den voksne majoriteten. Det skyldes at vi ikke har tilstrekkelig datagrunnlag til å kunne si noe om temaet i dette kapitlet fra andre gruppers ståsted.

Ettersom datamaterialet til de ulike undergruppene er noe ulikt, vil de også presenteres noe ulikt. Særlig skiller presentasjon av funn knyttet til de stille stemmene seg ut fra de andre gruppene. Funnen knyttet til disse gruppene har fått en mindre fremtredende plass i rapporten, fordi datagrunnlaget for disse gruppene er mindre omfattende enn resten. De er likevel inkludert under hvert underkapittel, men i et mer begrenset omfang enn resten av gruppene.

2 Litteraturgjennomgang – hva vet vi om Gulset fra før?

Følgende datakilder har blitt brukt i litteraturgjennomgangen:

1. **Folkeregisterdata:** Tall på fordeling av kjønn, alder, landbakgrunn og innbyggertall for Gulset hentet ut i samarbeid med Telemark fylkeskommune.
2. **Ungdata-undersøkelser:** Ungdatasenteret og Velferdsforskningsinstituttet. Data for kjønn og alder på Gulset ungdomsskole hentet ut av Telemark fylkeskommune.
3. **Oppvekstprofil Skien:** Folkehelseinstituttet
4. **Kommunehelse statistikkbank og Statistisk sentralbyrå (SSB)**
5. **Folkehelseundersøkelsen 2021:** Folkehelseinstituttet (data for bydel Gulset hentet ut av Telemark fylkeskommune)

2.1 Hvem bor på Gulset?

2.1.1 Aldersfordeling

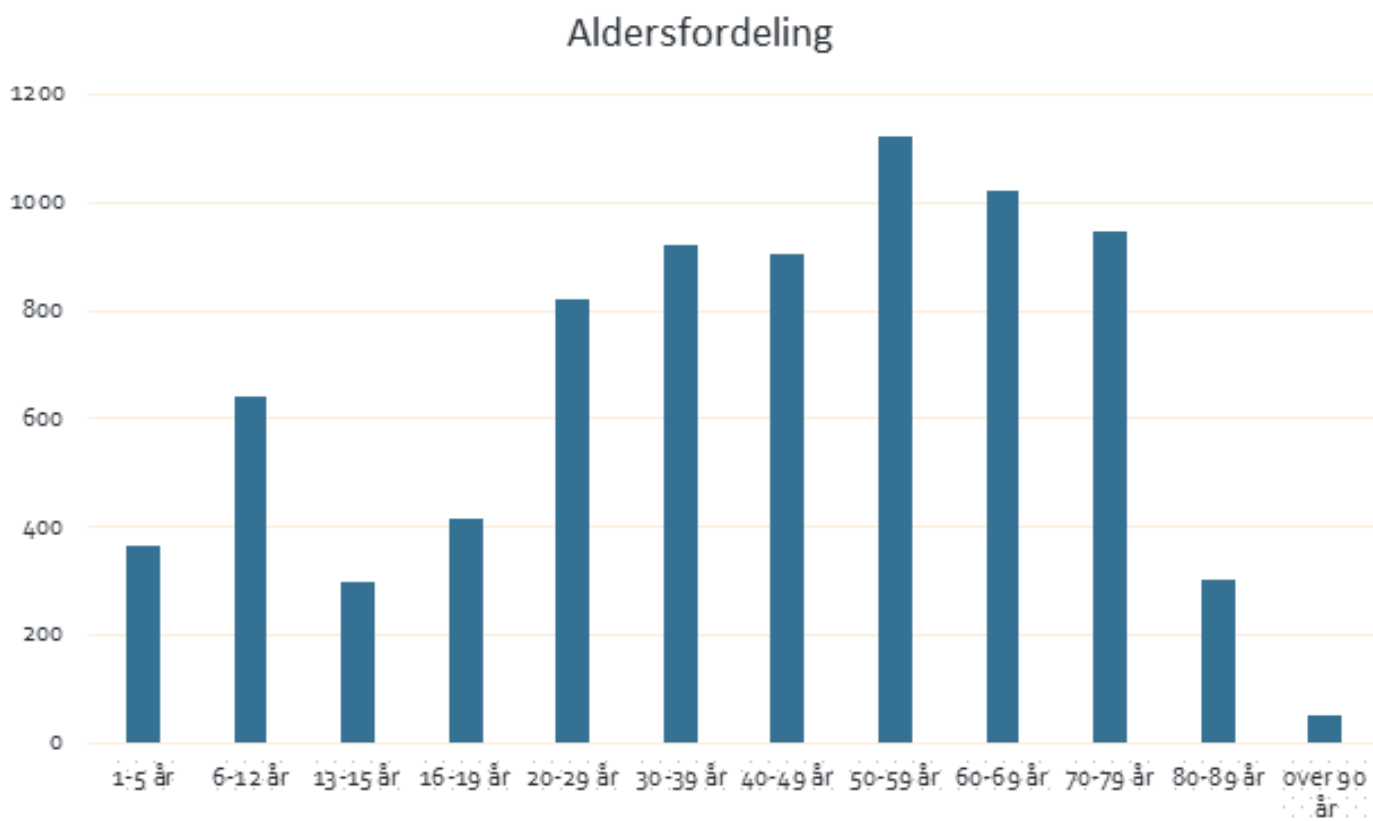
På Gulset viser befolkningsstatistikken en variert aldersfordeling. Det er relativt jevn fordeling og høy andel av beboere i aldersgruppene 20-79 år. I disse aldersgruppene er det mellom 800 og 1100 individer i hver aldersgruppe. Innenfor dette sjiktet er den største aldersgruppen beboere i alderen 50-59 år, med 1124 individer. Den aldersgruppen som er lavest representert, er individer over 90 år. (Hentet fra Folkeregister pr. 01.01.2024 og kommunal kretsbase i samarbeid med Telemark fylkeskommune).

Flest: 20-29, 30-39, 40-49, 50-59, 60-69 og 70-79 år

Nest flest: 6-12

Nest færrest: 1-5, 13-15, 16-19 og 18-89

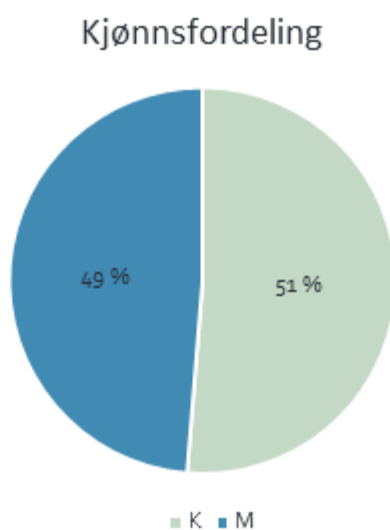
Færrest: over 90 år

Figur 3 Registerdata hentet ut av Telemark fylkeskommune

2.1.2 Kjønnfordeling

Det er jevn kjønnfordeling, med så vidt flere kvinner enn menn (hentet fra Folkeregister pr. 01.01.2024 og kommunal kretsbase i samarbeid med Telemark fylkeskommune)

Figur 4 Registerdata hentet ut av Telemark fylkeskommune

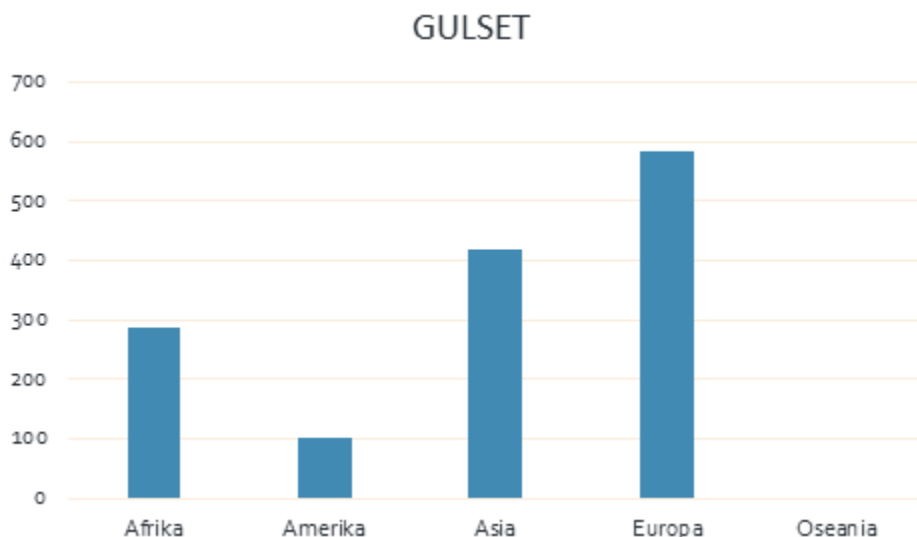
2.1.3 Landbakgrunn

Når det kommer til landbakgrunn, dominerer innbyggere med norsk opprinnelse. Disse utgjør 6408 av totalt 7804 beboere på Gulset. Flertallet (82%) av befolkningen har med andre ord norsk bakgrunn.

- **Norge:** 6408 personer
- **Annen landbakgrunn:** 1396

Blant de 1396 personene med annen landbakgrunn er fordelingen mellom verdensdeler som følger:

- **Europa:** 500 personer
- **Asia:** 300 personer
- **Afrika:** 250 personer
- **Amerika:** 200 personer
- **Andre:** 146 personer
- **Oseania:** 0 personer

Figur 5 Registerdata hentet ut av Telemark fylkeskommune

Den største gruppen blant de utenlandske innbyggerne kommer fra Europa, med 500 personer, etterfulgt av Asia med 300 personer og Afrika med 250 personer. Innbyggere fra Amerika utgjør 200 personer, mens 146 personer kommer fra ulike andre deler av verden. (Hentet fra Folkeregister pr. 01.01.2024 og kommunal kretsbase i samarbeid med Telemark fylkeskommune)

2.1.4 Utdanning, sysselsetting og økonomi

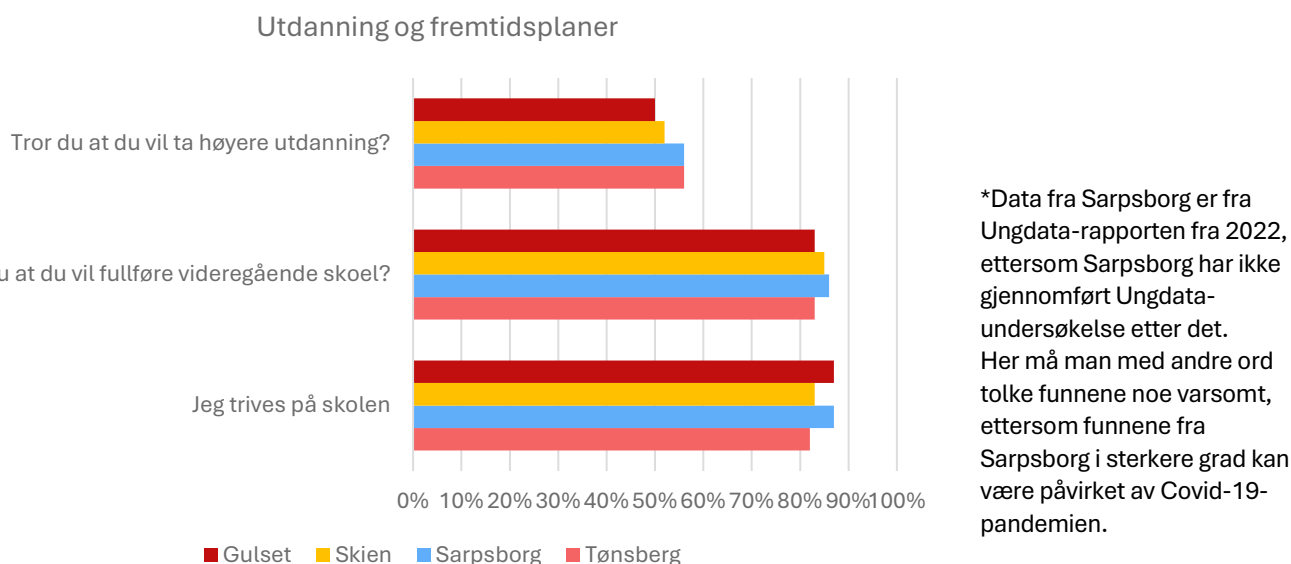
Voksnes utdanningsnivå

Når det gjelder de voksnes utdanningsnivå på Gulset, har vi kun tilgjengelig statistikk på kommunenivå å se til. Her ser vi at Skien ligger omtrent på nivå med Larvik og under Tønsberg i andel med høyere utdanning (både kort og lang). I Skien er det 31,6 % med høyere utdanning, mens det i Tønsberg er 38,13 %. Sammenligner vi med Asker kommune, der 47,43 % har høyere utdanning, og Oslo kommune, der 55,24 % har høyere utdanning, ser vi at Skien plasserer seg i det nedre sjiktet (Statistisk sentralbyrå, 2024).

Ungdom - utdanning og fremtidsplaner

Ungdommer på Gulset ligger noe over Skien som helhet og Tønsberg kommune når det gjelder trivsel på skolen. De har imidlertid noe lavere tro på at de vil fullføre videregående sammenlignet med Skien og Sarpsborg og noe lavere tro på at de vil ta høyere utdanning sammenlignet med Skien, Sarpsborg og Tønsberg (Ungdata, 2024). Når det gjelder troen på å ta høyere utdanning, er det kun 50 % av ungdommen ved Gulset som tror de vil gjøre det. Her er imidlertid den generelle tendensen ikke høy blant de andre områdene heller. Ingen av stedene har høyere andel enn 56 % som tror de vil ta høyere utdanning.

Ser vi på fordelingen mellom ulike alderstrinn og kjønn på Gulset, er bildet mer nyansert. Vi ser blant annet at 9. og 10. klassinger trives bedre på skolen enn 8. klassingene. Vi ser også at troen på at man vil fullføre videregående skole øker jevnt fra 8. til 10. klasse, med 90 % som tror de vil fullføre videregående når de går i 10. klasse. Når det gjelder troen på at man vil ta høyere utdanning, ligger den fast på rundt 50 % fra 8. til 10. klasse. Ser vi på gutter og jenter hver for seg, er det noe overvekt av gutter som trives på skolen, noe overvekt av jenter som tror de vil fullføre videregående skole, og markant overvekt av jenter som tror de vil ta høyere utdanning (63 % mot 35 %). (Ungdata, 2024).

Figur 2-6 Utvalg fra Ungdata-undersøkelser fra 2024 / 2022*

Økonomi

Voksne på Gulset

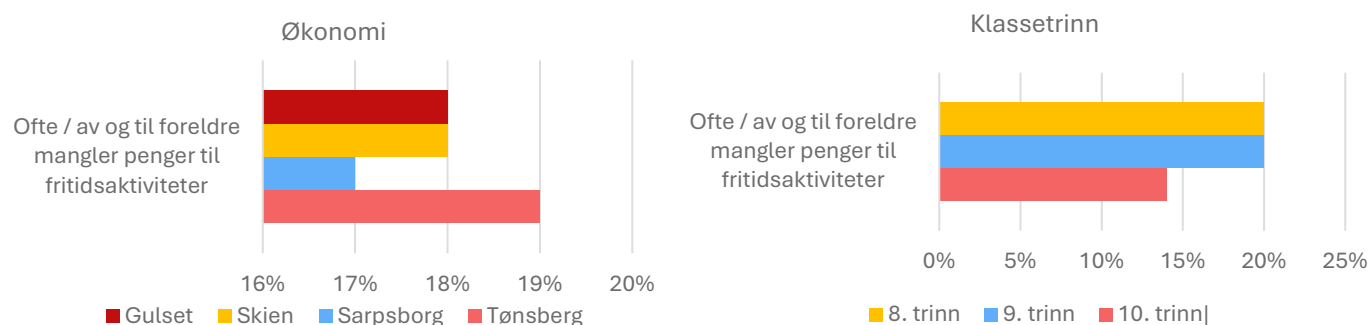
Når det gjelder de voksnes økonomiske situasjon, ser vi at det er stor forskjell i medianinntekt mellom det som benevnes av SSB som Gulset og Vestre Gulset. På Gulset er medianinntekt for husholdninger etter skatt på 500.000 kr. På vestre Gulset er medianinntekten for husholdninger 800.000 kr etter skatt. (Statistisk sentralbyrå, 2024). Ser vi på salgspris på boliger i ulike områder av Gulset, ser vi også at gjennomsnittspris på boliger mellom 100-150 m² med 2+ soverom varierer i snittpris mellom 3,66 millioner i den vestre delen, 3,59 millioner i den sørlige delen og 2,64 millioner i den nord-østlige delen av Gulset, på boliger solgt i 2024. På tvers av de ulike områdene spriker også prisene fra mellom 1,7 millioner til 4,35 millioner for sammenlignbare størrelser, på boliger solgt i 2024. Dette er imidlertid på tvers av boligtyper (Hjemla, 2024).

Ungdom på Gulset

Ser man til oppvekstprofilen for Skien kommune, fremkommer det at i Skien er det flere barn enn i landet som helhet som bor i husholdninger med vedvarende lavinntekt. Det er også flere unge mellom 15-24 år som står utenfor arbeid og utdanning i Skien enn i landet som helhet (Folkehelseinstituttet, 2024). Ser man til

ungdatarapport fra 2024, er det imidlertid ikke flere ungdommer, hverken i Skien som helhet, eller Gulset spesifikt, som opplever at foreldrene ofte mangler penger til å betale for fritidsaktiviteter, sammenlignet med f.eks. Tønsberg kommune (Ungdata, 2024).

Ser vi på tallene for de ulike trinnene på ungdomsskolen, ser vi at det er særlig elever i 8. og 9. klasse som opplever at foreldre tidvis mangler penger. Det kan imidlertid forklares ut fra en nasjonal trend der man ser at eldre ungdom ofte slutter i lagidrett, blant annet. Det at 10. klassingene ikke melder om like store utfordringer knyttet til familiens økonomi, kan dermed også skyldes at de ikke har det samme behovet for økonomisk støtte som de yngre ungdommene har (Bakken, 2019). Det er ingen synlig kjønnsforskjell mellom jenter og gutter i om de opplever at foreldrene mangler penger til å betale for fritidsaktiviteter.

Figur 7 Utvalg fra Ungdata-undersøkelser 2024 / 2022

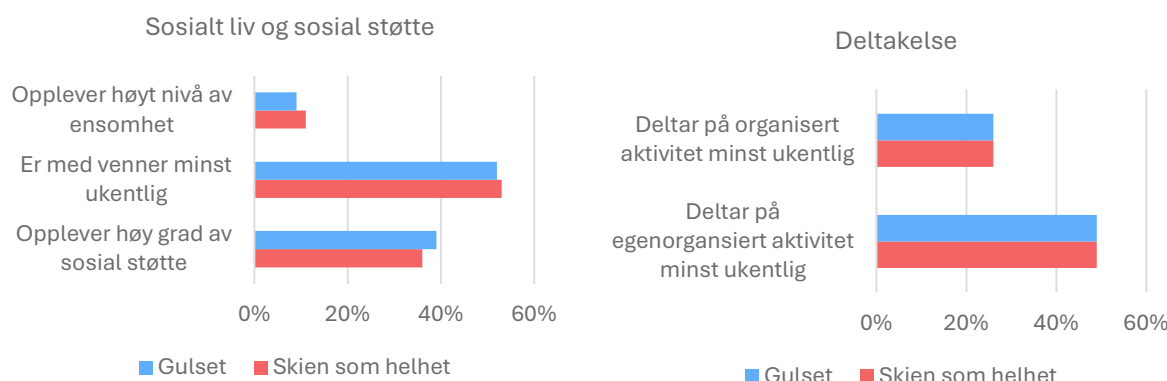
Figur 8 Utvalg fra Ungdata-undersøkelser 2024 / 2022

2.1.5 Sosial støtte og sosialt liv

Voksne på Gulset

Når det gjelder de voksnes opplevelse av sosial støtte og sosialt liv på Gulset, har vi tall fra folkehelseundersøkelsen gjennomført i 2022 å se til (Folkehelseinstituttet, 2022). Der ser vi at de voksne på Gulset virker å oppleve høyere grad av sosial støtte (39%) og lavere nivåer av ensomhet (9%) sammenlignet med Skien som helhet. De ligger også omtrent på nivå med Skien som helhet når det gjelder andel som tilbringer tid med venner ukentlig (52%). Når det gjelder deltakelse på organisert (26%) og egenorganisert aktivitet (49%) ukentlig, ligger Gulset og Skien på linje.

Sammenlignet med funn fra Asker og Bærum skårer Gulset enten høyere eller likt med Asker og Bærum. I Asker og Bærum oppgir 39 % høy sosial støtte, 9 % oppgir høy grad av ensomhet, 47, 6% er med venner minst ukentlig, 24,2 % deltar på organisert aktivitet ukentlig og 47,9% deltar på egenorganisert aktivitet ukentlig. (Folkehelseinstituttet, 2022). Her må man imidlertid ha i mente at funnene baserer seg på et segment av befolkningen sine svar. Det er med andre ord ingen garanti for at svarene her reflekterer alle innbyggerne på Gulset sine opplevelser.

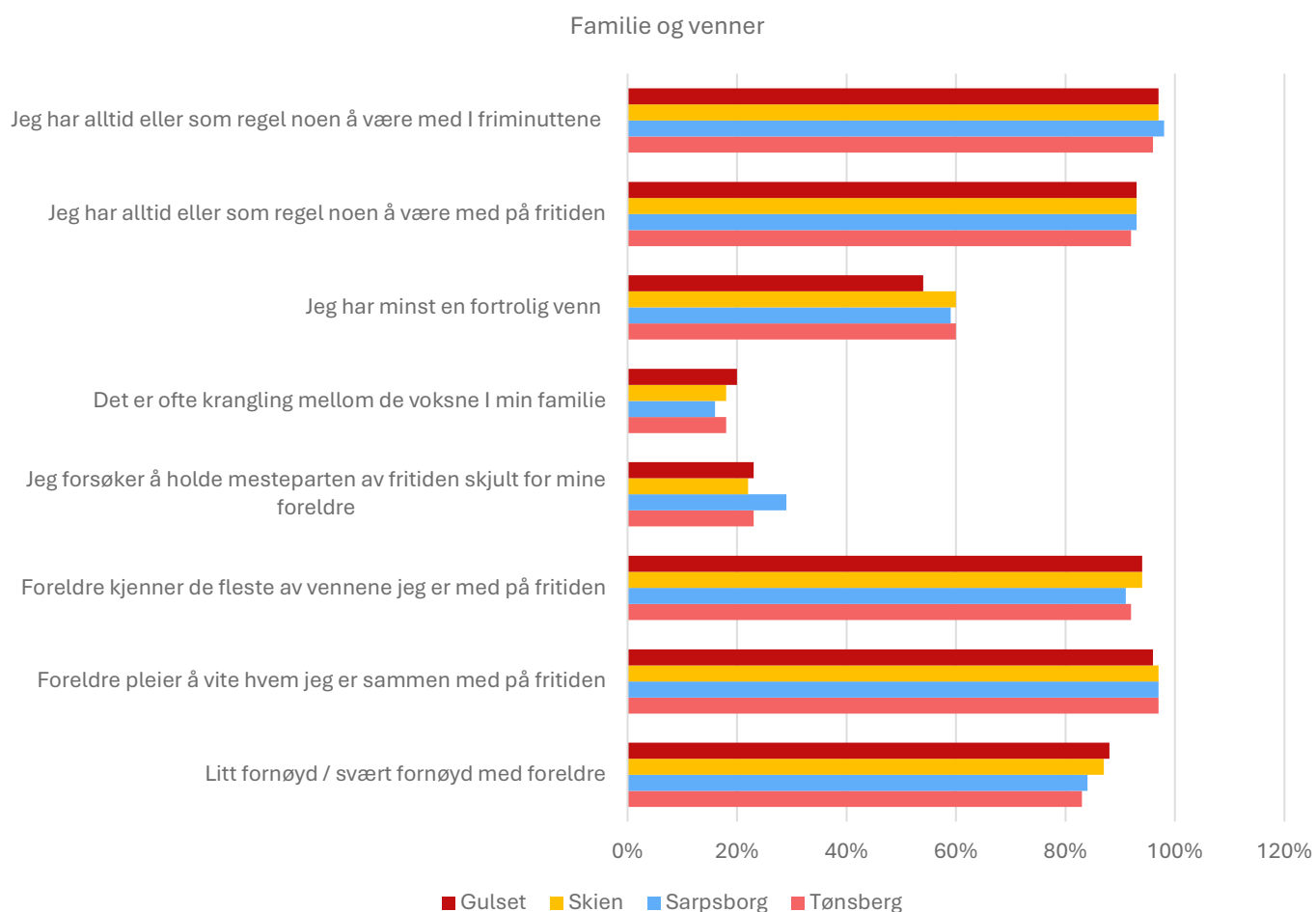

Figur 9 Utdrag fra folkehelseundersøkelsen fra 2022, gjennomført av Folkehelseinstituttet

Ungdom på Gulset

Når vi ser på ungdom på Gulset sammenlignet ungdom i Skien som helhet, samt Tønsberg og Sarpsborg, skiller Gulsetungdommen seg svakt positivt ut på noen temaer, og svakt negativt ut på andre temaer knyttet til sosial støtte og sosialt liv. Gulsetungdommen er ungdom som er fornøyd med foreldrene sine, de melder at foreldrene kjenner de fleste av vennene deres, og de melder at de alltid eller nesten alltid har noen å være sammen med på fritiden. Samtidig ser vi at større andel av Gulsetungdommen oftere opplever krangling mellom de voksne i familien. Det er også færre ungdommer på Gulset sammenlignet med de andre stedene nevnt over, som melder at de har minst én fortrolig venn.

Figur 10 Utvalg fra Ungdata-undersøkelser 2024, med unntak av data for Sarpsborg som er fra 2022.

Ser vi på de ulike alderstrinnene på Gulset, samt kjønn, ser vi en trend i at 8. klasse skiller seg negativt ut sammenlignet med 9. og 10. klasse på flere av temaene. De temaene som utmerker seg mest er andel som opplever krangling hjemme, andel som melder at de forsøker å holde mesteparten av fritiden sin skjult, og andel som melder at de har minst en fortrolig venn. Blant 8. klassingene er det 27 % som oppgir at det ofte er krangling mellom de voksne i familien, sammenlignet med 17 % av de som går i 10. klasse. Blant 8. klassingene er det 29 % som melder at de forsøker å holde mesteparten av fritiden sin skjult for sine foreldre, sammenlignet med 10. klasse der 16 % melder det samme. Blant 8. klassingene er det også kun 45 % som melder at de helt sikkert har minst én fortrolig venn, sammenlignet med 64 % som melder det samme i 9. klasse. Det virker med andre ord som det er flere i denne 8. klassen som både har utfordringer på hjemmebane, og som har utfordringer med venner.

Familie og venner - klassetrinn Gulset ungdomsskole

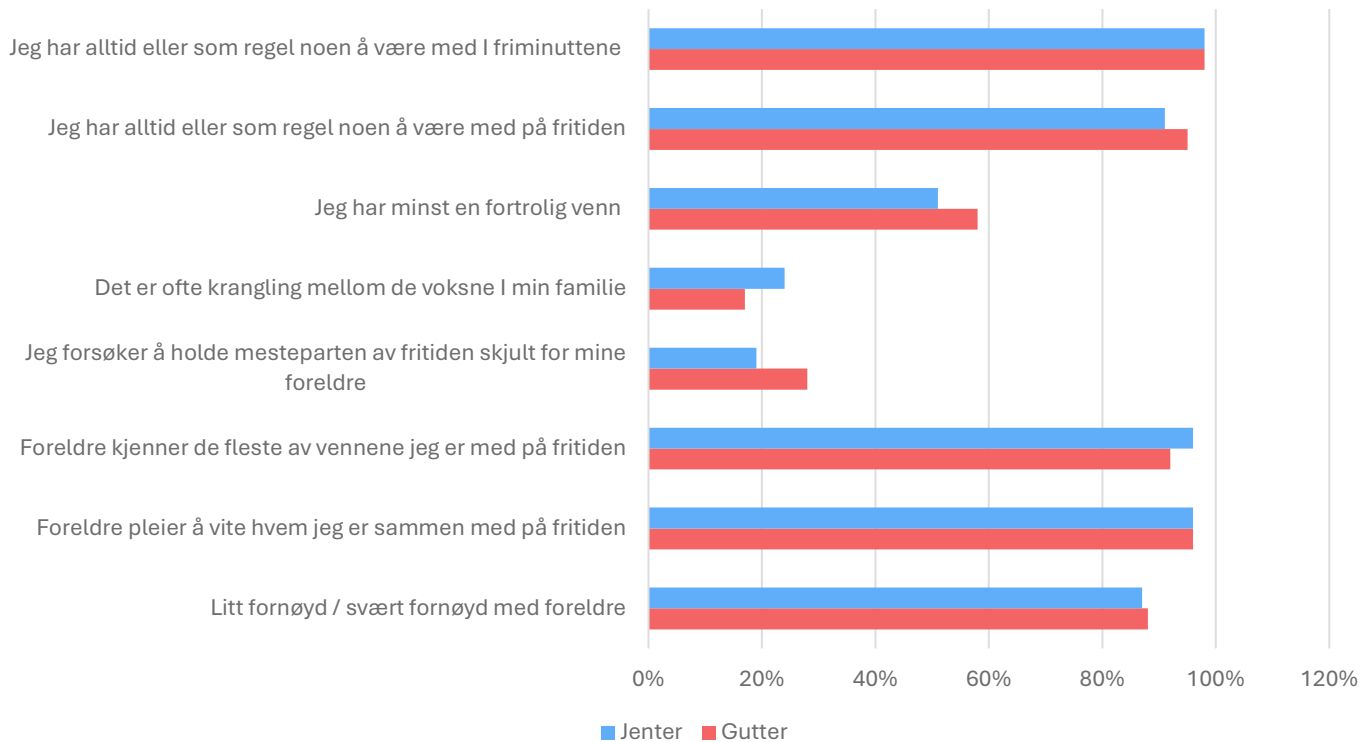
Figur 11 Utvalg fra Ungdata-undersøkelser 2024

Når det gjelder kjønnsforskjeller er det særlig to merkbare forskjeller mellom gutter og jenter. Flere jenter enn gutter melder om at det ofte er krangling hjemme. Samtidig melder flere gutter enn jenter at de forsøker å holde mesteparten av fritiden sin skjult for sine foreldre. Det er også flere gutter enn jenter som melder at de har minst en fortrolig venn.

Ser vi på ungdommene på Gulset når det gjelder sosialt liv og deltakelse, ser vi at det er færre ungdommer på Gulset som er sosiale på nett eller andre digitale medier sammenlignet med Skien som helhet, Tønsberg og Sarpsborg. Det er imidlertid flere på Gulset enn i Skien som helhet som bruker tid på onlinespill, men her skiller ikke Gulset seg negativt ut fra Tønsberg eller Sarpsborg. Gulset skårer videre lavest på andel som har vært hos venner i løpet av uken, og andel som har brukt tid ute sammen med venner. Til gjengjeld er det flest på Gulset, som bruker tid på fritidsklubb eller ungdomsklubb. Samtidig ligger Gulset i det nedre sjiktet av antall ungdom som deltar i idrettslag.

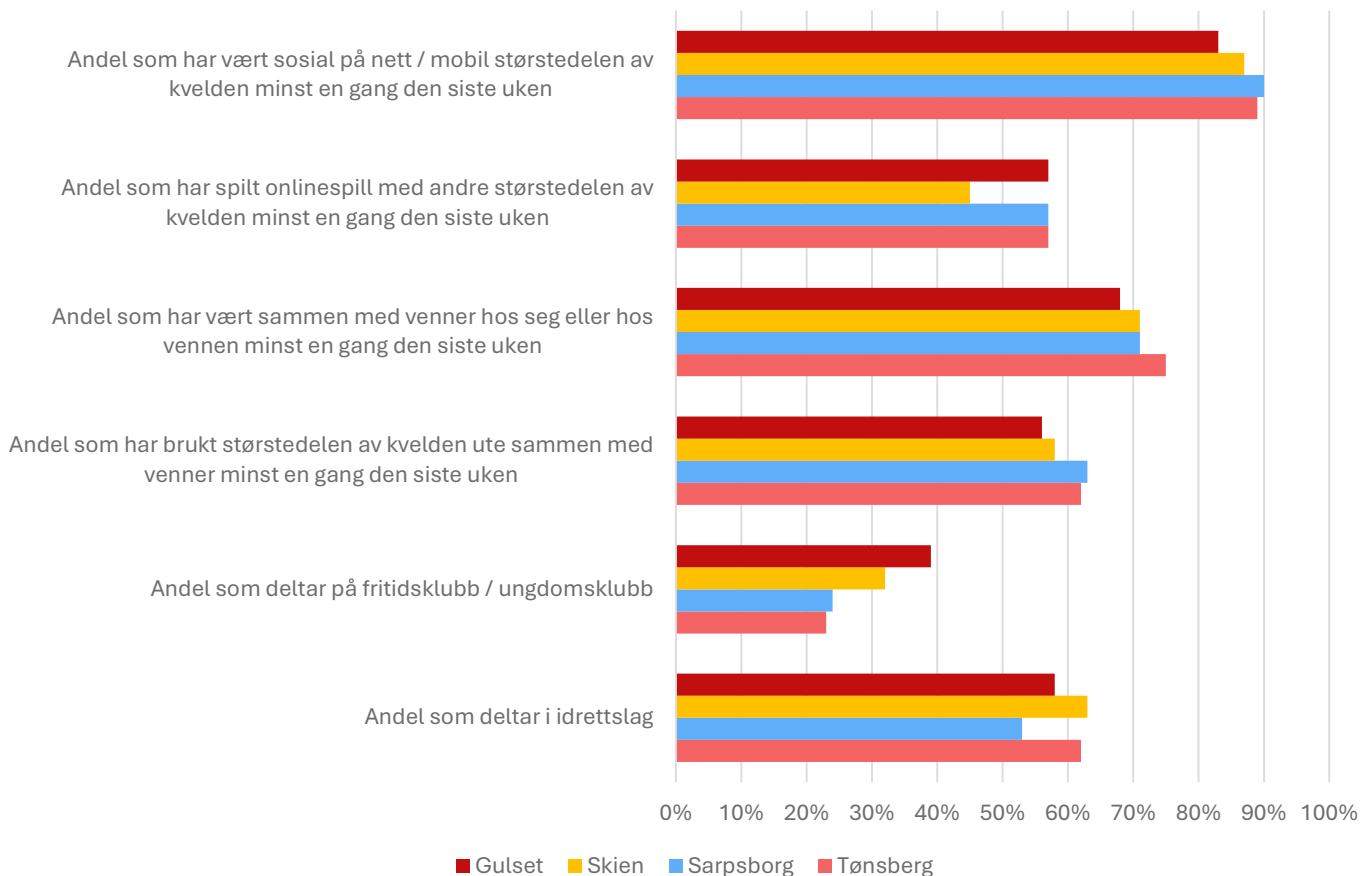
Ser vi på klassetrinnene, ser vi at 8. klasse skiller seg ut med å ha vært mindre med venner ute i løpet av siste uke enn 9. og 10. klasse. Samtidig har 8. klassingene brukt mer tid på ungdomsklubb og fritidsklubb enn 9. og 10. klasse. 10. klasse skiller seg ut med å være mindre på både fritidsklubb og idrettslag enn de to lavere klassetrinnene. Ser vi på kjønnene, ser vi at det er særlig to spørsmål det er nevneverdige kjønnsforskjeller på. Det gjelder tid brukt på onlinespill, som domineres av guttene, og tid brukt hjemme med venner, som domineres av jentene.

Familie og venner - kjønn Gulset ungdomsskole

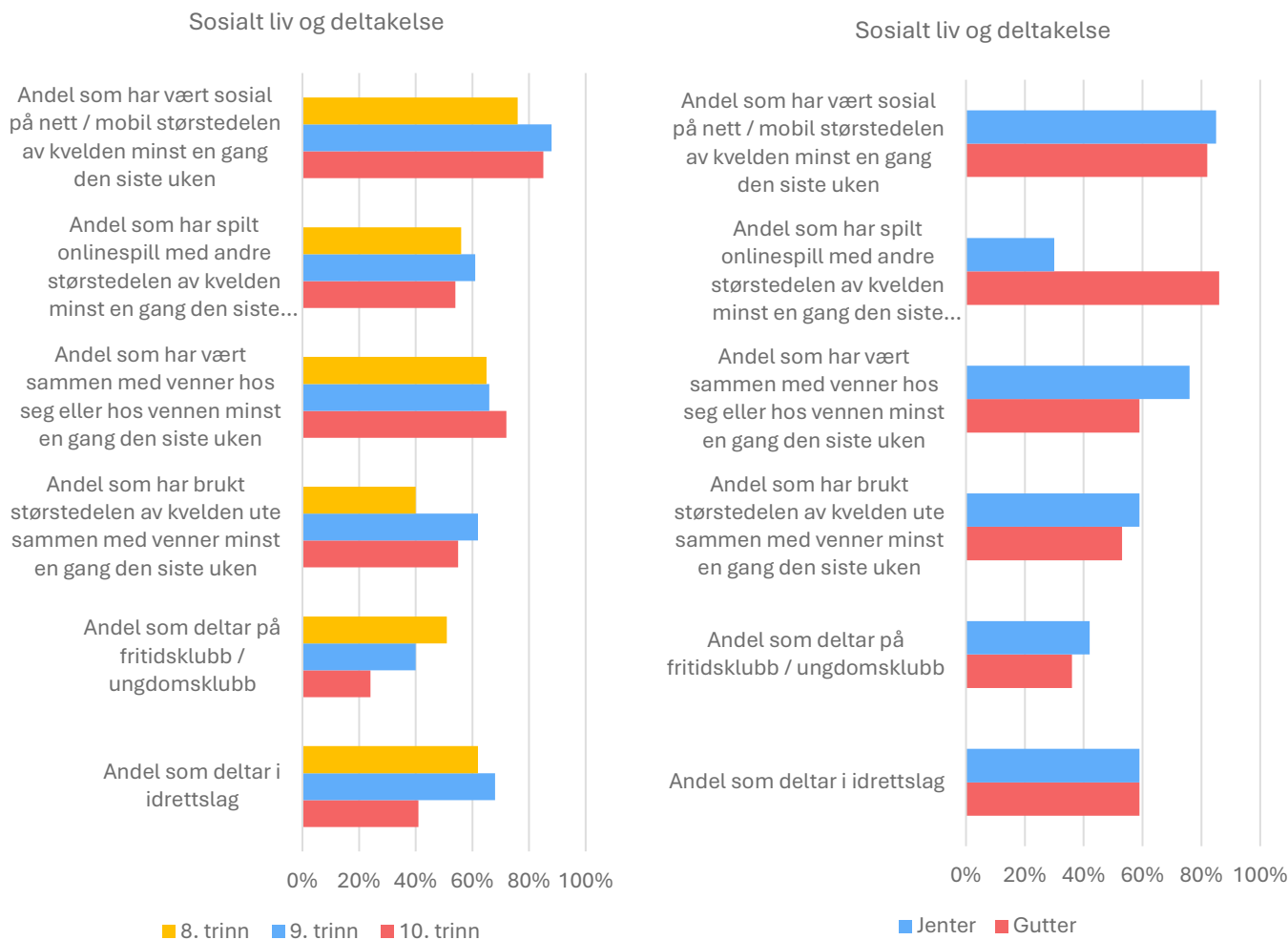

Tabell 1 Utdrag fra Ungdata-undersøkelse Gulset ungdomsskole 2024 - kjønn

Sosialt liv og deltakelse

Figur 12 Utdrag fra Ungdata-undersøkelse Gulset ungdomsskole 2024 - alderstrinn

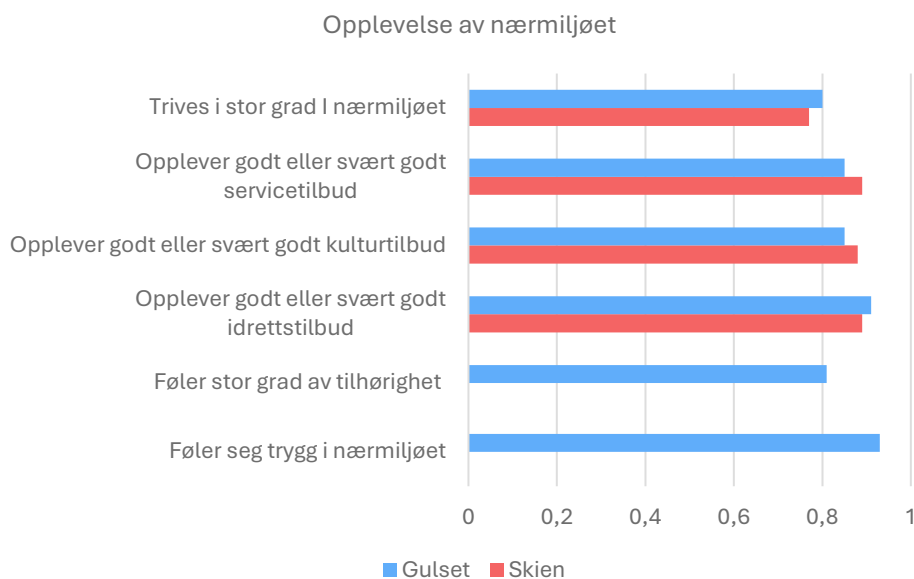

Figur 13 Utdrag fra Ungdata-undersøkelse Gulset ungdomsskole 2024 - alderstrinn og kjønn

2.1.6 Opplevelse av nærmiljøet

Voksne på Gulset

Ser vi på de voksne på Gulset, ser vi at sammenlignet med Skien som helhet trives de bedre i nærmiljøet sitt, men de opplever dårligere servicetilbud og dårligere kulturtilbud. Til gjengjeld er flere fornøyde med idrettstilbudet. (Folkehelseinstituttet, 2024). Sammenligner vi Gulset med Asker og Bærum, ligger Gulset omtrent på linje med denne regionen i trivsel i nærmiljøet. Gulset ligger ellers rett under Asker og Bærum i andel som er fornøyde med servicetilbud, og over når det gjelder andel som er fornøyd med kulturtilbud og idrettstilbudet. Når det gjelder

Figur 14 Utdrag fra folkehelseundersøkelsen 2022, gjennomført av Folkehelseinstituttet

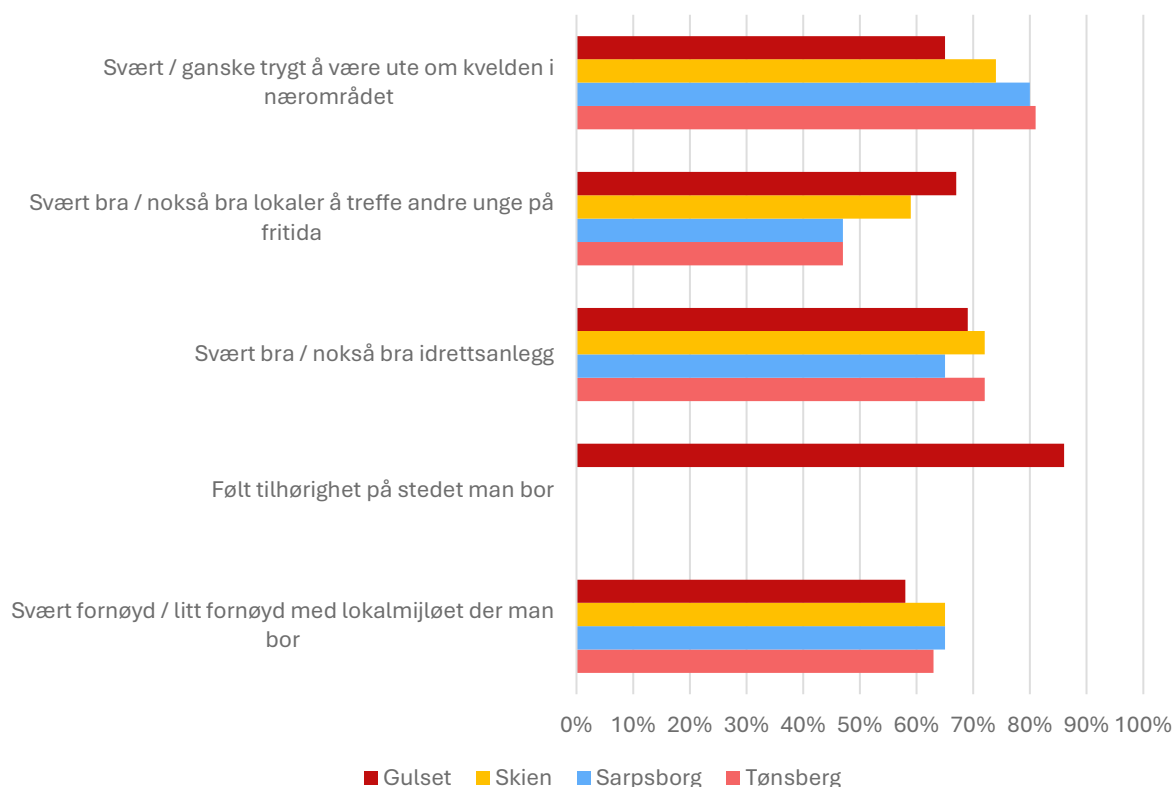
andel som føler seg trygg i nærmiljøet, ser vi at 93 % av de voksne føler seg trygge i nærmiljøet sitt. Her har vi ikke tilgang til prosentandel for Skien, ettersom funn i rapporten fra folkehelseundersøkelsen ikke rapporterer funn fra trygghet på samme vis. Det vi ser fra rapporten, er at gjennomsnittlig opplevd trygghet i Skien / Siljan er noe lavere enn for Asker og Bærum (8,69 mot 8,97). Her er det imidlertid ikke mulig å si hvordan Gulset skårer opp mot dette. Det samme gjelder grad av tilhørighet til nærmiljøet. Her ser vi at 81 % på Gulset opplever sterk grad av tilhørighet til eget nærmiljø. I Asker og Bærum er gjennomsnittsskåren 7,28, og i Skien/Siljan er den 8,69. (Folkehelseinstituttet, 2022).

Ungdom på Gulset

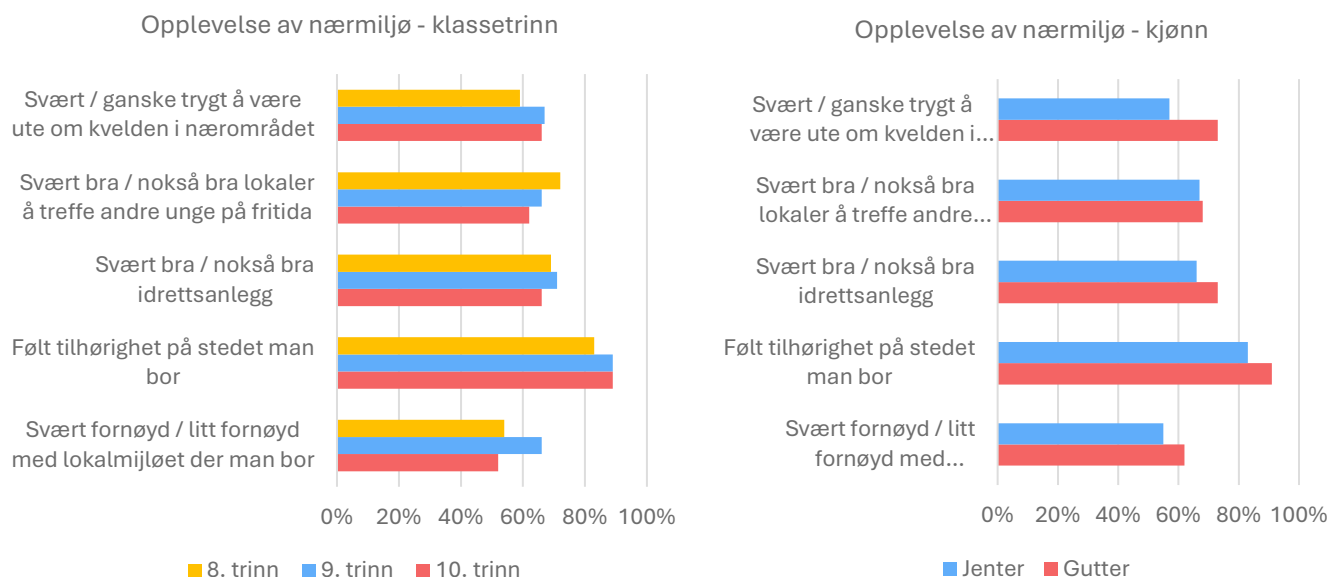
Ungdom på Gulset opplever lavere grad av trygghet i nærområdet på kveldstid, sammenlignet med ungdom i Skien som helhet, Tønsberg og Sarpsborg. (Ungdata, 2024). Samtidig opplever flere på Gulset å være fornøyde med steder å treffe andre unge på fritiden. Utover dette ligger Gulset i nedre sjiktet på fornøydhet med idrettsanlegget sammenlignet med stedene nevnt over. Det samme gjelder opplevelsen av lokalmiljøet som helhet. Til gjengjeld er det mange ungdommer som opplever høy grad av tilhørighet til stedet de bor på. Her er det imidlertid ikke tilgjengelig data å sammenligne med fra de andre offentlig tilgjengelige ungdata-rapportene. Det er dermed ikke mulig å si hvordan Gulset-ungdommen skårer sammenlignet med de andre stedene. (Ungdata, 2024).

Når det gjelder forskjeller mellom klassetrinnene, ser vi at 8. klasse er særlig fornøyde med steder å treffe andre unge, samtidig som 9. klassingene er mest fornøyde med lokalmiljøet sitt. Det er færrest 8.klassinger som opplever nærmiljøet som trygt på kveldstid. Ser vi på kjønnene, ser vi at jentene konsekvent skårer dårligere enn guttene, foruten på opplevelse av steder å treffe andre unge, der de skårer likt. Det er med andre ord færre jenter som er trygge, færre jenter som er fornøyd med lokalmiljøet, færre jenter som opplever sterk tilhørighet til nærmiljøet og færre jenter som er fornøyde med idrettsanlegget.

Opplevelse av nærmiljø

Figur 15 Utdrag fra Ungdata-undersøkelse Gulset ungdomsskole 2024 / 2022

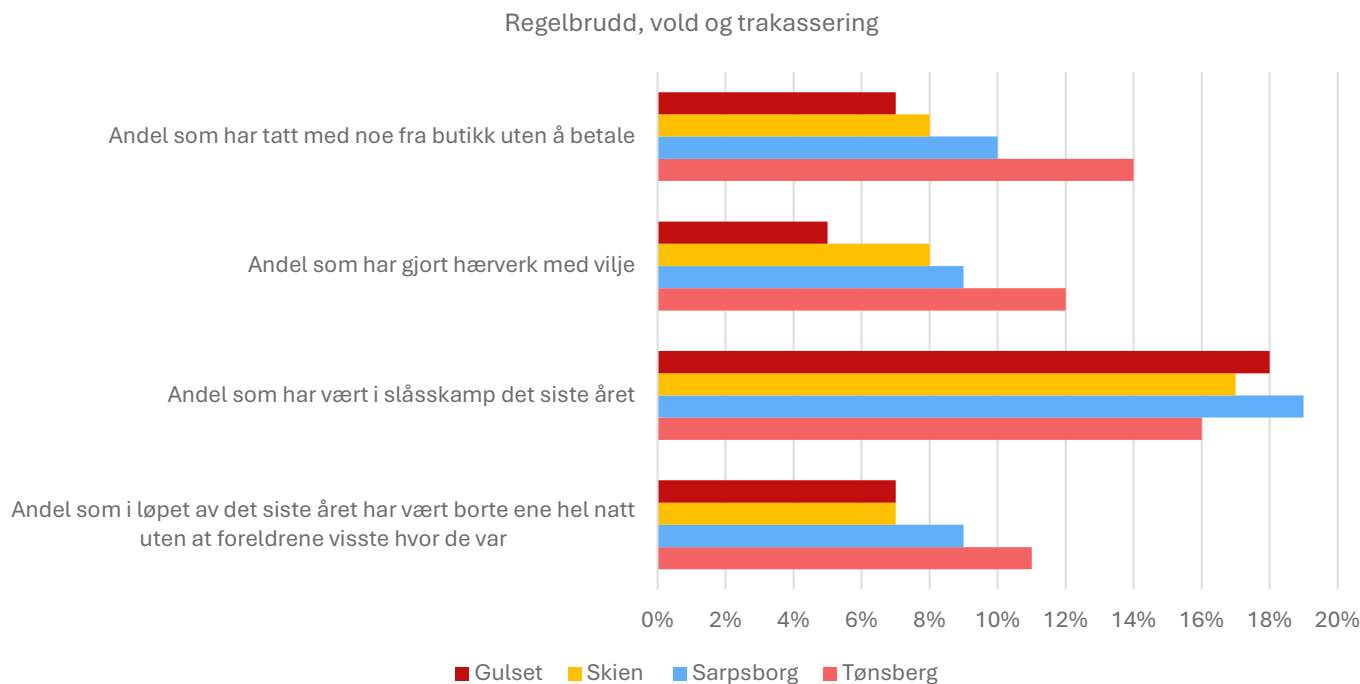

Figur 16 Utdrag fra Ungdata-undersøkelse Gulset ungdomsskole 2024 - alderstrinn og kjønn

2.1.7 Regelbrudd, vold og trakassering

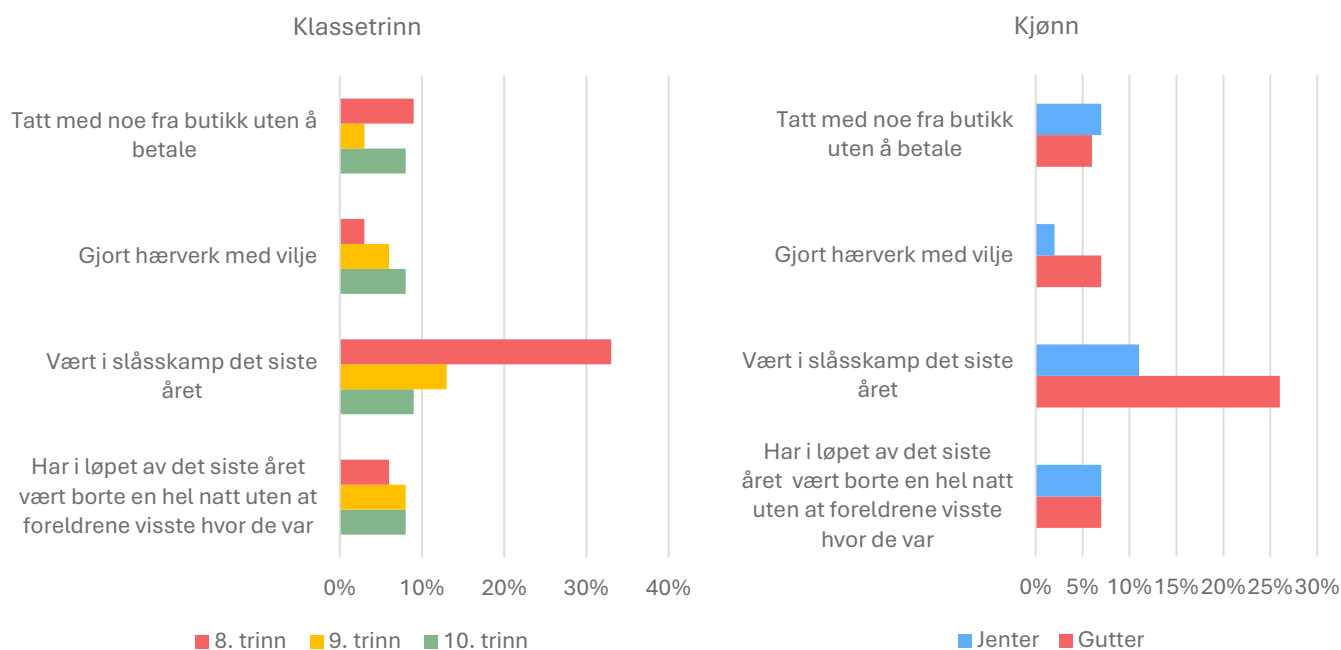
Ungdom på Gulset

Når det gjelder andel ungdom som er involvert i regelbrudd vold og trakassering på Gulset, er det færre på Gulset, sammenlignet med Skien som helhet, Tønsberg og Sarpsborg som har stjålet fra butikk og gjort hæververk med vilje. Videre ligger ungdommen på Gulset i topp sammen med ungdom fra Sarpsborg i andel som har vært involvert i slåsskamp, og i bunn med Skien som helhet, i andel som har vært borte en hel natt uten at foreldrene visste om det. (Ungdata, 2024).

Figur 17 Utdrag fra Ungdata-undersøkelse Gulset ungdomsskole 2024 / 2022

Her er det imidlertid relativt markante forskjeller både i alderstrinn og kjønn. 8. trinn skiller seg markant ut med at langt flere har vært i slåsskamp, samtidig som færre i denne aldersgruppen har gjort hærverk med vilje. Når det gjelder kjønnsforskjeller, ser vi at det er langt flere gutter som har vært involvert i slåsskamp det siste året, og flere gutter som har gjort hærverk med vilje.

Figur 18 Utdrag fra Ungdata-undersøkelse Gulset ungdomsskole 2024 - alderstrinn og kjønn

Sammenstilling litteraturgjennomgang

Det er relativt jevn fordeling mellom kjønnene på Gulset, og god spredning i alder blant de voksne. Unntaket er at det er få eldre over 80 år, og få yngre barn, samt eldre ungdommer på Gulset. Majoriteten av beboerne på Gulset har Norge som fødeland.

Samlet sett, når vi ser på økonomi og utdanning, kan vi anta at det på den økonomiske fronten er relativt store forskjeller på Gulset mellom ulike delområder. Ser vi på ungdom på Gulset, ser vi likevel at det er få som opplever at foreldre mangler penger til fritidsaktiviteter. Her er det imidlertid ikke mulig å skille på de ulike delområdene på Gulset. Det kan dermed tenkes at det i noen delområder er flere unge som opplever at foreldrene har dårlig økonomi, enn i andre. Når det gjelder andel med høyere utdanning, er utdanningsnivået i Skien som helhet sammenlignbart med omkringliggende byer, men betydelig lavere enn i byer som Oslo og Asker. Når det gjelder utdanningsnivå, har vi kun data på kommunenivå å gå på. Ut ifra det kan vi anta at det er færre på Gulset enn i f.eks. Asker og Oslo, som har høyere utdanning. Ser vi på ungdommen på Gulset, skiller de seg negativt ut sammenlignet med omkringliggende kommuner i andel som tror de kommer til å ta høyere utdanning, og andel som tror de kommer til å fullføre videregående skole. Skien skiller seg også ut negativt sammenlignet med andre kommuner på antall unge som står utenfor arbeid og utdanning.

Ser vi på opplevelsen av sosialt liv, fremstår det som både de voksne og de unge klarer seg bra på Gulset. Når det gjelder nærmiljø, er det noe mer variert. Flere av Gulsetungdommen oppgir å ha steder å treffe andre unge på fritiden sammenlignet med andre steder, men større del av Gulsetungdommen opplever også nærmiljøet sitt som utrygt sammenlignet med andre steder. De skiller seg også negativt ut med tanke på hvor fornøyde de er med eget lokalmiljø som helhet. Når det gjelder de voksne, trives de godt i eget nærmiljø sammenlignet med andre steder, men opplever til gjengjeld dårligere service- og kulturtilbud. Sammenligner man voksne og ungdoms opplevde tilhørighet på Gulset, opplever de voksne lavere grad av tilhørighet til Gulset, men mer trygghet enn ungdom.

Noe å merke seg, er at det virker å være alders- og kjønnsforskjeller når det gjelder flere av variablene. Ser vi på andel som tror de kommer til å ta høyere utdanning, er det for eksempel markant flere jenter enn gutter som tror de vil ta høyere utdanning. Vi ser også en klar trend i at jo eldre ungdommene blir, jo mer øker troen på at de vil fullføre videregående skole. Når det gjelder den sosiale situasjonen for ungdom på Gulset, skiller 8. klassingene seg negativt ut i andel som oppgir å ha minst en fortrolig venn, og de skiller seg negativt ut i andel som oppgir at det ofte er krangling hjemme. De skiller seg også negativt ut med andel som oppgir at de forsøker å holde mesteparten av fritiden sin skjult for de voksne. Flere 8.klassinger er på fritidsklubb, og 8. trinn er særlig fornøyde med lokaler å treffe andre unge på. Vi ser også at færre 8.klassinger er ute med venner på kveldstid. Her er det med andre ord relevant å følge nærmere med på dette alderstrinnet i årene som kommer. Kanskje kan funnene skyldes livsfase og overgang til ungdomstid, men de kan også skyldes at det er noen særlige utfordringer for flere i denne aldersgruppen, både på hjemmebane og sosialt på skolen.

Når vi ser på kjønnsforskjeller, ser vi at jentene skiller seg negativt ut i andel som oppgir å ha minst en fortrolig venn. De skiller seg også negativt ut fra guttene i andel som oppgir at det ofte er krangling på hjemmebane. Samtidig skiller de seg positivt ut sammenlignet med guttene, i å forsøke å holde mesteparten av fritiden sin skjult for sine foreldre. Utover dette ser vi at flere jenter enn gutter er med venner hjemme hos seg eller hos dem. Jenter er særlig utrygge i eget nærmiljø, og jenter er mindre fornøyde med lokalmiljøet der de bor. Flere jenter enn gutter er også på fritidsklubb, og langt flere gutter enn jenter spiller onlinespill med andre. Kjønne virker med andre ord å ha ulike utfordringsbilder, som er viktig å ha i mente. Her er det ikke gitt at man kan rette fokus mot aldersgrupper alene. Man må også skille på kjønn.

Noe som er viktig å bemerke, er at ungdata og folkehelseundersøkelsen gir innsikt i opplevelser, og ikke i objektive kriterier. Det betyr ikke at de er mindre reelle, men det betyr at for eksempel kan ungdom og voksne andre steder oppleve større utfordringer med f.eks. økonomi, selv om de objektivt sett tjener mer enn voksne på Gulset. Det kan handle om relativ fattigdom, der man opplever å ikke være på linje med andre i samme omgangskrets eller miljø.

3 Hva kjennetegner Gulset?

Som beskrevet innledningsvis, vil ikke fokus i denne delen av analysen ligge på de fysiske kjennetegnene til Gulset. Det vil ikke ligge på historien til stedet, bebyggelsesstrukturen, eller lokaliseringen til stedet i forhold til andre steder. Det som imidlertid vil være i fokus, menneskene som bor der sin oppfattelse av Gulset. Det er også her fokuset vil være i dette innledende delkapittelet. For hva er egentlig Gulset for dem som bor der? Hvilke kvaliteter finnes der? Hva regnes som Gulset og hva regnes som andre steder? Og ikke minst; finnes det noen uenigheter om hvor grensen for Gulset egentlig går? Vurderinger av hva som kjennetegner Gulset, baserer seg kun på datamaterialet fra spørreundersøkelsen. Disse funnene kan derfor ikke generaliseres til barn og unge eller de stille stemmene.

Underkapitler i dette kapittelet

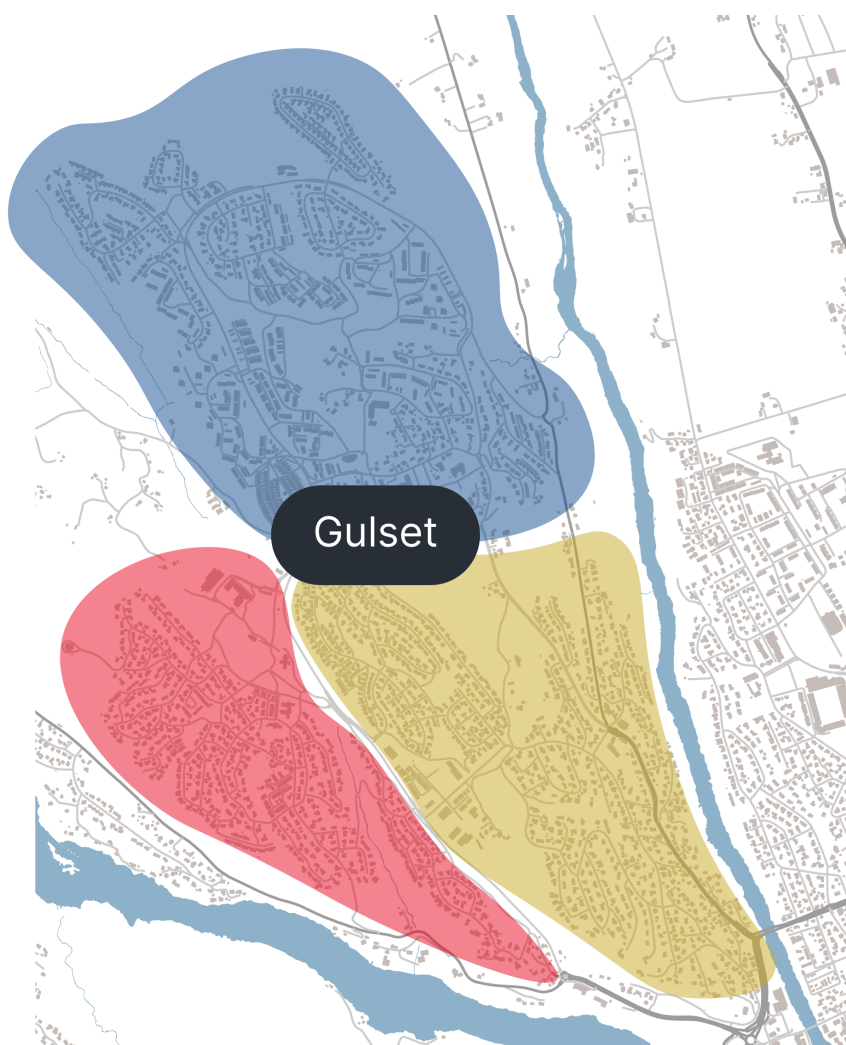
1. Hvor er egentlig Gulset?
2. Gulset innenfra og Gulset utenfra
3. Er Gulset ett sted eller flere små steder?

Figur 19 Bilde tatt av Multiconsult under feltarbeid høsten 2024.

3.1.1 Hvor er egentlig Gulset?

En av de første spørsmålene som ble stilt innbyggerne i den kvantitative undersøkelsen som ble sendt ut høsten 2024, var i hvilket delområde av Gulset de bor i. Det gjorde vi at vi på et senere tidspunkt, kunne se om det var noen forskjeller i opplevelsene av Gulset, avhengig av hvor man bor. Noe som kom frem som en utilsiktet konsekvens av denne inndelingen, var at selve avgrensningen for hva som var Gulset og ikke, ble kommentert hyppig av respondentene i undersøkelsen.

Figur 20 Illustrasjon utarbeidet av Multiconsult. Tilsvarer inndelingen som ble brukt i innbyggerundersøkelsen.

eller Einaren, som er områder innenfor henholdsvis det gule og det røde nabolaget. Ser vi dette i sammenheng med funn fra litteraturgjennomgangen, er det ikke utenkelig at de økonomiske forskjellene innad på Gulset bidrar til identifisering med ulike delområder. Et annet tema som kommer opp, er hva som tilhører det «ekte Gulset» og «det gamle Gulset». Flere trekker frem at det er den blå delen som er «det ekte Gulset», som impliserer en form for autentisitet sammenlignet med de andre delene.

Gulset er en stor bydel, og det virker som at ulike innbyggere har ulike oppfatninger av hvor grensen for Gulset egentlig går, samt hva som hører til Gulset og ikke. Flere virker ikke å identifisere seg med å bo på Gulset, men heller med stedsnavn som Einaren eller med Strømdal.

Samtidig er det også flere som er opptatt av at Gulset er ett sted, og at det ikke spiller noen rolle hvilken av de tre delene man bor i. Det er også varianter, der noen antyder at både rødt og blått område er en del av Gulset, men ikke gult, og atter andre ønsker ytterligere fragmentering, der f.eks. deler av gult ikke hører til Gulset, mens andre deler gjør det.

Noen respondenter beskriver også misnøye med inndelingen som er gjort, ettersom særlig det blå nabolaget er såpass sammensatt. Her kan det tolkes som at man ikke nødvendigvis identifiserer seg med hele området man er gruppert innenfor, men heller med mindre områder innad i den blå delen. Det er også flere som trekker frem at de ikke identifiserer seg med å bo på Gulset, men heller på Strømdal

Utvalgte sitater: Hvor er Gulset?

Ett felles Gulset

- «Jeg synes inndelingen i disse tre fargene virker tilfeldig og meningsløs.»
- «Vi er alle “Guschettboere”»
- «For meg er Gulset ett sted, ikke oppdelt i 1-2-3»
- «Vi skiller ikke på hvor du bor på Gulset»
- «Spillet ingen rolle hvor du bor.»

Flere små delområder

- «Jeg bor ikke på Gulset, jeg bor på Einaren»
- «Dette (blått) nabolaget er ikke differensiert nok. Her har man både flotte eneboliger, men også trangbodde høyblokker. Her er den mest utsatte delen av Gulset, men også etter min mening, den flotteste»
- «Ikke så kjent i området der. Ligger liksom litt på utsiden av Gulset tenker jeg.»
- «Einaren, ikke Gulset»
- «De med god økonomi og fine biler som påstår de bor på Strømdal og IKKE Gulset. Som om Strømdal ikke tilhører den bydelen.»
- «Område 1 er altfor bredt. Det omfatter alt for mange ulike nabolag som ikke bør behandles i samme område. Områdene nær (*stedsnavn*) er områder som oppleves som mindre hyggelige og er preget av kommunale boliger. Inneholder også en institusjon hvor det opplevdes ubehagelig å gå forbi. Har hatt uhyggelige opplevelser i disse områdene i barndom/ungdomsår.»
- «Tenker ikke på dette (rødt område) som en del av Gulset.»
- «Strømdal er bare delvis Gulset»
- «[blått nabolag er] ekte Gulset.»
- «[blått nabolag er] Gamle Gulset»
- «Ekte Gulset [om Blått]
- «Mange lengst sør ville si de ikke bor på Gulset, ellers mange barnefamilier. Virker som et greit område for det meste.»
- «Gulset det også, selv om de som bor der ikke er enig» [respondent fra blått område om rødt område]

Figur 21 Alternative syn på hva som er Gulset basert på innspill fra innbyggerundersøkelsen. Illustrasjoner utarbeidet av Multiconsult.

3.1.2 Gulset innenfra og Gulset utenfra

«Når jeg sier jeg bor på Gulset sier de fleste “ojda”»

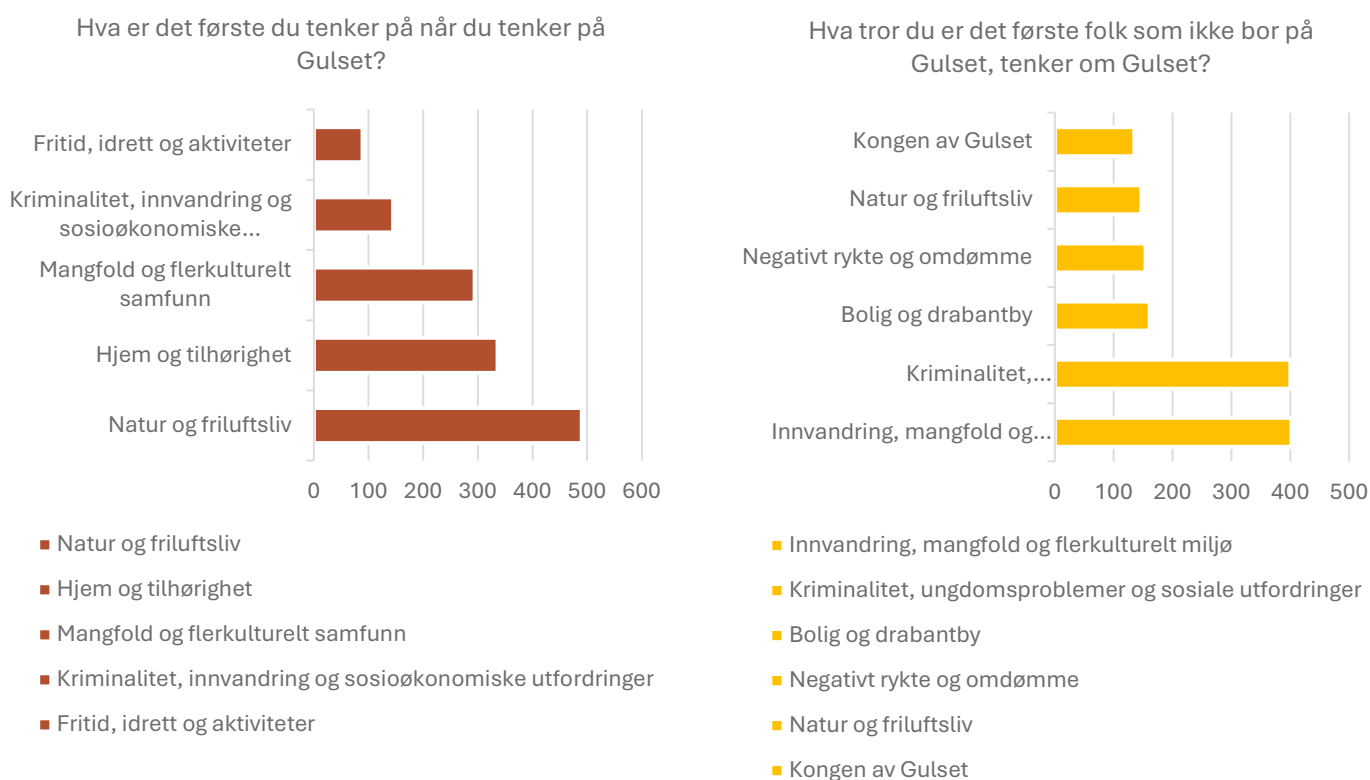
Beboer født i Norge

«Vi bodde i sentrum, og ble frarådet å flytte til Gulset. Vi ville bo et annet sted, men vi hadde ikke råd. Alle snakket stygt om det, at det bare var innvandrere der. Men det er fint her. Vi flyttet til nedre Maihaugen. Nå flyttet vi nettopp til rekkehus. Men Maihaugen var veldig fint, det var et par som bråkte, men ikke mange. Det var så fint, alle barnene tok følge til skolen. Vi så de fra blokkene. Det var kjempefint. Jeg trivdes veldig godt på Maihaugen. De sa skolene var dårlige, men det er de ikke. De er kjempefine med barna. Lærerne er tydelige og flinke.»

Beboer med annet fødeland enn Norge

Finnes det en felles opplevelse av hva som kjennetegner Gulset? Basert på majoritetsbefolkningen på Gulset sine svar i undersøkelsen, er det særlig fem temaer som er fremtredende når vi spør om deres assosiasjoner. De tre mest fremtredende temaene, inneholder alle positive eller nøytrale beskrivelser av Gulset. Det flest av de som bor der assosierer med Gulset, er naturen.

Når det gjelder beboernes antakelser om hva folk som ikke bor på Gulset tenker når de hører om Gulset, er det et annet bilde som tegnes. Av de mest fremtredende assosiasjonene, er det utelukkende negative assosiasjoner som kommer frem. Dette blir også synlig under intervjuer med beboere. Eksempelvis fortalte en eldre kvinne som flyttet til Gulset for flere år side, at hun ble advart mot å flytte til Gulset av andre som ikke selv bodde på Gulset. Før kvinnen flyttet til Gulset sa hun at hun hadde hørt historier om norske foreldre som tok barna sine ut av skolene. Historier om gjenger, og mange utlendinger på ett sted. Også de med annet fødeland vi snakket med på fokusgruppeintervju og kick-off hadde blitt konfrontert med omdømmet til Gulset før de flyttet dit. Hvordan Gulset oppleves innenfra og hvordan omdømmet til stedet er, sammenfaller med andre ord i liten grad.

Figur 22 Data fra undersøkelsen.

Utvalgte sitater: beboernes egne assosiasjoner til Gulset

1. Natur og friluftsliv
«Nærhet til naturen og flotte turløyper»
2. Hjem og tilhørighet
«Her er hjemmet mitt. Her trives jeg.»
3. Mangfold og flerkulturelt samfunn
«Mye folk fra forskjellige land»
4. Kriminalitet, innvandring og sosioøkonomiske utfordringer
«Gjenger, narkotika, farlig å gå ute alene når det er mørkt»
5. Fritid, idrett og aktiviteter
«Idrettsanlegget»
«Gulset IF»

Utvalgte sitater: utenforstående sine assosiasjoner til Gulset

1. Innvandring, mangfold og flerkulturelt miljø
«Mange innvandrere»
2. Kriminalitet, ungdomsproblemer og sosiale utfordringer
«Gjengmiljø, lavtlønnede, mye bråk og rus»
«Mye ungdomsbråk og for mange sosialboliger»
3. Bolig og drabantby
«Boligblokker»
«Drabantby»
4. Negativt rykte og omdømme
«Negativt ladet å bo her»
«Mange virker negative til Gulset»
5. Natur og friluftsliv
«Åletjern»
«Marka»
6. Kongen av Gulset
«Ofte er det kommentarer på serien Kongen av Gulset»

Noe som også kom frem gjennom særlig intervjuer med beboere, er ulike oppfatninger av om man bør fokusere på eventuelle problemer på Gulset eller ei. Enkelte er veldig opptatte av å kommunisere det som er bra med Gulset for ikke å undergrave den stoltheten som mange nettopp opplever. Andre derimot, er veldig klare på at det er noen utfordringer på Gulset som må tas tak i, og det kan ikke skyves under teppet. Når det gjelder erkjennelsen av om det er utfordringer på Gulset eller ei, virker det ikke som det er noen store uenigheter. Uenighetene oppstår heller i hvordan man skal snakke om det.

«De som har bodd her lenger enn meg. De vil liksom ikke erkjenne at det er noen problemer her. (...) det var ei som sa hun ble ranet under en av undergangene for ikke så lenge siden.
Det er mye man ikke setter i avisene nå lenger»

Beboer født i Norge

«Jeg har sagt at jeg er kritisk til måten vi definerer Gulset [i områdesatsingen], det er veldig viktig at vi snakker det fram, fordi flesteparten er veldig stolt og glad i å bo på Gulset.»

Beboer født i Norge

«Det er jo en grunn til at vi har fått 25 millioner, det er jo fordi det er noen utfordringer. (...) Gulset er kjent for dette nå, jeg har hørt det selv av folk som snakker om Gulset, at der og der skal du reise, og der og der i den skogen, der selger de og sånt»

Beboer født i Norge

3.1.3 Hvordan er de ulike delområdene på Gulset?

«La oss være ærlige. Det er litt andre folk som bor der borte.
Det er billigere der, så det er litt andre mennesker der»

Elev 9.klasse

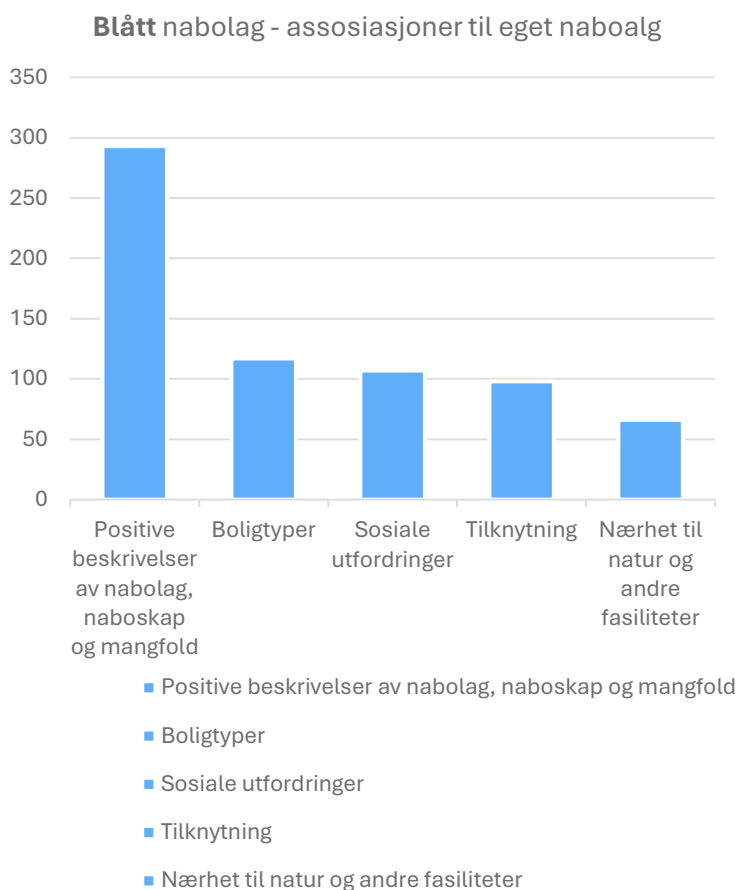
Noe som kommer frem gjennom undersøkelsen, er at de ulike delområdene assosieres med ulike ting. Innad på Gulset fremstår det med andre ord som at noe av den samme dynamikken som preger Gulset som helhet, også preger delområdene. Det eksisterer en opplevelse av delområdene innenfra, som ikke nødvendigvis gjenspeiles i omdømmet til delområdene utenfra. Dette er imidlertid mest fremtredende når det gjelder det blå området.

Hva karakteriserer blått nabolag innenfra?

Ser vi på hvordan beboerne i blått nabolag oppfatter eget område, er det en klar overvekt over assosiasjoner til positive beskrivelser av gode nabolag, godt naboskap og mangfold. Det er imidlertid også assosiasjoner til sammensetninger av boligtyper, i tillegg til opphopninger av sosiale utfordringer. Disse benevnes som regel i ganske nøytralt språk, mer som et faktum ved stedet, fremfor enn en utfordring.

«Fine folk, godt naboskap.»

Beboer på Gulset

Utvalgte sitater: blått nabolags assosiasjoner til eget nabolag

Positive beskrivelser av eget nabolag

“Snille og greie naboer”
“Rolig og fint strøk”
“Godt samhold”

Boligtyper

«Boligblokker og andre svært fine og moderne eneboliger med godt samarbeid av innbyggerne imellom seg igjennom alt.»
«Rekkehus, hus og blokk.»

Sosiale utfordringer

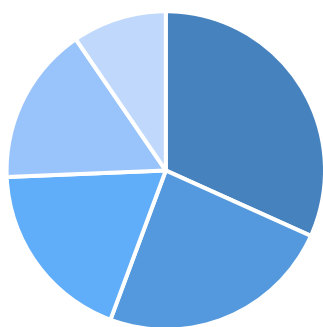
«Mye utenlandske familier, arbeidsuføre, enslige, trygdede, lavtlønnede, minstepensjonister.»
«Mye fattigdom, litt lavere sosiale lag, mye sosiale tilfeller.»
«Mye fattigdom og utenforskap.»

Figur 23 Data fra undersøkelsen.

Hva karakteriserer blått nabolag utenfra?

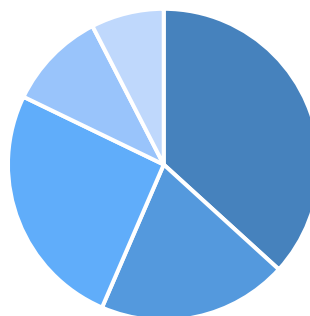
Ser vi på hva som karakteriserer blått nabolag, sett fra de andre områdene sitt perspektiv, er imidlertid særlig blokkbebyggelsen fremtredende som assosiasjon, til tross for at den kun utgjør en del av bebyggelsen i det blå området. Det er videre mange assosiasjoner til det kulturelle mangfoldet som er der med høy andel innvandrere, i tillegg til sosialt vanskeligstilte. Her ser vi med andre ord at det blå området slik det oppleves innenfra, ikke nødvendigvis korresponderer med slik det oppfattes utenfra.

Gult nabolag - assosiasjoner til blått nabolag

- Blokker / tett
- Flerkulturelt
- Økonomisk og sosialt vanskeligstilte
- Ingen mening / manglende kjennskap
- Uønsket atferd, kriminalitet og utrygghet

Rødt nabolag - assosiasjoner til blått nabolag

- Boligtyper
- Økonomisk og sosialt vanskeligstilte
- Flerkulturelt og innvandring
- Nær natur og fasiliteter

Figur 24 Data fra undersøkelsen.

Utvalgte sitater: gult nabolags assosiasjoner til blått nabolag

Blokker

- «Blokkene»
- «Eldre slitne boligblokker»

Flerkulturelt

- «Det mest flerkulturelle nabolaget»
- «Utlendinger»

Økonomisk og sosialt vanskeligstilte

- «Fattigere»
- «Her bor de som har litt dårligere råd»
- «Mye fattigdom, litt lavere sosiale lag, mye sosiale tilfeller.»

Utvalgte sitater: rødt nabolags assosiasjoner til blått nabolag

Boligtyper

- «Blokker, rekkehus, eneboliger»
- «Blanding av boligtyper»

Økonomisk og sosialt vanskeligstilte

- «Dårligere kår»
- «Sosiale forskjeller»

Flerkulturelt og innvandring

- «Mange nasjonaliteter»
- «Kulturelt mangfold i boligblokker»

Hva karakteriserer gult nabolag innenfra?

Ser vi på det gule området assosiasjoner til eget nabolag, assosierer flest det med nabolagskvaliteter. Innad i dette temaet kommer også betraktninger om hvordan det gule området er i forhold til de to andre områdene. Det er også mange som assosierer gult område med hvilken befolkning og sosialt miljø det er på stedet. Utover dette er det også en god del innenfor det gule området som ikke har mange assosiasjoner til eget område.

«Midtsjiktet på Gulset»

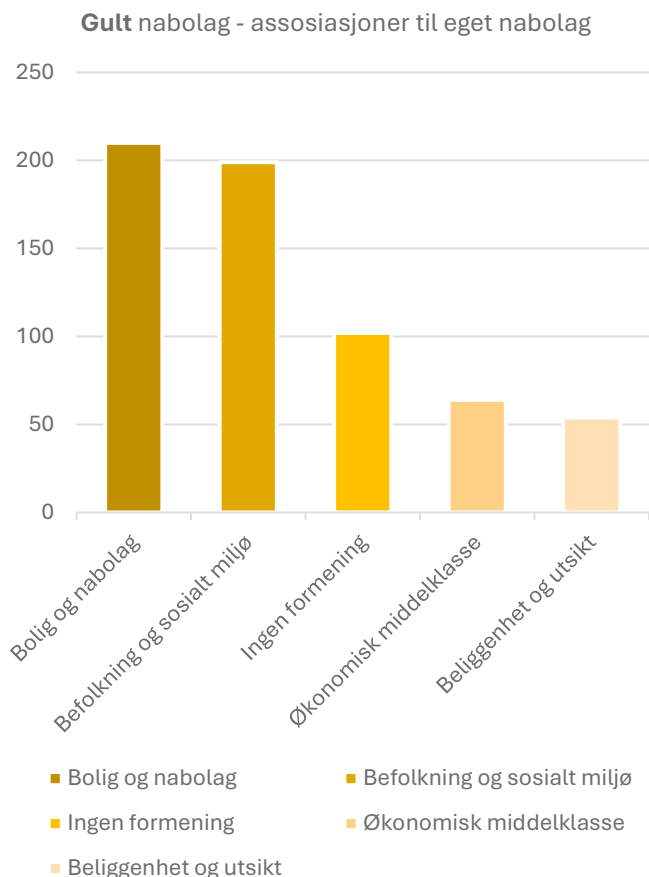
Beboer på Gulset

«Bor stort sett etnisk norske.»

Beboer på Gulset

«Her er det litt finere området, Strømdal.
Folk med litt mer penger. Koselige områder»

Beboer på Gulset

Utvalgte sitater: gult nabolags assosiasjoner til eget nabolag

Bolig og nabolag
 «Fine og rolige strøk»
 «Finere strøk av Gulset»

Bolig og nabolag
 «Eldre bor i det området»
 «Stort sett etnisk norske»
 «Ryddig og ordentlig. Ganske trygt»

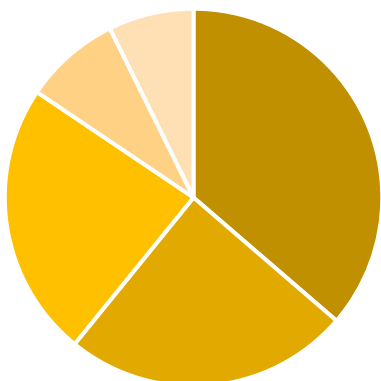
Ingen formening
 «vet ikke»
 «OK»
 «midt imellom»

Figur 25 Data fra undersøkelsen.

Hva karakteriserer gult nabolag utenfra?

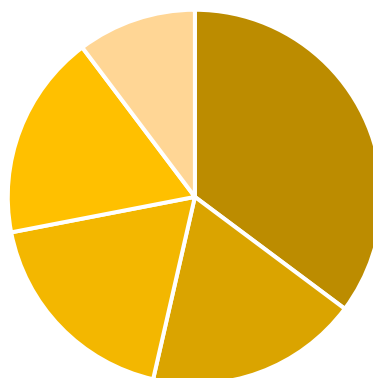
Gult nabolag, fra blått og rødt område sitt ståsted, karakteriseres av mennesker med bedre økonomi enn de i blått område. Utover dette er det også en betydelig andel som har assosiasjoner til beboersammensetningen i området. Noe som også kommer frem, som ikke var veldig fremtredende om det blå området, er at det er mange som ikke har noe særlig assosiasjon til det gule området fra de to andre områdene.

Blått nabolag - assosiasjoner til gult nabolag

- Middelklassen
- Manglende kjennskap / ingen formening
- Sosialt miljø, nabolag og beboere
- Beliggenhet og fasiliteter
- Utsikt

Rødt nabolag - assosiasjoner til gult nabolag

- Boligtyper og område
- Manglende kjennskap til området
- Beboere
- Utsikt og beliggenhet
- Nabolagskvaliteter

Figur 26 Data fra undersøkelsen.

Utvalgte sitater: blått nabolags assosiasjoner til gult nabolag

Middelklassen

- «Middelklassen»
- «Eneboliger, større hus og litt mer penger»

Ingen formening

- «Vet ikke»
- «ikke noe spesielt»

Sosialt miljø, nabolag og beboere

- «Eldre»
- «Rolig område uten mye bråk»

Utvalgte sitater: rødt nabolags assosiasjoner til gult nabolag

Boligtyper

- «Eldre eneboliger»
- «Helt standard boligfelt»

Manglende kjennskap

- «Ikke så godt kjent med»
- «Vet ikke»

Beboere

- «Blanding av generasjoner - mange som har bygd og bor der enda.»
- «De fleste bor i hus, er etnisk norske, og har grei økonomi»

Hva karakteriserer rødt nabolag innenfra?

Rødt område assosieres av de som bor der, med attraktive nærmiljøer og trivsel, en relativt homogen beboersammensetning og en overvekt av eneboliger. Mange assosierer det også med turmulighetene i umiddelbar nærhet, samt nærheten til blant annet idrettsanlegget.

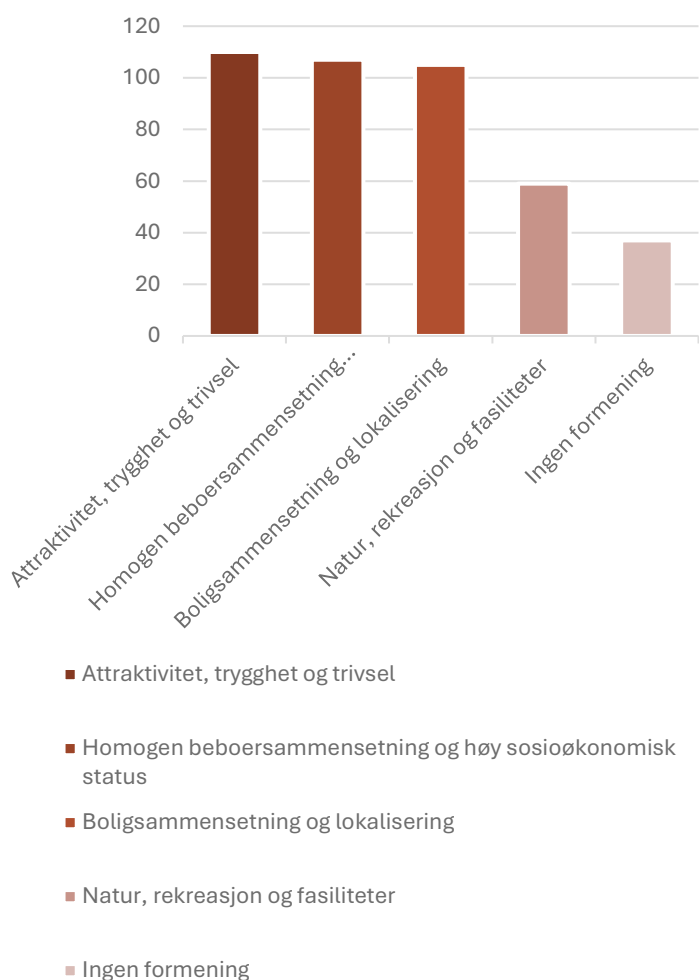
«Mange rike folk her, litt dyrere strøk, få innvandrere her, veldig rolig flott boligfelt, digger alle sykkelstiene og nærhet til marka og skole/idrettsanlegg»

Beboer på Gulset

«Mye godt samhold takket være utforming av boliger/bomiljø - også mye pga. aktive og flinke foreldre som driver håndball og fotball på Gulset. Høy boligstandard.»

Beboer på Gulset

Rødt nabolag - assosiasjoner til eget nabolag

Utvalgte sitater: rødt nabolags assosiasjoner til eget nabolag

Attraktivitet, trygghet og trivsel

«Beste nabolaget og flere nye bygg. Veldig heldige med god dialog med naboene generelt»
«Godt bomiljø»

Homogen beboersammensetning og høy sosioøkonomisk status

«Pent boligstrøk, høyere inntekt og utdanning. Trygt for barnefamilier.»
«De mest ressurssterke.»
«Litt høyere sosioøkonomisk status, lite familier med innvandrerbakgrunn»

Boligsammensetning og lokalisering

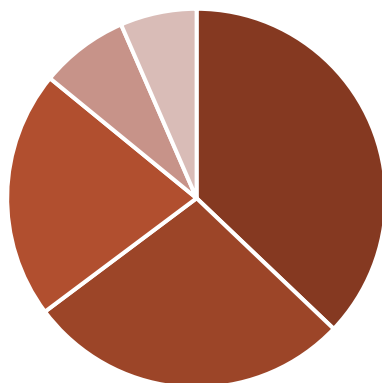
«Eneboliger, litt «finere» strøk»
«Rolig boligområde med nærhet til skogen»

Figur 27 Data fra undersøkelsen.

Hva karakteriserer rødt nabolag utenfra?

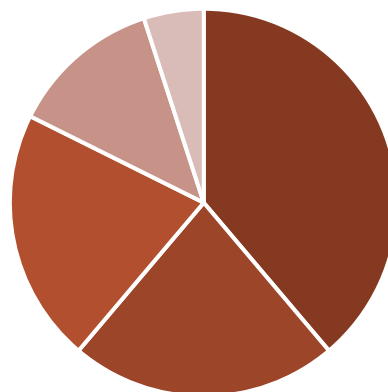
Både blått og gult område er ganske samstemte i hvilket bilde de har på det røde området. Her er det først boligtypene som det er flest assosiasjoner til, etterfulgt av assosiasjoner til beboersammensetning og sosioøkonomisk status i området. Utover disse to tydelige assosiasjonsrekkene, er det mange som ikke har kjennskap eller noen formening om hvordan det røde området er.

Blått nabolag - assosiasjoner til rødt nabolag

- Nabolag og boligområde
- Homogent og høy sosioøkonomisk status
- Manglende kjennskap / ingen formening
- Sosial status
- Fasiliteter

Gult nabolag - assosiasjoner til rødt nabolag

- Nabolag og boligområde
- Homogent og høy sosioøkonomisk status
- Manglende kjennskap / ingen formening
- Naturnært
- Nyeste boligutbygging

Figur 28 Data fra undersøkelsen.

Utvalgte sitater: blått nabolags assosiasjoner til rødt nabolag

Nabolag og boligområde

- «Den dyrere mer flotte delen av Gulset.»
- «Gode områder, stabilt.»

Homogen beboersammensetning og høy sosioøkonomisk status

- «Også et finere sted, rikere mennesker.»
- «Det hvite nabolaget med store hus.»

Manglende kjennskap

- «Ingen spesielle tanker.»
- «Ukjent.»
- «Veit ikke.»

Utvalgte sitater: gult nabolags assosiasjoner til rødt nabolag

Nabolag og boligområde

- «Klassisk eneboligstrøk.»
- «Nyere villabebyggelse.»

Homogen beboersammensetning og høy sosioøkonomisk status

- «Majoriteten er privilegerte»
- «Rikmannsstrøk»

Manglende kjennskap

- «Vet ikke»
- «Ingenting»
- «Kjenner ikke til det»

Bemerkning

Noe som er verdt å merke seg, er at det er gjennomgående det blå delområdet som har flest assosiasjoner knyttet til seg fra de andre områdene. Her er det med andre ord flere som har tanker om hvordan det er der, uten selv å bo der. Mange av assosiasjonene til dette delområdet utenfra, er også av negativ karakter. Ser vi til forskning på betydning av stedsstolthet og stedsskam, er det funnet at både stolthet og skam over steder i kombinasjon med sterk tilhørighet til stedet, kan bidra positivt eller negativt til innbyggernes selvfølelse (Albers, 2022). Det kan med andre ord være slik at de som bor i blått område, får større utfordringer med å opprettholde et godt selvbilde enn hva innbyggerne i de andre delområdene har, som følge av omdømmet til stedet de bor på.

4 Hvordan oppleves Gulset?

Temaet opplevelser er et bredt tema, og dekker alt fra tilhørighet og stedsstolthet, til opplevelser mellom menneskene på Gulset, til hva som er bra og dårlig med Gulset fra innbyggernes perspektiv. Det er under dette temaet hovedvekten av datamaterialet faller. Opplevelser av Gulset vurderes med utgangspunkt i alle de ulike datakildene. For noen grupper vil fokusgruppeintervjuer utgjøre hovedkilden av datamaterialet, mens det for andre vil være spørreundersøkelsen. For enkelte grupper er det data fra både undersøkelse, fokusgruppeintervju og pop-up kontor.

1. Hvor viktig er Gulset for beboerne?

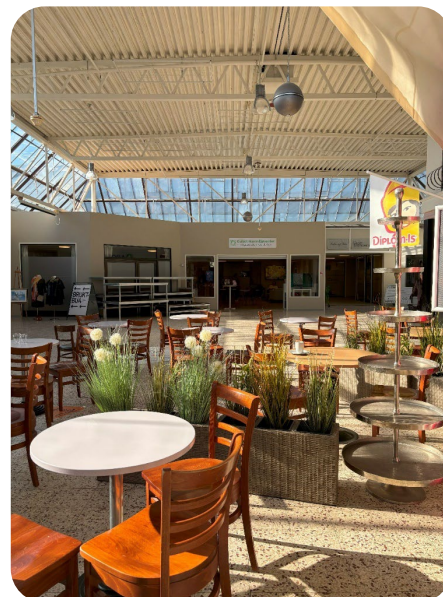
- a. Tilhørighet til Gulset
- b. Stedsstolthet

2. Hvordan er det relasjonen mellom menneskene på Gulset?

- a. Opplevelse av gjensidig respekt
- b. Opplevelse av tillit
- c. Opplevelse av hjelpsomhet
- d. Tilstedeværelse av venner og sosial støtte
- e. Møter mellom ulike grupper på Gulset

3. Hva er bra, og hva er dårlig med Gulset?

- a. Generell trivsel og fornøydhet på Gulset
- b. Likte og ikke likte kvaliteter og steder
- c. Opplevde problemer på Gulset
- d. Kilder til utrygghet

Figur 29 Bilder tatt av Multiconsult under feltarbeid, høsten 2024.

4.1 Tilhørighet til Gulset

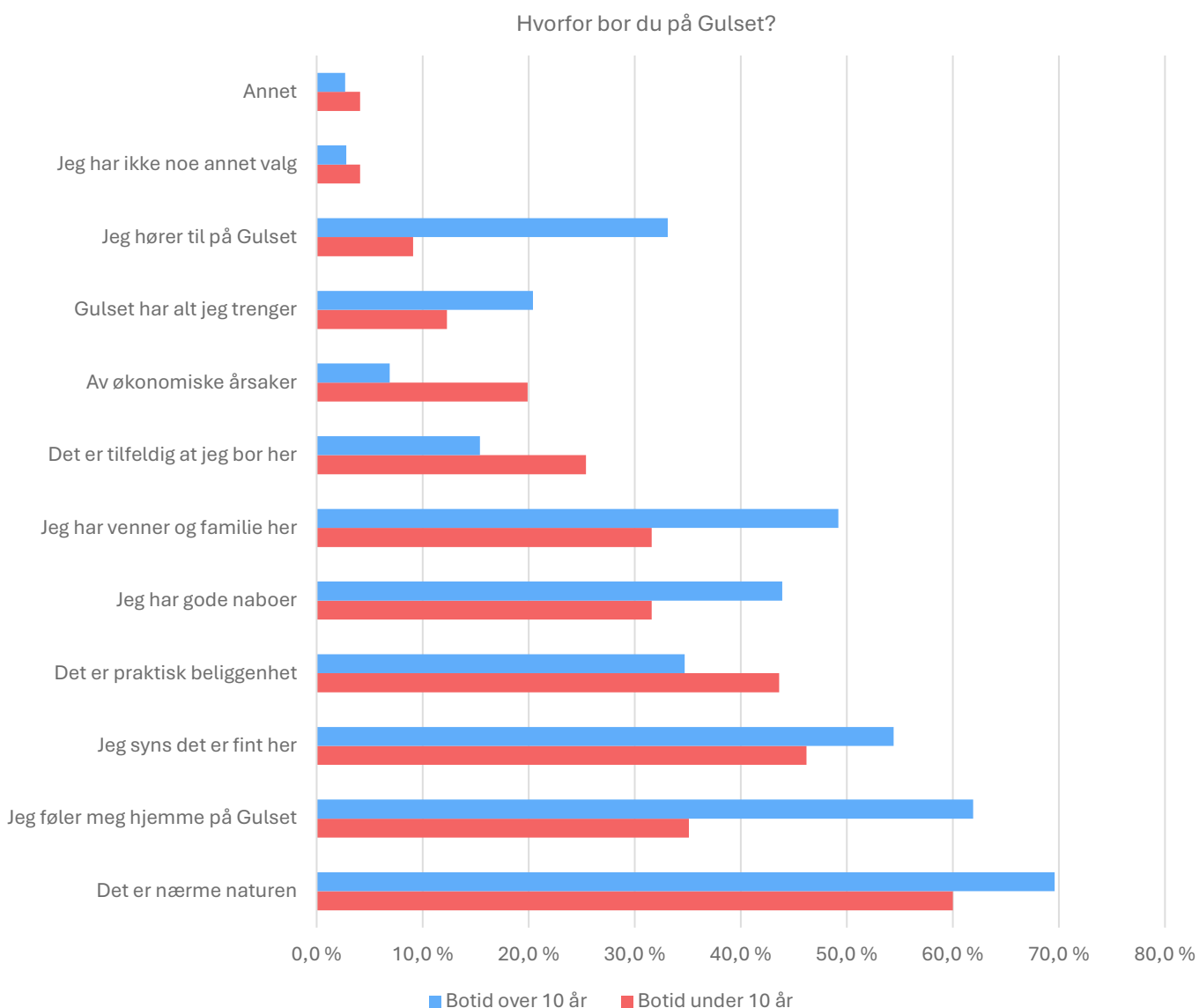
Stedstilhørighet, eller stedstilknytning som det også kan beskrives som, kan være et viktig bidrag inn i livskvalitet og trivsel, men også i hvorvidt individer engasjerer seg i lokalsamfunnet sitt eller ei (Manzo & Perkins, 2006; Støren & Rønning, 2021). Å forstå både graden av, men også kilden til tilhørigheten til de som bor på Gulset, kan gi en viktig pekepinn på hva man kan forvente av deltakelse fra ulike grupper i lokalmiljøet, i tillegg til hvilken grad av deltakelse i fremtidige samskipings- og medvirkningsprosesser man kan forvente seg av ulike grupper.

4.1.1 Den voksne majoritetens tilhørighet

Når vi skal se på den voksne majoritetsbefolkningens grad av tilhørighet, er det naturlig å tenke seg at botid vil påvirke stedstilhørigheten. Det samme kan være tilfellet for bosted. I det videre vil derfor grad av tilhørighet mellom de som har bodd på Gulset i over 10 år, sees opp mot de som har bodd på Gulset i under 10 år. Det vil også undersøkes om det er forskjell i tilhørighet mellom de tre delområdene.

Årsaker til å bo på Gulset

Ser vi på oversikten over hvorfor man bor på Gulset i det hele tatt, ser vi en markant forskjell mellom de som har bodd på Gulset i over 10 år og de som har bodd på Gulset under 10 år, særlig på årsaker som kan knyttes til tilhørighet. De som har bodd der over 10 år oppgir langt oftere at de hører til på Gulset og at de føler seg

Figur 30 Data fra undersøkelsen.

hjemme på Gulset, som begge indikerer en sterkere tilhørighet til Gulset. De med botid over 10 år, oppgir også oftere å ha venner og familie på Gulset, samt å ha gode naboer. Begge deler er noe som kan bidra til å forsterke stedstilhørigheten (Friesinger et al., 2022a).

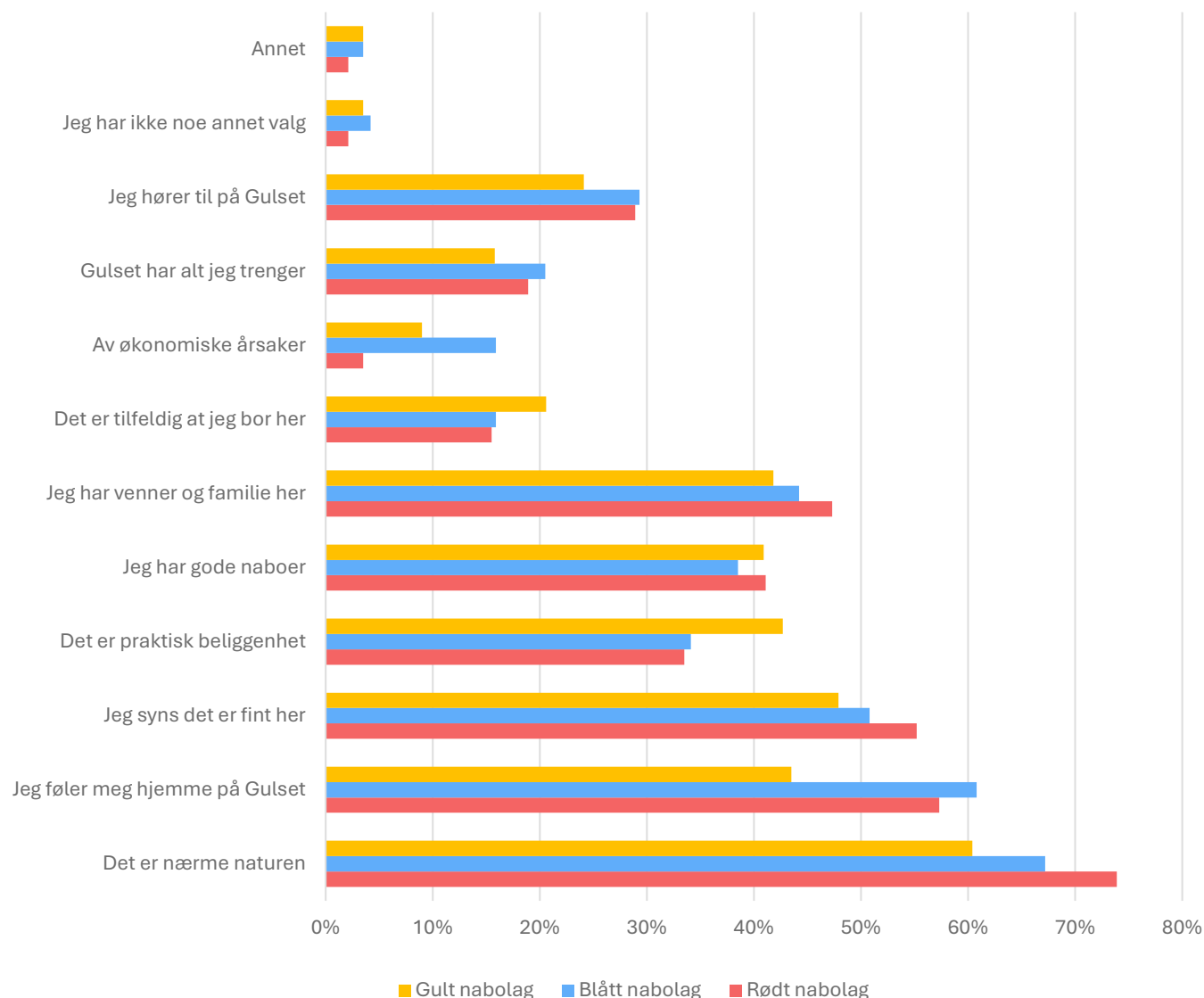
Noe som kommer frem, særlig blant enkelte eldre, er også hvilken viktig rolle Nærmiljøsentret virker å ha for flere i denne gruppen. Dette er en gruppe eldre der flere av dem er alene, og flere virker å få tilfredsstilt viktige sosiale behov gjennom nettopp senteret. Flere nevner også kirken som et viktig tilbud i den forbindelsen. Det understøtter med andre ord viktigheten av sosiale bånd for stedstilhørighet.

"Det er helt enestående her på [Nærmiljø]senteret. Uten det ville jeg nok kanskje flyttet"

Beboer 70+

Ser vi på årsakene til at beboerne fra de ulike nabolagene bor på Gulset, ser vi beboere fra det gule nabolaget skiller seg ut med lavere grad av tilhørighet til Gulset, lavere grad av å føle seg hjemme på Gulset, og høyere grad av at det er tilfeldig at de bor der de bor. Samtidig har både rødt, gult og blått nabolag venner og familie på Gulset, som trolig bidrar til å forsterke tilhørigheten.

Hvorfor bor du på Gulset?

Figur 31 Data fra undersøkelsen.

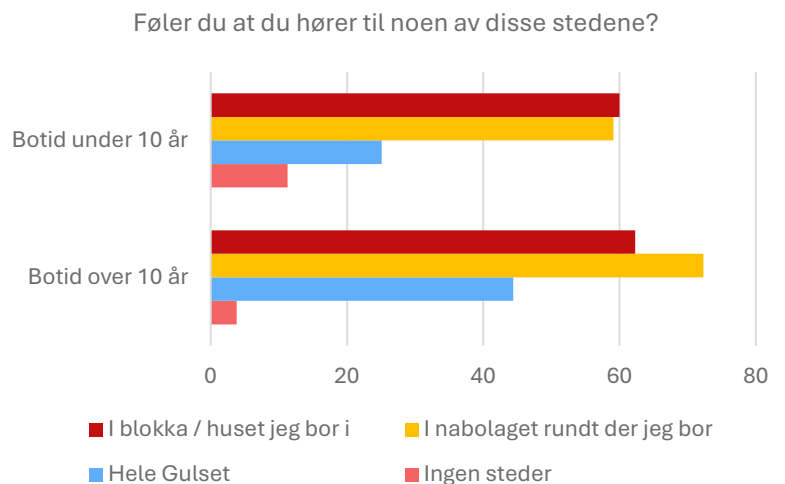
Hvor hører man til?

Når vi ser på om tilhørigheten er til hele Gulset, eller i større grad til mindre delområder, ser man en tendens til at de med botid over 10 år, kjenner sterkere tilhørighet, både til eget nærmiljø og til Gulset som helhet. Ser vi på spørsmål om hvor de føler seg velkommen, ser vi at det er likere her mellom de som har kort og lang botid. Det å føle seg velkommen et sted, virker med andre ord som å være en noe litt annet enn opplevelsen av å høre til. Det er likevel noe forskjell å spore knyttet til hvorvidt man føler seg velkommen på hele Gulset eller ei. Her har de med lengst botid også oftere opplevelsen av å føle seg velkommen på hele Gulset.

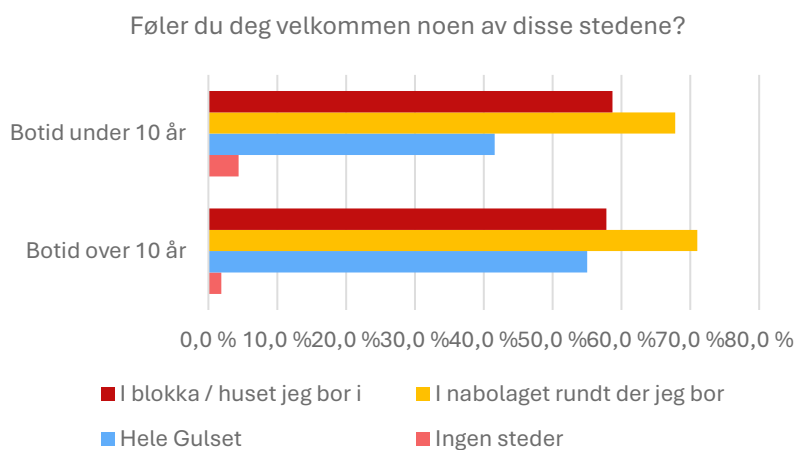
Ser vi på de tre nabolagene, ser vi en forskjell mellom de tre nabolagene i hvordan deres opplevelse av tilhørighet fordeler seg. Vi ser at i det blå nabolaget, er det færre som opplever tilhørighet til nabolaget sitt, sammenlignet med rødt og gult nabolag. Samtidig er det flere i blått nabolag som kjenner tilhørighet til hele Gulset samt til boligen de selv bor i, sammenlignet med rødt og gult nabolag. Her kan man trekke paralleller til det som kom frem i kapittel 3, der man så at flere assosierer blått nabolag med «det ekte Gulset», samtidig som flere av de som bor innenfor rødt og gult område, virker å oppleve sterkere tilhørighet til lokale stedsnavn som Einaren og Strømdal.

Hvor mange som kjenner tilhørighet til andre stedsnavn fremfor Gulset, har vi imidlertid ikke grunnlag for å si noe om. Når vi ser på forskjeller i å føle seg velkommen, ser vi at igjen er det færre i det blå nabolaget som føler seg velkommen i nabolaget der de bor, sammenlignet med gult og rødt nabolag. Når det gjelder å føle seg velkommen i egen bolig, er det det flest som føler seg velkommen i egen bolig i blått nabolag, og færrest i gult nabolag.*

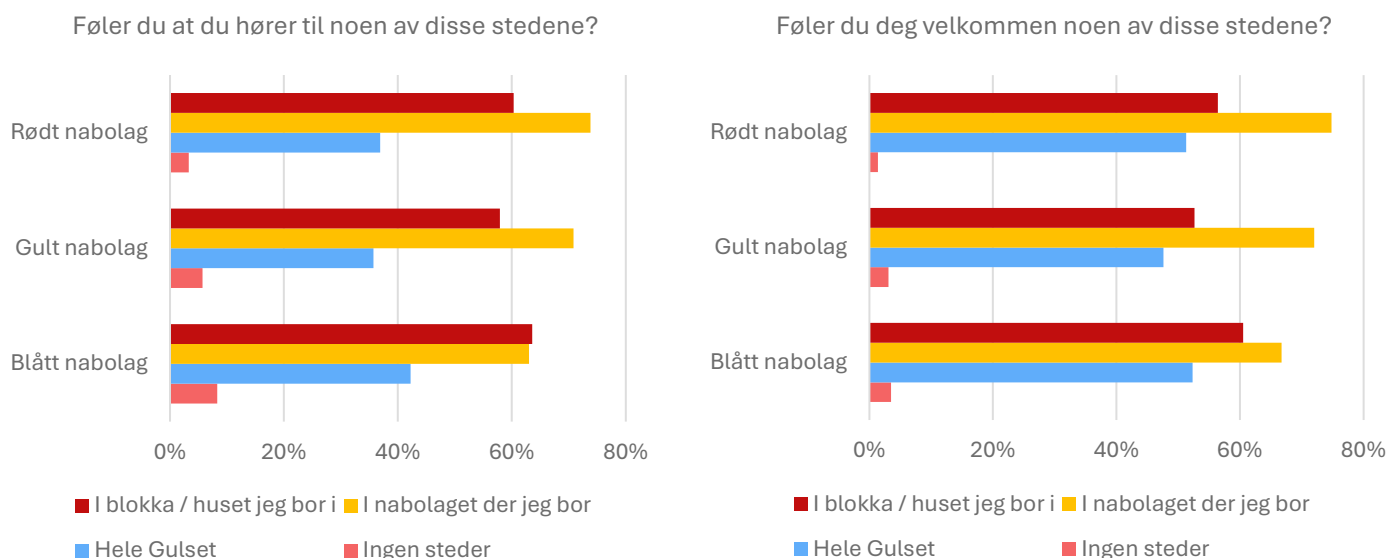
*Noe som er viktig å bemerke i forbindelse med sortering på nabolagsnivå, er at vi ikke får kontrollert for botid i samme analyse. Det skyldes at det er for få respondenter med kort botid i de tre nabolagene til at det er mulig å generalisere funnene. Det kan med andre ord være at den effekten vi ser av nabolag på tilhørighet og følelse av å være velkommen, i realiteten skyldes at det er flere med lang botid i rødt og gult nabolag.

Figur 32 Data fra undersøkelsen.

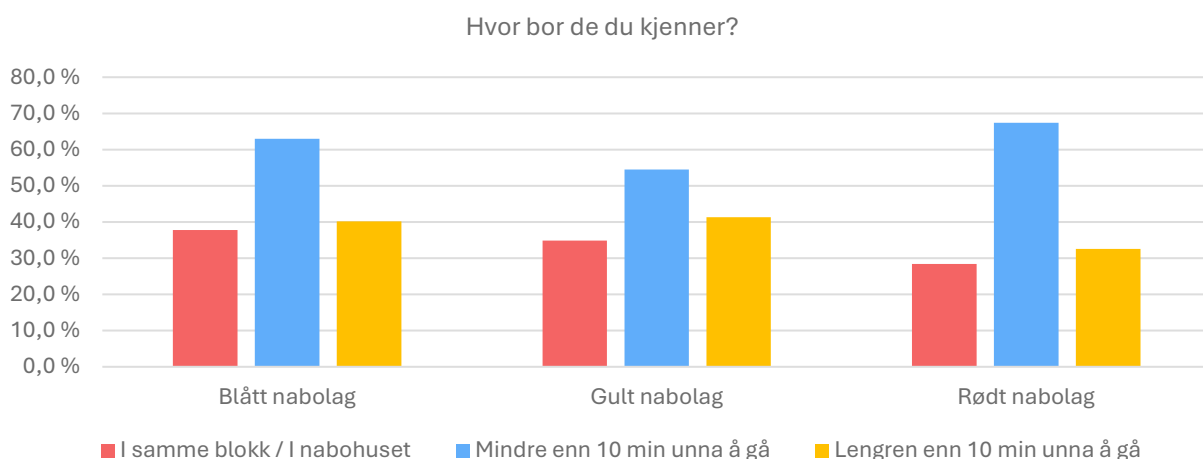

Figur 33 Data fra undersøkelsen

Figur 34 Data fra undersøkelsen.

Ser vi på tilhørigheten innad på Gulset, ser vi som beskrevet over, at det er sterkere tilhørighet og opplevelse av å føle seg velkommen i eget nabolag, fremfor til både egen bolig og Gulset som helhet. Dette kommer også til uttrykk i hvor respondentene på undersøkelsen oppgir at de menneskene de kjenner på Gulset, bor. Her er tendensen i alle tre nabolagene, at de man kjenner bor innenfor en radius av 10 minutters gåavstand. Det samme kommer også til uttrykk på spørsmål om hva man assosierer med de ulike nabolagene som ble gjennomgått i kapittel 3. Her er det en tendens til at assosiasjoner til nabolaget man selv bor i, er mer nyanserte og fokusert på sosiale aspekter ved nabolag, enn hva assosiasjonene til delområder som man ikke bor i selv, er. Det kan indikere at det ikke er overlapp i sosiale omgangskretser på tvers av nabolagene. Hadde det vært det, ville kanskje også assosiasjonen til stedene vært mer nyanserte.

Figur 35 Data fra undersøkelsen.

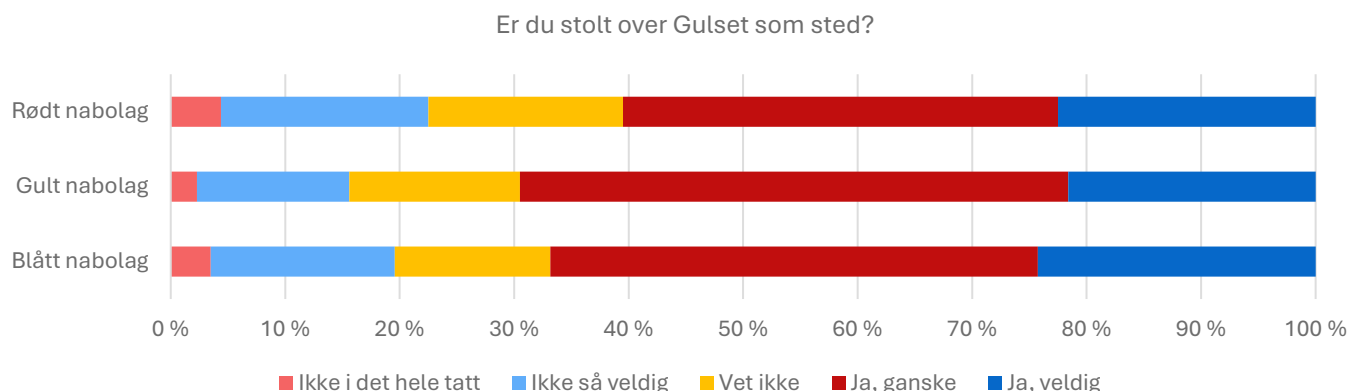
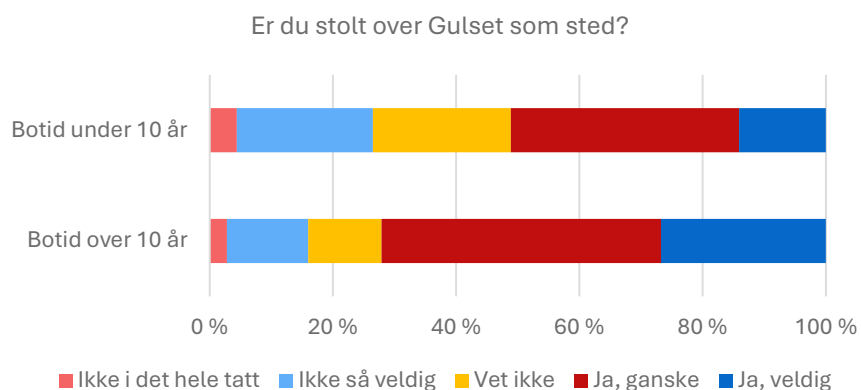
Stedsstolthet

Som nevnt i kapittel 3, kan stedsstolthet, men også stedsskam og negative assosiasjoner til steder, mediere effekten av stedstilknytning på individuell selvfølelse (Albers, 2022). Grad av stedsstolthet kan dermed si noe om hvorvidt det å bo på et gitt sted, er et positivt eller negativt bidrag inn i selvfølelsen, og trolig også livskvaliteten til de som bor der.

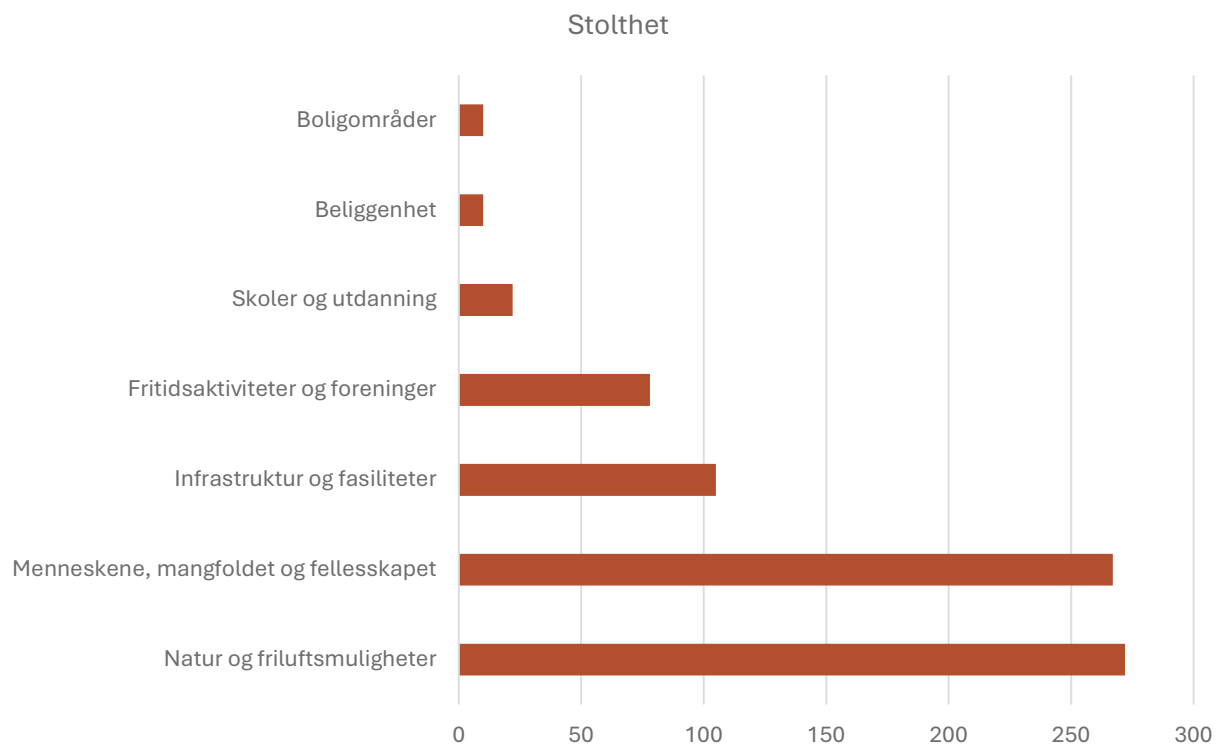
På samme måte som tilhørighet, ser vi at de som har bodd på Gulset i over

ti år, også er mer stolte av Gulset som sted. Når vi ser på forskjeller mellom de tre nabolagene, er det relativt jevnt i opplevelse av stolthet. Vi ser imidlertid en liten tendens mot at de i blått og gult nabolag er stoltere over Gulset enn de i rødt nabolag er. Ser vi på *hva* majoriteten er stolte over på Gulset, ser vi at det er veldig jevnt mellom stolthet over natur og friluftsliv og stolthet over menneskene og mangfoldet på Gulset. Det at det er såpass mange som nettopp er stolte over mangfoldet på Gulset, er noe å merke seg sett opp mot det negative omdømmet stedet har, nettopp som følge av det samme mangfoldet.

Figur 36 Data fra undersøkelsen.

Figur 37 Data fra undersøkelsen.

Figur 38 Data fra undersøkelsen.

Utvalgte sitater: stolthet over Gulset

«Gulset er i hjertet mitt. Mange koselige voksne, barn og ungdommer her. Fint idrettsmiljø. Naturen rett ved huset.»

Beboer født i Norge

«Samhold, koselig og fint miljø. Vi som bor på Gulset er hjelpsomme. De som bor på Gulset finner alltid en «connection» med det å bo på Gulset»

Beboer født i Norge

«Synes naturen er fantastisk, menneskene som bor her og fotballmiljøet på Gulset.»

Beboer født i Norge

Jeg synes det er flott å bo et sted som reflekterer samfunnet med alle mennesketyper det innebærer. Jeg tror barna og ungdommer fra Gulset blir tolerante mennesker»

Beboer født i Norge

«At alle er så samla, og det er faktisk ganske mye koseligere enn folk flest tror»

Beboer født i Norge

«Flott natur i nærområde»

Beboer født i Norge

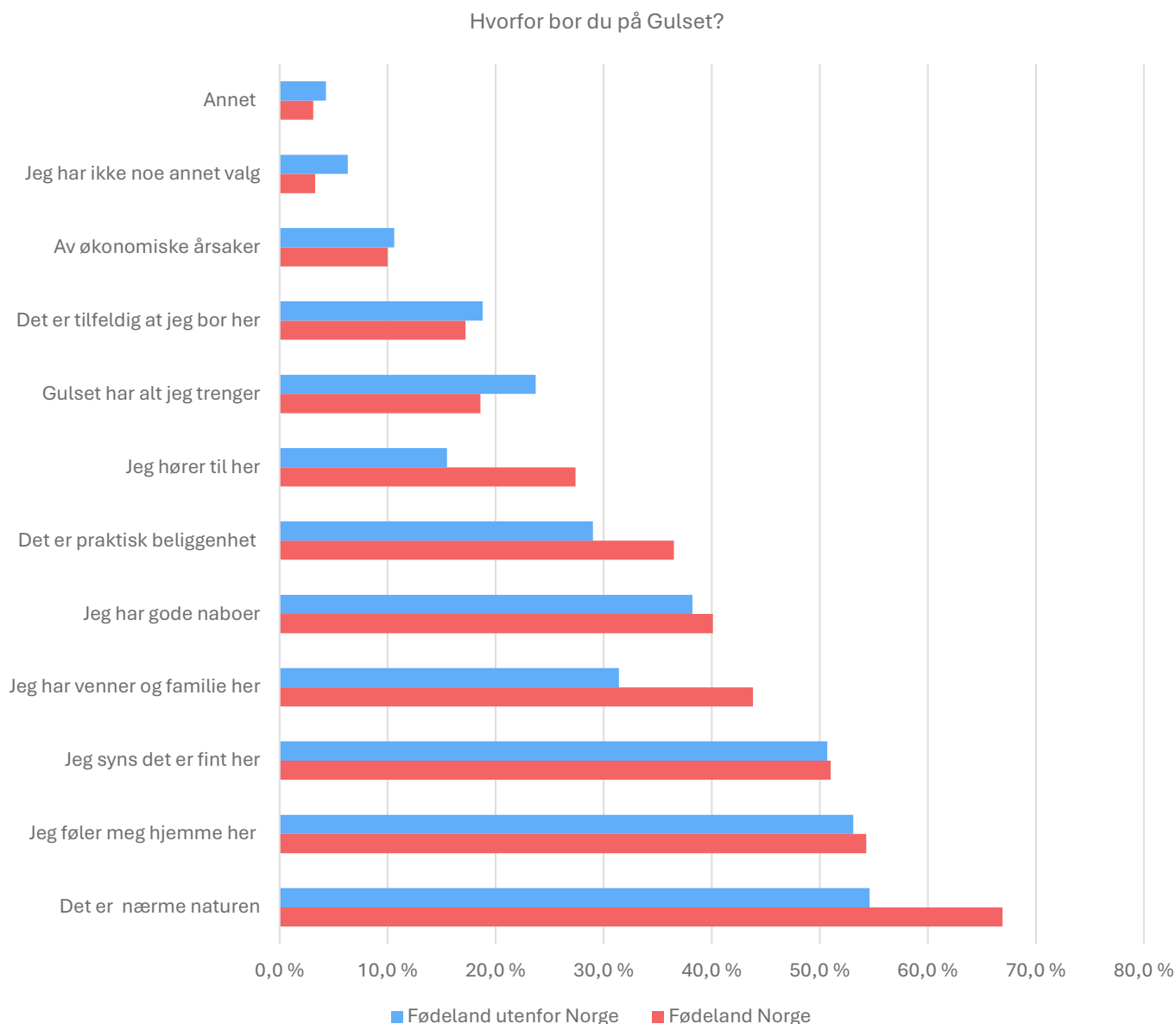

4.1.2 De med annet fødelands tilhørighet

Når vi nå skal se nærmere på de som er født utenfor Norges stedstilhørighet, er det naturlig å se disse opp mot de som er født i Norge. Her er det viktig å minne om at innenfor kategorien annet fødeland, er alle som er født utenfor Norge inkludert. I denne gruppen vil det med andre ord være et spekter av individer med ulik kulturell og etnisk tilhørighet, hvorav noen vil skille seg mer fra Norsk kultur enn andre.

Årsaker til å bo på Gulset

Ser vi på hvorfor man er bosatt på Gulset, ser vi at tilhørighet som grunn til at man bor der, oppgis av langt færre med fødeland utenfor Norge, enn av de som er født i Norge. Noe som også bør merkes, er at det er langt færre blant de med fødeland utenfor Norge, som oppgir å ha venner og familie på Gulset som en av årsaken til at de bor der. Dette ble også trukket frem som et stort savn hos flere. Flere trakk frem utfordringer med den norske kulturen, og at det å komme i kontakt med folk i Norge var krevende. I likhet med noen av de eldre som beskrevet over, trakk også flere av de med annet fødeland frem viktigheten av Nærmiljøsentret som et tilbud som nettopp bidro til å fylle noe av dette tomrommet. En av disse peker på at Nærmiljøsentret i seg selv har vært en avgjørende årsak til å fortsette å bo på Gulset. Det at noen av de med annet fødeland trekker frem betydningen av å bli sett og hørt, og at dette er noe de opplever på Nærmiljøsentret, underbygges av funn fra

Figur 40 Data fra undersøkelsen.

forskning som nettopp peker på at sosiale bånd på stedet er en viktig komponent i å skape tilhørighet til steder (Friesinger et al., 2022b; Scannell & Gifford, 2010).

«[Nærmiljøsenderet er] et sted å bare sette seg ned, selv om man er sliten og har en vanskelig dag. Man kan snakke med dem om stort og smått»

Beboer med annet fødeland

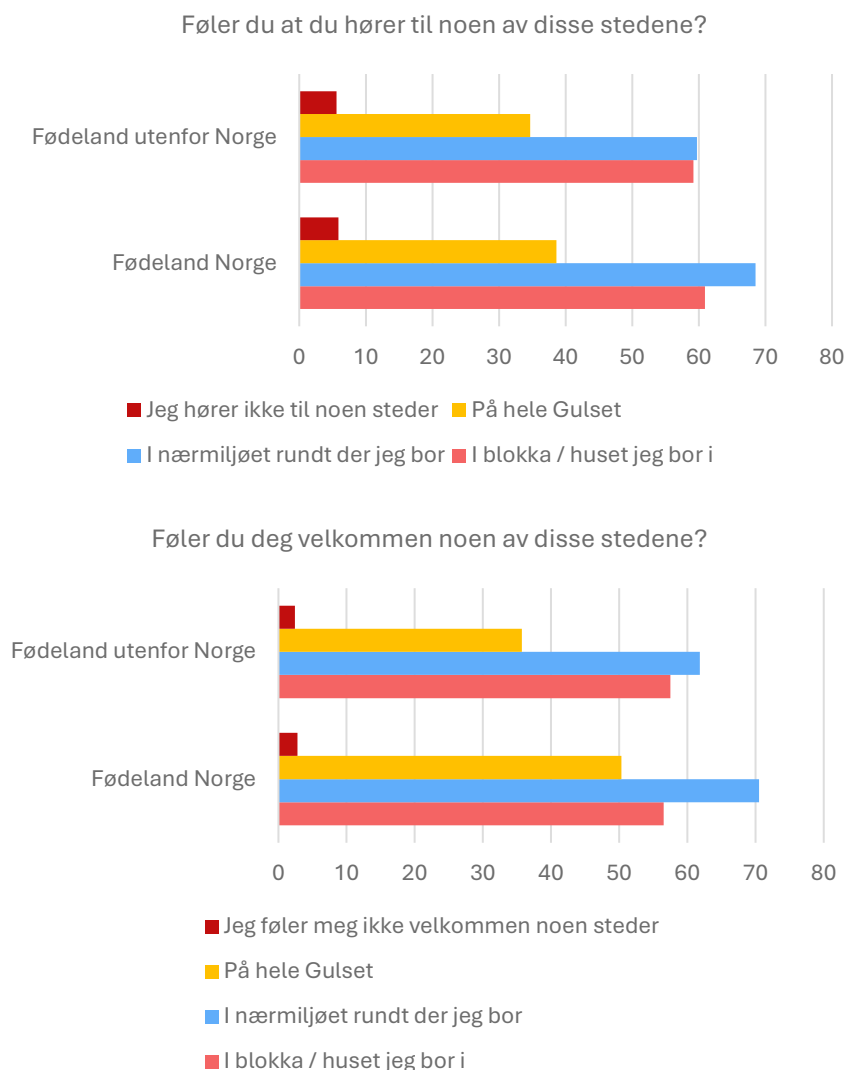
«Hadde det ikke vært for nærmiljøsenderet, så ville jeg nok flyttet. Det er hjertet på Gulset»

Beboer med annet fødeland

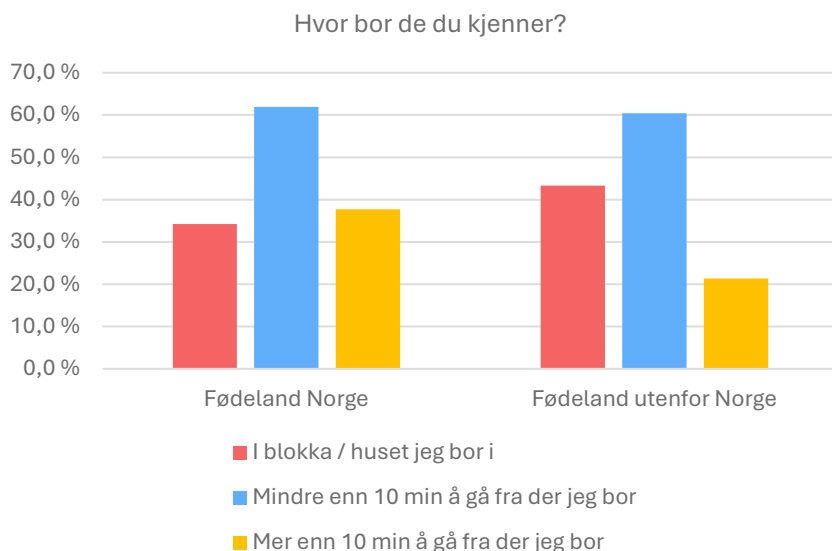
Hvor hører man til?

Vi ser noe forskjell i hvor man opplever tilhørighet, mellom de som er født i Norge og de som er født utenfor Norge. De med fødeland utenfor Norge oppgir i mindre grad enn de som er født i Norge, å føle seg velkommen i eget nærmiljø, og at de føler tilhørighet til eget nærmiljø. Vi ser også at de i noe mindre grad føler seg velkommen på hele Gulset. Styrken på tilhørigheten til Gulset virker med andre ord å være noe svakere for disse gruppene.

Når det gjelder sosialt nettverk, ser vi at både de med annet fødeland og de som er født i Norge, oppgir å ha flest de kjenner innenfor en radius på 10 minutter fra boligen sin. Videre ser vi at de med fødeland utenfor Norge i større grad enn de som er født i Norge, kjenner folk i samme blokk eller hus som de selv bor i. Videre er det færre i denne gruppen sammenlignet med de som er født i Norge, som kjenner folk som bor lenger enn 10 minutters gangavstand fra hjemmet sitt. Tilhørigheten virker med andre ord å være fundert i en relativt snever omkrets.

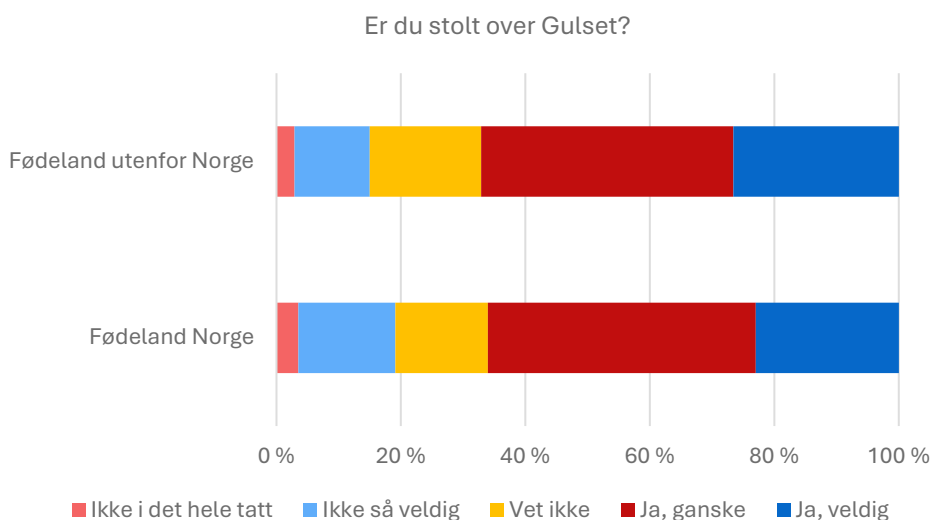
Figur 41 Grafer over viser data fra undersøkelsen.

Figur 42 Data fra undersøkelsen.

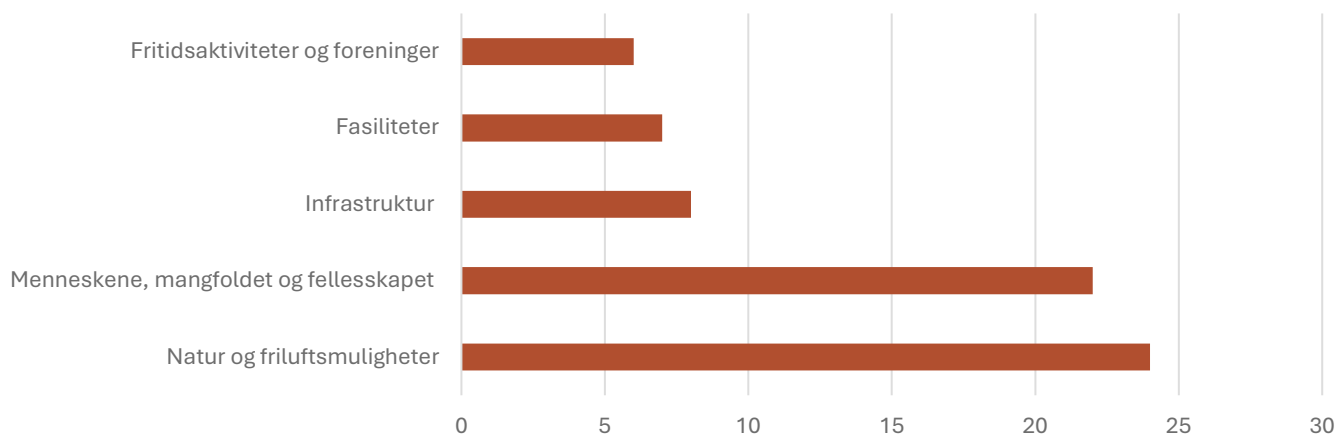
Stedsstolthet

Ser vi på graden av stedsstolthet, ser vi at de med fødeland utenfor Norge i noe større grad enn de med fødeland i Norge, er stolte over Gulset. Det er også færre i denne gruppen som oppgir at de ikke er så veldig stolte. Ser vi på hva de er stolte over, gjenspeiler det majoritetsbefolkningens stolthet over Gulset i stor grad. På topp ligger stolthet over natur og friluftsliv, tett etterfulgt av menneskene, mangfoldet og fellesskapet på Gulset.

Figur 43 Data fra undersøkelsen.

Stolthet minoriteter

Figur 44 Data fra undersøkelsen.

Utvalgte sitater: stolthet over Gulset

Jeg er stolt av naturen. Gulset er et vakkert landskap for meg» (sic)

Beboer med annet fødeland

«Flott utsikt, flere grønne arealer, god rekreasjon, stille, flotte folk, tilhørighet, gode gang- og sykkelstier, kort vei til natur.»

Beboer med annet fødeland

Flerkulturelt samfunn, toleranse i stor grad (kanskje fordi vi er mange innvandrere), fin natur, godt busstilbud, fritidsaktiviteter for barn, bibliotek, matbutikker.

Beboer med annet fødeland

«Fine mennesker»

Beboer med annet fødeland

4.1.3 Tilhørigheten til de stille stemmene

Det er et gjennomgående tema, særlig blant de ansatte som jobber på boliger for beboere med tyngre psykiske lidelser eller boliger for barn på avlastning, at det er et gap mellom disse beboerne på Gulset og den øvrige befolkningen. Det virker ikke som de forholder seg til Gulset som «sitt» sted, eller et sted de kan ta eierskap til. Noen av de ansatte, særlig for de som jobber med de med tung psykiatri, påpeker at mange av beboerne deres vegrer seg for å ta del i lokalsamfunnet, fordi de er redde for de andres blikk, og for å bli satt i bås. Når det gjelder ansatte i NAV, er utfordringsbildet heller at mange ikke oppholder seg lenge nok på et sted til at de selv, og eventuelle barn, rekker å slå røtter der. På den andre siden trekker hjemmetjenesten frem de av brukerne deres som har bodd i Norge i en årrekke, men de snakker fortsatt ikke språket, og de er ikke en del av den norske kulturen, og i forlengelse av det heller ikke lokalsamfunnet sitt. Det er med andre ord grunn til å tenke at grad av tilhørighet for disse gruppene, ikke nødvendigvis er så høy, med det det medfører av konsekvenser for livskvalitet.

«Vi møter jo veldig mange som har bodd her i mange, mange år, som fortsatt ikke snakker norsk. Vi må prate med tolker, familie, barn og barnebarn for å kunne kommunisere med dem. Det er veldig mange egentlig. Hvordan få dem integrert? Hvordan få dem til å prate språket?»

Ansatt hjemmetjenesten

«De har bodd på Gulset hele sitt liv, men de er liksom ikke integrerte»

Ansatt bolig for psykiatri

«Vi mangler en sånn konkret rolle da [i nærmiljøet på Gulset]. Også er jo dette det eneste avlastningstilbudet Skien har, så da har vi tenkt at vi burde få en plass til det [her på Gulset]. Vi er flere som har tenkt det»

Ansatt bolig for barn

«Vi ser også at de unge har ikke det samme forholdet... Vi tror at det å eie bolig og bo fast et sted, er på en måte det beste, og det er også det beste for barna. Men jeg tror vi er i ferd med å få en ny generasjon... (...) det er veldig mye flyttinger fra dårlige leirforhold til nye dårlige leirforhold. Så vi bruker veldig mye tid på å avvikle det, og da har de ikke betalt, eller rasert, eller ødelagt. Så det er veldig mye [flytting]. Det vil jeg si en tendens i brukergruppen vår»

NAV-ansatt

4.1.4 Barn og unges tilhørighet

Når det gjelder barn og unges tilhørighet, er vurderinger av det gjort på bakgrunn av øvelsene gjort med elevene og samtaler i forbindelse med disse, samt samtaler med voksne som jobber med elevene. Barn og unge har ikke gjennomført den samme undersøkelsen som den voksne majoritetsbefolkningen har gjennomført, som betyr at grunnlaget for å vurdere deres grad av tilhørighet er noe annerledes.

Styrken på tilhørigheten

I barneskolealder virker elevene å være sterkt tilknyttet eget lokalmiljø ved den barneskolen de går på, før de får en sterkere felles Gulset-identitet gjennom tiden på ungdomsskolen. Noe som også kommer frem, er at det er en tydelig rivalisering mellom Kollmyr og Stigeråsen, som elevene ved de to skolene selv er opptatt av å kommunisere. Som nevnt kan dette være et uttrykk for særlig sterk tilhørighet og stedsidentitet til skolen man går på, og det omkringliggende området. Noe som er viktig å si i forlengelse av det, er at flere av barna, særlig på Stigeråsen, trekker frem serien «Kongen av Gulset». Her er det en mulighet for at den sterke tilhørigheten de kjenner på, i realiteten handler om et ønske om å identifisere seg med noen de ser opp til, som i dette tilfellet er skaperen av Kongen av Gulset. Rivaliseringen mellom skolene fremstår på mange måter som å være en lært kultur. Det vil si at barna i en viss alder blir gjort bevisst om konflikten mellom skolene, som et fenomen som «alltid har eksistert».

«Har du sett kongen av Gulset? Det bare er sånn.
De måtte til og med lage en serie av det. [om konflikten mellom Kollmyr og Stigeråsen]»

Elev, Stigeråsen

«(...) ungdommen er veldig tydelig når de kommer hit [til ungdomsskolen]. De er veldig klare på hvem som er Stigeråsen, hvem som er Skotfoss, og hvem som er Kollmyr. Og så jevnes det litt ut – du får på en måte blandet de godt sammen. Så ser vi jo hvilke grupper som blir værende i sin gruppe, gjennom de 3 årene.»

Ansatt oppvekst og fritid

«Til å begynne med holder de seg for seg selv. Så gjennom åttende klasse begynner de å bli én gryte. Men i de første møtene ser vi at de er forskjellige. Så det er på en måte oppstartsvansker.»

Ansatt oppvekst og fritid

Flere faktorer trekkes frem i samtaler om barn og unges følelse av tilhørighet og det som beskrives som en sterk tilknytning til eget hjemsted. Blant annet pekes det på at Gulset er geografisk separert fra resten av kommunen og at drabantby-strukturen gjør at Gulset oppleves som et eget, mer isolert lokalsamfunn utenfor selve bykjernen i Skien. At mange familier ikke har utstrakt mulighet til å reise ut av bydelen på aktiviteter, helgeturer og ferier trekkes også frem som en årsak til at mange tilbringer mye tid nettopp i sitt eget nærmiljø, og at tilhørigheten som følge av det kanskje blir ekstra sterk.

«Man lever hele livet sitt her oppe ... Altså ikke hele livet, selvfølgelig.
Men veldig mange er kanskje ikke så mye på ferier og sånne ting. De er mye hjemme (...)
Det er ikke alle som reiser langt av gårde, og de har veldig mye av tiden sin her oppe»

Ansatt oppvekst og fritid

4.2 Sosialt liv på Gulset

Det sosiale livet, eller livet mellom menneskene på Gulset som man også kan kalle det, rommer mye. Det rommer alt fra opplevelsen av hvordan man blir møtt av fremmede man ikke kjenner, til hvorvidt man har venner og mennesker man kan lene seg på, på Gulset eller ikke. I tillegg til å være en viktig verdi for livskvalitet i seg selv, er også sosiale bånd til mennesker på steder forbundet med økt grad av stedstilknytning til steder, som også er assosiert med høyere livskvalitet (Friesinger et al., 2022b). Det sosiale livet på et sted, kan med andre ord ha mye å si for trivselen på stedet.

4.2.1 Majoritetens opplevelse av sosialt liv på Gulset

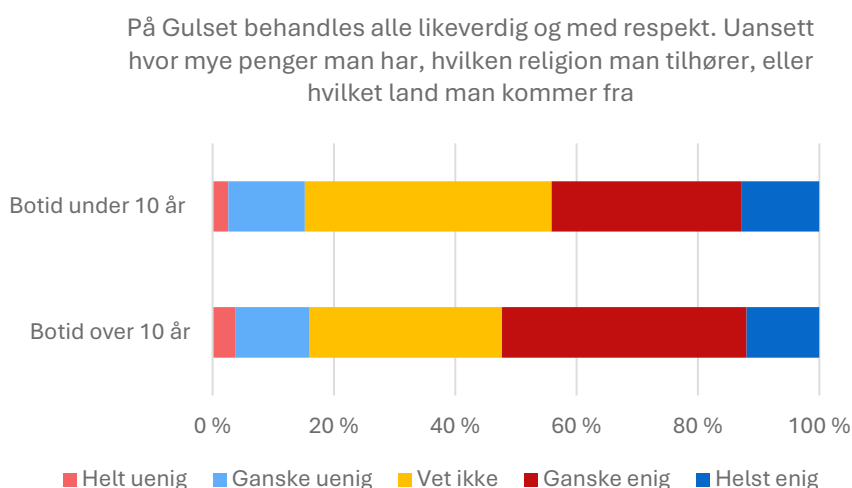
Som vi så under kapittelet om tilhørighet, så vi at det var forskjell i styrken av tilhørighet mellom de med kort og lang botid. Det er sannsynlig at et lignende skille vil oppstå når det kommer til sosialt liv. Å sammenligne de med lang og kort botid, er dermed relevant også her. Det samme vil også gjøres for de tre delområdene. Noe som også vil være relevant her, er å se på forskjell i ulike aldersgrupper og hvordan de opplever at relasjonen til andre er. De ulike aldersgruppene er gjerne i ulike livsfaser, som kan bidra til at de har ulike forutsetninger for å danne sosiale nettverk for eksempel. I det videre følger en rekke temaer, der vi ser nærmere på majoritetsbefolkningens opplevelse av ulike dimensjoner av livet mellom menneskene på Gulset.

Opplevelse av gjensidig respekt

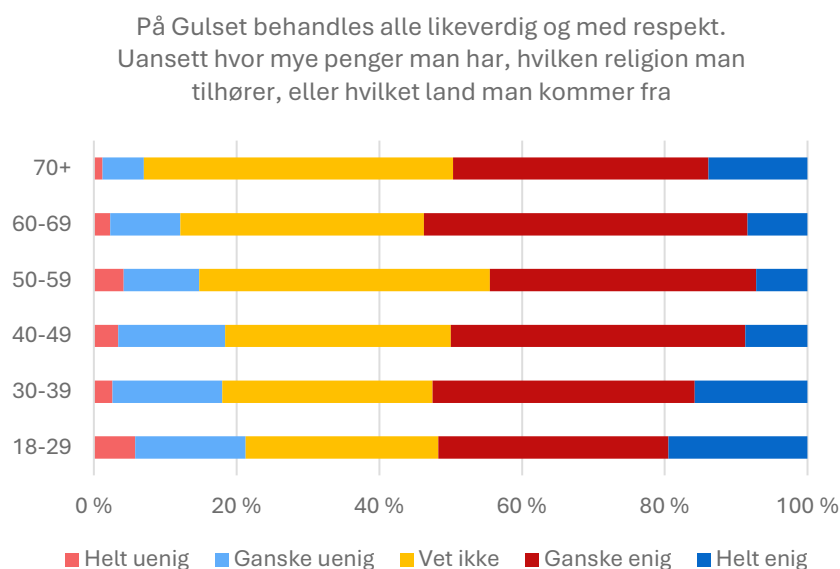
På spørsmål om alle behandles likeverdig og med respekt på Gulset, kan det virke som at det er noe usikkerhet rundt dette blant de som har svart på undersøkelsen. Det er relativt mange som oppgir at de ikke vet om alle behandles likeverdig og med respekt. Ser vi på de med ulik botid, er det særlig fremtredende blant de med kortere botid.

Videre ser vi at det er noe forskjell mellom aldersgrupper. Vi ser blant annet at de yngste både er de som er mest enige i utsagnet, men også de som er mest uenige. Videre ser vi at det er færrest mellom 40-59 som sier seg helt enige. Av alle aldersgruppene er det de på 70+ som i minst grad er uenige i utsagnet, men det er også de som er mest usikre.

Ser vi på de tre delområdene, ser vi at det er størst andel av de som bor innenfor blått område, som sier seg ganske enig med god margin. «Ganske enig» er også det mest valgte alternativet blant de som bor innenfor rødt område, men her er det lite som skiller fra de som svarer «vet ikke». Innenfor gult område er det flest som svarer «vet ikke» med relativt god margin. Det er med andre ord flest av de

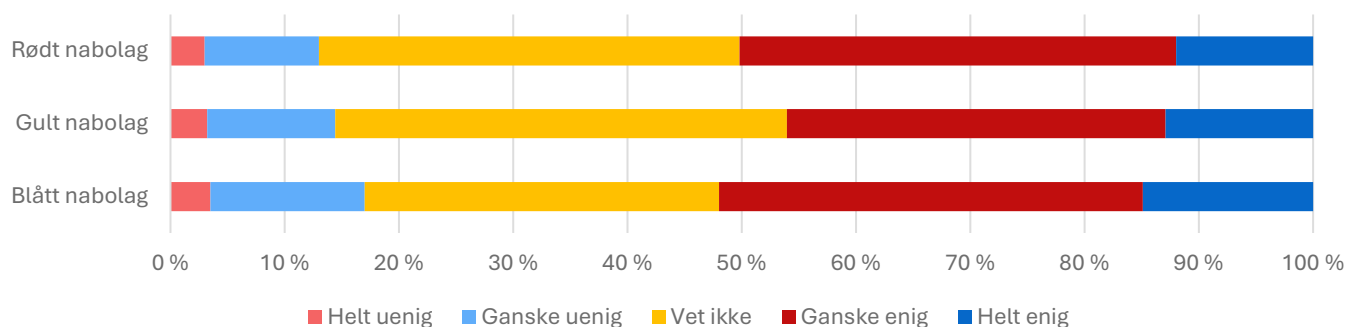
Figur 45 Data fra undersøkelsen.

Figur 46 Data fra undersøkelsen.

som bor i blått område som opplever at folk flest behandles likeverdig og med respekt, uavhengig av sosial, økonomisk eller etnisk bakgrunn. Med tanke på at det blå området også er det området med mest mangfold skal vi tro omdømmet skissert i kapittel 3, gir det mening at innbyggerne her er tydeligere på sin opplevelse av hvorvidt folk behandles med respekt eller ikke, ettersom dette nok er noe de konfronteres med daglig. Samtidig ser vi også at det er flest innenfor det blå området som sier seg ganske uenig i påstanden. Her er det med andre ord stort sprik i opplevelser innad i samme delområde.

På Gulset behandles alle likeverdig og med respekt

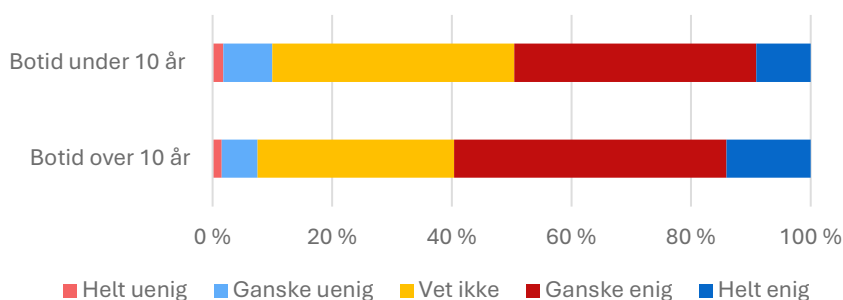
Figur 47 Data fra undersøkelsen.

Opplevelse av hjelpsomhet

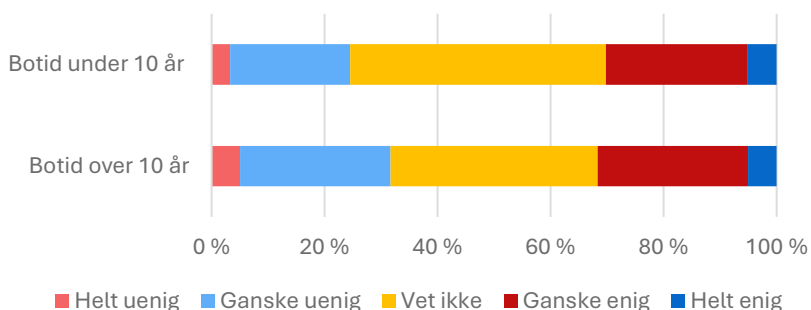
Når det gjelder opplevelsen av om folk flest er hjelpsomme på Gulset, uavhengig av om de kjenner deg eller ikke, sier over halvparten seg ganske enig eller helt enig blant de med lang botid, og rundt halvparten sier seg ganske enig eller helt enig blant de med kort botid. Gruppen med lang botid sier seg også mer uenige i påstanden om at folk flest er hjelpsomme kun om de kjenner deg fra før.

Ser vi på de forskjellige aldersgruppene, ser vi at det er de yngste som i minst grad kjenner seg igjen i at folk flest er hjelpsomme selv om de ikke kjenner deg, mens de eldste kjenner seg mest igjen i det. Det er også flere blant de unge som opplever at hjelpsomheten er betinget, altså at de kun får hjelp om man kjenner de som skal hjelpe. På samme spørsmål ser vi at særlig de i aldersgruppen 40-49 sier seg uenige i at hjelp er betinget av om man kjenner hverandre eller ikke.

På Gulset er folk flest hjelpsomme, selv om de ikke kjenner deg

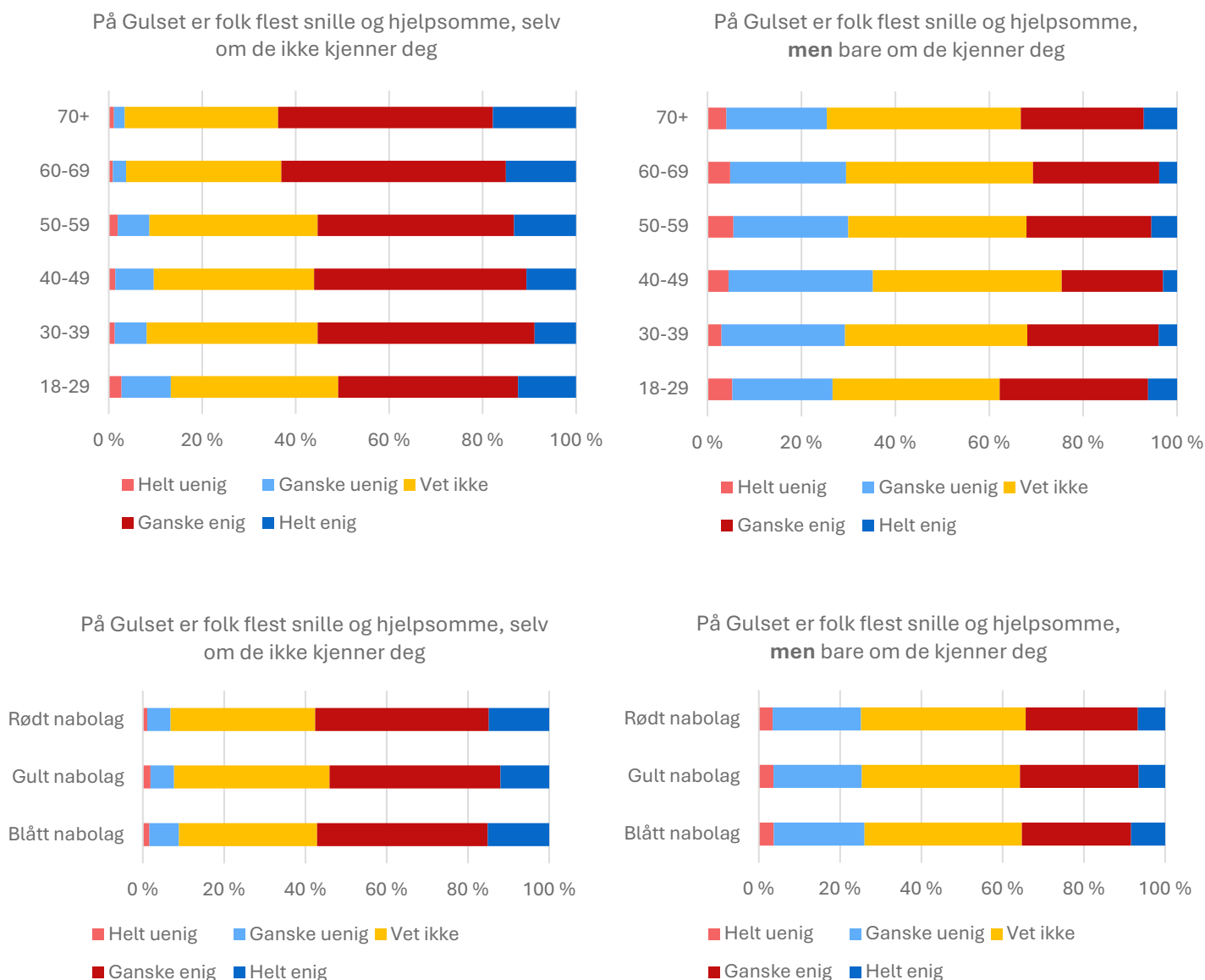
På Gulset er folk flest hjelpsomme, men bare om de kjenner deg

Figur 48 Data fra undersøkelsen.

Når det gjelder de ulike nabolagene, kan vi se en svak tendens til at de i det blå delområdet i større grad opplever at hjelp er betinget av om man kjenner de man trenger hjelp fra, samtidig som de også i høyest grad opplever at de får hjelp uavhengig av om de kjenner vedkommende eller ei. Her er det med andre ord, som vi så knyttet til spørsmålet om gjensidig respekt, noen motsetninger innad i det blå delområdet når det gjelder

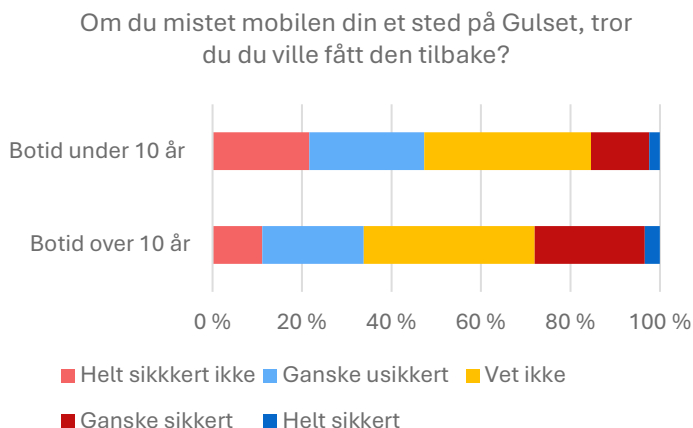
opplevelse av hjelpsomhet. Vi ser også at færre i det gule området, sammenlignet med de to andre, anser folk flest på Gulset som hjelpsomme.

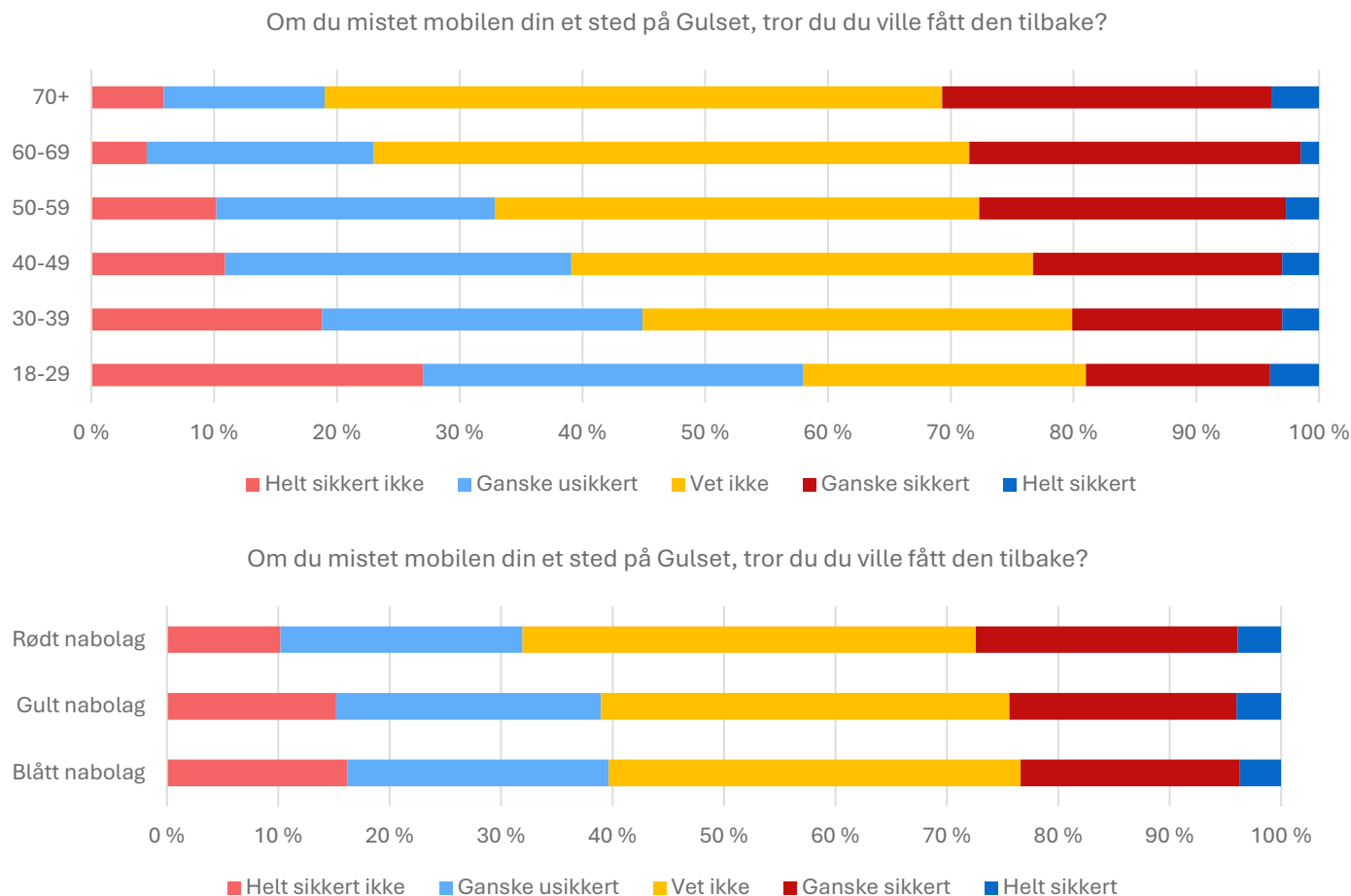
Figur 49 Data fra undersøkelsen.

Tillit

Når det gjelder tillit, ser vi at de som har lengst botid er mer tillitsfulle enn de som har kortere botid. Vi ser også at de som er yngst (18-29) er klart minst tillitsfulle. Ser vi på de tre delområdene, ser vi at menneskene i de blå og gule delområdene har minst tro på at de vil få telefonen sin tilbake skulle de miste den, og de i rødt nabolag har mest tro på det.

Figur 50 Data fra undersøkelsen.

Figur 51 Data fra undersøkelse.

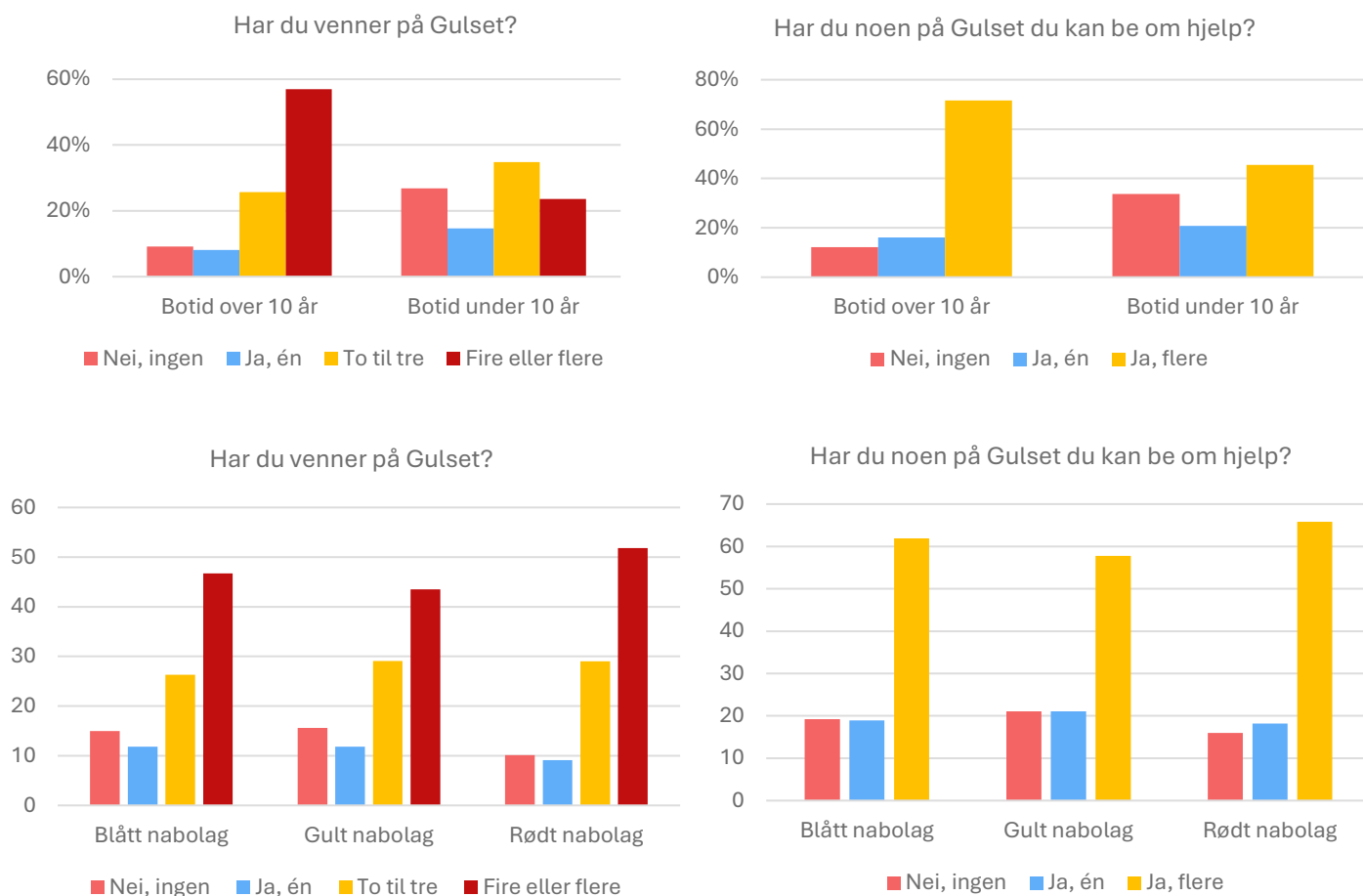
Vennskap og støtte

På vennskap og sosial støtte ser vi at flere av de med lang botid har to eller flere venner på Gulset enn de med kort botid. Det er også betydelig flere blant de med kort botid enn de med lang botid som oppgir å ikke ha venner på Gulset i det hele tatt. De med lang botid har også flere de kan be om hjelp på Gulset. Når det gjelder vennskap og sosial støtte er det ingen åpenbar effekt av kjønn eller alder. Det betyr at kvinner og menn, samt de yngste og de eldre i utvalget svarer relativt likt. Vi ser heller ingen effekt av å ha hjemmeboende barn på sosialt nettverk, selv om man kunne tenkt seg at det ville gjort det enklere å treffe andre gjennom barna. Noe som imidlertid bør nevnes, er at det kom frem gjennom intervjuene vi hadde med eldre, at flere av disse var alene og etterlyste steder å samles for å treffe andre. Dette gjaldt særlig de vi pratet med som ikke hadde familie eller ektefelle rundt seg.

"Alle trenger folk. Jeg er asosial, men man trenger folk likevel. Det gjør noe med deg. Man vil ikke møte bare fremmede. Man vil møte noen man kjenner (...) de som har større familie, med flere generasjoner legger kanskje ikke merke til de som trenger et nettverk"

Beboer 70+

Ser vi på opplevelse av vennskap og sosial støtte i de tre delområdene, ser vi at flest i det røde delområdet opplever å ha flere å støtte seg på. De oppgir også å ha flere venner rundt seg på Gulset. Det er færrest i det gule delområdet som oppgir å ha flere de kan støtte seg på, og at de har flere venner rundt seg på Gulset.

Figur 52 Data fra undersøkelsen.

Møter mellom ulike befolkningsgrupper

Ulike kulturer

Som beskrevet i litteraturgjennomgangen, har majoriteten av beboerne på Gulset norsk som morsmål. Noe som kommer frem i undersøkelsen, er likevel at flere opplever at andelen innvandrere mot andelen etnisk norske er for høy på Gulset. Flere av respondentene i undersøkelsen, samt deltakere i fokusgruppeintervjuer som selv bor på Gulset og som tilhører majoriteten, trekker også frem at møtet mellom ulike kulturer ikke alltid er like lett. Temaet ble delvis berørt ovenfor, under underoverskriften «opplevelse av gjensidig respekt», hvor det også kom frem en viss usikkerhet blant beboere om hvorvidt alle faktisk blir møtt med gjensidig respekt. I kapittelet om hva som er bra og dårlig med Gulset, kommer det også frem at en betydelig andel ser det som et problem at det er mange innvandrere på Gulset. Samtidig så vi i kapittelet om tilhørighet, at vel så mange er stolte av nettopp det samme mangfoldet. Blant de som sitter i lokalutvalget for Gulset, kommer det frem at mangfoldet på Gulset sees på som en styrke, og det er positivt at man bor og vokser opp i et flerkulturelt miljø på Gulset. Det er det også mange innbyggere som stiller seg bak, noe som blir tydelig når vi ser på hva innbyggerne er stolte av på Gulset, utover naturen.

Det er med andre ulike perspektiver på hvordan man skal forholde seg til de kulturelle møtene. En motsetning som kommer frem, er mellom de som er stolte over mangfoldet av kulturer og sosiale lag som er på Gulset, og de som ser det som et problem. Det er også en forskjell mellom de som er fordomsfulle eller som har rasistiske undertoner i det de skriver, og de som ser det som en utfordring som følge av konsekvensene det har for deres egen følelse av å føle seg hjemme i eget lokalsamfunn, konsekvensene det har for trygghet og konsekvensene det har for deres barns læring for å nevne noe. Motstand mot innvandring kan med andre ord handle om at man rett og slett søker etter en opplevelse av å leve i et lokalsamfunn med mennesker som man vet deler de samme verdiene, og som har de samme kulturelle referansene som en selv (Andersen et al., 2024). Selv om dette ikke

er en problemstilling som trekkes frem av flertallet i undersøkelsen, er det likevel noe å være seg bevisst at eksisterer på Gulset. Ikke minst fordi det kan bidra til diskriminerende atferd rettet mot individer med minoritetsbakgrunn, noe som er kjent at kan være en stor belastning for psykisk helse og livskvalitet (Schmitt et al., 2014). Samtidig er det også viktig å ta de som opplever utfordringer med å leve side om side med mennesker som har en annen kultur enn en selv, på alvor, og ikke være så rask til å avfeie det som rasisme eller fordommer. Det å ønske å bo i nærheten av mennesker som deler samme verdier som en selv, trenger ikke handle om rasisme, men heller et ønske om å føle seg hjemme (Andersen et al., 2024).

«det er helt andre kulturer som benytter bussen. Det er nesten bare jeg som gjør det som er... ja. Jeg kan kjenne på sånn fremmedhet. Og det tror jeg vi skal ta på alvor, for vi kan lage det der bydelshuset, men greier vi å gjøre det sammen? For det er det store spørsmålet på Gulset (...). det må ikke bli et sted for uro, og ikke for folk som ikke kan norsk. At vi ikke kan ha språk som en felles arena en gang.»

Beboer født i Norge

«Det må ikke være så skummelt lenger... det er så mye fremmedfrykt på Gulset. Man setter hverandre så mye båser, men jeg tror at hvis man prøver å ufarliggjøre det litt. Datteren min har en venninne fra et annet land. Hun ringte meg hjemme og spør «kan jeg få lov å være med i Moskeen» og jeg bare «ja, det kan du vel», og jeg fikk bilder der hun hadde på seg kjole og sjal. «Ja det var gøy, Mamma da jeg lærte å be» sa hun. Men så fint, tenker jeg, også gjorde jeg det veldig klart for henne at det er helt greit for meg, men «du må vise respekt når du er med» sa jeg.

Og da tenker jeg det er jo ikke noe farlig at hun prøver det. Det er liksom litt det å være åpen da, til ulike kulturer og si at det er ikke så veldig farlig»

Beboer født i Norge

Utvalgte sitater: opplevde konsekvenser av innvandrere

- «Selvom jeg synes det er fint med mange innvandrere, bidrar barna deres til ungdomskriminalitet.» (sic)
- «[Det er et problem] at kommunen i flere år har fordelt utenlandske mennesker på ett sted. Dette skaper ikke inkludering til det norske samfunnet, men skaper større forskjeller mellom naboer, venner og samfunn. Det er lettere å holde på en kultur, uvane (god/dårlig) dersom du bor ved siden av mennesker fra samme kultur land. Kultur er en fin ting, men det kan bli for mye av det gode. Når eldre (fedre og mødre) ikke snakker norsk, da har kulturen tatt over på en ugrei måte.»«[Det er et problem med] innvandring og det som følger i kjølvannet av det» (sic)
- «Misliker sterkt at mine barn ved flere anledninger har blitt frastjålet personlige eiendeler og blitt dyttet til osv. av andre barn utenfor Stigeråsen skole på fritiden. Dette er elever som er tilknyttet Stigeråsen barneskole. Det er dessverre slik at konsekvensen er blitt at mine barn ikke får oppholde seg der uten voksne lenger. Det hjelper lite med inkluderingspriser og offentlige anerkjennelser i media for godt arbeid opp mot utfordringer knyttet til flerkulturelle på skolen, av skolen, hvis adferd fra elevene etter skoletid er av voldelig art og ikke lytter til andre voksne sine veiledninger (irettesettelser). Har vurdert å flytte ut av Gulset når enkelte episoder er langt over streken.»
- «[Det er et problem med] en stor mix av mennesker med forskjellig bakgrunn. Integrering er ikke alltid enkelt. Mange gir blaffen i fellesskapet i borettslaget og at vi alle må bidra for å skape et bra nærområde»
- «Utfordrende med ulike kulturer som skal samarbeide om søppelsortering i borettslaget.»

«vi har liksom møtt de med blomster og ønsket de velkommen, og vi utveksler hilsener til jul og ramadan og, men vi er jo ikke venner»

Beboer født i Norge

"Vi møter jo veldig mange som har bodd her i mange, mange år, som fortsatt ikke snakker norsk. Vi må prate med tolker, familie, barn og barnebarn for å kunne kommunisere med dem. Det er veldig mange egentlig. Hvordan få dem integrert? Hvordan få dem til å prate språket? For det er som min kollega sa; de grupperer seg, og da er de med de som snakker samme språk som dem. Og da blir de jo ikke integrert, og de får jo ikke de samme mulighetene".

Beboer født i Norge

Utvalgte sitater: andre kilder til motstand mot innvandring

Fordommer og rasisme

- «Sett en stopper og få bedre tiltak mtp disse innvandrerne som ikke kan oppføre seg.»
- «Innvandrere som ikke kan te seg og behandle oss nordmenn med respekt. Er på ingen måte rasist da jeg selv er halvt utenlandsk, men de tar dessverre over litt vel mye da folk føler seg utrygge rundt de. Det er mye av disse innvandrerne som er involvert i hververk, narkotika og vold» (sic)
- «For mye innvandrere som ikke har jobb!!»
- «Kriminelle utlendinger»

Fremmedhet

- «Innvandring - blokker der alle har forskjellige gardiner hengene og flagrende fra terrassen - alle burde vært med like persiener»
- «Rare lukter og veldig mange frekke utlendinger»

Strukturelle utfordringer

- «Litt for mange av utenlandsk bakgrunn på samme sted. Mangler integrering. Skaper ghetto»
- «Innvandring og høy konsentrasjon av innvandrere i enkelte trinn og skoleklasser. Her er etnisk norske svært skjevfordelt og i mindretall, som igjen gir læringsproblemer og dårligere læringsutbytte enn andre skoler.
- «"Vestlige" elever forsvinner til andre skoler på grunn av dette. Dette er bydelens største utfordring.»
- «For mange innvandrere ift etniske norske.»

Møter mellom ulike befolkningsgrupper

Enkelte grupper og den øvrige befolkningen

Når det gjelder møter mellom majoritetsbefolkningen og innbyggere med utfordringer med rus og / eller psykiatri, kommer det særlig frem knyttet til spørsmål om opplevelser av problemer på Gulset og opplevelse av trygghet på Gulset. Sameksistensen mellom disse gruppene viser seg å kunne være utfordrende. Utfordringene strekker seg fra at noen opplever det som ubehagelig å være i nærheten av mennesker som driver med rus, til selv å ha blitt truet av ruspåvirkede mennesker i nærmiljøet.

Når det gjelder møter med særlig ungdomsgjenger og unge voksne, oppstår utryggheten og ubehaget både i møte med det de antar er unge som har ruset seg, eller ved direkte observasjon av at de ruser seg, men også lydnivået deres. Noen trekker frem at de synes det er ubehagelig når det er veldig store gjenger som bråker.

«jeg stiller spørsmål ved om jeg er trygg, og den tanken ønsker jeg å slippe. Jeg hadde ikke den følelsen da jeg flyttet hit. Det kom i løpet av tiden jeg har bodd her.»

Beboer 70+

Rusbrukere og kommunale leiligheter i møte med majoriteten

- «Føler meg trygg på grunn av sosialboliger og rusproblemer.»
- «Rusbrukere i skogen ved huset mitt gjør meg trygg.»
- «Finner ofte rester etter hasj eller andre rusmidler i barnehager man benytter seg av i helgene.»
- «Kommunale leiligheter med rus, alkohol og psykiatri.»
- «Noe utrygt. Mennesker med rusproblemer som stjeler fra andres eiendom»
- «For mye kommunale boliger, kommunen er overhodet ikke selektiv med hva slags folk de flytter inn i boligene og om de passer inn i miljøet. Narkogjenger»
- «Det er lagt opp til for store områder med rimelige leiligheter/kommunale boliger for nære hverandre. Det har gjort at det er bosatt mange minoriteter og mennesker med omfattende strev for samlet. Det oppleves i tillegg at det ikke er satt inn gode nok tiltak for å både integrere og ivareta denne problematikken.»
- «Tunneler oppleves tidvis skumle, når man møter folk som framstår som rusmisbrukere eller mange støyende unge sammen»
- «*stedsnavn* er jo kjent for å være dårlig område, mye som skjer der med narkiser, skyting skjedde for ett par uker siden. Ikke veldig trygt for barnefamilier»
- «kommunale boliger på *stedsnavn* som gir utrygghet i nabolaget og blant barna.»
- «Samling av de kommunale boligene med rusmisbrukers/ROP-lidelser som er midt i et boligfelt. De gjør skoleveien utrygg!»
- «Synlig rusede folk»
- «Alt for ofte er det opplevelser som har gjort at det kjennes utrygt.»
- «rus i skogområder i nærhet av boliger
- «Her er det mye rus i småskogene, parkeringsplasser og lokale skoler etter stengetid. Dette ser vi daglig fra kjøkkenvinduet. (...) Spesielt Smurfeskogen.»

Ungdomsgjenger og unge voksne i møte med majoriteten

- «Ungdommer med kniv ved Stigeråsen skole på kvelden.»
- «Fine gangveier, men også litt skummelt å gå her mtp mye vold og hverk spesielt blant innvandrere spesielt på kveldstid. Dette har vi opplevd mye av i barnehagen hvor vi har funnet narkotika rester, tilkalt politiet. Blitt truet av ungdommene (18++ i alder på disse).»
- «Føles ubehagelig innimellom pga. store ungdomsgjenger.»
- «Rusproblematikken blant de unge.»
- «Det tydelige skillet mellom fattig og rik her. Jeg tror det er størsteparten av grunnen til at mange unge her havner i miljøer med rusmisbruk, kriminalitet, og som ikke har respekt for andre grupper i samfunnet. Jeg tror det er størsteparten av grunnen til at jeg ikke føler meg trygg på Gulset.»
- «Utfordringer med kriminelle ungdommer. Kjøp og salg av rusmidler»
- «At det noen ganger kan være litt ungdom/rus/samling av gruppe mennesker som ikke gir en god følelse. Men det er sjelden jeg opplever, men hører om det.»
- «Noen gjenger med rusproblemer.»
- «Litt redd for ungdomsgjenger»
- «Det er vel en del ungdomsgjenger som samler seg rundt på skolene og lager bråk.»
- «Ikke så kjekt med området-skogholtet rett ved gamle løpebanen fotballbanen til Gulset. Tydelige tegn til at ungdom ruser seg her.»
- «Og unge tenåringer som ruser seg i barnehagen til barna.»

4.2.2 De med annet fødelands opplevelse av sosialt liv på Gulset

Som tidligere vil funnene fra de med annet fødeland enn Norge sammenlignes med funn fra de som er født i Norge.

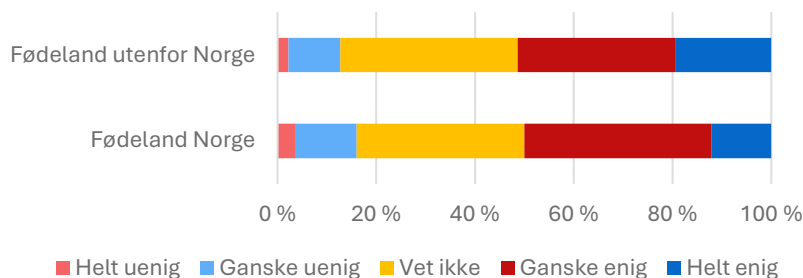
Opplevelse av gjensidig respekt

Ser vi på de som har fødeland utenfor Norge sammenlignet med de som er født i Norge, ser vi at det er flere av de med annet fødeland, som opplever at alle behandles likeverdige og med respekt på Gulset.

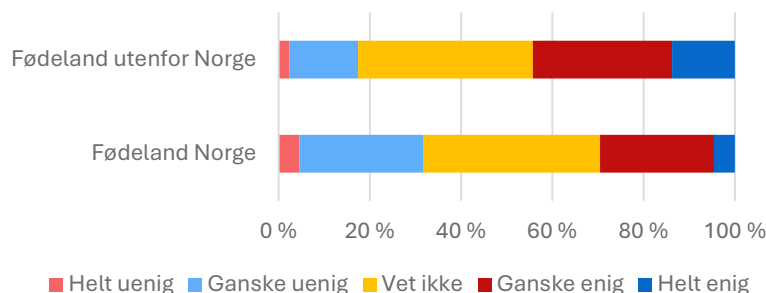
Hjelpsomhet

Når det gjelder hjelpsomhet, ser vi at de med fødeland utenfor Norge i større grad enn de som er født i Norge, opplever at hjelp er betinget av at man kjenner de man trenger hjelp fra. Samtidig ser vi at det er flere utenlandske som også opplever at folk flest er hjelpsomme på Gulset, uavhengig av om de kjenner deg eller ikke. Dette underbygges også av at de vi pratet med, med annet fødeland i stor grad opplevde å få hjelp av naboer, og at de ble godt mottatt som nye på Gulset av naboer de ikke kjente. En forklaring på det kan være at de to spørsmålene kan misforstås og leses som det samme spørsmålet, kanskje særlig av de som ikke har norsk som morsmål. En annen forklaring, som er like plausibel, er at ulike grupper opplever menneskene på Gulset ulikt. Kanskje har noen opplevd å bli hjulpet av fremmede, mens andre har opplevd å bli avvist.

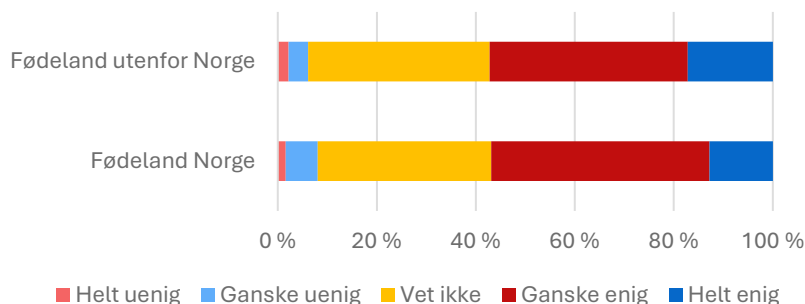
På Gulset behandles alle likeverdige og med respekt. Uansett hvor mye penger man har, hvilken religion man tilhører, eller hvilket land man kommer fra

På Gulset er folk flest snille og hjelpsomme, **men** bare om de kjenner deg

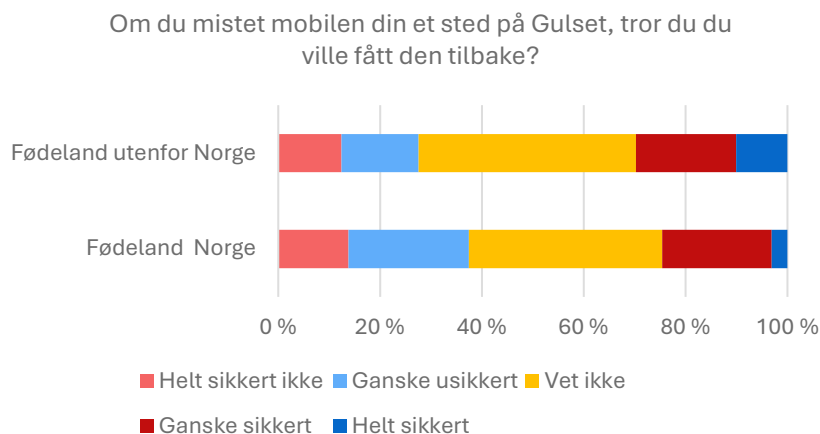
På Gulset er folk flest snille og hjelpsomme, selv om de ikke kjenner deg

Figur 53 Grafene over er basert på data fra undersøkelsen

Tillit

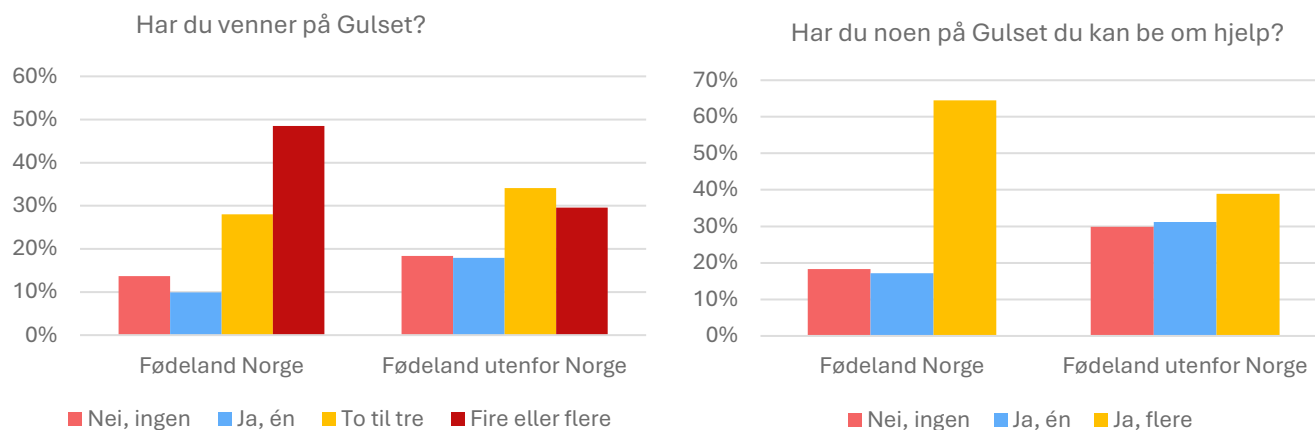
Når det gjelder tillit til andre som bor på Gulset, ser vi at de med annet fødeland, har større tillit til lokalsamfunnet på Gulset, enn hva de som er født i Norge har.

Figur 54 Data fra undersøkelsen.

Vennskap og sosial støtte

Når det gjelder vennskap og sosial støtte, ser vi at det er færre med annet fødeland enn Norge som opplever at de har mange venner på Gulset. Det er også flere i denne gruppen som oppgir at de ikke har noen venner, og at de ikke har noen de kan be om hjelp, sammenlignet med de som er født i Norge. Dette var også en tendens som kom frem både under samtaler på Kick-off, og i fokusgruppeintervjuer. Sett i sammenheng med grad av tilhørighet, og den viktige rollen sosiale bånd kan spille i det, er det ikke rart at de med annet fødeland enn Norge, opplever lavere grad av tilhørighet til Gulset.

Figur 55 Data fra undersøkelsen.

«Jeg har ikke fått en eneste venn på Gulset. Jeg kjenner noen gjennom barna, og vi sitter sammen på foreldremøter og sånn, men de er ikke venner.»

Beboer med annet fødeland

«Jeg har fått ingen venner (...) selv om det er mange kulturer her, mange religioner, en sammensatt gruppe, men jeg har fortsatt ingen nære rundt meg.» (sic.)

Beboer med annet fødeland

Møter mellom ulike befolkningsgrupper

Ulike kulturer

De aller fleste med annet fødeland enn Norge uttrykker å være tilfredse i Norge, særlig de som har flyktet fra noe, uttrykker en takknemlighet over det norske samfunnet og tryggheten og likestillingen som de opplever her. Det er også noen som trekker frem spesifikke aspekter ved norsk kultur som de virkelig verdsetter. Det er også noen som påpeker ulemper som følger med for store samlinger av innvandrere som tar med seg egen kultur til et nytt land, uten å tilpasse seg i nevneverdig grad.

«Jeg digger norsk julekultur. Jeg forsøkte å vise det til min familie i Liberia. Jeg har handlet inn julemat og sendt dem nå, så de kan feire sammen. I Liberia feirer de hver for seg. Jul er ikke like stort der.»

Beboer med annet fødeland

«veldig mange kommer fra bakgrunn hvor mor ikke har gått skole, far har vokst etter regler hvordan det har vært i generasjoner i hjemlandet. En burde ha regler at alle må følge norske regler når en bor her. [Foreldrenes væremåte] smitter over på barn og en ser ofte at gutter som vokser opp blir veldig tøffe og sinte og slåsing er eneste utvei. (...) gjenger kommer fra det at de prøver skape seg noe, de vil være del av noe de vil tilhøre.» (sic)

Beboer med annet fødeland

«Er utlender selv men de henter inn for mange her på Gulset.» (sic)

Beboer med annet fødeland

Samtidig som flere vi snakket med utrykte takknemlighet over den norske kulturen, er det også en gjenganger at de opplever utfordringer i møte med norsk kultur. Særlig med tanke på sosialt liv, forholdet mellom kjønnene, og familiestruktur. Ei forteller blant annet at hun er oppdratt til å neie for mannen, og til at mannen ikke skal gjøre husarbeid, og kvinnen ikke skal jobbe. Kvinnen skal være hjemme. Ei annen forteller at hun ikke lærte å lese og skrive før hun kom til Norge, fordi det ikke var vanlig at jenter lærte det der hun kom fra. Mennene i fokusgruppeintervjuet bemerker også at familiestrukturene i Norge er mer fragmenterte og at det er mindre kontakt mellom generasjonene. De trekker også frem en forskjell i at de opplever at det er få muligheter for lærere og foreldre til å sette grenser for barn og ungdom, og at dette gir problemer på skolen og med oppdragelsen. Noe som også kommer frem, særlig blant mennene, er en opplevelse av at den etnisk norske majoriteten ikke verdsetter andre kulturer i like stor grad. I tillegg nevnes at det av både kvinnene og mennene at det er stor kulturforskjell i hvor lett det er å få venner. Alle stemmer i at det var mye enklere der de kom fra, og at det var vanligere med fellesskap og inkludering.

«Det er forskjellige måter å være kvinne på i Norge enn andre steder. Jeg ble oppdratt til å ikke se direkte på mannen, men å sitte sidelengs og snakke med han. I Norge er det helt annerledes. Her er det uhøflig.»

Beboer med annet fødeland

«Det er forskjellig kultur. I Syria så banket man på dørene til hverandre. Man passer på hverandre når mennene var på arbeid. Kvinnene tok hånd om hverandre. I Norge er det ikke helt sånn»

Beboer med annet fødeland

«Du kan treffe hvem som helst i byen – de du møter sier fort at de ikke har tid og må komme seg hjem, selv om de har ingenting å gjøre hjemme. Er det da slik at folk er opptatt, eller er det slik at de ikke er villige til å snakke med deg? Sånn er etniske nordmenn mot alle, også mot hverandre.»

Beboer med annet fødeland

Utvalgte sitater: møter med norsk kultur

- «Det er veldig stor forskjell. I Afrika snakker vi med hverandre på bussen, man blir venner. I Afrika kan man bare banke på døren til hverandre, i Norge må man planlegge og avtale besøk.»
- «Jeg skjønner også at nordmenn ikke ønsker hvem som helst velkommen i hjemmet sitt. Jeg skjønner det. Men hvis ingen prater med meg, vil de jo aldri lære at jeg er som jeg er. At jeg er sosial og jeg liker å snakke med folk.»
- «I Liberia hjelper vi med penger og mat og diverse. Vi hjelper uansett om de er familie eller ikke».
- «Nordmenn er forsiktige med å møte fremmede folk. Det tar tid. Vi må knekke noen koder for å komme i kontakt med dem»

Møter mellom ulike befolkningsgrupper

Enkelte grupper og de med annet fødeland

Når det gjelder de med annet fødeland sin opplevelse av nærhet til rusbrukere og gjenger, ser vi at tendensen er lik som for majoritetsbefolkningen. Også disse gruppene opplever nærheten til disse gruppene som utfordrende. Det er imidlertid et litt større fokus på ungdommene blant de med annet fødeland, basert på dataen vi har. Det er ingen av de med annet fødeland som har nevnt kommunale boliger eller beboere med utfordringer knyttet til rus og / eller psykiatri som en kilde til problematikk. Blant disse gruppene er det ungdomsgjenger og rus blant ungdomsgjenger, men også salg av rus til yngre ungdom, som de ser som utfordrende.

Utvalgte sitater: møter med andre grupper

- «Jeg personlig blir veldig redd når jeg går alene på kvelden i skogen, for jeg møter mange ungdommer som driver med mye forskjellig. Men, jeg har ringt politiet flere ganger angående det, og da blir det borte. Nå i det siste har det vært borte.» (sic)
- «Jeg ser ungdommer på kveldstid når jeg er ferdig på kveldsskiftet, da ser hun ungdommer sitte og røyke hasj.»
- «Herverk og nark.»
- «Mange rus misbrukere som lager bråk, hørte skudd og slik for omtrent en måned siden.» (sic)
- «Virker som noe type gjengkriminalitet om kveldene.»
- «Ungdommer som henger rundt, og dårlig rykte.»
- «Uro blant ungdommer, hørt at det er mye narkotika.»
- «Kan være at det er mye dop som selges til yngre ungdommer.»
- «Narcotic people rundt gulset senter» (sic)
- «jeg har hørt og vet at ungdommer av utenlandsk opprinnelse veksler mellom de tre ulike barnehagene for å selge og bruke narkotika. Det har blitt funnet sprøyter på alle tre barnehagene»
- «Ungdomsgrupper som driver med salg og bruk av narkotika. Det dannes fort gjenger som opptrer uforutsigbar.»
- «Narko vold ting bak kullissene» (sic)

4.2.3 De stille stemmene og sosialt liv på Gulset

Når det gjelder det sosiale livet for menneskene som står utenfor storsamfunnet, og ikke minst, møtene mellom de som står utenfor samfunnet og de andre beboergruppene, så er det store forskjeller mellom de ulike gruppene. Noen beskrives som å ikke gjøre stort ut av seg og lever tilnærmet normale liv, mens andre beskrives som individer som har så store utfordringer at de i liten grad greier å innordne seg storsamfunnets normer og regler for hvordan man oppfører seg i møte med fremmede, eller hvordan å være en god nabo. I tillegg er det atter andre som er sosiale, men kun i lukkede grupper som deler samme kultur og samme språk som dem selv. Andre igjen har ingen rundt seg, eller så har de mennesker de er nære, men det er en terskel for dem å ta steget ut i storsamfunnet og møte mennesker som ikke er som dem selv. Atter andre har behov for et sosialt liv, men det finnes ikke tilbud som oppleves som lavterskel nok til at de benytter seg av det. Det er med andre ord et spekter av utfordringer knyttet til det sosiale livet, for alle gruppene, men på ulike måter.

«Noen tror jeg har veldig gode nettverk og gode hverdager. Det er for eksempel noen flyktninggrupper, som vi aldri hører noe fra utenom når de skal ha videre hjelp, eller du selv har kalt inn til samtale. Men også er det de som har det fryktelig stusselig, som er sliten og sliter psykisk, som er i rus. Så det er litt ulikt. Det er veldig ulike folk.»

NAV-ansatt

«Mange ønsker å være sosiale, men de dagsentrene, de er ofte langt unna og de må sitte på den bussen lenge. Det er nydelige tilbud, men de orker ikke turen, og da blir de hjemme.»

Ansatt hjemmetjenesten

«Det er mange ensomme der ute. Mange som ikke har noen. Ingen pårørende. De må takle alt i livet alene»

*Ansatt
ihjemmetjenesten*

«Det er folk som har mye venner, det er folk som har lite venner, folk som isolerer seg, folk som har mye byliv. Det er alt mulig»

NAV-ansatt

«Mange av de som bor der ville nok vært ensomme om de ikke hadde folk som jobber der 24 timer i døgnet. De trenger sosial omgang, og de trenger den tryggheten de ansatte gir»

Ansatt botilbud psykiatri

«Dette lille bofellesskapet som er det eneste lille sosiale livet. Og det er de tingene vi gjør som å feire... Nå skal vi feire kanelbollens dag i morgen.»

Ansatt botilbud psykiatri

«Men jeg ser jo at flere av de beboerne som bor hos oss er jo så trivelige. Rett og slett trivelige, joviale folk som det går om å ta en kaffekopp sammen med.»

Ansatt botilbud psykiatri

«Vi vet jo om områder her der det er mer kommunale boliger, og der det er mennesker med belastninger innen rus og psykiatri som blir plassert. Det er jo konsentrerte områder, og det tenker jo vi at vil ha noe å si for menneskene som bor rundt.»

Ansatt hjemmetjenesten

«Mange har dårlig boevne (...) utleieren din begynner å tenke at du burde ikke bo her, så de vil ha deg ut. Og grunnen til det er at du ikke rydder, ikke kaster søppel, ikke vasker, ikke lufter. De tar ikke vare på boligen de leier. Så kommer rotter, så kommer husdyr, så tar du med deg veggdyr fra utlandet, kakelaker...»

NAV-ansatt

«vi har jo helt klart noen som fremstår som skumle for andre som ikke kjenner dem»

Ansatt botilbud psykiatri

«Men forhold til øvrig behandlingsapparat det er komplisert.... For vi som går i det her i daglig, vi tror at det er så mange psykisk syke og det er så mange som fungerer så dårlig der ute i Norge. Men [det er fordi] de er hos oss. Og det er jo selvfølgelig... vi sliter med at alt er frivillig i Norge i dag og terskelen for å bli tvangsinnlagt er fryktelig høy og terskelen for å ha noen [innlagt] er veldig høy. Og det preger jo samfunnet og det preger oss også. (...) hver dag vi er på jobb så må vi vareta vår egen sikkerhet. Vi har sikre soner, vi har samtalerom, vi har høysikre samtalerom, vi har alarmknapper, vi har sekuritas-vakter. Altså vår hverdag er helt annerledes enn den var før.»

NAV-ansatt

«Jeg kjente på usikkerhet før jeg begynte i denne jobben, fordi det var ukjent for meg. Jeg tenkte tanker som "er det skummelt å gå på jobb?", man ser jo avisoppslag, (...), men når jeg begynte her, så erfarte jeg at disse menneskene som bor her, det er kjempeavklart. De er har vært i kontakt med helsevesenet store deler av livet, og det oppleves som veldig stabilt. De har bodd på samme sted i veldig mange år. Jeg opplever det egentlig som veldig lite risikofyllt.»

Ansatt botilbud psykiatri

«I gruppa mi tenker jeg at det handler om at det ikke må være for mye lyd. Det er viktig. De kan godt lage lyd selv, men de tåler så dårlig andres lyder.»

Ansatt botilbud barn

«I mange perioder vil det ikke være noen problemer å blande disse gruppene med andre mennesker, men de vil ha noen utfordringer med å f.eks. være i folkemengder med 200 stk. (...) de kunne kanskje reist på en liten kafé hvor det var 3-4 andre mennfolk på samme alder. Og hatt glede av det. De hadde nok ikke hatt glede av sånne stormøter og folkefester.»

Ansatt botilbud psykiatri

«Det er så mange som på en måte... psykiatrien er jo nedbygd noe enormt og de unge som sier de er syke de får ikke behandling engang. Hva gjør vi da? Og så er det de som er kjempe-syke som er gitt opp i behandlingsapparatet de blir kanskje lagt inn når de har drept eller når de har trua noen.»

NAV-ansatt

4.2.4 Barn og unges sosiale liv

Som beskrevet tidligere, vil overskriftene vi bruker for å benevne barn og unges sosiale liv skille seg noe fra den voksne majoriteten samt de med annet fødeland, ettersom datagrunnlaget for barn og unge er annerledes enn majoriteten.

Vennskap og sosiale nettverk – fritidsvaner

Barn og ungdom på Gulset har ulike fritidsvaner, og som følge av det er det også stor variasjon i barn og ungdoms sosiale krets og nettverk. Mens enkelte er aktive, mye på sosiale medier og svært sosiale, er det andre som er mer hjemmeorienterte og trives best med egne hobbyer i hjemmet. Mange beskriver at de får venner gjennom organisert fritidstilbud og idrett, men ikke alle har interesse for idretten. Jentene beskriver også at de blir kjent med andre barn og ungdom gjennom sosiale medier. Det er en kultur for å legge til andre unge fra andre steder på Snapchat, for så å møtes etter hvert.

«Vi kjenner mange på Gulset, men også mange som bor utenfor. Blir kjent gjennom sosiale medier. Vi adder hverandre på Snap og møtes. Vi kjenner mange fra andre steder også.»

Elev, 7. klasse

Vennskap og sosiale nettverk - Sosioøkonomiske forskjeller

Sosioøkonomiske forhold, og især familieøkonomi, kan også påvirke den sosiale dynamikken, sosiale konstallasjoner og deltakelse i fritidsaktiviteter. Ansatte innen oppvekst og fritid beskriver at de ser tendenser til grupperinger basert på sosioøkonomisk status, og at familieøkonomien påvirker barnas deltakelse på kveldstilbud.

«Man ser] de som går med de samme genserne dag inn og dag ut ... fra de billige butikkene. De henger så og si alltid sammen. Så ser du de som har det nyeste, det mest fancy, det som nettopp har dukket opp – de holder seg også til sitt...»

Ansatt oppvekst og fritid

«Det er jo veldig diskrepans med tanke på hva de opplever i oppveksten sin her på Gulset. Det er de som har utskiftet Tesla og konebil-Tesla og det er de som har åtte søsken på ett eller to soverom»

Ansatt oppvekst og fritid

For barn og unge kan opplevelsen av å ikke ha penger – å ikke ha råd til de samme tingene, maten, aktivitetene og opplevelsene som det venner og medelever har, bidra til utenforskap og skamfølelse. Tilsvarende løftes språkvansker frem som en kjerneutfordring, som ytterligere kan forsterke følelsen av å ikke henge med i det samfunnet de befinner seg i.

«De fikser ikke hverdagen, på grunn av språk. Da faller enkelte utenfor. Det er lettere å bli gangster... Fordi de ser opp til dem»

Ansatt oppvekst og fritid

Kulturmøter og identitet

Under kick-off ble en ansatt i kirken intervjuet, som beskriver at det deltar personer med flerkulturell bakgrunn på tilbud som arrangeres av kirken, så vel som personer med norsk etnisitet. Mange opplever at kirken er en trygg møteplass, uavhengig av trosretning og religion, men det er også mer konservative muslimske familier der foreldrene ikke ønsker at barna skal delta på aktiviteter i kirken. Det kan potensielt bidra til at disse barna opplever forskjellen mellom seg selv og andre, majoritetsnorske barn som ekstra stor. Observasjoner på Kick-off og i friminutt ved skolene, samt erfaringer fra ansatte innen oppvekst og fritid, tyder også på at det er tendenser til sosiale grupperinger basert på etnisitet. Enkelte grupper ser ut til å bestå utelukkende av elever med minoritetsbakgrunn, andre grupper består utelukkende av etnisk norske, samtidig som noen grupper også er mer blandede. Under klassebesøkene ble det også observert enkelte konflikter mellom elever, som dreide seg om opplevelsen av å ha flerkulturell bakgrunn. Under kartintervjuet med elever på Stigeråsen brøt det eksempelvis ut en krangel mellom en minoritetsjente og en etnisk norsk jente, etter at førstnevnte ga uttrykk for at innvandrere opplever diskriminering i skolen, noe den etnisk norske jenta var uenig i. Slike små uenigheter og ulike oppfatninger av egen hverdag, skjedde ved flere tilfeller, både blant guttene og jentene.

Et annet aspekt ved møter mellom ulike kulturer, er fotavtrykket de ulike kulturene har på det fysiske miljøet. Enkelte av elevene med minoritetsbakgrunn har gitt uttrykk for at de ønsker seg kommersielle tilbud som er bedre tilpasset andre kulturer, som for eksempel Asia-mat og Halal-butikk. De ansatte innen oppvekst og fritid gir også uttrykk for at det ligger et stort potensial i å synliggjøre det kulturelle mangfoldet på Gulset, både med tanke på arrangementer i og utenfor skolen, visuelle markører og kommersielt tilbud. Blant annet forklarer en lærer ved Gulset ungdomsskole om da det ble arrangert kulturdag på skolen, og elevene kunne ha på klær som representerte deres kultur:

«En del av ungdommene her (...), spesielt jentene, de gledet seg så mye til å kunne komme på skolen i sine folkedrakter. De var så stolte den ene dagen, og så ble de så lei seg året etterpå når det ikke ble noe av.»

Ansatt oppvekst og fritid

Det å gi rom for at de unge ikke bare får utforske sin personlige identitet, men også sin etniske identitet i ungdomsårene, kan dessuten være et mulig virkemiddel for å støtte den psykologiske utviklingen til de unge som vokser opp med en annen etnisk tilhørighet. Det er nemlig funnet at unge som vokser opp med en annen etnisk tilhørighet, ikke bare har en identitetsprosess knyttet til hvem de er som mennesker å gjennomgå i ungdomsårene, men også en prosess med å forstå hvem de er i kraft av deres etniske identitet. Her er det funnet at det ofte er behov for å avklare den etniske identiteten *før* man går i gang med å avklare den personlige identiteten. (Kroger, 2006). De ansatte fremhever at den flerkulturelle befolkningen bør involveres, for å bedre forstå hvordan lokalsamfunnet de facto vil oppleves mer inkluderende og anerkjennende ovenfor mangfoldet som eksisterer på Gulset:

Tar vi med de vi faktisk ønsker? Bruker vi den kompetansen, det kulturelle og det mangfoldet vi har her, nok?
Vi tror vi legger til rette, men vet vi egentlig om vi legger til rette på den måten vi burde?
Er det sånn man ønsker at det skal være?

Ansatt oppvekst og fritid

«På et sted som Gulset ... Vi burde jo vært best på det, i hele Skien, som den bydelen vi er. Vi burde vært kjempegode på det (...). Og det er jo der vi strever, tror jeg. Det ligger noe der som man ikke klarer å få til».

Ansatt oppvekst og fritid

4.3 Hva er bra, og hva er dårlig med Gulset?

Hva som oppleves som bra, og hva som oppleves som dårlig, rommer alt fra generell trivsel med stedet man bor på, til spesifikke steder man liker særlig godt eller særlig dårlig, til irritasjon over manglende vedlikehold på stedet eller fornøydhet med kollektivtilbudet. Det er med andre ord et underkapittel som rommer mye. Innsikt i disse spørsmålene kan gi et innblikk i hvor skoen trykker for lokalmiljøet selv, på Gulset.

4.3.1 Den voksne majoritetsbefolkningens vurdering av Gulset

Når vi skal se på hvor skoen trykker, er det naturlig å dele inn respondentene inn i ulike undergrupper for å se på mulige forskjeller mellom ulike grupper. Her vil særlig aldersgrupper være viktige å se til, ettersom ulike aldersgrupper kan ha ulike steder og tilbud de verdsetter og bruker. I likhet med tidligere kapitler vil også de ulike delområdene sammenlignes.

«Gulsetsenteret er et slitent 'kjøpesenter',
bortsett fra Isenkrammen som må være Norges beste butikk»

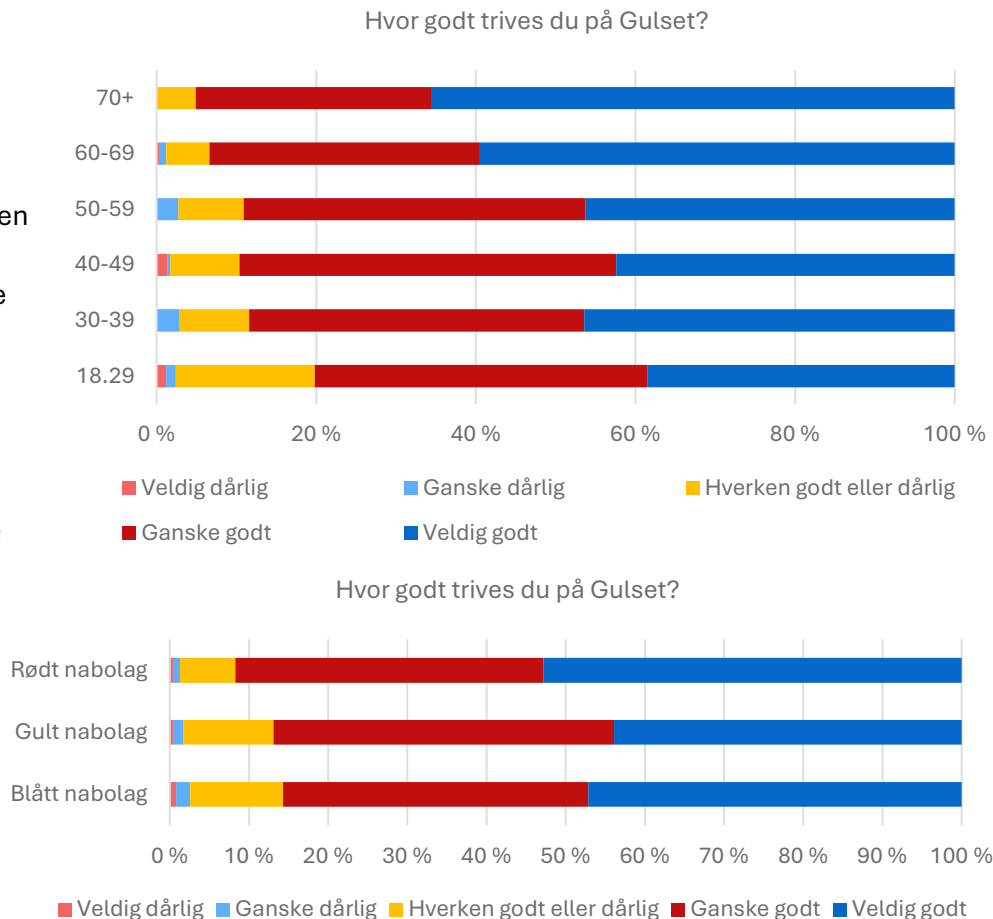
Beboer født i Norge

«Gulset er veldig bra, men det kan bli enda bedre!»

Beboer 70+

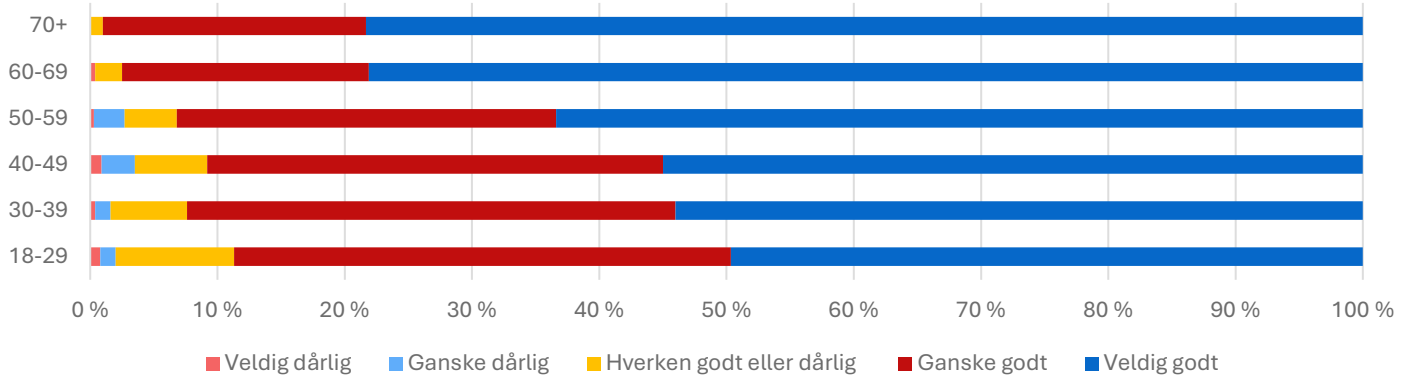
Trivsel og fornøydhet

Når vi ser på generell trivsel, både på Gulset og i huset eller blokka man bor i, ser vi at det er generelt høy grad av trivsel på tvers av aldersgrupper. Det er likevel en liten tendens til at de yngre trives noe dårligere enn de eldre. Ser vi på de tre nabolagene, ser vi at det er færrest i det gule nabolaget som trives godt på Gulset som helhet. Det er samtidig flest i det blå nabolaget som sier at de trives veldig dårlig. Det er flest i det røde nabolaget som sier de trives veldig godt. Ser vi på trivsel i boligen man bor i, ser vi at de i blått delområde trives klart dårligst, og de i rødt område trives best i boligen de bor i.

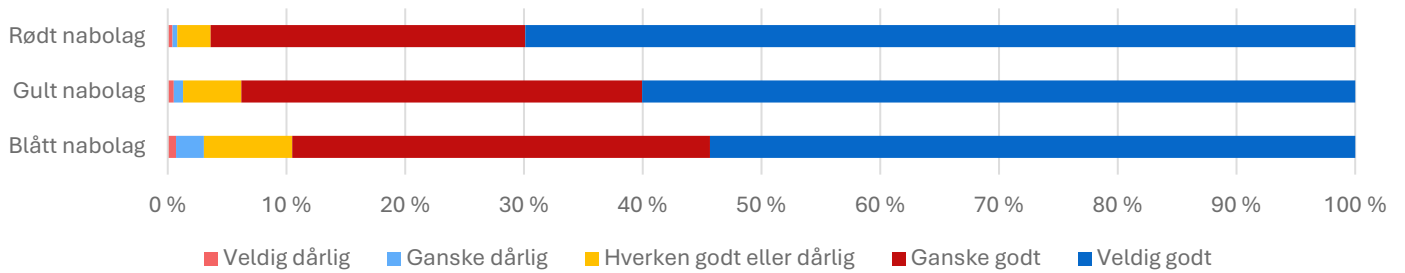

Figur 56 Grafer over viser data fra undersøkelsen.

Hvor godt trives du i blokka eller huset du bor i?

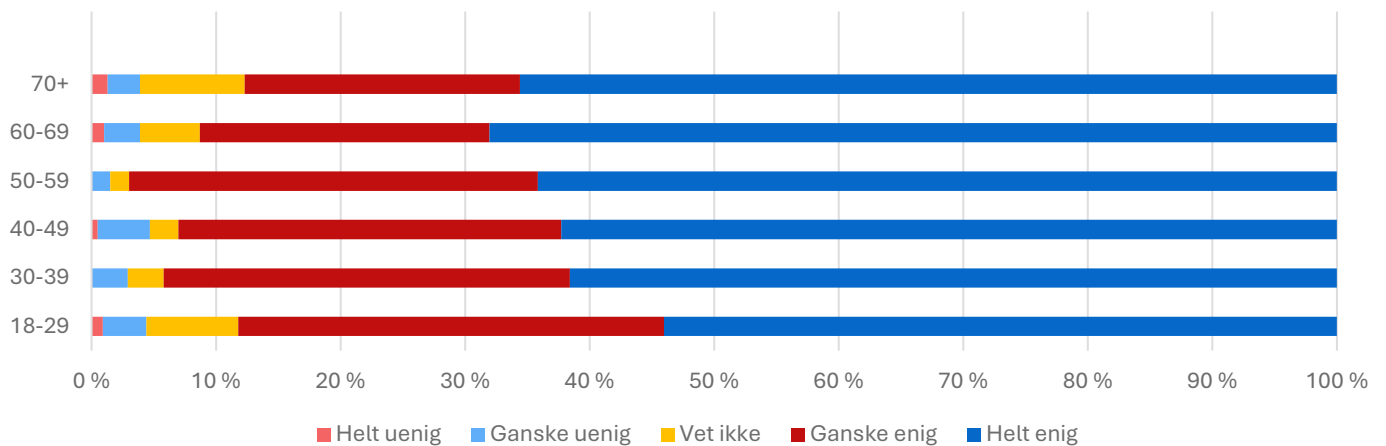
Hvor godt trives du i blokka eller huset du bor i?

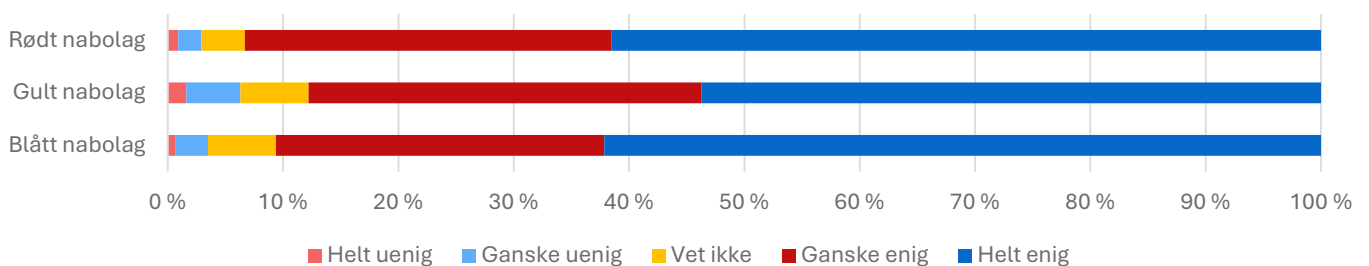
Figur 57 Grafer ovenfor og nedenfor viser data fra undersøkelsen.

Når det gjelder fornøydhet knyttet til mobilitet innad på Gulset er det generelt høy grad av fornøydhet. Vi ser likevel en liten aldersforskjell, der de yngre opplever det som mindre lettvent enn de eldre. Ser vi på de tre delområdene, ser vi at de i gult delområde skiller seg negativ ut ved at færre der opplever det som lettvent å bevege seg rundt til fots eller på sykkel mellom ulike steder på Gulset.

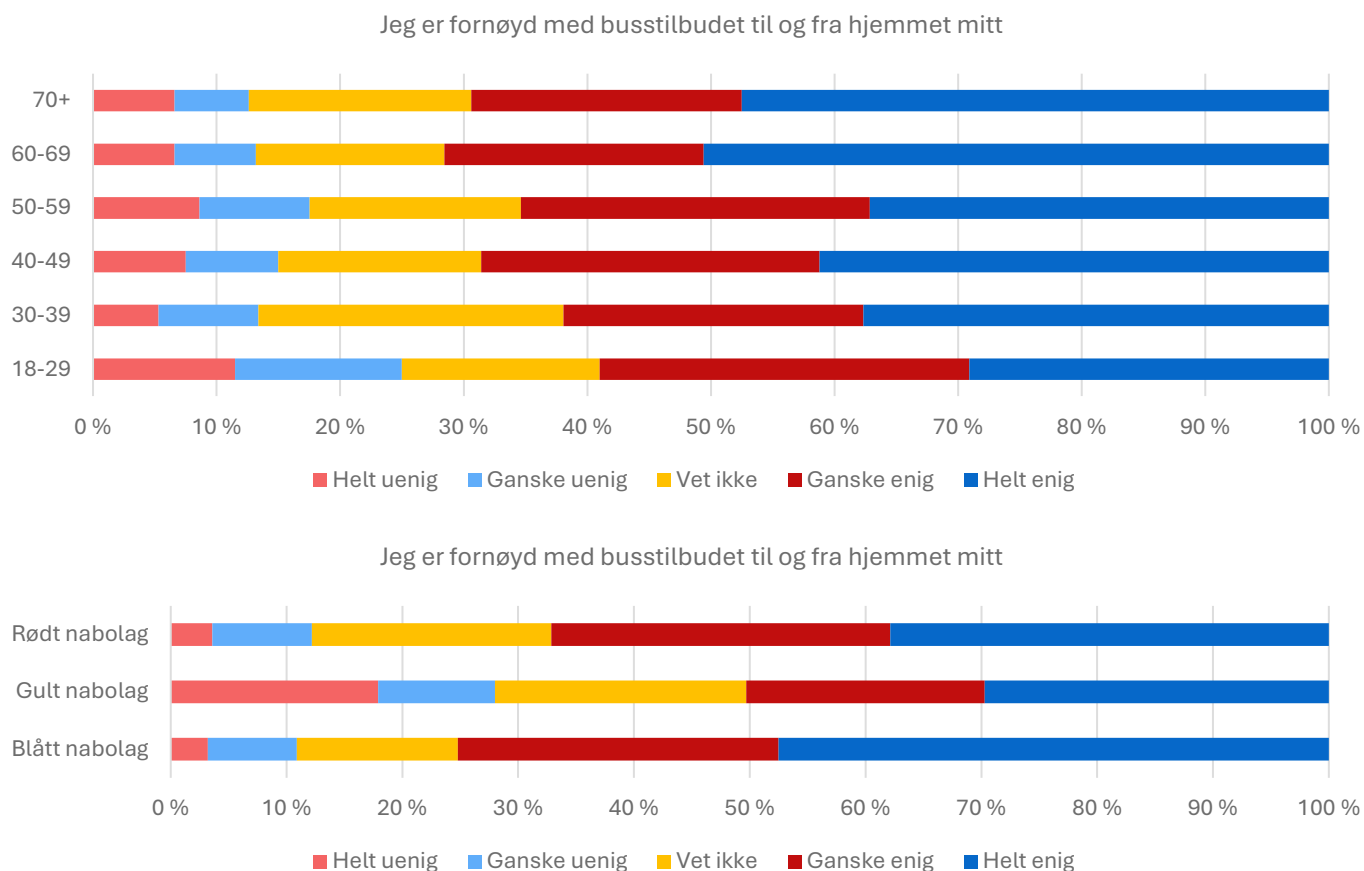
Det er lettvent å gå og sykle mellom ulike steder på Gulset

Det er lettvent å gå og sykle mellom ulike steder på Gulset

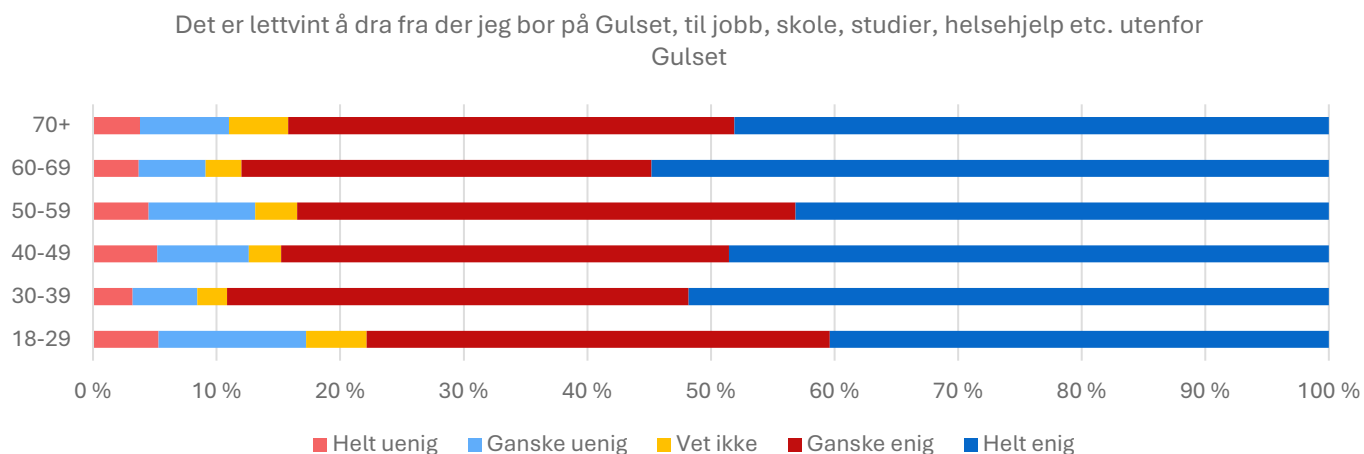

Når det gjelder hvor fornøyd man er med busstilbudet til og fra hjemmet sitt, ser vi at fornøydheten går ned. På dette spørsmålet er det flere, særlig blant de unge, som er helt eller ganske uenig i at de er fornøyd med busstilbudet. Likevel er det klart flere som er fornøyd enn som er misfornøyd. Ser vi derimot på de ulike nabolagene, er det markant flere som er svært misfornøyd med busstilbudet i det gule delområdet.

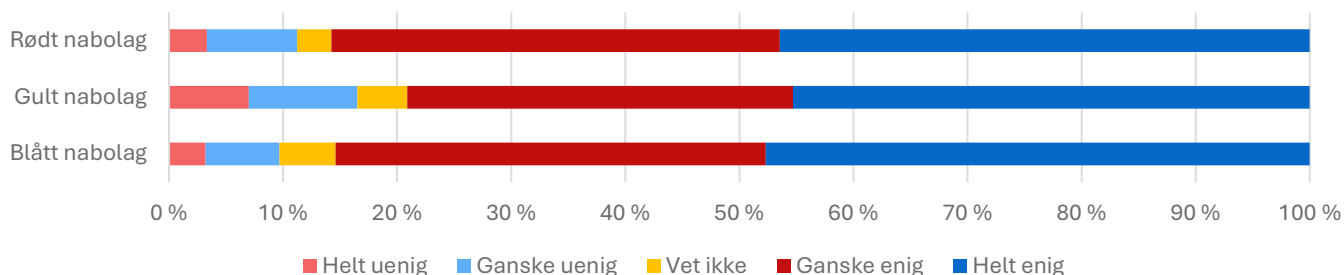
Figur 58 Grafer over viser data fra undersøkelsen.

Ser vi på grad av fornøydhet med mulighet til å reise til og fra Gulset ser vi at det er noe forskjell mellom de ulike aldersgruppene, der særlig de yngste og de i alderen 50-59 skiller seg negativt ut. Eller ser vi igjen at de som bor i gult nabolag skiller seg negativt ut ved at flere her sier seg helt uenige i at det er lett å dra fra hjemmet sitt til andre steder. Dette gir god mening, sett i konteksten av opplevelsen av busstilbudet på det forrige spørsmålet.

Figur 59 Data fra undersøkelsen

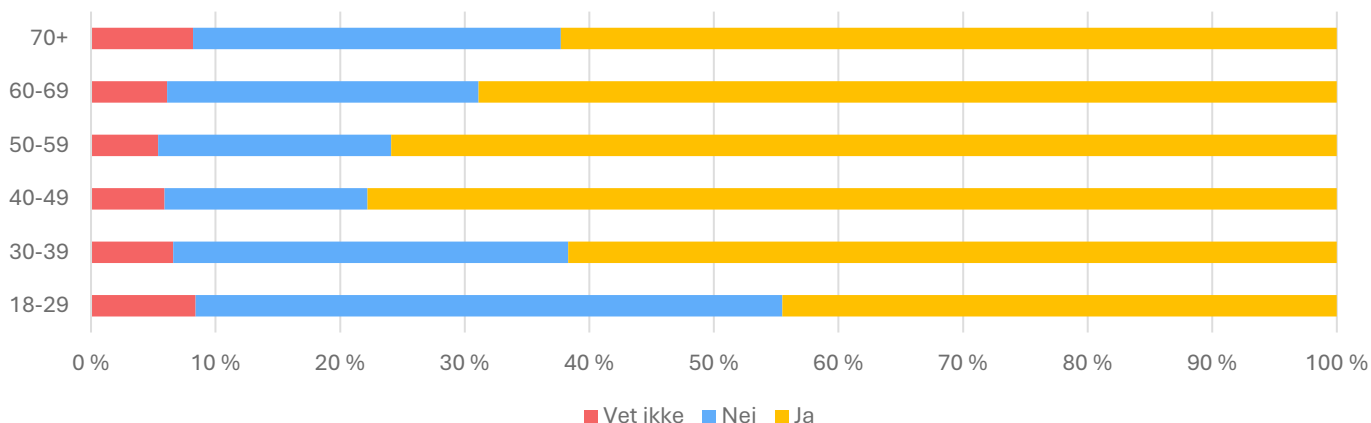
Det er lettvis å dra fra der jeg bor på Gulset, til jobb, skole, studier, helsehjelp etc. utenfor Gulset

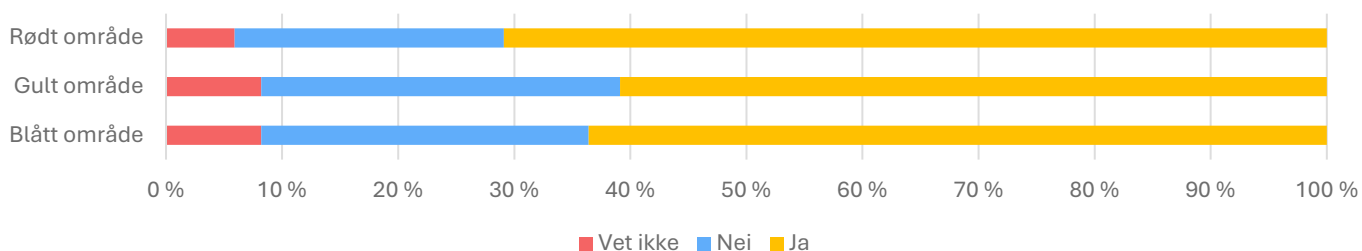
Figur 60 Data fra undersøkelsen.

Ser vi på trivsel knyttet til hvilke muligheter Gulset tilbyr for avslapning, arrangementer og å treffe venner utenfor hjemmet, ser vi også at bildet er noe mer nyansert. Ser vi for eksempel på spørsmål om man har steder å bruke til å slappe av utenfor hjemmet sitt, peker særlig de i alderen 18-29 seg ut som noen som noen som i liten grad opplever å ha steder utenfor hjemmet å slappe av på. De aldersgruppene som i størst grad opplever å ha steder å gå til, er de i alderen 40-69. Ser vi på svarene til de tre delområdene, ser vi at de i rødt delområde i størst grad opplever å ha steder å gå til utenfor hjemmet for å slappe av.

Utenom hjemmet ditt, har du steder på Gulset du liker å bruke til å slappe av?

Utenom hjemmet ditt, har du steder på Gulset du liker å bruke til å slappe av?

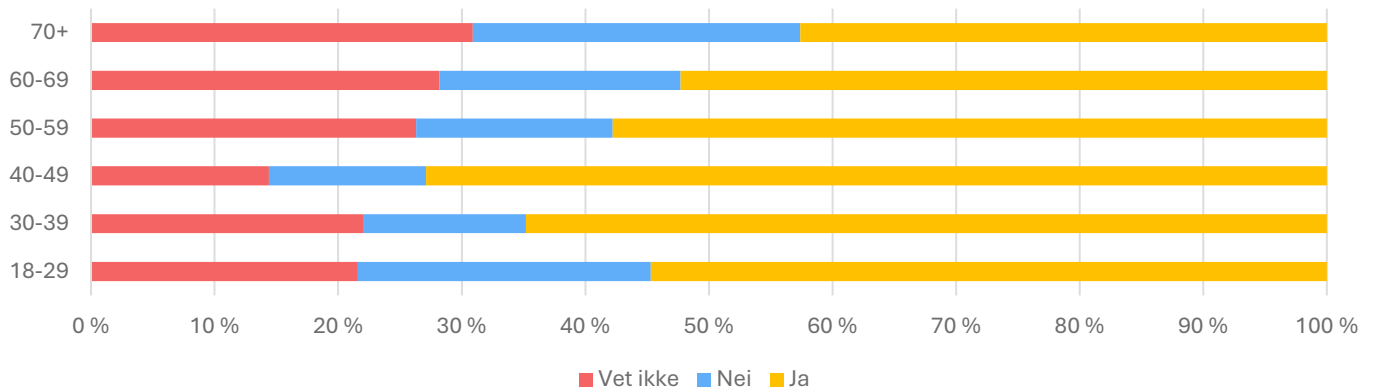

Figur 61 Grafer over viser data fra undersøkelsen.

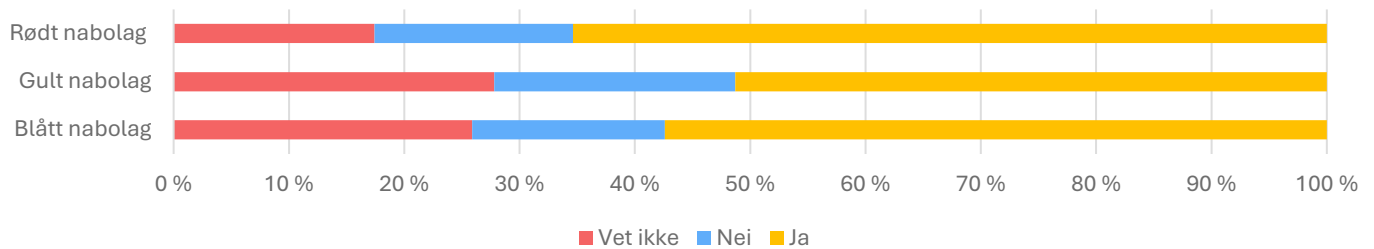
Ser vi på svarene på spørsmål om man har steder å bruke til arrangementer, ser vi igjen at aldersgruppen 40-49 skiller seg positivt ut. Aldersgruppene 18-29, 60-69 og 70+ skiller seg videre ut med særlig større andeler som ikke kjenner til om det finnes steder man kan bruke til arrangementer. Ser vi på de tre delområdene på disse spørsmålene, ser vi at det igjen er de som bor i rødt delområde som i størst grad opplever å ha steder å arrangere tilstelninger, samtidig som det er færrest i gult delområde som opplever det samme.

Utenom hjemmet ditt, har du steder på Gulset du kan bruke til bursdagsfeiring, konfirmasjon, bryllup eller andre arrangementer?

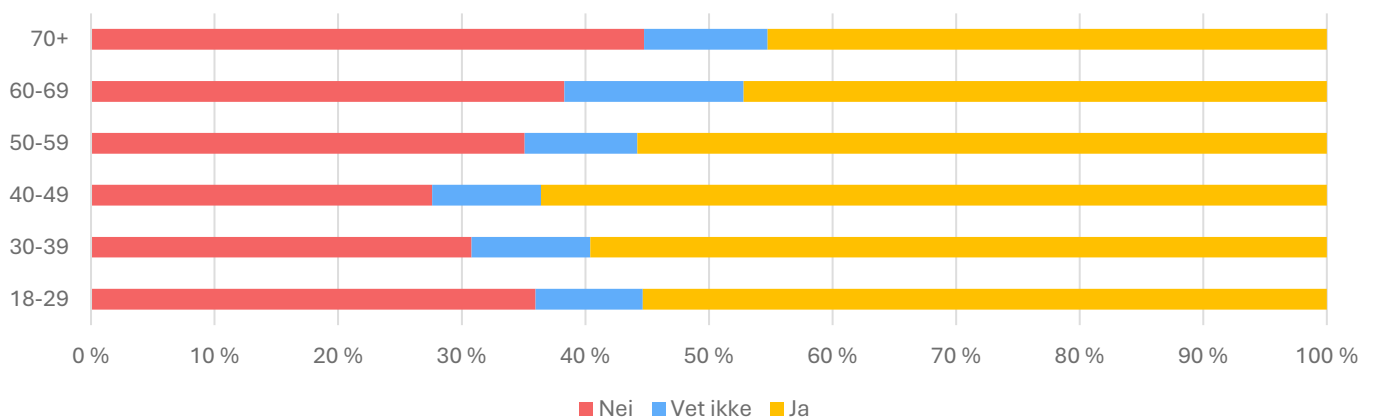

Utenom hjemmet ditt, har du steder på Gulset du kan bruke til bursdagsfeiring, konfirmasjon, bryllup eller andre arrangementer?

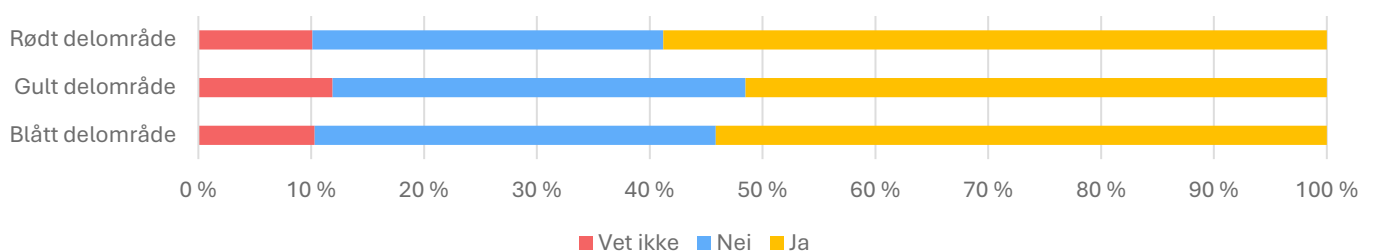

Når det gjelder om man har steder man kan bruke til å treffe venner på Gulset, er det særlig de fra 60 år og oppover som oppgir at de ikke har slike steder, og igjen er det Rødt delområde som skiller seg mest positivt ut sammenlignet med de andre to delområdene.

Utenom hjemmet ditt, er det steder på Gulset du liker å bruke til å treffe venner og familie?

Utenom hjemmet ditt, er det steder på Gulset du liker å bruke til å treffe venner og familie?

Figur 62 Grafer over viser data fra undersøkelsen

Likte og ikke likte kvaliteter ved Gulset

Når vi ser nærmere på hvilke spesifikke kvaliteter som likes godt, og hvilke som likes dårlig blant majoriteten, ser vi tydelig at naturen og friluftsområdene på Gulset er de kvalitetene som verdsettes høyest på Gulset. Her er det bred enighet om at naturen likes godt og den verdsettes av mange. Dette gjenspeiler også det at natur og friluftsliv er noe av det innbyggerne på Gulset er mest stolte av, og også den mest fremtredende årsaken respondentene trekker frem som årsaken til at de bor på Gulset i utgangspunktet.

Utover dette, er det også mange som trekker frem at de liker nabolagene sine og lokalsamfunnet på Gulset. Knyttet til dette temaet er det imidlertid også en del som trekker frem negative aspekter. Når det gjelder fasiliteter og infrastruktur, er det aspekter ved dette som oppleves som både positive og negative av innbyggerne. Mange trekker eksempelvis frem at det er positivt at det er tilbud på Gulset, men at de synes de fysiske fasilitetene og bredden i tilbud er for dårlig. Temaer knyttet til trafikk og transport er klart noe som kommer frem som dårlig likt. Her er det mange som trekker frem utfordringer med manglende fasiliteter for gående langs Gulsetringen, råkjøring langs Gulsetringen og kaotiske trafikkforhold utenfor senteret. Ellers kommer bebyggelse frem som noe som er dårlig likt av flere, og da er det særlig utformingen det går på, typisk av blokkbebyggelsen. Utfordringer med trygghet er også noe som kommer frem. Dette er gjerne knyttet til ubehagelige opplevelser eller spesifikke steder på Gulset som oppleves utrygge.

*«Handler mat på Gulsetsenteret, fordi det er enklest, ikke fordi det er attraktivt.
Turer i marka, hovedgrunnen til å bosette seg på Gulset. Biblioteket bruker jeg masse!
Fantastisk med selvbetjent løsningen!»*

Beboer født i Norge

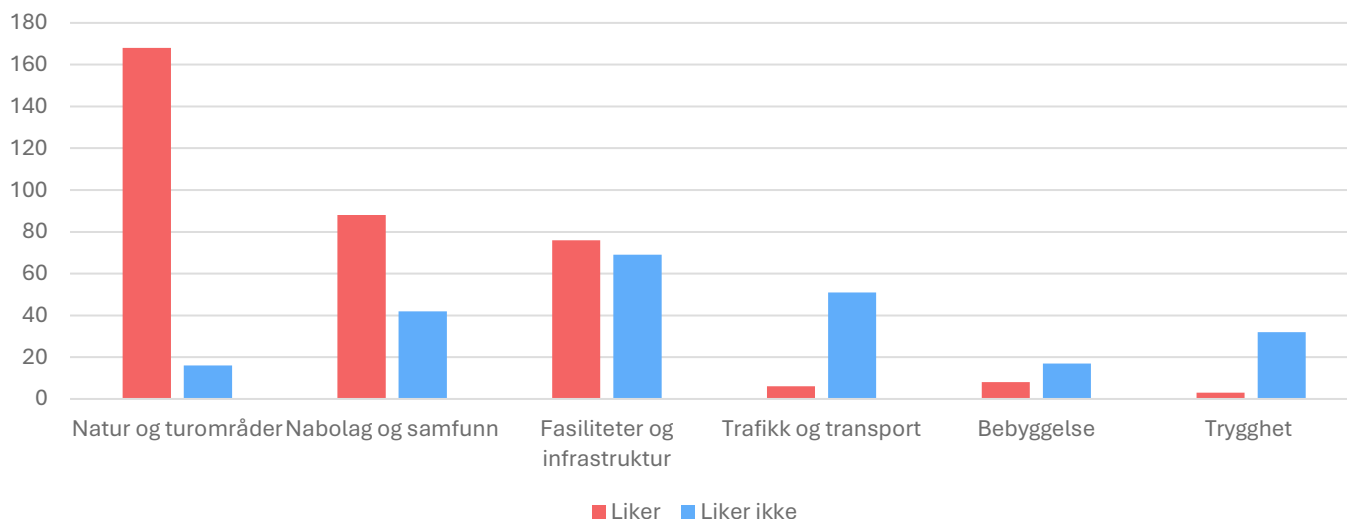
«Jeg trives veldig godt. Nabolaget mitt er fantastisk. Det er veldig samhold mellom oss naboene. Vi besøker hverandre. Og boligen min er veldig egnet for meg på mine eldre dager, ettersom alt er på en flate. Det er ingen andre i gaten min som har boligen på en flate, så jeg er heldig.»

Beboer 70+

«Alt har bare fått lov å vokse fritt. Ingen tar hensyn og ingen tar ansvar. Kommunen bevilger ikke penger. Det er synd da, for det hadde vært blitt lysere og triveligere og tryggere hvis det hadde vært gjort noe mer.»

Beboer født i Norge

Likte og ikke likte kvaliteter på Gulset

Figur 63 Sammenstilling av kvalitative innspill fra undersøkelsen, kategorisert etter tema.

Utvalgte sitater: likte og ikke likte kvaliteter

- **Natur og friområder**
Liker: «Jeg elsker Gulsetmarka»
Liker ikke: «Skogen på Stigeråsen. Full av dop.»
- **Nabolag og samfunn**
Liker: «Maihaugen. Jeg vokste opp der som liten og kunne ikke tenkt meg en bedre plass og vokse opp på 90 tidlig 2000. Alle barn fikk være med på alt av leker og spill. Kunne ikke vært foruten Maihaugen. Har formet meg til den jeg er i dag.» (sic)
Liker ikke: «Liker ikke (*stedsnavn*) fordi det er for mye kriminalitet f.eks. blant unge dessverre. Dårlig miljø.»
- **Fasiliteter og infrastruktur**
Liker: «Jeg liker at vi har et bibliotek her. Det er noe vi trenger videre.»
Liker ikke: «Nå er gulsetsenteret bare et nødvendig onde for å handle, ikke et område for opplevelser.» (sic)
- **Trafikk og transport**
Liker: «Fint at man kan gå og sykle nesten til alle steder på Gulset til at det er så stort.» (sic)
Liker ikke: «Går aldri Gulsetringen. Minimalt med gang/sykelsti, og mye trafikk.»
- **Bebyggelse**
Liker: «Strømdal rolig strøk med mange fine eneboliger.» (sic)
Liker ikke: «Jeg liker ikke at det noen steder der det er pressa inn så mange blokker som mulig»
- **Trygghet**
Liker: «Jeg er glad i hele Gulset på dagtid.»
Liker ikke: «Jeg liker ikke å gå rundt (*stedsnavn*) eller (*stedsnavn*) fordi jeg har opplevd det som farlig flere ganger»

Likte og ikke likte steder

Nedenfor vil likte og ikke likte steder gjennomgås og visualiseres for ulike aldersgrupper. De ulike delområdenes markeringer vil beskrives, men ikke visualiseres. Det skyldes at det i all hovedsak at det ikke er store forskjeller i likte og ikke likte steder, hverken mellom de tre delområdene, eller mellom delområdene og aldersgruppene. Der det er forskjeller, vil dette kommenteres i tekstform.

*Noe som er viktig å bemerke, er at det kom svært mange kartmarkeringer på Gulset. Skulle man visualisert alle, ville omtrent alle områder på Gulset vært markert. Visualiseringene nedenfor viser de områdene som *flest* har markert. Det må ikke leses som alle markeringene som ble gjort.

Ser vi på kartrespons for likte og ikke likte steder, ser vi at alle aldersgruppene enes om at de liker Gulsetsenteret og Åletjern. Utover det er de fleste også enige om at de liker området rundt Gulsethallen, Kollmyr barneskole og Einaren. De yngre voksengruppene markerer også området rundt Stigeråsen skole som et sted de liker godt.

På ikke likte steder, er like fullt Gulsetsenter et av de områdene alle aldersgrupper enes om at de ikke liker. Av innspillene som har kommet, er det en tendens til at man liker *at* det finnes et senter, men man liker ikke forfatningen på senteret. Mange trekker også frem at det er dårlig tilbud på senteret. Utover Gulset senter, trekkes området rundt Stigeråsen skole frem som et dårlig likt område, i tillegg til et par spesifikke boområder, som ikke vil nevnes ved navn eller visualiseres i kartene nedenfor, av hensyn til beboerne. Noe som er verdt å merke seg, er at de over 70 år generelt sett har markert få områder de ikke liker på Gulset.

Når det gjelder de ulike nabolagene, ser vi at det er en del felles områder som er godt likt av alle, i tillegg til at vi ser en forskjell mellom nabolagene ved at de i større grad liker områder innenfor eget nabolag, og da går det typisk på boligområder. De områdene som er godt likt av alle tre nabolagene, er imidlertid de samme som de nevnt over, altså Gulsetsenteret og Åletjern, samt Gulsethallen, Kollmyr barneskole og Einaren.

Likte steder – voksne 18-39

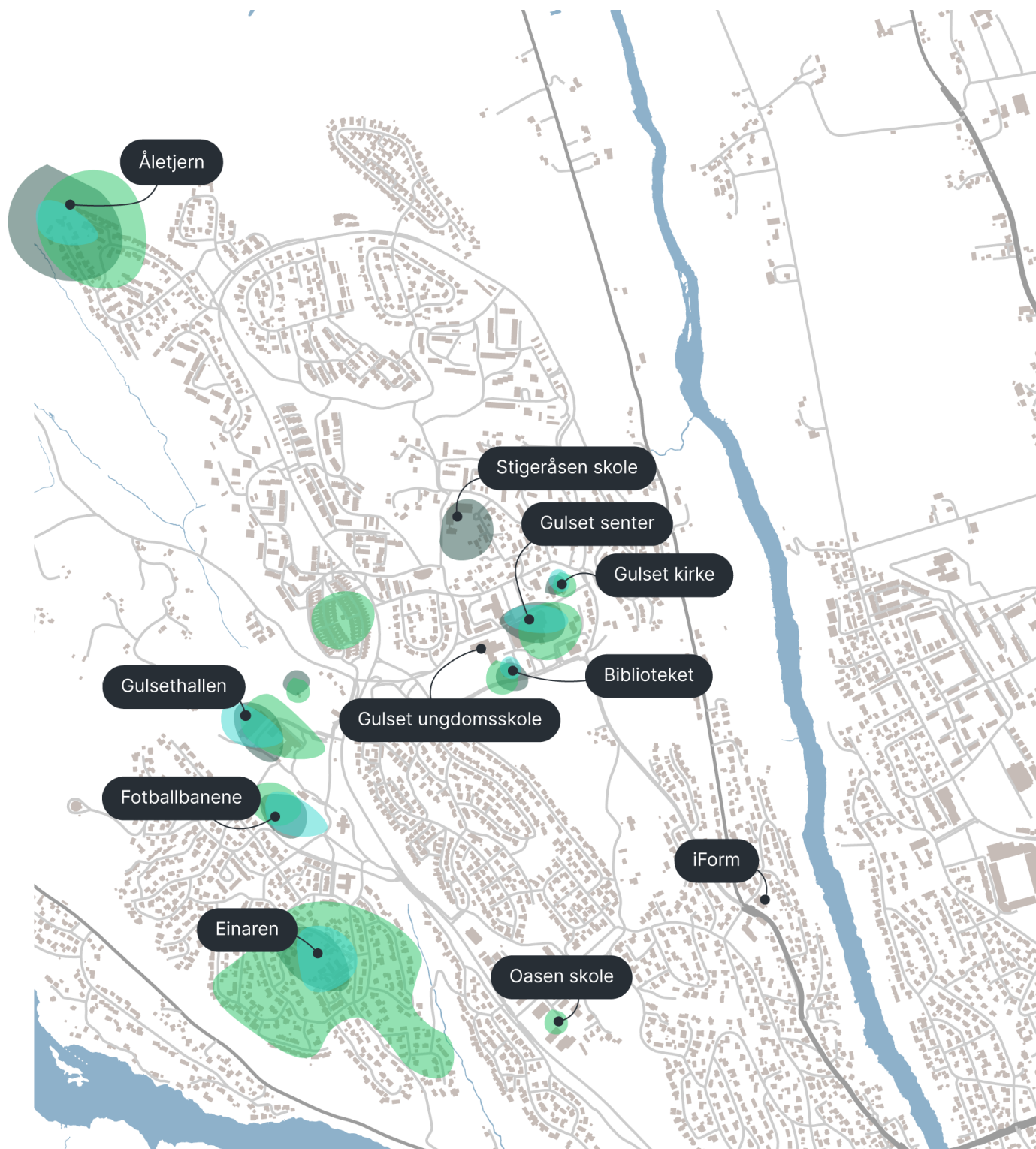
Ser vi på stedene de unge voksne markerer at de liker, er det stort overlapp mellom de på 18-29 og de på 30-39. Vi ser imidlertid en liten forskjell i at de i gruppen 30-39 i større grad liker friidrettsbanen og det som tolkes som mindre utfartssteder til marka.

Figur 4-64 Grønne områder i ulike nyanser markerer godt likte steder i aldersgruppene 18-39 år. Mørkere grønn er aldersgruppen 18-29, lysere grønn er aldersgruppen 30-39.

Likte steder – voksne 40-69

Ser vi på de i aldersgruppene 40-69, ser vi at også disse har en del overlappende steder de liker godt. Det er imidlertid noen forskjeller mellom aldersgruppene. Eksempelvis ser vi at særlig de i alderen 40-49 markerer Stigeråsen skole som godt likt, og at de i alderen 50-59 markerer Oasen skole som godt likt. Begge disse aldersgruppene markerer friidrettsbanen som godt likt, noe de på 60-69 år ikke gjør. Ellers er det ingen forskjeller mellom de tre aldersgruppene.

Figur 4-65 Grønne områder i ulike nyanser markerer godt likte steder i aldersgruppene 40-69 år. Den mørkeste fargen er for aldersgruppen 40-49, men lysere grøn fargen er for aldersgruppen 50-59 og den blågrønne fargen er for aldersgruppen 60-69.

Likte steder – eldre 70+

Ser vi på de eldres markeringer, ser vi at de har markant færre steder de liker godt, sammenlignet med de yngre aldersgruppene. Dette kan potensielt skyldes at bevegelsesradiusen blir mindre jo eldre man blir, og at man forholder seg til færre funksjoner og tilbud i hverdagen.

Figur 4-66 Grønne områder markerer godt likte steder blant eldre over 70 år

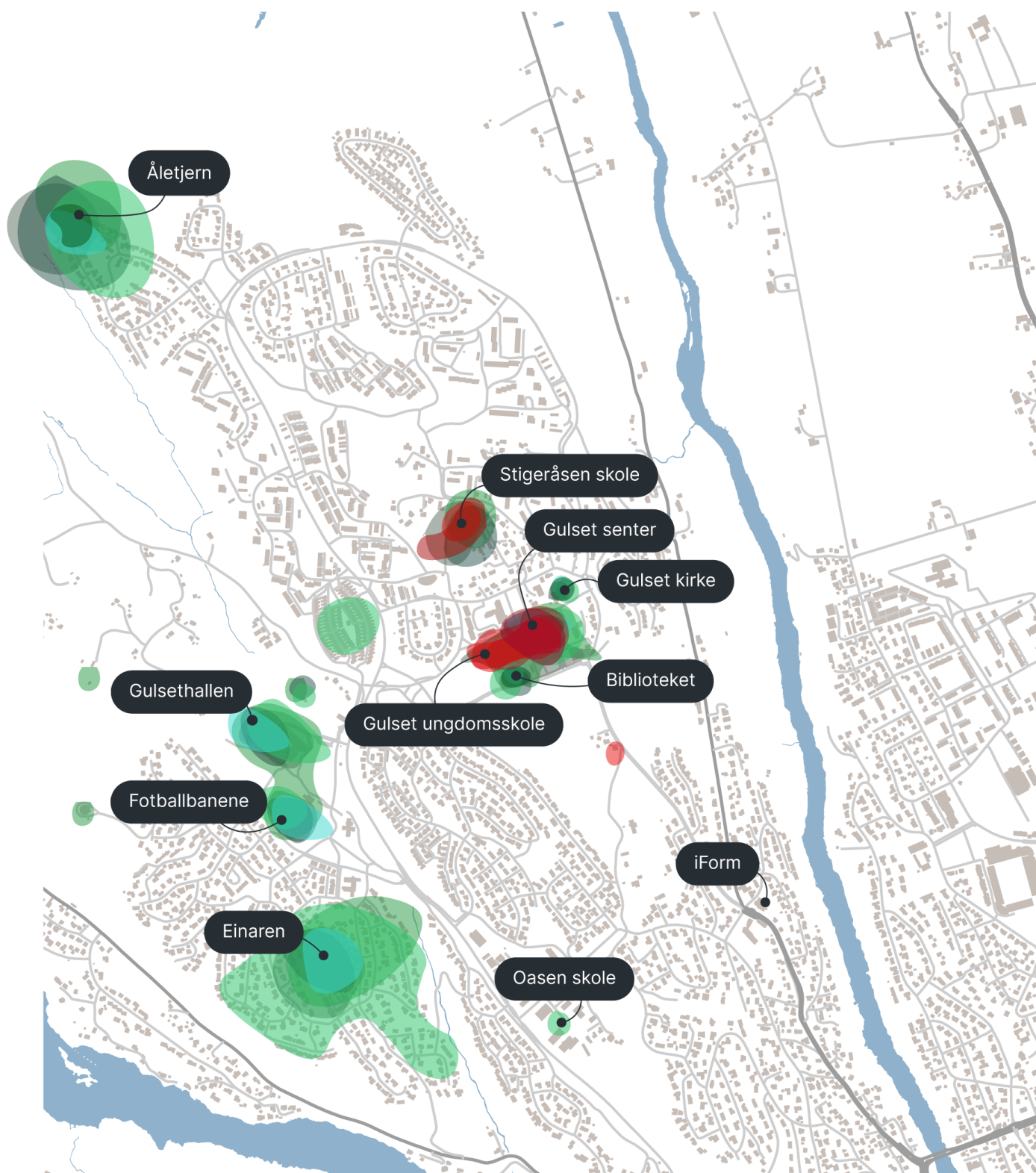

Figur 4-67 Røde områder i ulike nyanser markerer ikke likte steder på tvers av aldersgrupper.

Som beskrevet er det noe overlapp mellom enkelte av stedene som likes godt og de som likes dårlig. Dette ser vi bli tydelig knyttet til Gulsetsenteret, Gulset ungdomsskole og Stigeråsen barneskole. Her vil det trolig være andre aspekter ved stedene og tilbudene som likes enn de som ikke likes.

«Jeg liker hele Gulset. Føler meg veldig trygg over alt. Det er ingen steder på Gulset som jeg ikke liker. Er det noe som bør gjøres, så er det å bytte ut tunellene på sykkel-/gangveiene. De gamle som er igjen er veldig gamle og utdaterte og en av de fyller seg helt med vann/søle når det regner mye.»

Beboer født i Norge

Figur 68 Likte og ikke likte områder for alle aldersgrupper samlet

Problemer på Gulset

Hva som oppleves som problemer på Gulset, henger tett sammen med opplevelser av ikke likte kvaliteter og steder. Samtidig kan spørsmål om problemer også romme dyptgående lokalsamfunnsutfordringer i større grad.

Det som klart kommer frem som mest utfordrende på tvers av aldersgrupper, er problemer med fasiliteter og infrastruktur på Gulset. Her er det med andre ord tett forbindelse til de ikke likte kvalitetene beskrevet over. Utover dette er det også mange som trekker frem utfordringer med ungdomsproblemer, både ungdom

som mangler steder å henge, og at ungdomsgjenger skaper utrygghet for andre. Det er også en god del som trekker frem utfordringer med kriminalitet og trygghet. Her går det i hovedsak på problemer knyttet til både ruspåvirkede mennesker i nærmiljøet, men også oppfattelsen av at det eksisterer kriminelle nettverk på Gulset, og at det selges og kjøpes narkotika der.

Noe som kommer frem spesifikt i den eldre befolkningen, er at det er sjelden vare å finne boliger tilpasset deres behov på Gulset, og mange etterlyser flere. Utover dette sammenfaller problemene til eldre og de andre aldersgruppene.

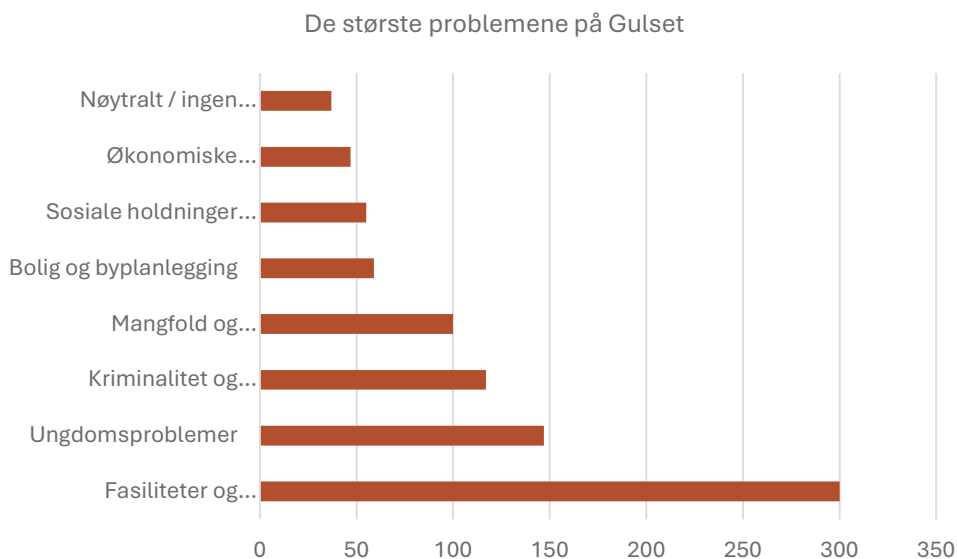
«Altfor lite boliger for eldre som trenger å flytte fra eneboligen og flytte til noe enklere, en leilighet. Bydelen tappes for eldre, som hadde fortjent å bo her fortsatt, og som bydelen hadde trengt i miljøet.»

Beboer 70+

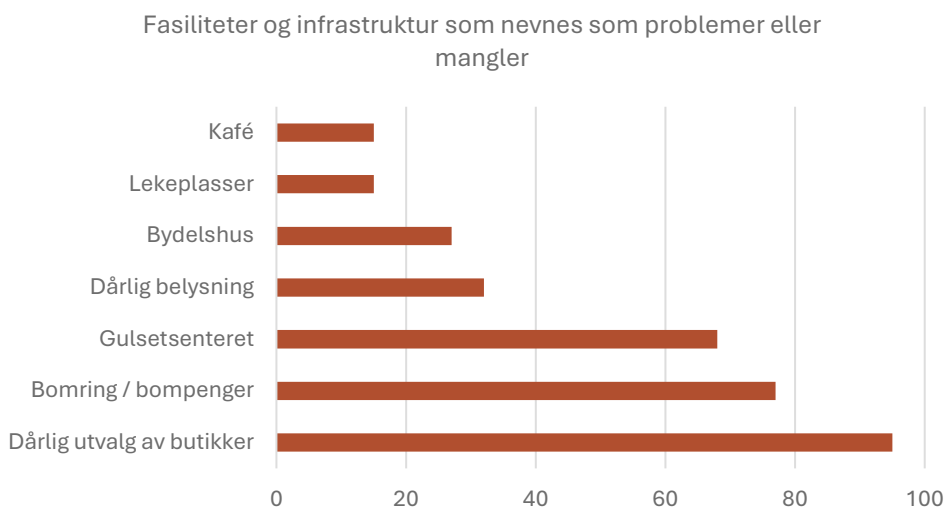
«Mangler leiligheter med heis så mange blir nødt til å flytte fra Gulset.»

Beboer 70+

Ser vi nærmere på innholdet i kategorien fasiliteter og infrastruktur, er det dårlig utvalg av butikker som er hyppigst nevnt, etterfulgt av utfordringer med bomring og bompenger, og utfordringer knyttet til standarden på Gulsetsenteret. Her kan vi også trekke paralleller til hvilke tilbud befolkningen reiser andre steder enn Gulset for å få dekket. Her ser vi at shopping og kafé eller restaurant er noe som ofte oppsøkes andre steder, særlig blant de yngre. På bakgrunn av svar på spørsmål om hvor ofte man

Figur 69 Data fra undersøkelsen.

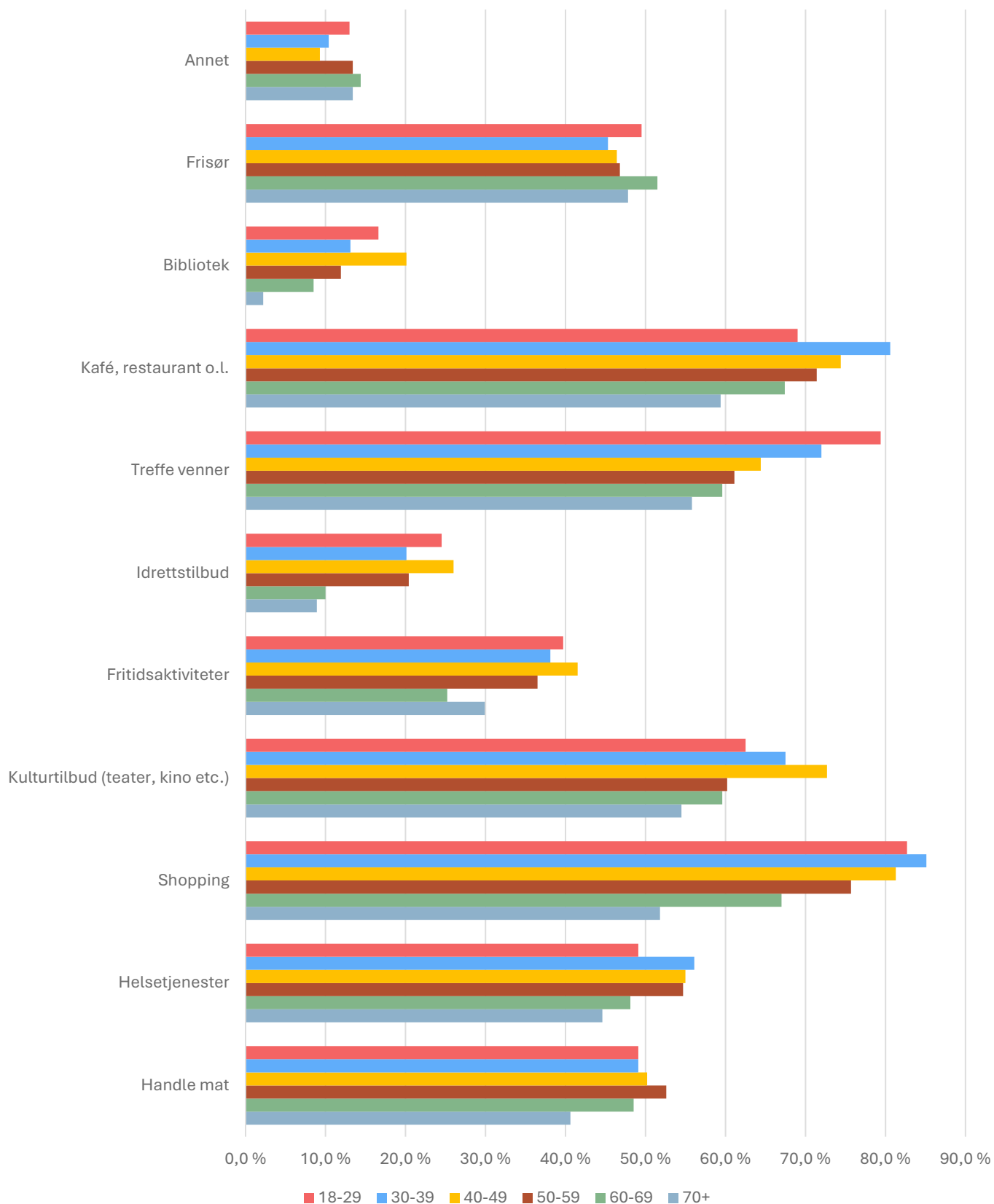

Figur 70 Data fra undersøkelsen.

reiser andre steder, ser vi også at de yngste (18-29) er de som oftest reiser ut daglig til andre steder, noe som kan indikere at denne gruppen i minst grad opplever å få behovene sine dekket lokalt på Gulset. Det korresponderer også godt med funnet om at de yngre er de som i minst grad trives på Gulset av de ulike aldersgruppene.

Hva reiser du andre steder for?

Når det gjelder problemer med mangfold og integrering, er det som nevnt i kapittelet over, flere som opplever at det er for høy konsentrasjon av innvandrere på Gulset. Dette er et problem som egentlig ikke dreier seg om stedet i seg selv, men heller om kommunens lokalisering av innvandrere og sårbare grupper. Dette er også noe som trekkes frem av lokalutvalget på Gulset. De opplever Gulset som et tolerant og inkluderende sted, men påpeker at man ser noen av de generelle utfordringene med integrering som man har i hele Norge, også på Gulset. Dette er de samme utfordringene man ser ellers i landet hvor det bosettes høy andel flyktninger og vanskeligstilte, ifølge lokalutvalget. Lokalutvalget peker på at utfordringene med integrering skyldes at kommunens boligpolitikk fører til at det bosettes høy andel av flyktninger og familier med lite ressurser på Gulset. En områdesatsing over noen få år vil ikke kunne løse denne utfordringen, dersom denne boligpolitikken fortsetter.

Opplevelse av utrygghet

Ser vi på opplevelse av trygghet i nærmiljøet, ser vi at det i det store og hele er flest som opplever Gulset som trygt. Noe å merke seg, er at særlig de yngre og de eldre aldersgruppene melder om opplevd utrygghet. I tillegg ser vi en markant kjønnsforskjell, der kvinner i langt større grad enn menn, opplever Gulset som utrygt. Noe som også er verdt å merke seg, er at beboerne i det røde delområdet i større grad enn de to andre delområdene, opplever Gulset som trygt å bevege seg i på kveldstid.

Utvalgte sitater: de største problemene på Gulset

Fasiliteter og infrastruktur

- «Slitt og glemt senter»
- «For få butikker»
- «den største irritasjonen for oss Gulsetbeboere er bomringen som føles så urettferdig»

Ungdomsproblemer

- «Har yngre barn som ikke går på ungdomsskolen, men har hørt at ungdomsmiljøet er tøft på Gulset så må da vurdere Gulset som egnet sted når den tid kommer»
- «tilfeldig aggressiv ungdom»
- «ikke så mange steder for unge å bare henge»

Kriminalitet og trygghet

- «At det er mye bråk, rus og kriminalitet»
- «farlig å gå ut alene»
- «Virker som noe type gjengkriminalitet på kvelden»

Mangfold og integrering

- «For mange nye landsmenn»
- «Usikker, men tror kanskje vi kan bli bedre på integrering»
- «opplever problemer med barna og flerkulturelt miljø, spesielt på skole, fritid, men og ungdomsskolen har vi opplevd gjenger»

Bolig og byplanlegging

«For mye kommunale boliger»

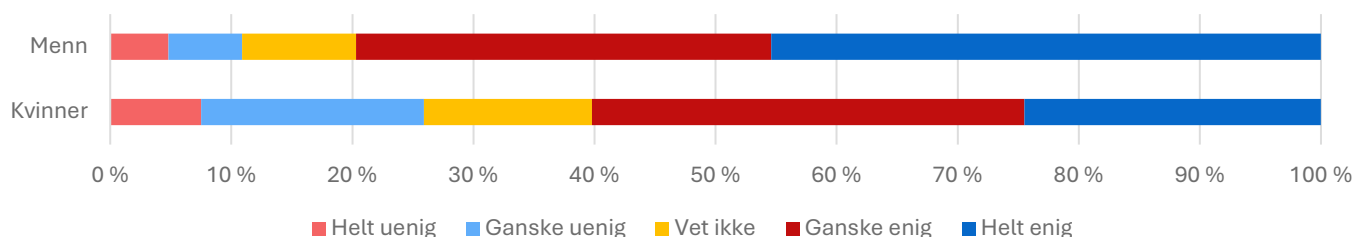
Sosiale holdninger og rykte

- «Fordommene»
- «Holdningene andre utenfor Gulset har for Gulset»

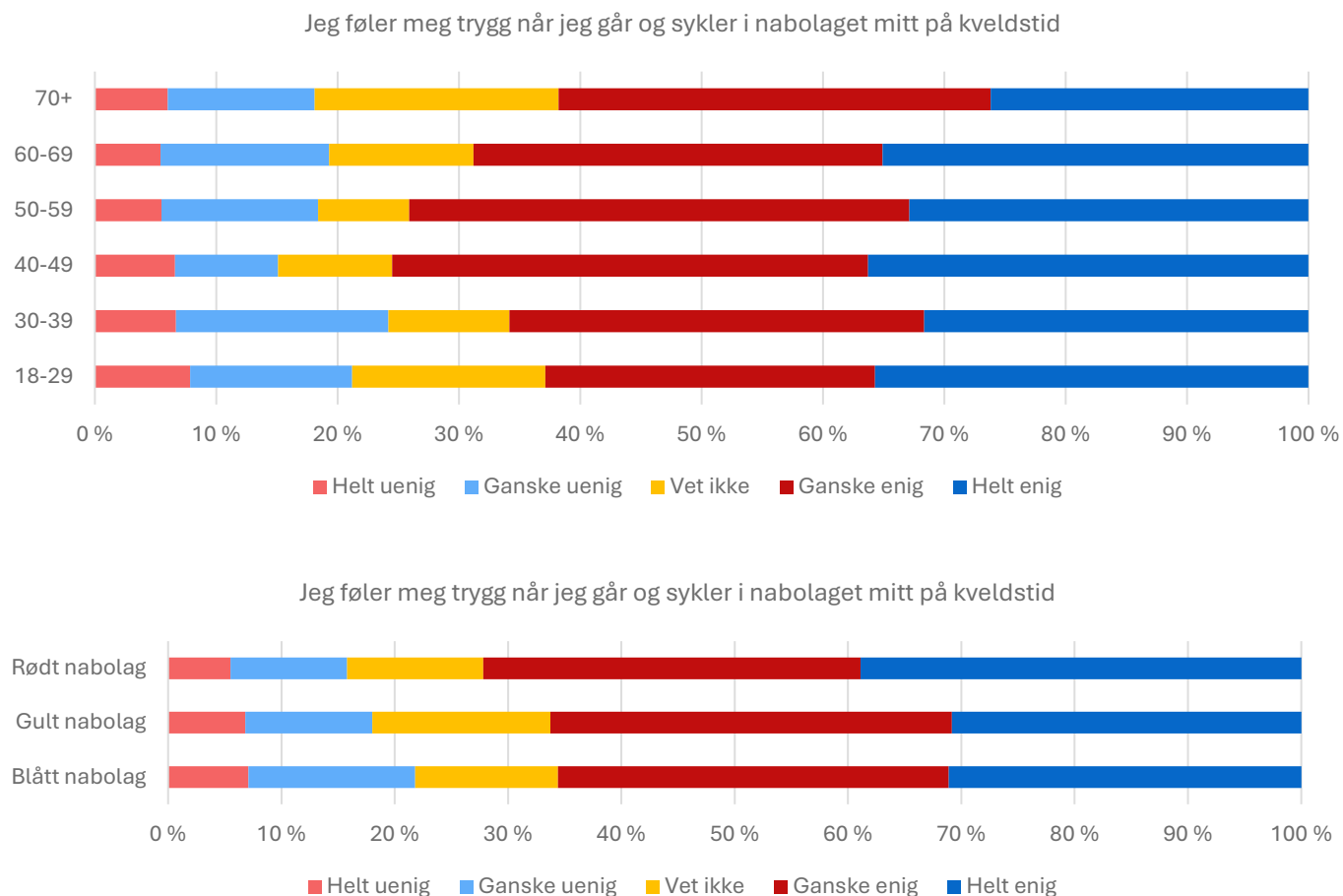
Økonomiske problemer

- «Fattigdom, særlig for barn»

Jeg føler meg trygg når jeg går og sykler i nabolaget mitt på kveldstid

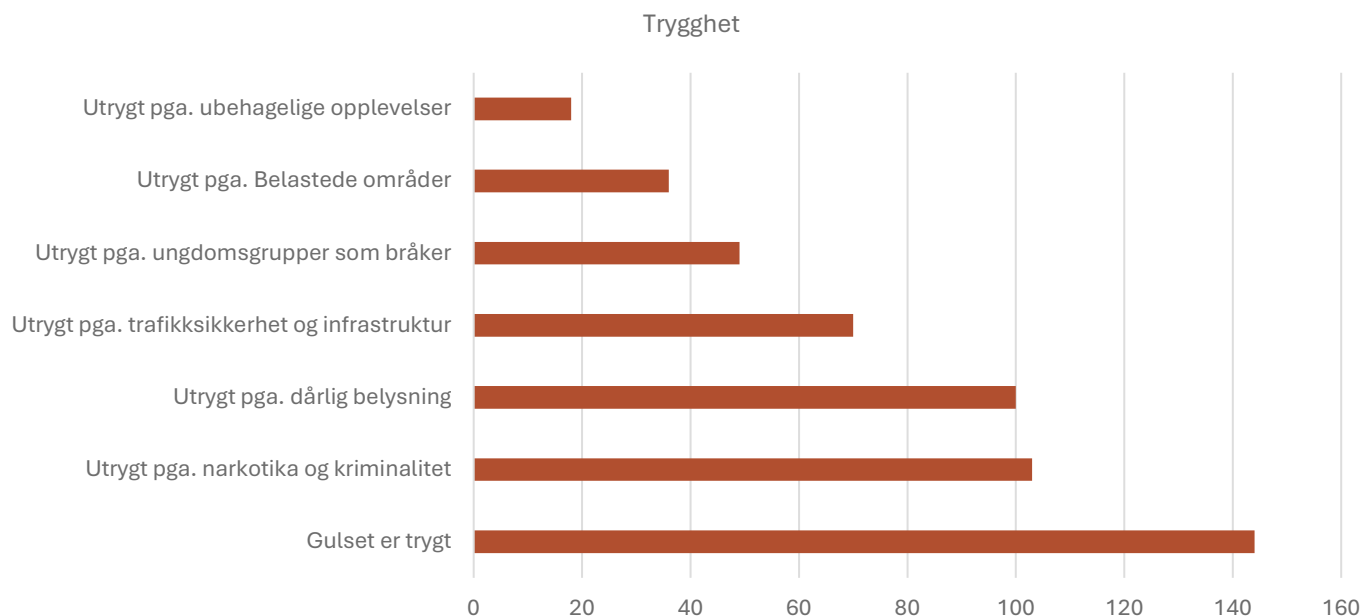

Figur 71 Data fra undersøkelsen.

Figur 72 Data fra undersøkelsen.

Ser vi på de kvalitative innspillene som kommer fra majoritetsbefolkningen, ser vi igjen at de fleste opplever Gulset som trygt. Av de som melder om opplevd utrygghet, er det flest som oppgir utrygghet knyttet til narkotika og kriminalitet samt dårlig belysning.

Figur 4-73 Opplevelser av trygghet på tvers av aldersgrupper i hele utvalget.

Utvalgte sitater: trygghet**Gulset er trygt**

- "Føler meg aldri utrygg på Gulset."
- "Ingen steder jeg føler meg utrygg."

Utrygt pga. narkotika og kriminalitet

- "Det er mye dophandel i Skumleskogen."
- "Veldig mye dop i omløp på hele Gulset."

Utrygt pga. dårlig belysning

- "Dårlig belysning enkelte steder som gjør meg utrygg."
- "Mørke underganger, lite opplyste steder på kveldstid."

Utrygt pga. trafiksikkerhet og infrastruktur

- "Gulsetringen på kveldstid, all råkjøringen som skjer her hver kveld."
- "Mye uoversiktlig trafikk ved Gulsetsenteret."

Utrygt pga. ungdomsgjenger

- "Store ungdomsgjenger rundt Gulsetsenteret på kveldstid."
- "Ungdommer på kveldstid som lager bråk."

Utrygt pga. belastede områder

- "Stigeråsen kan være litt skummelt til tider."
- "Rundt senteret på kveldstid, mye rare folk."
- "

Utrygt pga. ubehagelige opplevelser

- "Hørte skudd og bråk i nærheten."
- "Skumle opplevelser rundt gangveiene ved skolen."

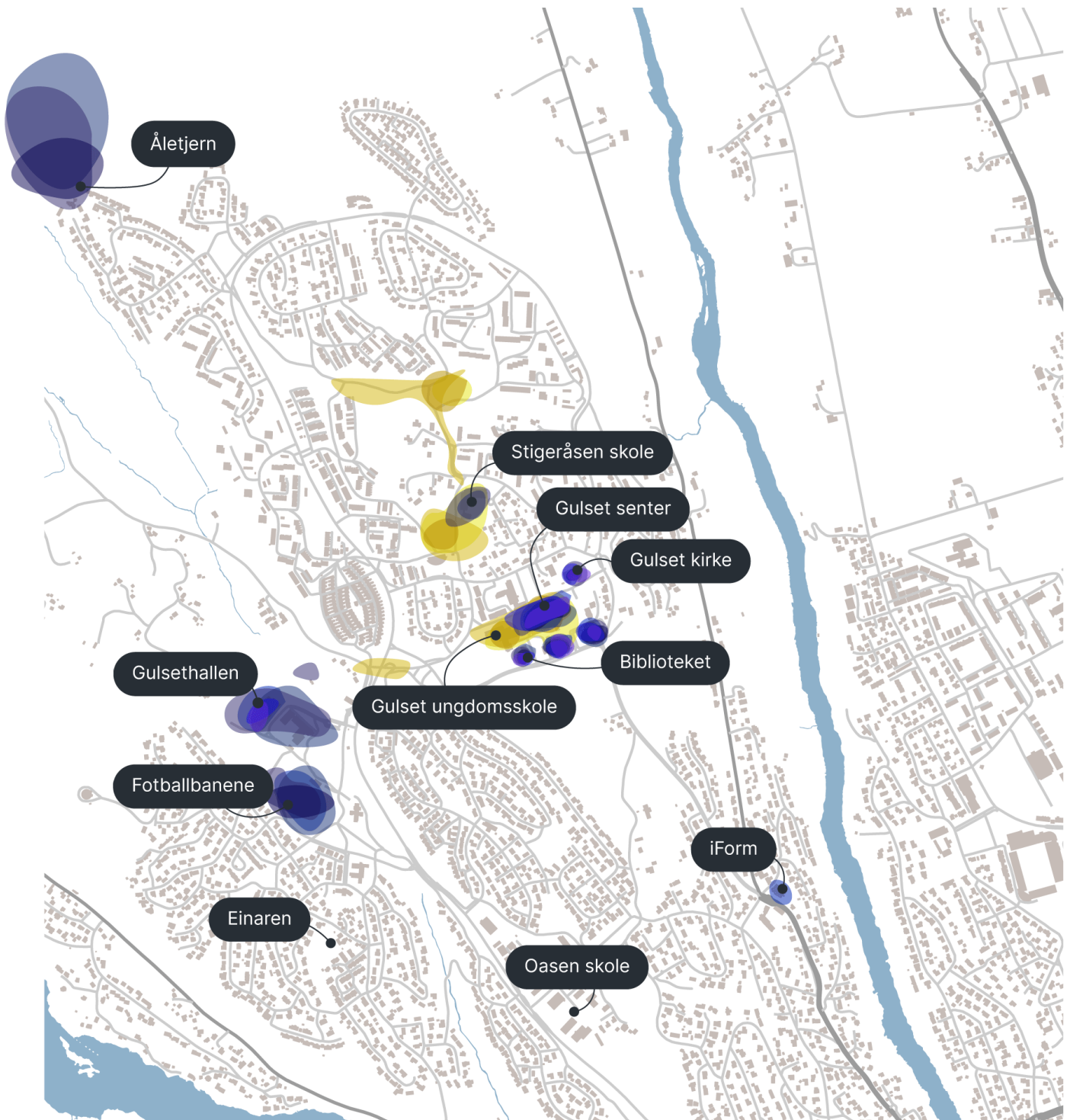
Utrygge steder

Ser vi på utrygge steder, ser vi at det er relativt stor overlapp med ikke likte steder. Områdene som utmerker seg som utrygge, er Gulset senter og Gulset ungdomsskole, samt Stigeråsen barneskole og uteområder i tilknytning til barneskolen. På utrygge steder ser vi imidlertid også større, sammenhengende gangtraséer som oppleves som utrygge, noe vi ikke ser på markeringer av ikke likte steder. I likhet med for ikke likte steder, er det i tillegg spesifikke boligområder som markeres som utrygge på tvers av aldersgrupper. Disse visualiseres ikke av hensyn til beboerne der.

Det er delvis overlapp mellom opplevd utrygge steder, og mye brukte steder, som vil gjennomgå senere. Særlig ser vi det gjelder Gulsetsenteret og Stigeråsen skole. Her er det med andre ord grunn til å tenke at utryggheten man opplever her, kan gi ekstra store utfordringer i hverdagen, og utgjøre større barrierer i hverdagslivet enn andre områder. Noe som også er viktig å bemerke, er at mange poengterer at utryggheten stort sett kommer på kveldstid. Gulsetsenteret kan for eksempel oppleves som helt trygt på dagtid, men utrygt på kveldstid.

Figur 4-46 Viser utrygge steder for aldersgruppene 18-49. (Ettersom det var for få markeringer på utrygge steder blant de over 49 år til å kunne gjøre noen generaliseringer, er ikke disse inkludert i kartet.)

Figur 4-75 Sammenstilling av mye brukte (blå) og opplevd utrygge (gule) områder på tvers av aldersgrupper

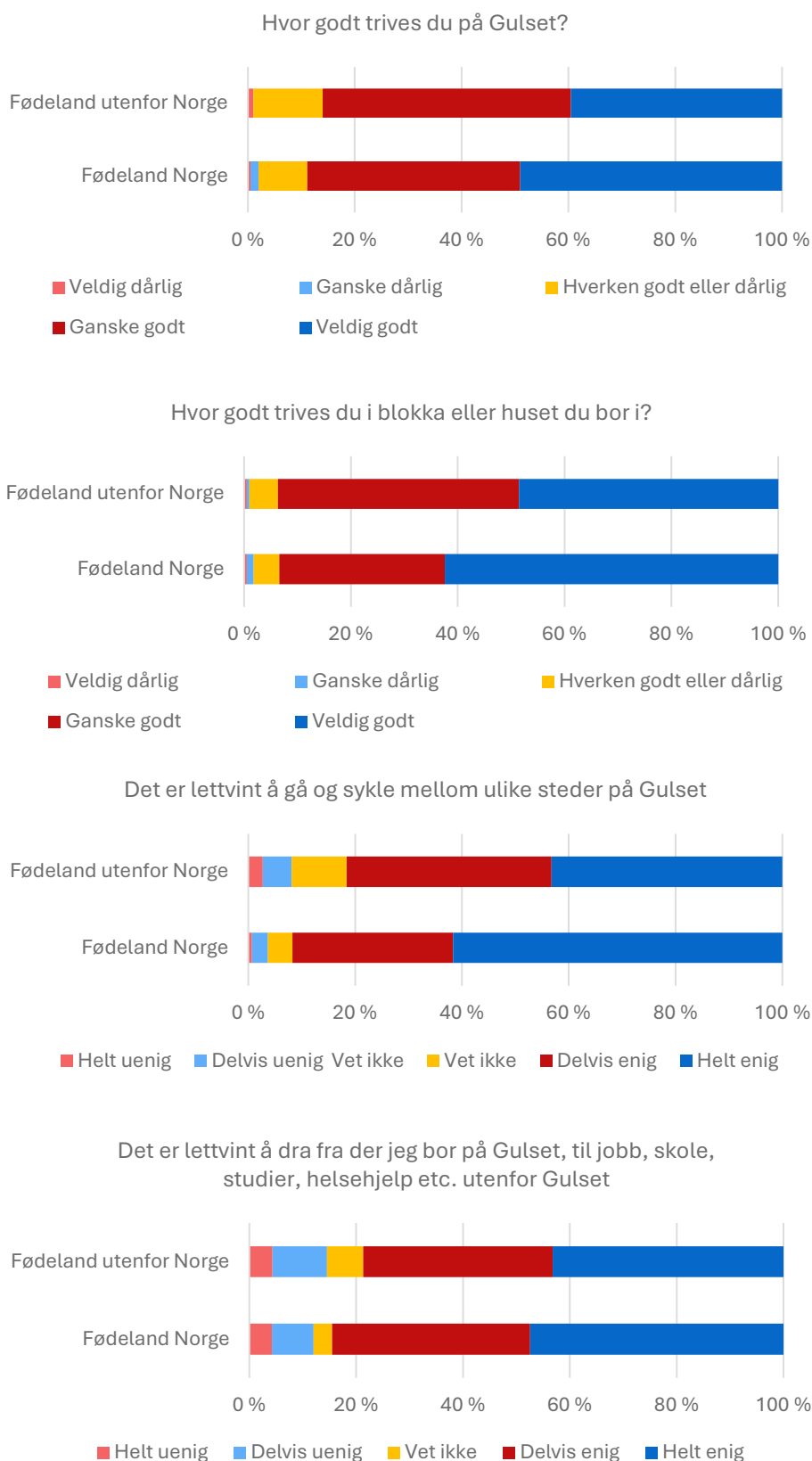
4.3.2 De med annet fødelands vurdering av Gulset

Som beskrevet tidligere, er det naturlig å se funnene fra de med annet fødeland opp mot funnene fra de som er født i Norge.

Trivsel og fornøydhet

Ser vi på generell trivsel på Gulset og i blokka / huset man bor i, er det ingen store forskjeller mellom de som er født i Norge og de som er født utenfor Norge. Det er likevel en liten tendens mot at de som er født i Norge trives noe bedre, både på Gulset, og i blokka / huset de bor i. Det ser vi ved at en større andel av norske enn utenlandske sier at de trives veldig godt. I det store og hele, betyr det likevel at de med annet fødeland jevnt over trives godt, både på Gulset og i blokka / huset de bor i.

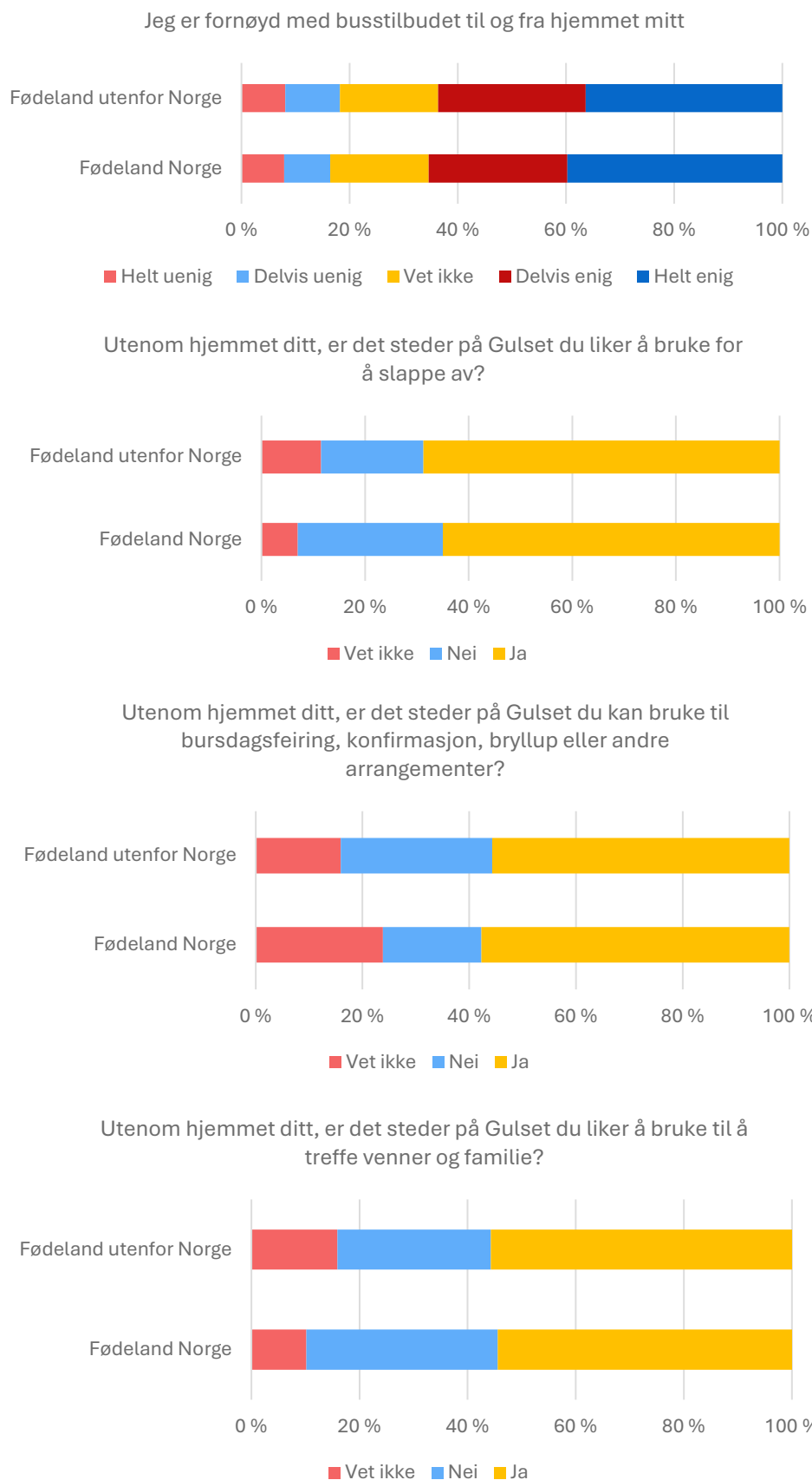
Når vi ser på svar knyttet til opplevelser av hvor lettvent det er å gå og sykle på Gulset, ser vi at de med fødeland utenfor Norge i mindre grad enn de som er født i Norge opplever det som lettvent å bevege seg rundt på Gulset til fots eller med sykkel. De med annen landbakgrunn enn norsk, opplever det også som noe mindre lettvent å komme seg til og fra hjemmet sitt på Gulset til nødvendige aktiviteter andre steder. Det er ingen markante forskjeller mellom de som er født i Norge og de som er født i et annet land på hvor fornøyde de er med busstilbudet til og fra hjemmet sitt.

Figur 76 Grafene over viser data fra undersøkelsen.

Når det gjelder opplevelsen av å ha steder å bruke til å slappe av, treffe venner og arrangere større og mindre tilstelninger, ser vi at de som er født i Norge og de som er født utenfor Norge skårer relativt likt. I begge gruppene opplever de fleste å ha tilgang på alle disse type steder.

Vi ser likevel en liten tendens mot at de med fødeland i Norge i større grad rapporterer at de ikke har steder utenfor hjemmet de kan bruke til å slappe av. På dette spørsmålet rapporterer samtidig flere med fødeland utenfor Norge at de *ikke vet* om de har steder de kan bruke til å slappe av utenfor hjemmet. Videre ser vi at de med fødeland utenfor Norge i mindre grad opplever å ha steder å arrangere tilstelninger, mens som er født i Norge i større grad oppgir at de *ikke vet* om det finnes steder å bruke til slikt på Gulset. Til slutt ser vi at de med fødeland i Norge i mindre grad opplever å ha steder de kan treffe venner og familie på Gulset, mens de med fødeland utenfor Norge i større grad oppgir å være usikker på om de har steder de kan bruke til det.

Figur 77 Grafene over viser data fra undersøkelsen.

Likte og ikke likte kvaliteter og steder

Blant de med annet fødeland enn Norge som har svart på undersøkelsen, og de med landbakgrunn fra Afrika og Asia som vi snakket med i fokusgruppene, samt på Kick-off, er det generell enighet om at naturen på Gulset er veldig godt likt. Det er også mange som trekker frem Gulsetsenteret og tilbudene rundt (biblioteket, kirken, Gulset grill m.fl.) som noe de liker veldig godt. Når det gjelder Gulsetsenteret, er det imidlertid flere som også trekker frem manglene ved senteret, og at det har potensial til å bli en møteplass for voksne og barnefamilier dersom det ble opprustet og fikk bedre kafeer, sitteplasser og annet tilbud. Utover dette, er det særlig utfordringer knyttet til ungdom som henger alene på kveldstid, samt ungdommer som røyker hasj som trekkes frem som ting de ikke liker, og som de ønsker endringer på. Innspillene fra de med annet fødeland speiler med andre ord i stor grad innspillene fra majoriteten.

*«Er veldig glad i Gulsetsenteret og Gulset kirke.
Prøver i stor grad å støtte opp om Gulsetsenteret og butikkene der»*

Beboer med annet fødeland

*Grunnet for få markeringer på ikke likte steder fra de med annet fødeland, vil ikke dette visualiseres. De markeringene som var kommet, sammenfaller i stor grad med majoritetsbefolkningens vurdering av ikke likte steder.

Figur 78 Sammenstilling av de best likte stedene på Gulset av de med annet fødeland.

Utvalgte sitater: likte og ikke likte kvaliteter og steder fra de med annet fødeland

«Jeg elsker å gå grusveien over Strømdalsjordet, elsker marka, tvingingen, Åletjern, fantekjerringen, elsker Meierkollen og stiene der oppe.»

Beboer med annet fødeland

«Gulsetsentret er heller ikke noe fint; her kunne det virkelig trengs å gjort noe. Laget parkanlegg, finere parkering og fortau. Sørge for å holde gresset klippet osv. Det samme kan sies om Ungdomsskolen. Her trengs det virkelig oppussing og at noe blir gjort med uteområdene. Og må det se ut som «vi bor i skogen» alle steder? Mangler generelt vedlikehold, gressklipping og fler fortau. Vi bor vel i en by eller bydel?» (sic)

Beboer med annet fødeland

«Gulsetsenteret trenger sitter plass siden er mange der ofte i løpet av dagen. Om sommeren det er ikke noe plass å sitt for å kose seg med en is for eksempel. På Gulsetsenteret trenger vi plass for å sitter, ikke foran coop extra eller kirke, men et stedet som for eksempel ved gulset grill har gress der kunne være flere sitte plass siden den er ikke brukt til noe som helst. Det skulle være koselig.» (sic)

Beboer med annet fødeland

«Ubehagelig med hasjrøyking. Barn og ungdom bør ikke gjøre det. Det er ikke lov»

Beboer med annet fødeland

«Gulsetsenteret kunne hatt (...) en plass som ungdommer kunne treffes og kose seg det mangler i hele Norge. Det skulle jeg endre på om jeg kunne.» (sic)

Beboer med annet fødeland

Utover de kvalitetene og stedene som sammenfaller med majoriteten, er det også kvaliteter som er unike for de med annet fødeland som har flyttet fra krig eller undertrykkelse. Det knytter seg mer til det å være i Norge fremfor hjemlandet, og det går i større grad på hvilke rettigheter man har i Norge, og den grunnleggende tryggheten de kjenner på her, sammenlignet med landet de kom fra. Det er en gjennomgående opplevelse av takknemlighet over å være i Norge, og det samfunnet som eksisterer her.

«Alt er bedre i Norge (...). Barna har aktiviteter, det er likestilt her. Kvinner og menn er like. Det er bra. Jeg har veldig bra mann. Han er enig i at vi skal være likestilte.»

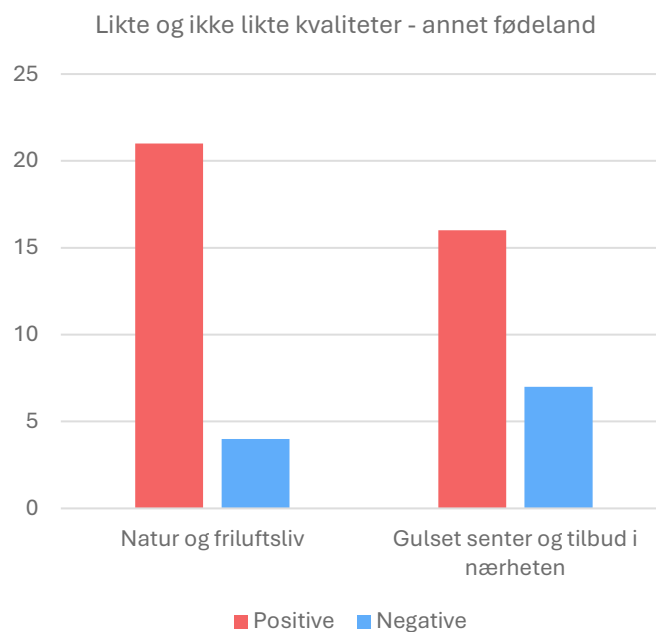
Beboer med annet fødeland

«Når jeg har vært i hjemlandet mitt, merker jeg at jeg ikke sover godt der, eller, jeg merker det når jeg kommer hjem til Norge, at ah, jeg kan slappe av. Her er jeg trygg. Det å ha et trygt sted å bo, det er nesten like viktig som mat og vann. Og det er trygt på Gulset.»

Beboer med annet fødeland

«Jeg føler meg fri på Gulset. Man kan jobbe, danse, svømme. Jeg er fri.»

Beboer med annet fødeland

Figur 79 Data fra undersøkelsen.

Problemene på Gulset

Ser vi på hva som trekkes frem som problemer på Gulset, er vi igjen at det som oppgis oftest som utfordrende, er manglende fasiliteter. I denne kategorien inngår alt fra manglende tilbud på Gulsetsenteret, til mangel på sitteplasser, busstilbud og negative konsekvenser av bomringen. Det er en tendens til at for de med annet fødeland enn norsk, så er fasiliteter i større grad preget av problemer knyttet til busstilbud og tilbud på senteret, enn med bomringen. Men bomringen nevnes av enkelte.

Dårlig busstransport, få butikker, få restauranter, ingen underholdning, gater dårlig ryddet for snø om vinteren, ingen lys ved fotgjengeroverganger, Gulsetvegen er i svært dårlig stand mht underlag, ingen kjøpesenter, få fine lekeplasser, ingen underholdning senter for barn

Beboer med annet fødeland

«Gulsetsenteret har ikke sitteplasser, ved gulsetgrill har et stede tomt der hvor er gress kunne ha flere sitteplasser i spesielt om sommeren etter handler sitter å spise f.eks.»

Beboer med annet fødeland

«Senteret burde vært bygd større, med flere muligheter. Kanskje en kaffe hadde vært bra for oss som bor her så vi har et sted å møtes og slipper å dra så langt unna. Bowling eller lignende hadde gjort seg.»

Beboer med annet fødeland

«Flere kulturer, kan det være utfordrende å finne tilbud som passer alle.» (sic)

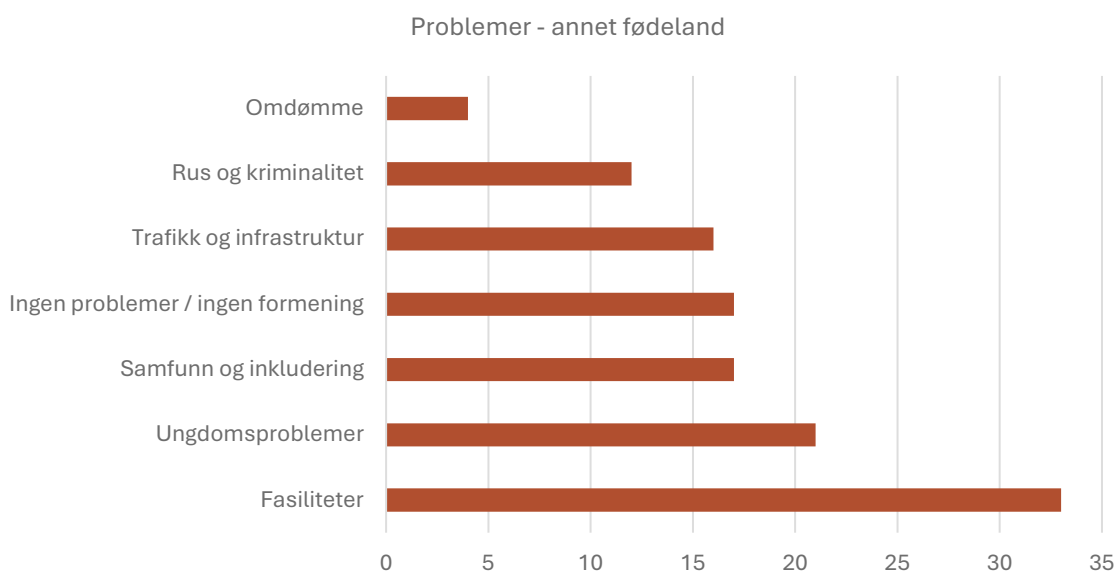
Beboer med annet fødeland

«Er ikke så fint her. Likner ikke på en «by». For få tilbud til voksne. Ingen restauranter, ingen park anlegg osv.» (sic)

Beboer med annet fødeland

«Det bråker og støver og det er INGEN som holder fartsgrensene.» (Sic)

Beboer med annet fødeland

Figur 80 Data fra undersøkelsen.

Utover dette ser vi at særlig for kvinner med annet fødeland, er problemer tilknyttet ungdom noe som går igjen. Det som trekkes frem som særlig problematisk, er ungdom som bruker hasj, og ungdom som henger uten mål og mening. Her er flere av kvinnene særlig opptatt av tidlig forebygging, allerede når barna er 10-11 år gamle. Noe de trekker frem som et problem i forlengelse av det, er at det kan være utfordrende med oppdragelse og grensesetting i en fremmed kultur. Det at de ikke kan de norske spillereglene for grensesetting opplever de som en utfordring for å få bukt med det reelle problemet. Det reelle problemet ser de som å være at ungdom ikke får tilstrekkelig oppfølging fra voksenpersoner.

«hva kan vi gjøre da for å sette grenser? Der hadde vi trengt veiledning og hjelp. For det er ikke lett [å oppdra barn i en ny kultur].(...). Ærlig sagt. Nå har jeg lært masse [etter hun kom til Norge], men vi trenger kurs, for vi vet ikke»

Beboer med annet fødeland

«Jeg forsøkte å sette grenser for bruk av sosiale medier og innetid for datteren min, men resultatet ble at vennene til datteren meldte meg til barnevernet.»

Beboer med annet fødeland

Ei trekker frem bekymring over manglende kontakt og overblikk over ungdommene. At foreldrene ikke vet hvor barna deres er. Her peker hun på det hun mener er en utfordring for henne, og kanskje andre, i møte med norsk kultur. Selv beskriver hun seg selv som veldig "på" i oppdragelsen, og at hun tar mye kontakt med datteren sin for å få oversikt hvem hun tilbringer tid med og hvor hun er. Det er noe hun er vant til at er vanlig atferd hos foreldre fra sin kultur, og noe som ansees som omsorg og ens ansvar som forelder. Samtidig opplevde hun at

norske foreldre ikke nødvendigvis er like aktive i særlig ungdommene sine liv. At det ikke alltid er vanlig at de vet hvem vennene til ungdommene sine er, for eksempel.

«For lite tilbud for unge og barn det blir mye henging som de kaller det, det skaper store klasseskilte mellom barn og fleste foreldre skjønner ikke at derfor blir det laget såkalte gjeng som fører til mye annet som ødelegger for gulset rykter, gulset er fint sted men fokuse må vare mer mot hva kan vi gjøre får å veilede våre barn i riktig retning, når barn kjeder seg eller ikke har råd til ting resulterer det til at de prøver skape seg at de er verdt noe og ofte foretar dårlig valg for å vare kule» (sic)

Beboer med annet fødeland

Noe som kommer frem som en utfordring i fokusgruppeintervjuet med mennene med annet fødeland, er opplevelse av diskriminering og rasisme i Norge. Dette er med andre ord ikke noe som spesifikt dreier seg om Gulset, men det er likefullt en utfordring de ser i sin hverdag. Her er det flere som opplever seg mistenkeliggjort i møte med det offentlige som NAV, kommune og helsevesen, fordi man har en annen kultur. Noen nevner også en følelse av at man aldri blir helt integrert eller regnet som norsk. Det stilles også spørsmål ved hvorfor det er så mange med innvandrerbakgrunn som bosettes akkurat på Gulset. Blant mennene trekkes det frem at de mener integrering kunne vært enklere om bosettingen var fordelt på flere bydeler. Det er mange innvandrere på Gulset, og det er en tendens til at de med samme religion holder seg mest til sine egne, bemerker de.

«Jeg kjøpte meg en helt flunkende ny bil for penger jeg hadde tjent selv.
Allikevel tror folk at har fått penger til bilen fra kommunen eller NAV, fordi jeg er ny i landet.
Folk har denne typer myter og forestillinger om innvandrere.»

Beboer med annet fødeland

Trygghet

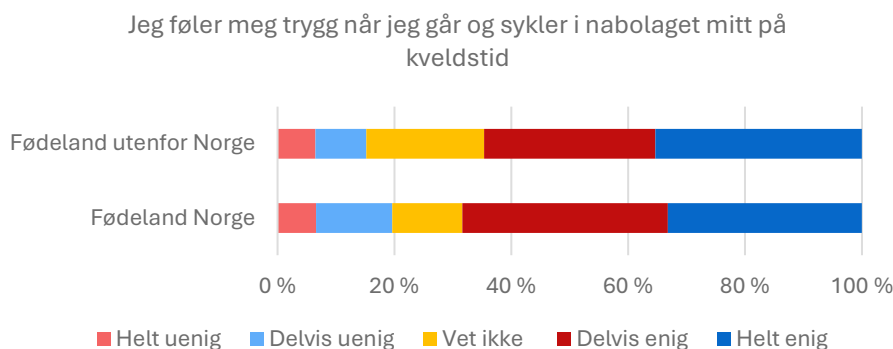
Som beskrevet over, er det flere som nevner en grunnleggende trygghet i Norge og på Gulset, som de ikke hadde i landet de kom fra. Ser vi på svarene fra undersøkelsen, ser vi også at svarene til de med annet fødeland gjenspeiler majoriteten, i at det er flest som opplever Gulset som trygt. Utover det, ser vi at flere av de samme temaene gjør seg gjeldende også for de med annet fødeland enn Norge, deriblant manglende belysning enkelte steder, utrygghet knyttet til ungdomsgjenger, og utrygghet knyttet til trafiksikkerhet. På spørsmål om man føler seg trygg på kveldstid på Gulset, ser vi også en tendens til at de med annet fødeland i noe større grad enn majoriteten, føler seg trygge på Gulset.

«Har ikke tenkt så mye på det. Føler ikke at jeg er utsatt for noe utrygt her. Aldri følt meg utrygt her.»

Beboer med annet fødeland

«Føler meg trygg på hele Gulset»

Beboer med annet fødeland

Figur 81 Data fra undersøkelsen.

«Mange rus misbrukere son lager bråk, hørte skudd og slik for omtrent en måneder siden.» (sic)

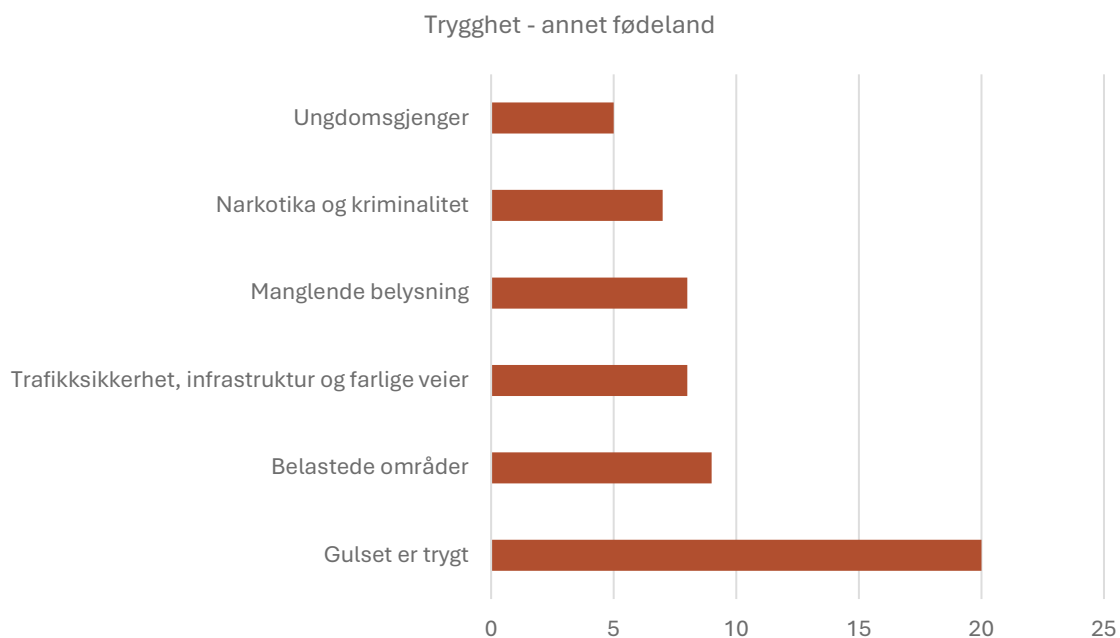
Beboer med annet fødeland

«Trenger ikke å markere steder jeg føler meg utrygg, men jeg har hørt og vet at ungdommer av utenlansk opprinnelse veksler mellom de tre ulike barnehagene for å selge og bruke narkotika. Det har blitt funnet sprøyter på alle tre barnehagene» (sic)

Beboer med annet fødeland

«Inn-/utgangen til parkering ved Gulsetsenteret er veldig uryddig og usikker for både fotgjengere og bilister.»

Beboer med annet fødeland

Figur 82 Data undersøkelsen.

4.3.3 De stille stemmenes ståsted

Når det gjelder den brede gruppen av mennesker på Gulset som lever under andre forutsetninger enn majoriteten, ser vi at lokalsamfunn kanskje ikke har den samme prioriteten i disse menneskenes liv. Det handler i stor grad om at de har andre, mer grunnleggende utfordringer som tar mye plass i livene deres, som det å ha oversikt over økonomien for eksempel. Samtidig er det også et potensiale virker det som, særlig blant de gruppene som er på botilbud, for å ta større del i lokalsamfunnet. Utover dette ser vi også at enkelte av de som får støtte fra NAV og de som får hjelp fra hjemmetjenesten, kanskje ville tatt større del i lokalsamfunnet hadde de bare fått litt mer støtte rent praktisk.

«Jeg møter jo folk som jeg gjerne skulle hjulpet på områder som ikke nødvendigvis er min oppgave, fordi jeg vet at det er meg de har å henvende seg til for å fungere optimalt, men så vet jeg også at jeg har sånn 90 andre som kanskje er i lignende situasjoner, og jeg kan ikke dra til banken med alle de og legitimere de slik at de kan få seg et eget bankkort. Jeg kan heller ikke bli med alle sammen til legen fordi jeg ser at de kanskje trenger det. Jeg kan ikke drive og ringe til barnehager eller skoler hele tiden. Det er liksom mange sånne oppgaver jeg føler at det ikke er helt rom for»

NAV-ansatt

«Det er en utfordring med at mange tenker kortsiktig mtp. økonomi om de har trange kår. Og penger må de jo ha. De må ha mat i magen.»

NAV-ansatt

«Dagene er helt like. Vi forsøker å få til noe for dem, men det er liksom ikke så mye sosialt liv de får. Men jeg har hørt vi er de største brukerne av Gulsetgrillen.»

Ansatt botilbud psykiatri

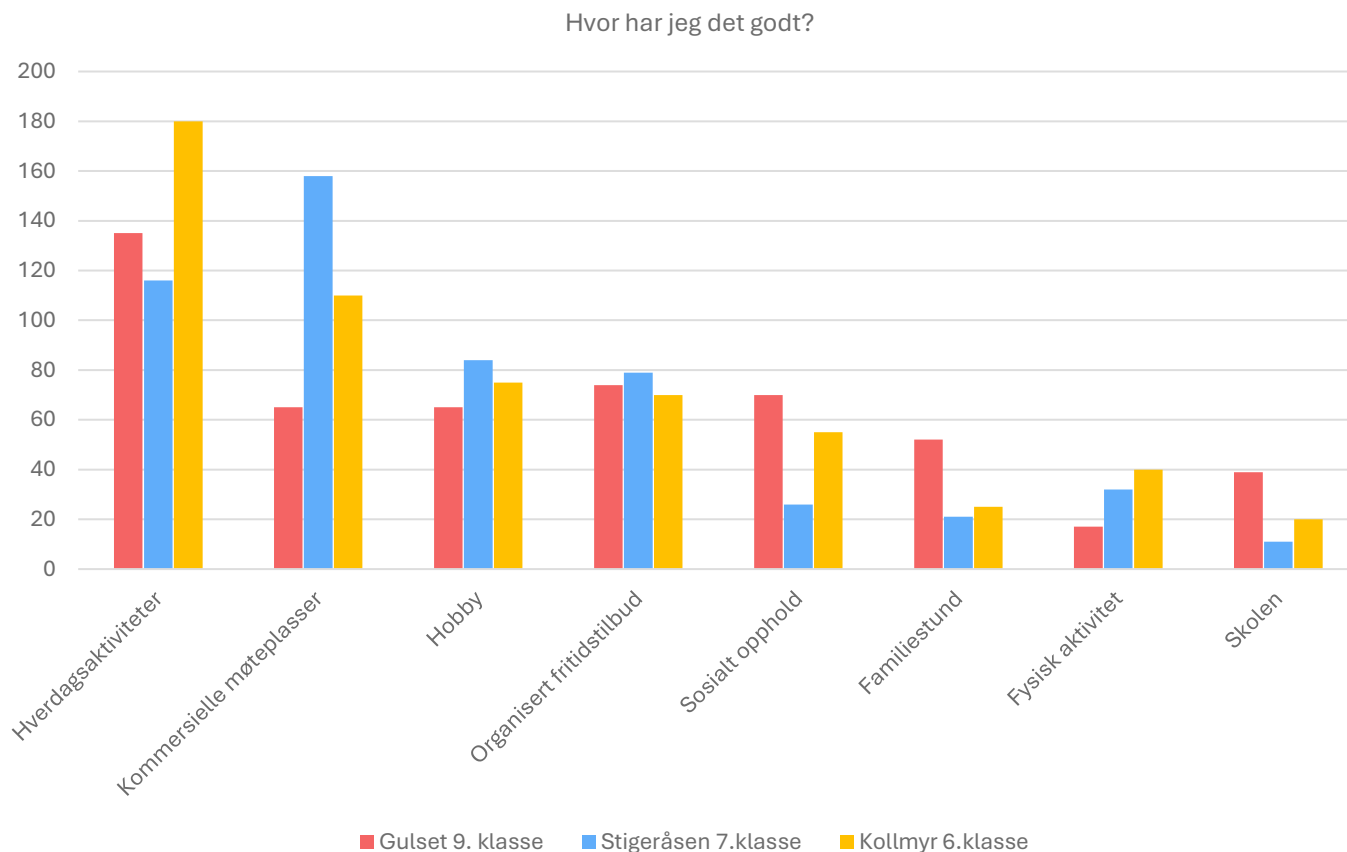
«Jeg tror vel at veldig mange av de ikke skjønner NAV. Det er ikke så lett å skjønne NAV. (...) fordi du får AAP to ganger i måneden, så får du bostøtte en gang, og så skal du ha litt supplerende sosialhjelp. Det er laget et system som ikke er til å leve med. Men det har for eksempel Trondheim kommune gjort noe med. De har laget et prosjekt med at alle unge får én ytelse, så samler de inn selv og så har de fjernet det problemet for de unge. For vi tror at det er en vei til å komme ut i jobb [å gjøre den økonomiske situasjonen mer oversiktlig]. (...). Men NAV er veldig komplisert, og det er ekstra komplisert for brukerne våre. De skjønner ikke hvorfor ikke de kan snakke med meg om hvorfor ikke de har fått svaret på barnetrygd. Vi bruker tid på å forklare det.»

NAV-ansatt

4.3.4 Barn og unges opplevelse av Gulset

Som beskrevet tidligere, og som følge av at metodene vi brukte med barn og unge var noe annerledes enn de vi brukte med voksne, vil det også være justeringer i hvordan funnene presenteres.

Når og hvor barn og unge har det godt på Gulset

Figur 83 Sammenstilling av kvalitative innspill, sortert etter tema.

Hverdagsaktiviteter: være hjemme; sove; være med kjæledyr; slappe av; spise; sminke seg; være på rommet m.m.

Kommersielle møteplasser: matbutikker; Gulsetsenteret; Gulsetgrillen; Herkules; Arkaden, serveringssteder m.m.

Hobby: gaming; film og TV; musikk; instrument; PC; telefon og scrolling m.m.

Organisert fritidstilbud: idrett; fritidsklubb; stall/ridning; korps; speider m.m.

Sosialt opphold: være med venner og gjøre aktiviteter med venner

Familiestund: være med familie, og gjøre aktiviteter med familie

Fysisk aktivitet: fysisk aktivitet, som ikke nødvendigvis er organisert. Blant annet aking; løpetur; ballbinge; trampoline; lek; sykling mm.

Skolen: skolen som møteplass og aktiviteter i skoletid.

Ser vi på hvor når de ulike barna og ungdommene har det godt, ser vi at hverdagsaktiviteter skårer høyt hos alle skolene, særlig hos Kollmyr. Barna på Stigeråsen er markant mest opptatt av kommersielle møteplasser, men også Kollmyr-elevene trekker dette frem. Vi ser likevel at det er noe ulikt hvilke kommersielle møteplasser de trekker frem. På Stigeråsen ble for eksempel Gulsetgrillen skrevet ned hos 68% av elevene, mot kun 15% hos Kollmyr. Hos Kollmyr skrev derimot 40% ned Herkules som et sted de har det godt, mot kun 4% ved Stigeråsen. Stigeråsen-elevene rapporterer i høyere grad at de trives på Gulsetsenteret, mens elevene på Kollmyr i liten grad rapporterer om dette. Det er altså klare forskjeller i hvilke kommersielle møteplasser som brukes av de ulike elevene. Hobby og organiserte fritidstilbud skårer også relativt høyt og jevnt hos de ulike skolene. Omtrent halvparten av elevene ved Gulset ungdomsskole har skrevet ned Overground og Underground som et sted de har det godt. Stigeråsen har videre høyest andel barn som fokuserer på fotball og annen idrett.

Figur 84 Bilder av utvalgte Spotter, tatt av Multiconsult under klassebesøk.

Sammenligner vi elevenes Spotter, dannes det også et bilde av ulike fritidsvaner blant barn og unge på Gulset. Noen er mer hjemmeorienterte, og bruker mesteparten av fritiden sin på gaming i hjemmet, mens andre er mer sosiale, og opptatt av aktiviteter sammen med venner og organisert idrett. Samtaler med elevene underveis underbygde dette inntrykket, også under kartintervjuene. Mens enkelte var ivrige etter å tegne og skrive aktiviteter de gjør sammen med venner, fant andre det utfordrende å skrive ned steder hvor de har det godt utenfor hjemmet. Observasjonene er i tråd med forskning om ungdoms fritidsvaner de siste ti årene. I NOVA rapport nr. 12/24 (Bakken; Abildsnes og Sletten, 2024), har forfatterne gjennomgått resultater fra Ungdata siden 2014, for aldersgruppen 13 til 15 år. De identifiserte fem fritidsprofiler blant unge, der de skiller på de unge som oftest er med venner, de som er mest hjemmeorienterte, de som er minst digitale, de mest risikoorienterte og de som er mest kulturelle.

Likte og ikke likte steder

Når det gjelder spesifikke steder som likes godt og dårlig, utgjør kartintervjuene vi gjennomførte med elevene, hovedkilden av datamaterialet. Selve kartmarkeringene, sortert etter jenter og gutter og ulike skoler, er visualisert nedenfor.

Likte og ikke likte steder og tilbud - felles for alle skoler

Ser vi på kartmarkeringene for likte og ikke likte steder, kommer Gulsetsenteret, Gulsetgrillen og de omkringliggende tilbudene som biblioteket, Overground, Underground og dagligvarebutikkene frem av mange som godt likte steder. Her er det med andre ord overlapp med funn fra steder man har det godt. Noen av jentene beskriver at de ofte sitter på steinene ved ungdomsskolen etter de har kjøpt seg noe å spise på senteret. Felles i mange av intervjuene er at senteret trekkes frem som et godt likt oppholdssted, men at mange samtidig er misfornøyd med utvalget av butikker og serveringssteder. Dette gjelder særlig de eldre elevene.

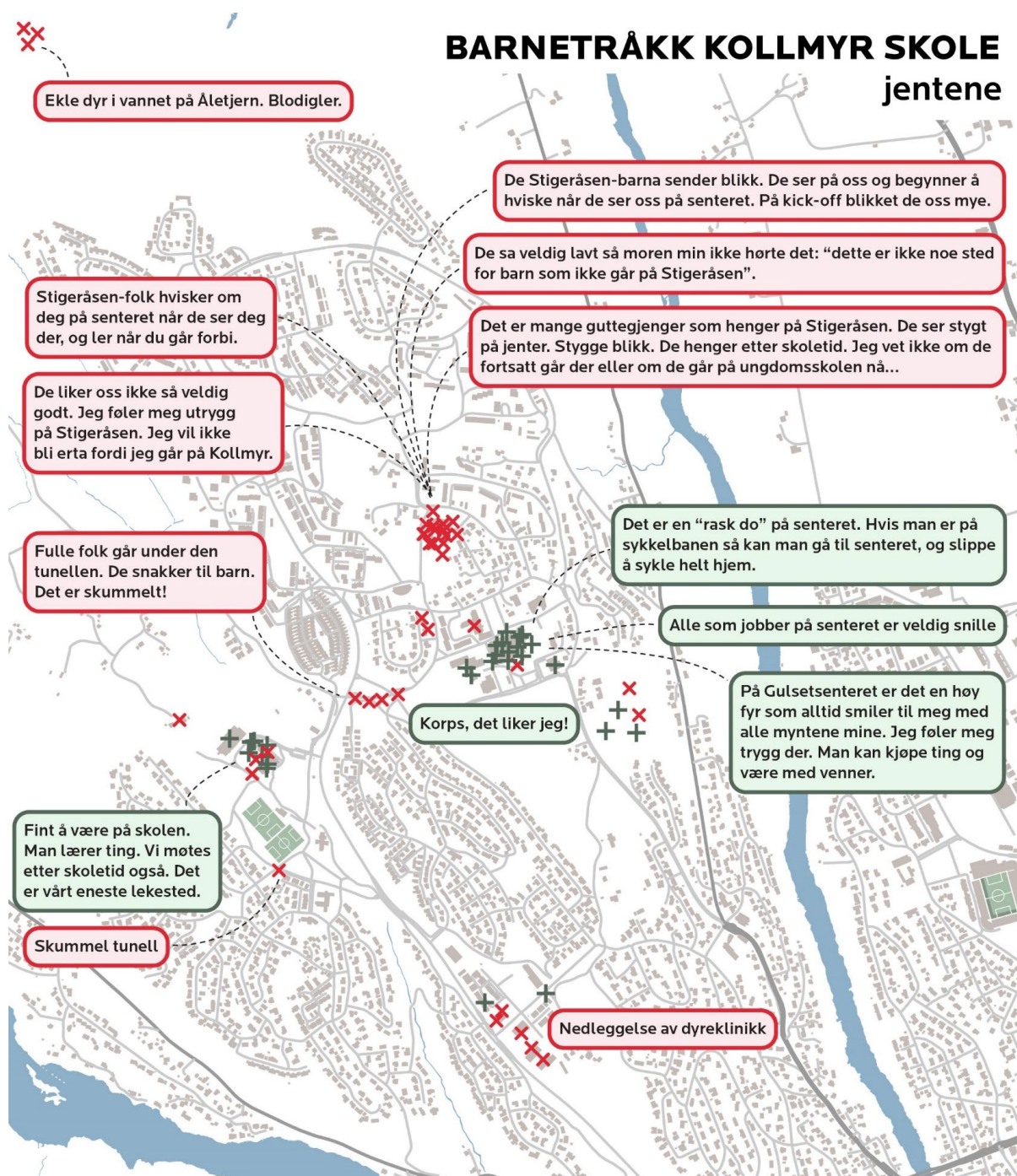

Likte og ikke likte steder og tilbud - Kollmyr barneskole

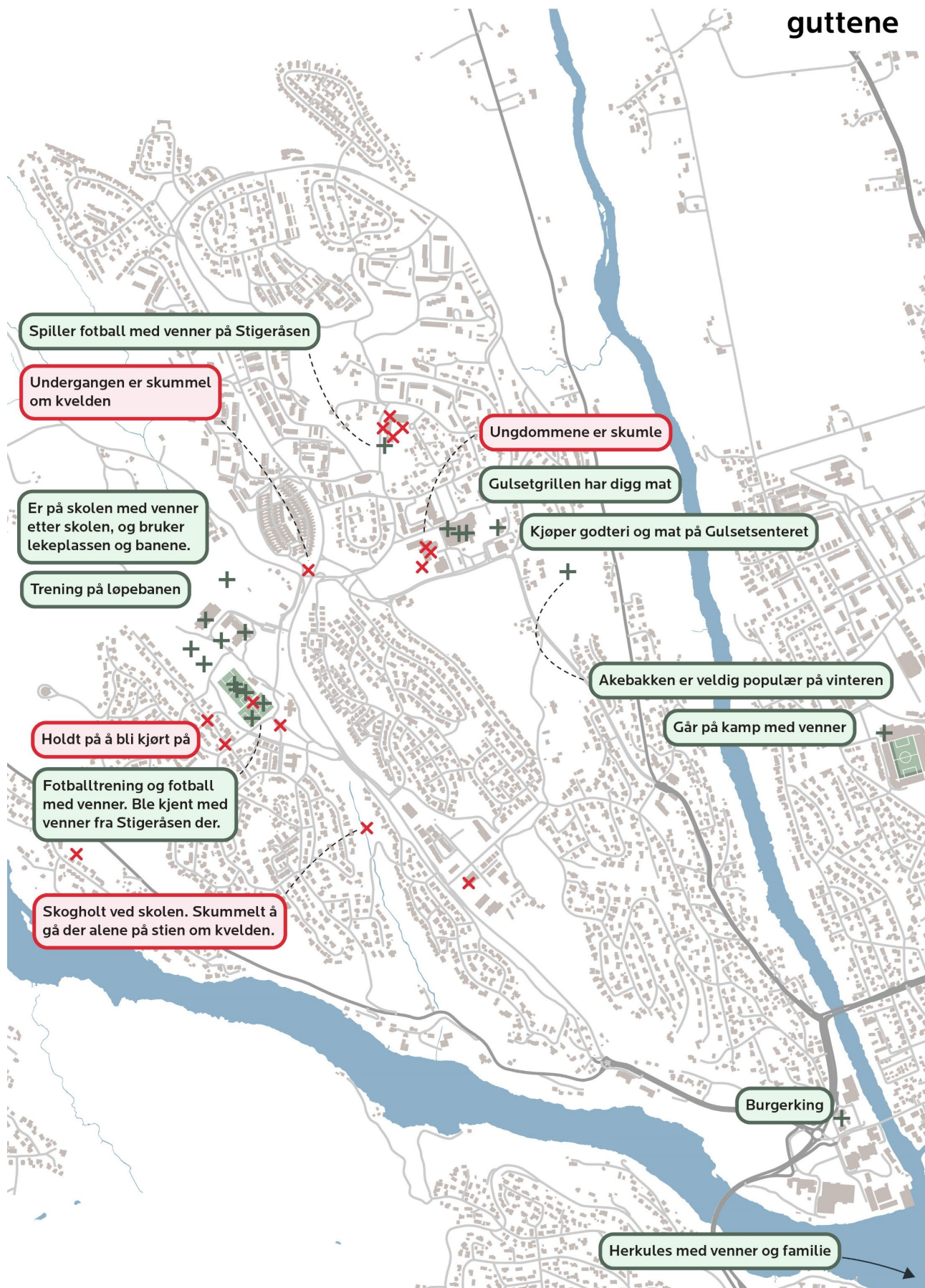
Elevene ved Kollmyr markerer skolen, uteområdene ved skolen og Gulsethallen som steder de liker. Jentene fokuserer i større grad på hallen, og aktiviteter som håndball og turn, mens flere gutter ofte markerer fotballbanene som godt likt. Skoleområdet beskrives som «*deres eneste lekested*», og er en plass de treffes også utenom skoletid.

Jenter: Majoriteten av jentenes negative markeringer er knyttet til Stigeråsen skole. Jentene opplever at elever ved Stigeråsen, særlig guttene, sender blikk, kommer med bemerkninger og erter elevene på Kollmyr. Samtidig bemerker også noen at det er én klasse, og særlig én person, som er verst. Det virker med andre ord som de også ser at dette ikke gjelder alle fra Stigeråsen.

Gutter: Guttene sier også at de ikke liker Stigeråsen, men kan ikke utdype og begrunne dette etter spørsmål fra intervjuer. De har samtidig flere venner på Stigeråsen, hvorav mange har fått venner på tvers av skolene gjennom idrettslag. Noen av guttene på Kollmyr opplever at eldre ungdom på Gulset ungdomsskole er skumle

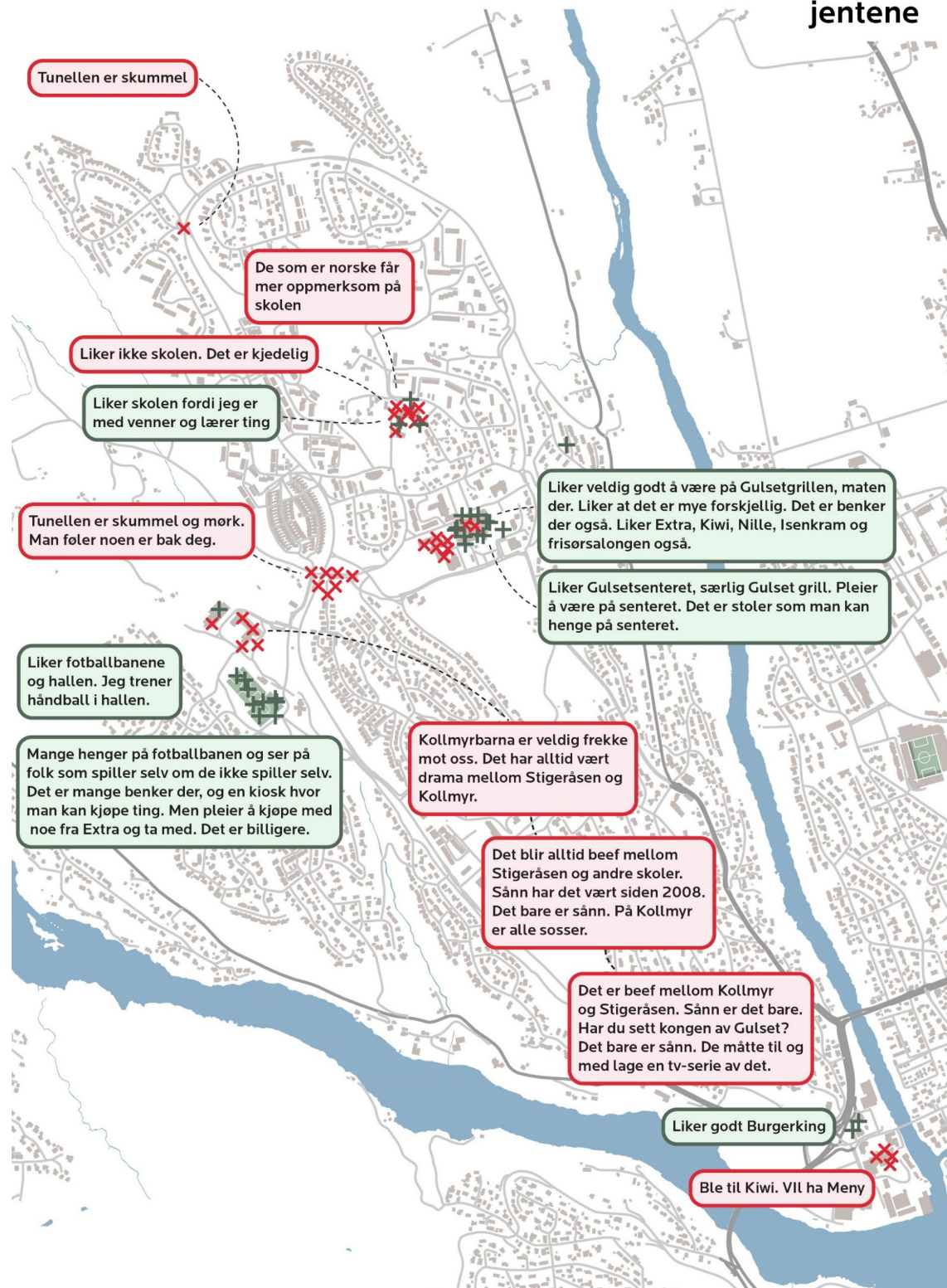
BARNETRÅKK KOLLMYR SKOLE guttene

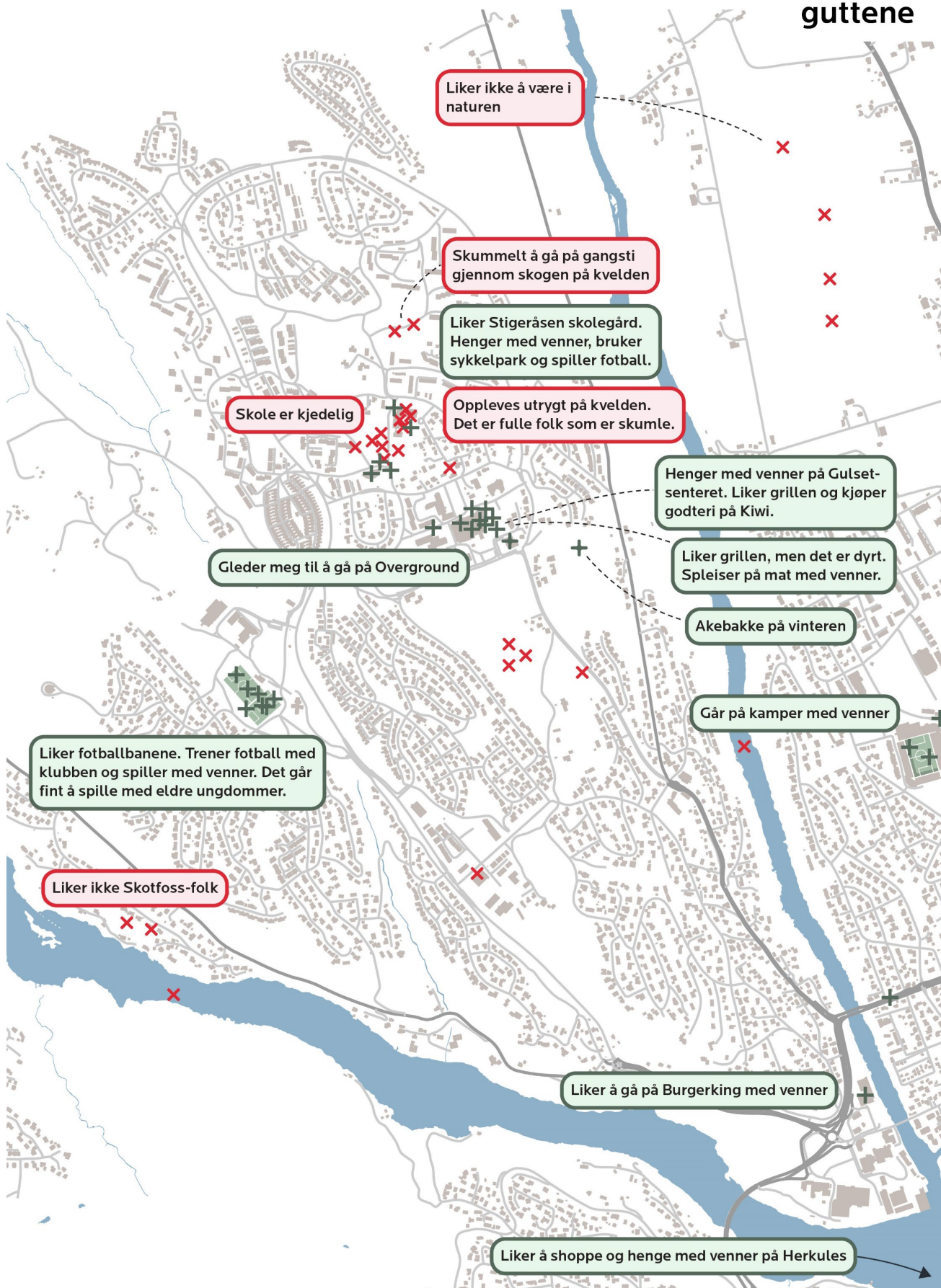
Likte og ikke likte steder og tilbud - Stigeråsen barneskole

Elevene ved Stigeråsen har få markeringer som viker fra det som er felles for de tre skolene. Noe som kommer frem i denne gruppen, er at egen skole og skolegård markeres både som positivt og negativt. Jentegruppen fokuserer, på lik linje som Kollmyr, på negative erfaringer med den andre barneskolen. I intervjuet beskrives elevene ved Kollmyr som frekke, og det tegnes et bilde av drama og rivalisering mellom de to barneskolene. Guttegruppen fra Stigeråsen nevner imidlertid ikke negative erfaringer med elever fra Kollmyr, men det nevnes negative erfaringer med Skotfoss. (Den opplevde konflikten mellom de to barneskolene beskrives mer i kapittelet om barn og unges tilhørighet til Gulset.)

BARNETRÅKK STIGERÅSEN SKOLE jentene

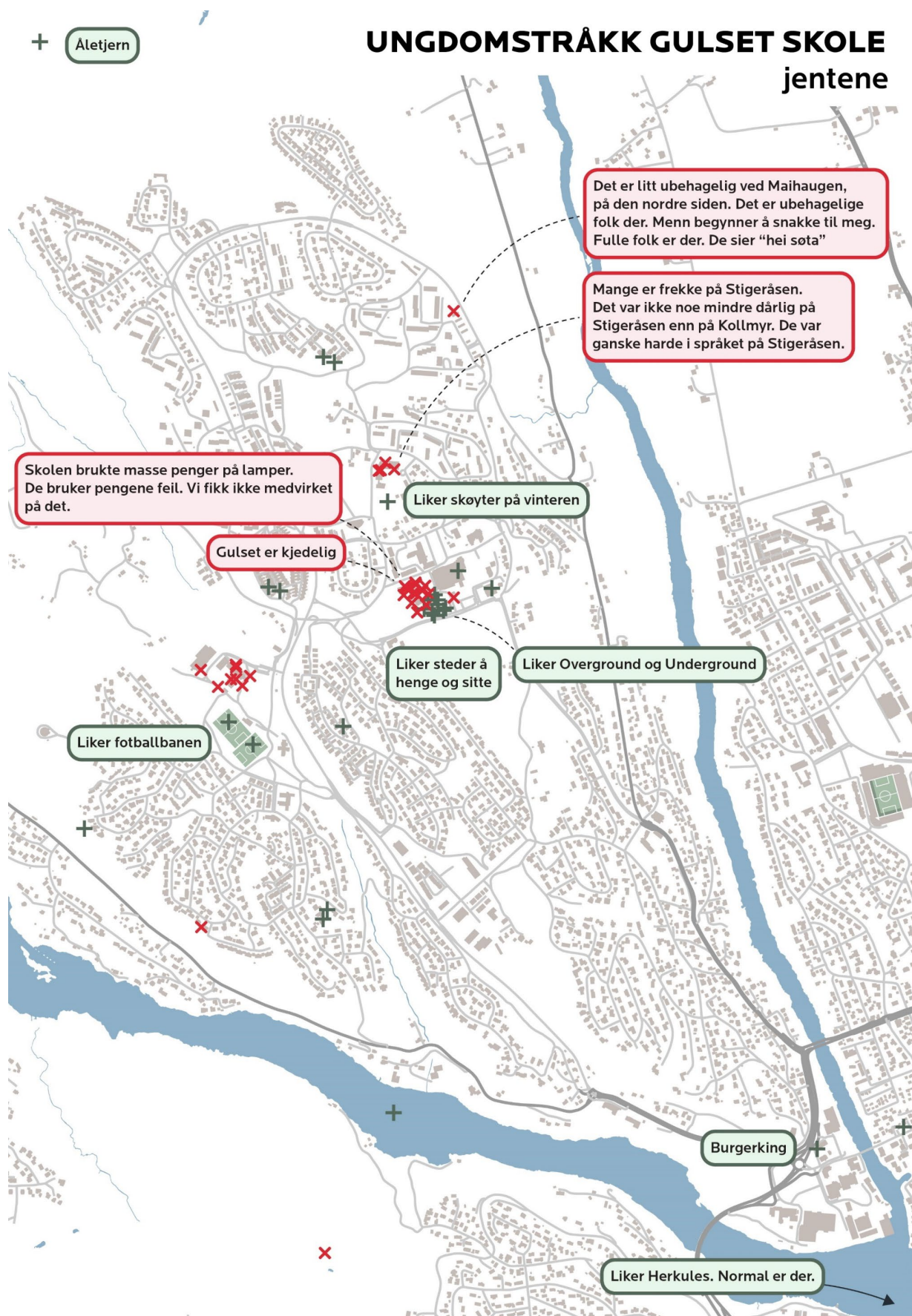

BARNETRÅKK STIGERÅSEN SKOLE guttene

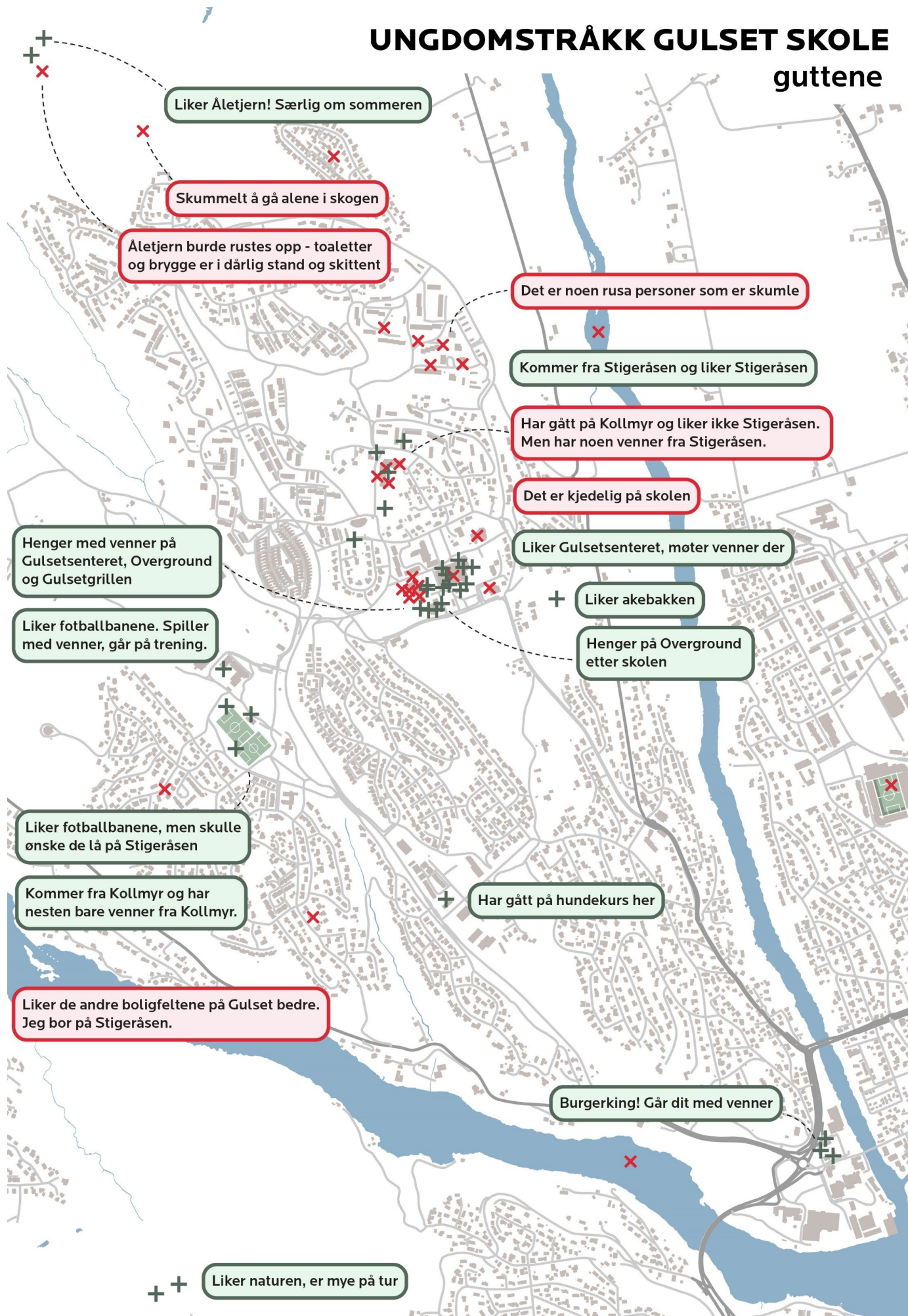

Likte og ikke likte steder og tilbud - Gulset ungdomsskole

Mange av elevene beskriver egen skolegård som kjedelig. De opplever at det er lite å gjøre rundt skolen, og få steder de kan «henge». Særlig jentene har vanskeligheter med å finne steder på Gulset de liker, men når de må velge, samler de fleste seg om at Overground og Underground er tilbud de liker. Videre er det flere av jentene som har en tydelig draging mot steder utenfor Gulset, som Herkules, Skien sentrum og Oslo.

UNGDOMSTRÅKK GULSET SKOLE guttene

Opplevelse av trygghet

Flere elever ved Kollmyr, Stigeråsen og Gulset ungdomsskole har hatt negative opplevelser i møte med ruspåvirkede mennesker på Gulset. Noen trekker spesifikt frem undergangen under Gulsetringen, like sør for Nyhusvegen, og beskriver undergangen som skummel om kvelden. Dette korresponderer godt med funn også fra de voksne som melder om utrygghet under samme undergang, samt voksne som melder om utfordringer knyttet til rus som beskrevet tidligere. Noen av barna trekker også frem andre, spesifikke nabolag. Beskrivelsene til barna om møter med individer de oppfatter som «rare» eller «ubehagelige», bekreftes også fra voksne som har fått lignende tilbakemeldingene fra barna sine.

"det er flere ganger barnet mitt har kommet og sagt at vi måtte løpe fordi det var en sånn rar person som løp etter dem"

Beboer med annet fødeland

«Jeg har observert mennesker jeg vet kan være ustabile som oppholder seg rett ved siden av Gulsethallen. Ingen tar tak og du får ikke gjort noe med det, spesielt på kvelden er det skummelt. De går bare rundt i skogen her. Jeg synes det er virkelig skummelt. Barna føler seg utrygge på kvelden, men de har lyst til å være sammen. De møtes jo gjerne her på banen.»

Ansatt hjemmetjenesten

«Det er litt ubehagelig ved *stedsnavn*, på den nordre siden. Det er ubehagelige folk der. Menn begynner å snakke til meg. Fulle folk er der. Sier «hei søta». Det var en mann som lå i grøfta. Vi prøvde å snakke med han, vi spurt «går det bra?». Han sa det gikk fint. Når vi kom tilbake fra butikken lå han i grøfta et annet sted lengre opp i veien.»

Elev, 9. klasse

«Fulle folk går under den tunellen i retning Einaren. De snakker til barn. Det er skummelt.»

Elev, 6. klasse

5 Hvordan brukes Gulset?

Hvordan Gulset brukes, kan gi viktig innblikk i hvilke steder og tilbud som er mest til stede i de ulike beboernes liv. Sett opp mot faktorer som opplevd utrygghet og opplevde problemer på Gulset, kan det gi en viktig pekepinn på hvor skoen trykker mest.

Bruken av Gulset vurderes hovedsakelig basert på sammenstilling av kartbaserte innspill fra spørreundersøkelsen, analog kartbasert medvirkning med skolebarn i ulike aldre, og uttalelser om bruk, fra fokusgruppeintervjuer og de andre arenaene der samtaler med innbyggerne ble gjennomført.

Figur 85 Bildene er tatt av Multiconsult i forbindelse med befarings turen høsten 2024.

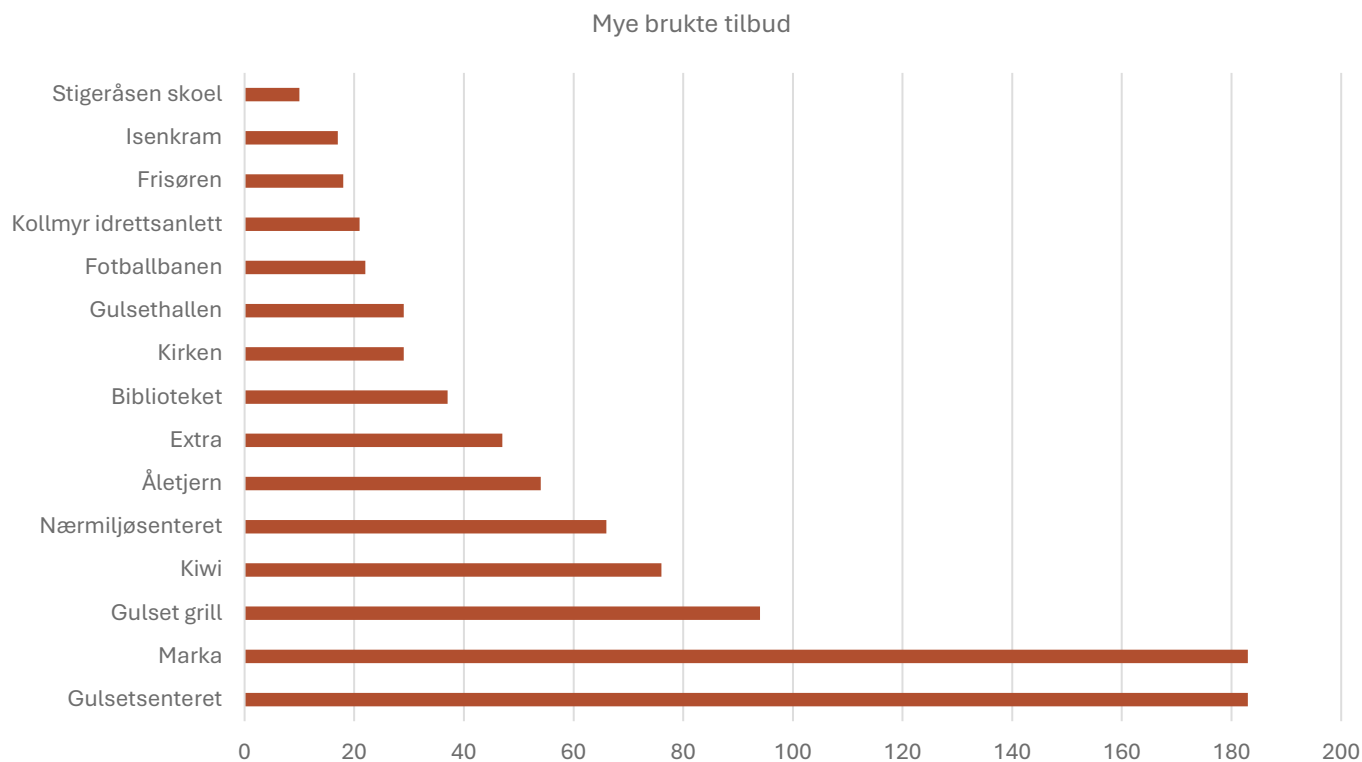

5.1.1 Majoritetens stedsbruk

Når vi skal se på majoritetens stedsbruk, er det hovedsakelig de ulike aldersgruppene vi ser opp mot hverandre. Der det er ulikheter i stedsbruk mellom de tre delområdene, vil dette beskrives skriftlig.

Tilbudene som brukes mest

På tvers av voksne i ulike aldersgrupper og fødeland, ser vi at Gulsetsenteret, Marka og Gulset grill kommer på topp over steder som brukes mye.

Figur 5-2 Tilbud som brukes mest. Tallene viser antall ganger nevnt i kvalitative innspill på tvers av aldersgrupper i hele utvalget.

«Lysløypa bruker jeg både sommer og vinter, om sommeren til å gå tur og trene i, om vinteren til å trene på ski.»

Beboer født i Norge

«Jeg elsker maten på Gulsetgrillen.»

Beboer født i Norge

«Bruker treningssenteret i Gulsethallen.»

Beboer født i Norge

«Gulsetmarka for turgåing og Gulsetsenter for handel»

Beboer født i Norge

Stedsbruk - unge voksne (18-29)

Basert på de som har markert steder de bruker mye av unge voksne, ser man at det hovedsakelig er fire steder som markere seg. Det er Gulset senter og området rundt, Gulsethallen, fotballbanene nedenfor Kollmyr og iForm treningscenter på Strømdal. Ser vi nærmere på bruken av Gulset senter, er det i hovedsak senteret i seg selv, Extra og området utenfor senteret ved busstoppet som markeres som mye brukt av de yngre.

Figur 5-3: Blå områder indikerer områder som er mye brukt i alderen 18-29

«Jeg bruker fotballbanen til trening for barn, og også sykkelbanen.»

Beboer født i Norge

«Spiser ofte mat fra Gulset Grill og handler en del på både Kiwi og Extra.»

Beboer født i Norge

«Jeg jobber frivillig i bruktbutikken på senteret.»

Beboer født i Norge

«Bruker Gulsetmarka mye til tur og trening.»

Beboer født i Norge

Stedsbruk - voksne (30-49)

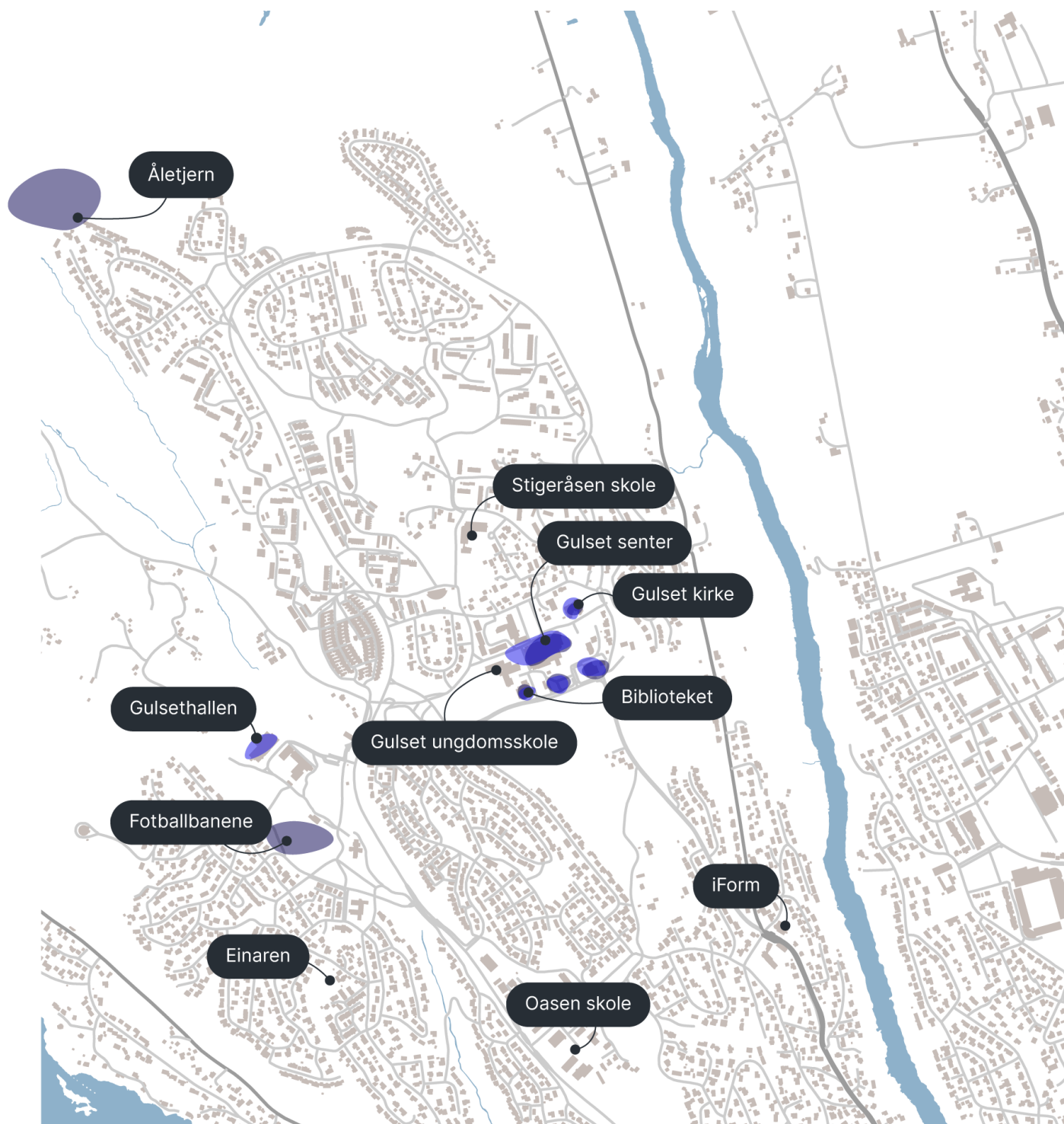
De voksne i alderen 30-49 har noe overlappende bruk som de yngre, men de skiller seg ut på noen punkter. I disse aldersgruppene er det markant flere som bruker områdene ved Kollmyr skole og Stigeråsen skole, som nok kan forklares av at det nok vil være flere i disse aldersgruppene som har barn i barneskolealder. For de med barn, er det å følge barna på fritidsaktiviteter også en viktig del av stedsbruken. I tillegg ser vi økt bruk av biblioteket og kirken, samt Åletjern.

Figur 5-4 Blå markeringer i ulike nyanser indikerer områder som er mye brukt av ulike aldersgrupper mellom 30-49 år.

Stedsbruk - voksne (50-69)

Eldre voksne i aldersgruppene 50-79 ehar relativt lik bruk av Gulset som helhet samt senterområdet. Overordnet har de mindre utstrakt bruk enn de yngre aldersgruppene. De områdene som er mest brukt er hovedsakelig konsentrert rundt Gulset senter, i tillegg til en del ved Åletjern og Gulsethallen og området i nærheten.

Figur 5-5 Blå områder viser områder som brukes mye av voksne i alderen 50-69

Stedsbruk eldre (70+ år)

Blant de eldre er det relativt konsentrert bruk rundt Gulsetsenteret, noe som også kommer frem blant eldre vi pratet med på eldretreff. De eldre benytter seg stort sett av tilbudene på senteret, biblioteket, Coop Extra og kirken. Det er også noen som bruker Gulsethallen til trening, men utover dette er det begrenset bruk av nærområdet. For de som er dårlige til bens, pekes det på som et savn å ikke være i stand til å bruke marka i like stor grad som før, og at vintervedlikehold av gangvegene kan være en utfordring for å holde seg i aktivitet.

Figur 5-6 Lilla områder viser områder som er mye brukt av eldre over 70 år*

*Noe som kan være viktig å merke seg, er at årsaken til at det er mindre utbredelse i markeringene til de eldre, også kan skyldes at de ikke er like vant til å navigere i elektroniske kart. Om man ønsker å markere andre steder i kartet, krever det at de greier å orientere seg digitalt, noe det kan tenkes at særlig de eldre er mindre vant med enn de yngre. Selve markeringene på Gulsetsenteret, som var stedet kartet åpnet seg i undersøkelsen, kan derfor skyldes at de markerte stedene de så.

5.1.2 De med annet fødeland sin stedsbruk

Ser vi på funnene fra undersøkelsen, ser vi at bruken til de med annet fødeland på Gulset i stor grad gjenspeiler de mest brukte områdene for majoriteten. Det er særlig Gulsetsenteret og marka som er mye brukt. Følgende steder kommer frem som mye brukt av de med annet fødeland: Coop og Kiwi, Gulset grill, Gulsethallen, Marka og Nærmiljøsentret.

Noe som imidlertid også kom frem, er at det virker som flere av de med annen landbakgrunn har et begrenset bruk av nærmiljøet, annet enn til jobb og matvarehandel. Både kvinnene og mennene har gjennomgående fokus på barna og deres aktiviteter og bruk fremfor sitt eget. Det fremstår dermed som at de i mindre grad er opptatt av, og tar del i, nærmiljøet på egne vegne. Noe som imidlertid også kom frem, er en kjønnsforskjell i bruk av tilbud. Det virker som det er særlig menn med annen landbakgrunn som benytter seg av treningsentrene og svømmehallen.

Enkelte av kvinnene (men langt fra alle) med annet fødeland trekker på den andre siden frem Nærmiljøsentret som et viktig tilbud for dem. Det gjør imidlertid ikke mennene. Av de som bruker Nærmiljøsentret, får vi inntrykk av at det utgjør en viktig funksjon i hverdagen. Det virker å være en viktig arena for alt fra kaffeprat til hjelp med søknader og leksehjelp til barna. Flere jobber også som frivillige der. Noen av mennene med annet fødeland trekker også frem at Nærmiljøsentret ble mer brukt før, da det var et sykkelreparasjonsverksted der. Det var populært både blant menn som var født i Norge og menn med annet fødeland enn Norge. Etter tilbudet ble fjernet, ble også Nærmiljøsentret mindre brukt av mennene.

Figur 7 Mye brukte steder av de med annet fødeland.

Noe som også kommer frem særlig blant kvinner med annet fødeland, er at det tidvis er at det kan være utfordrende å bruke noen av fasilitetene på Gulset som legger til rette for blanding av kjønn. De trekker blant annet frem religiøse begrensninger knyttet til bading med motsatt kjønn, som gjør at de ikke får brukt svømmehallen, selv om flere gjerne ønsker det.

«(...) det er mange kulturer, mange muslimer på Gulset, og der er det ikke lov for kvinnene å svømme med gutter / menn. Og jeg har lyst til å lære å svømme, men selv om jeg har rettighetene til det, hjelper det ikke. Så det ville vært fint om det ble respektert og tilrettelagt for det.»

Beboer med annet fødeland

«Når du går på treningssenteret, så treffer du på så mange mennesker og du blir kjent med folk!»

Beboer med annet fødeland

«Handler nesten alltid på Gulsetsenteret. Har tannlegen min der og maten på grillen er veldig god. Også begeistret for Isenkramen - de har alt. Jeg forsøker å ikke dra til sentrum om jeg ikke må.»

Beboer med annet fødeland

«Åletjern gå på tur. Det hjelpe meg å slappe av, og det er god trening for meg.» [Red.]

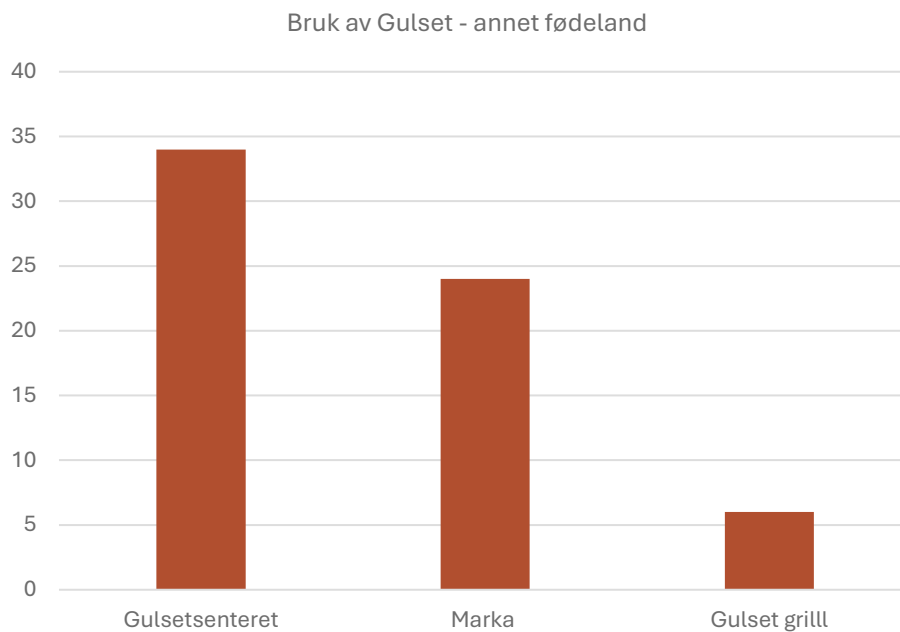
Beboer med annet fødeland

«Gulset senteret, er der og handler eller så kjøper jeg meg en kebab på Gulset grill når jeg er for tiltaksløs for å lage middag.» (sic)

Beboer med annet fødeland

«Handler mat og annet på Gulsetsentret flere ganger i uka. Går mye tur i Gulsetmarka. Når barna var mindre var vi mye i Gulset hallen og på fotball banen.» (sic)

Beboer med annet fødeland

Figur 8 Sammenstilling av kvalitativ data, sortert etter kategori.

5.1.3 De stille stemmenes stedsbruk

Det fremstår som at det er et stort sprik i hvor selvstendige de ulike gruppene som faller utenfor storsamfunnet er, når det gjelder bruk av tjenester og steder utenfor hjemmet sitt. Noen fungerer som de fleste andre i nærmiljøet sitt, mens andre er langt mer begrenset. Mange av de som får hjelp av hjemmetjenesten får også hjelp til grunnleggende ting som å hente post, ta ut søpla og handle mat. Her er det lett å tenke at disse beboerne er særlig hjelpetrengende. Likevel påpekes det at mange av disse nok kunne greid dette selv, hadde de kunnet språket, eller om de hadde naboer eller andre pårørende rundt seg. Når det gjelder beboere med tyngre psykiske lidelser, og barn på avlastning, kommer det frem at det er begrenset bruk av nærmiljøet på Gulset, med unntak av marka. Mye av hverdagen til beboerne skjer i, eller rundt, boligen de bor i, eller på spissede tilbud andre steder i Skien eller utenfor Skien. Et unntak er handling av lørdagsgodt på Gulsetsenteret, og bestilling av mat fra Gulsetgrillen.

«Noen av dem har veldig glede av et husdyr, eller et kjæledyr. De sitter mest hjemme. For å gå på kafé, det har de ikke råd til.»

NAV-ansatt

«Jeg synes egentlig at det kan være litt vanskelig å få tak på hvordan hverdagen deres egentlig er. Jeg opplever vel at jeg gjerne har et ønske om å komme litt inn på brukerne, men så vil de gjerne snakke om økonomi. De er litt sånn, nei, det må du holde deg unna, jeg vil snakke om penger. Men de som jeg på en måte vet noe om, det går jo mye på barn da. De legger opp dagene sine etter barna.»

NAV-ansatt

«Vi savner litt å ha et sted i nærheten der vi kan ta med de som er på avlastning. *Det er ganske vanskelig med rullestolbrukere, for vi (boligen) har ikke biler som vi kan frakte dem i, så da må i så fall foreldrene komme og da er jo litt av poenget borte med at de skal være på avlastning»*

Ansatt botilbud barn

5.1.4 Barn og unges stedsbruk

Når det gjelder barn og unges stedsbruk, baserer dette seg på kartintervjuer og samtaler med elevene, men også i noen grad samtaler med voksne som jobber med de unge.

«[Barn og ungdom har] et stort område å boltre seg på, og kan ferdes litt fritt om man sykler. Man kan reise ganske store avstander og likevel være innenfor et ganske avgrenset område»

Ansatt oppvekst og fritid

Bevegelse

Noe som kommer tydelig frem, er at barn og ungdom på Gulset ser ut til å ferdes nokså fritt til fots og med sykkel i egen bydel fra ung alder. Det skyldes i hovedsak at dette oppleves som trygt på grunn av by- og gatestrukturen innad på Gulset som skjærer for trafikk.

Mye brukte steder og tilbud

De områdene som flest av barna og ungdommene trekker frem som steder de bruker mye, er Gulsetsenteret og idrettsområdet på Kollmyr. Ved senteret ligger også Overground og Underground som er ungdomstilbud, biblioteket og Gulsetgrillen, som markeres av mange. Disse områdene fremheves av begge kjønn, og av elever ved alle skolene. Skole-områdene, med tilhørende uteområder, er også brukt av mange. Noe å merke seg, er at det fremstår som at guttene i større grad oppholder seg ved skoler de ikke selv går på, mens jentene i mindre grad markerer bruk ved andres skoler. Foruten områdene ved skolene og idrettsanlegget, er det relativt få som trekker frem konkrete, utendørs møteplasser. Unntakene er marka og Åletjern, som fremheves av enkelte. De områdene som markeres ved skolen, er som oftest aktivitetsanlegg ved skolene, som sykkelbanen ved Stigeråsen, ballbingen og basketballbanen.

Vinteraktiviteter

Når det kommer til vinteraktiviteter, er det flere som trekker frem akebakken øst for kirken. Noen av ungdomsskolejentene trekker også frem skøytebane på Stigeråsen på vinteren, men utover det er det ikke mange vinteraktiviteter som nevnes. Gulsetsenteret er imidlertid særlig populært om vinteren, når det er mindre fotball og andre utendørsaktiviteter.

Stedsbruk utenfor Gulset

I tillegg til Gulsetsenteret og tilhørende tjenestetilbud, er det mange som benytter Herkules, et kjøpesenter utenfor Gulset, særlig blant elevene ved Kollmyr og blant 9.klassingene. Flere beskriver også at det er mer å gjøre i Skien sentrum enn på Gulset, og at de derfor reiser dit. Noen har også fritidsinteresser andre steder enn på Gulset. Særlig blant 9. klassingene er det flere som har opplevd å måtte slutte på fritidsaktivitet på Gulset, selv om de ikke ønsket det, fordi tilbudet for aldersgruppen forsvant.

Enkelte av elevene er opptatt av den urbane tilværelsen, og beskriver Gulset som «for lite», kjedelig og ruralt. De virker å søke seg til byene og opplever at Gulset ikke dekker deres hverdagslige behov, både med tanke på kommersielt tjenestetilbud og fritidsaktiviteter.

Samlet sett virker barn og unges bruk av Gulset som å være begrenset til relativt få geografiske områder, der det er konsentrasjoner av organisert fritidstilbud og kommersielle tjenester. Det er relativt få som selv fremhever bruk av nærmiljøet for uorganisert eller selvorganisert aktivitet, med unntak av ovennevnte idrettsfasiliteter. Det trekkes frem få møteplasser som ikke er: a) et organisert fritidstilbud (idrett, fritidsklubb m.m.); b) kommersielle møteplasser (handlesenter, serveringssteder, fast-food m.m.) eller c) aktivitetsanlegg tilknyttet skolene (ballbinge, basketballbane, sykkelbane m.m.). De oppholdsstedene barn og unge selv rapporterer at de bruker synes med andre ord å være begrenset til anlegg for fysisk aktivitet og idrett, organiserte fritidstilbud eller arenaer hvor det er en underliggende forventning om å være en betalende kunde.

«Hvis du tilhører en eller annen organisert aktivitet så er det fint (...), og veldig ofte knyttet til idrett. Jeg tror, hvis ikke du har noen interesse i idretten – hvis ikke du er en fotballgutt for eksempel – så kan du fort falle litt på utsiden. For det er absolutt det organiserte, som bidrar veldig, og det drar man god nytte av og man får mange muligheter. Men jeg tror at om man ikke er der, så blir det litt vanskelig»

Ansatt oppvekst og fritid

"Det skjer absolutt at [ungdommen] henger på Gulsetsenteret. Nok til at det er satt inn Securitas klokka 14, fordi at de gamle damene synes det er litt skummelt med ungdommen. Men de er jo ikke noe farlige, men de de lager lyd og tar litt plass, og kommer som en svær gjeng"

Ansatt oppvekst og fritid

6 Deltakelse

Når det gjelder deltakelse, så kan man snakke om deltakelse på ulike arenaer som er mer eller mindre lavterskel å delta på. Man kan snakke om alt fra deltakelse i arbeidsliv og utdanning, til deltakelse i på lavterskel arrangementer i nabolaget. Man kan også snakke om deltakelse i politikken. De ulike formene for deltakelse spiller alle en rolle i sikring av sosialt bærekraftige lokalsamfunn, enten de muliggjør økonomisk selvstendighet for den enkelte, ivaretagelse av demokratiet, eller opplevelsen av å delta i meningsfylte fellesskap med andre (Hofstad, 2021).

Figur 93 Bildene er tatt av Multiconsult på feltarbeid høsten 2024.

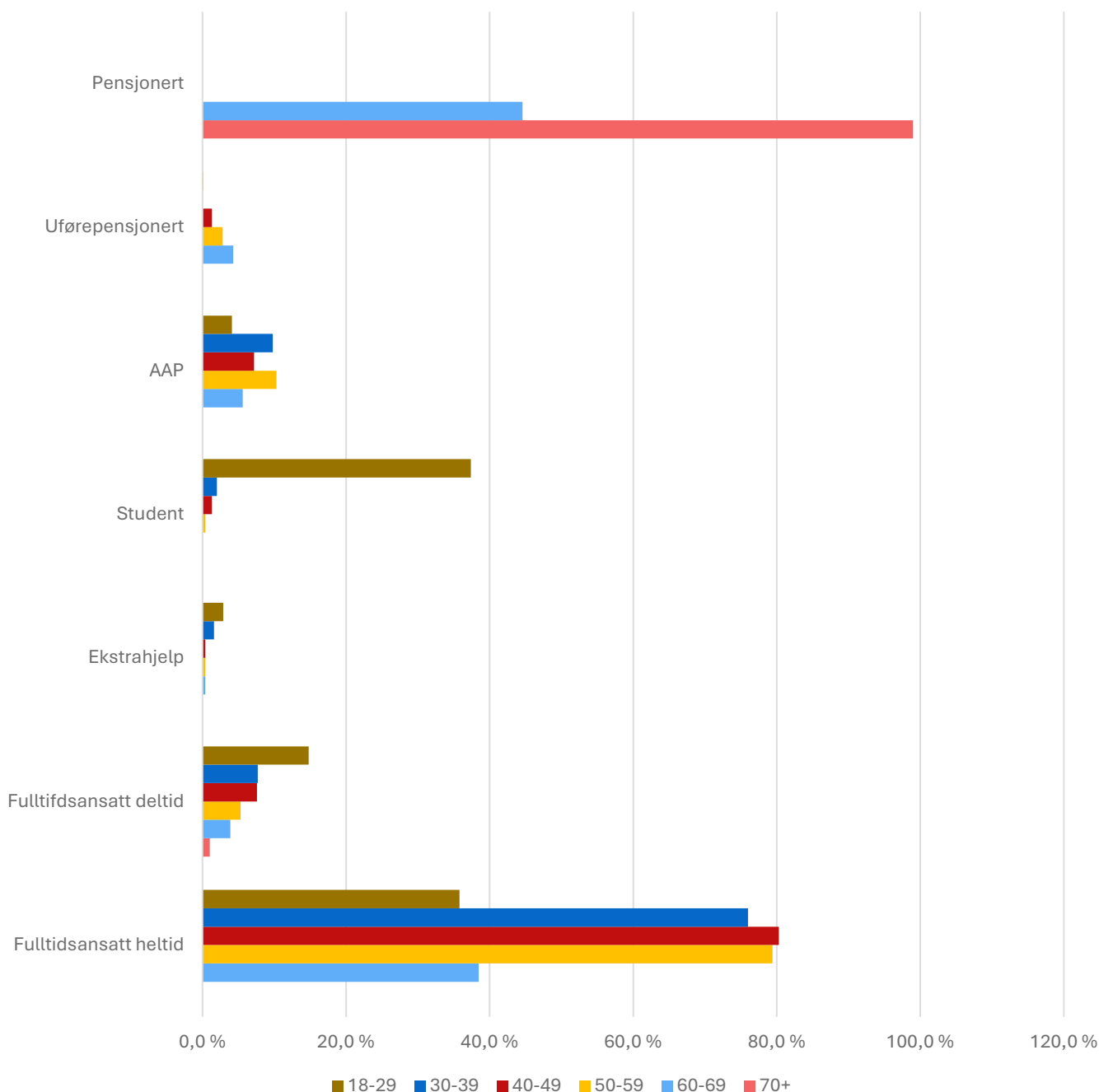
6.1.1 Den voksne majoritetsbefolkningens deltakelse

Når vi skal se på den voksne majoritetsbefolkningens deltakelse, er det igjen relevant å sammenligne både aldersgrupper og grupper med ulik botid med hverandre.

Deltakelse i arbeid og utdanning

Ser vi på deltakelsen i arbeid og utdanning på Gulset, ser vi at det naturlig nok er store aldersforskjeller mellom de ulike gruppene. Det er de i aldersgruppen 30-59 som er i hovedsak er ansatt i fulltidsjobber, og flest i aldersgruppen 18-29 som er studenter. Det er flest i aldersgruppene 30-39 og 50-59 som mottar AAP eller uføretrygd. Noe å merke seg her, er særlig de gruppene som mottar uføretrygd og de som er studenter, er overrepresenterte blant de som oppgir å være mindre tilfredse med livet (Støren & Rønning, 2021).

Deltakelse i arbeid og utdanning

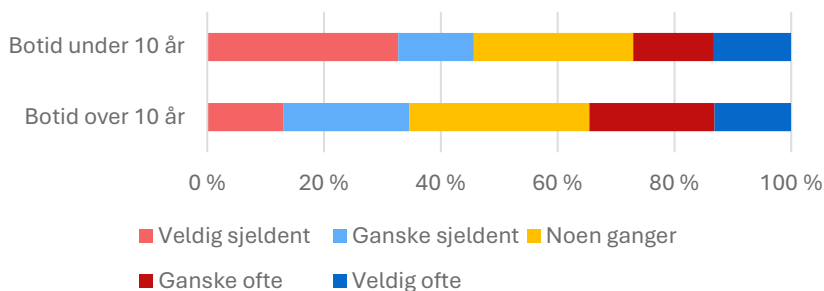
Figur 10 Data fra undersøkelsen.

Deltakelse på lavterskel arrangementer

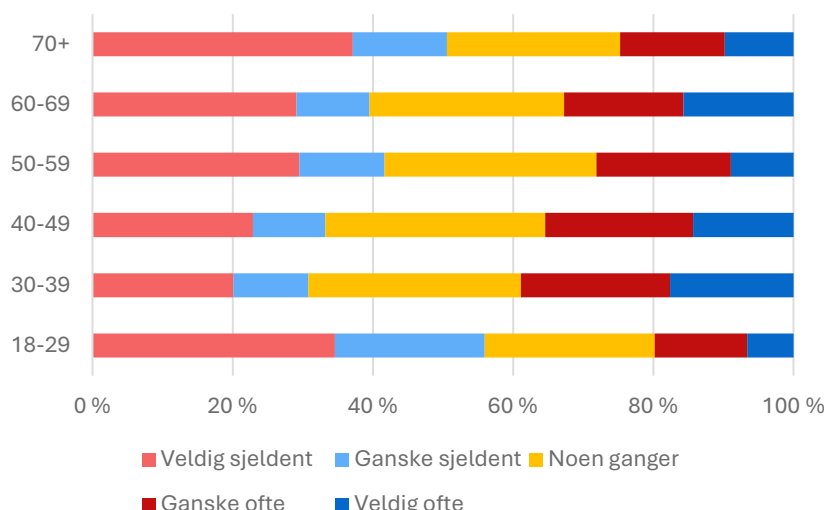
Når det gjelder lavterskel, arrangementsbasert deltakelse, ser vi at de med lang botid deltar oftere i nabolagsaktiviteter enn de med kort botid. Her er det imidlertid ikke mye som skiller de to gruppene. Begge gruppene har relativt lav deltakelse. Ser vi på de ulike aldersgruppene, ser vi at de yngste (18-29) er de som deltar sjeldnest, etterfulgt av de på 70+. De som deltar oftest er de mellom 30-39.

Noe som er hakket mindre lavterskel, er det å selv bidra til organisering av arrangementer i nabolaget. Her er det ingen stor effekt av botid, men vi ser at de i aldersgruppen 30-39 og 40-49 år er de som oftest deltar i organiseringen. Generelt sett er det flere som sjeldent deltar i organisering, enn det folk er som ofte deltar.

Om noen i blokka di eller gaten din arrangerer for eksempel julegrantenning, id-feiring, gatefest, eller dugnad, pleier du å delta?

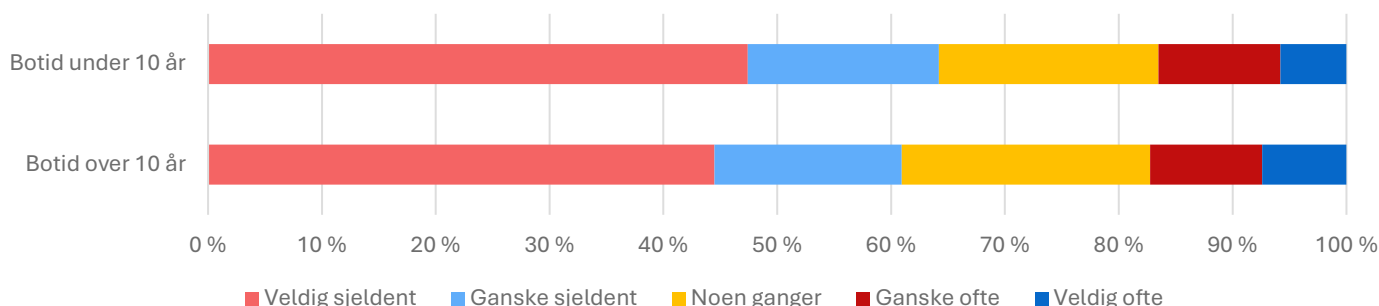

Om noen i blokka di eller gaten din arrangerer for eksempel julegrantenning, id-feiring, gatefest, eller dugnad, pleier du å delta?

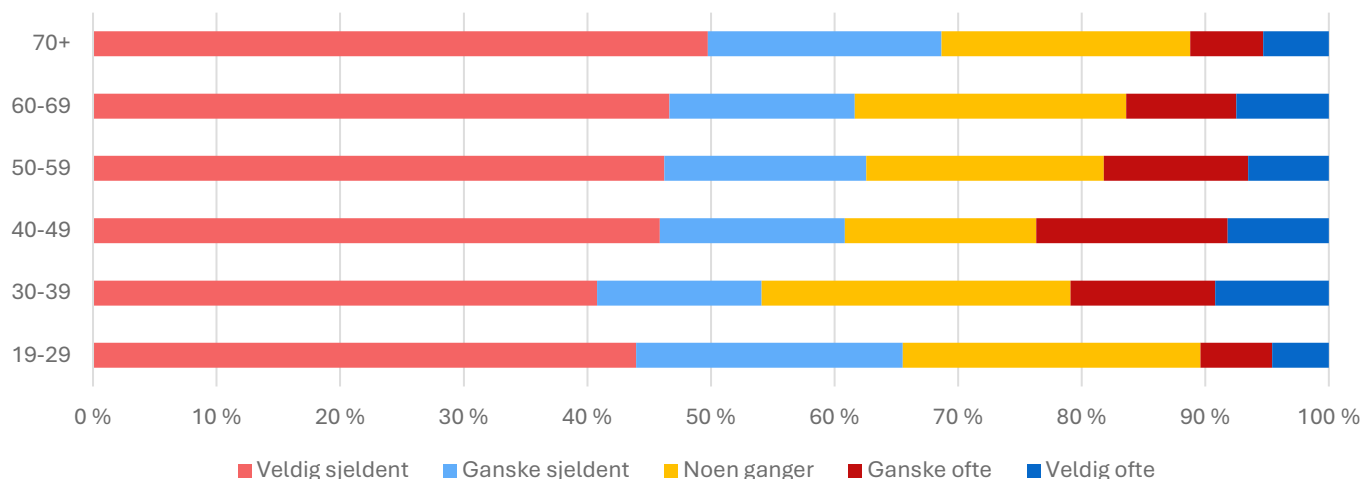
Figur 95 Grafene over viser data fra undersøkelsen.

Deltar du noen gang i organisering av julegrantenning, id-feiring, gatefest eller dugnad for blokka di eller gaten din?

Figur 12 Data fra undersøkelsen.

Deltar du noen gang i organisering av julegrantenning, id-feiring, gatefest eller dugnad for blokka di eller gaten din?

Figur 13 Data fra undersøkelsen.

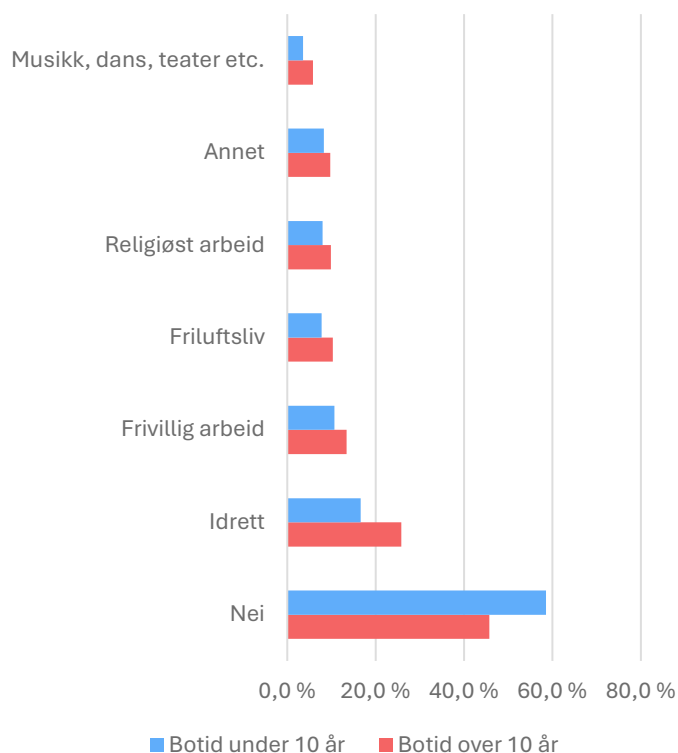
Deltakelse i lag eller forening

Når det gjelder deltakelse i lag eller foreninger, ser vi også at det er klart flest, både blant de med kort og lang botid, som ikke deltar i lag eller foreningsliv. Vi ser samtidig at det er færre som deltar blant de med kort botid. Ser vi på alder, ser vi at det er flest i aldersgruppen 18-39 som ikke deltar i et lag eller en forening, og færrest i alderen 40-49. Vi ser også en tendens til at de ulike aldersgruppene trekkes mot noe ulike fritidsaktiviteter. Eksempelvis er det særlig mange i aldersgruppen 40-49 som deltar i idretten, samtidig som det er flest i aldersgruppen 70+ som deltar i frivillig arbeid. I kategorien «annet» er det flest i aldersgruppen 60-69 år.

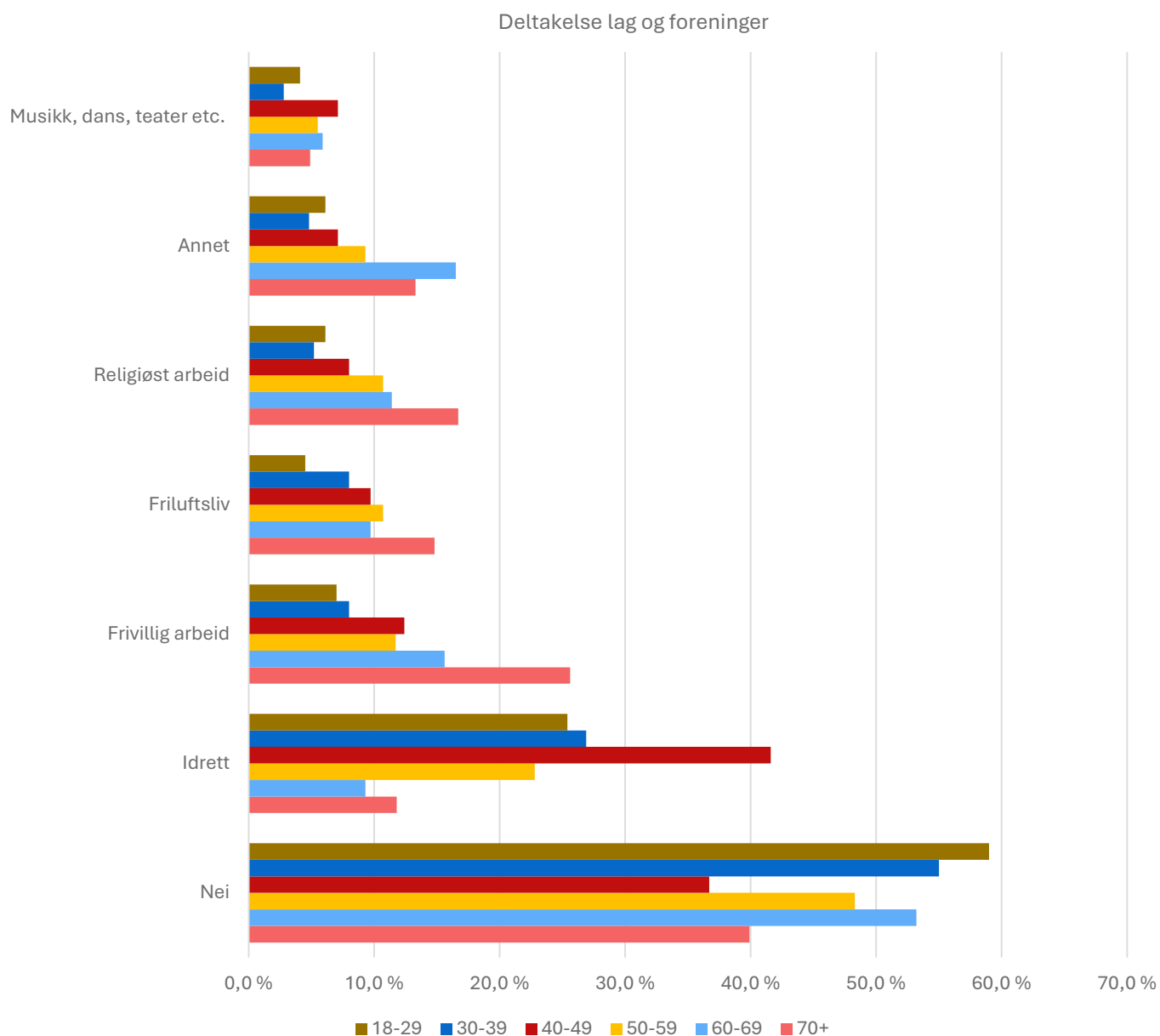
Når vi spør hva som er årsaken til at man ikke deltar i fritidsaktiviteter, er det klart flest som svarer at man ikke er interessert i å delta og / eller at det ikke finnes tilbud som passer deres interesser. Det er også mange som oppgir at de tidligere har deltatt, men ikke har behov for det lenger, etterfulgt av mange som oppgir mangel på tid og livssituasjon som viktigste årsak til hvorfor man ikke deltar.

Noe som bør trekkes frem, er en liten gruppe menn, både menn født i Norge og menn født utenfor Norge, samarbeidet om et sykkelreparasjonsverksted. Dette ble imidlertid flyttet da asylmottaket det var tilknyttet ble flyttet fra Gulset. På eldre treffet tulletes det med at det bør kalles «de navnløse sykkelreparatørene», fordi de aldri fikk seg noe navn. Konseptet var at de reparerte sykler som ble "solgt" for en billig penge. Når man leverte sykkelen tilbake, fikk man også pengene tilbake. Verkstedet fremstår som noe som var meningsfylt å delta på for de eldre mennene, noe som også understøttes av at det ble trukket frem som et fint samlingssted også for menn med annet fødeland, som beskrevet under bruk av Gulset tidligere.

Er du med i et lag eller en forening?

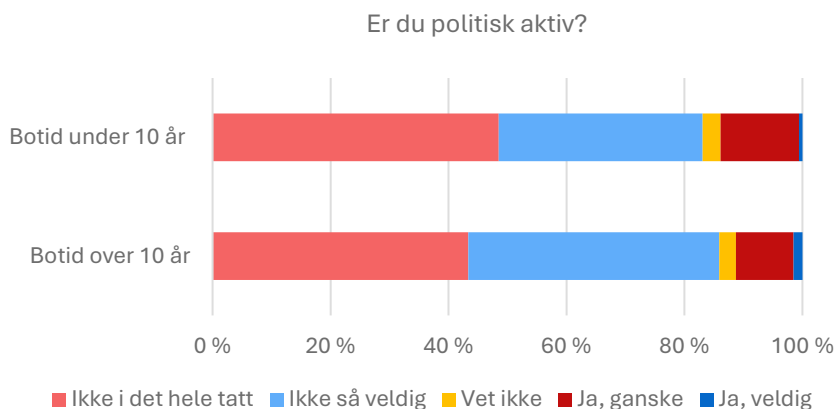
Figur 98 Data fra undersøkelsen.

Figur 15 Data fra undersøkelsen.

Politisk deltakelse

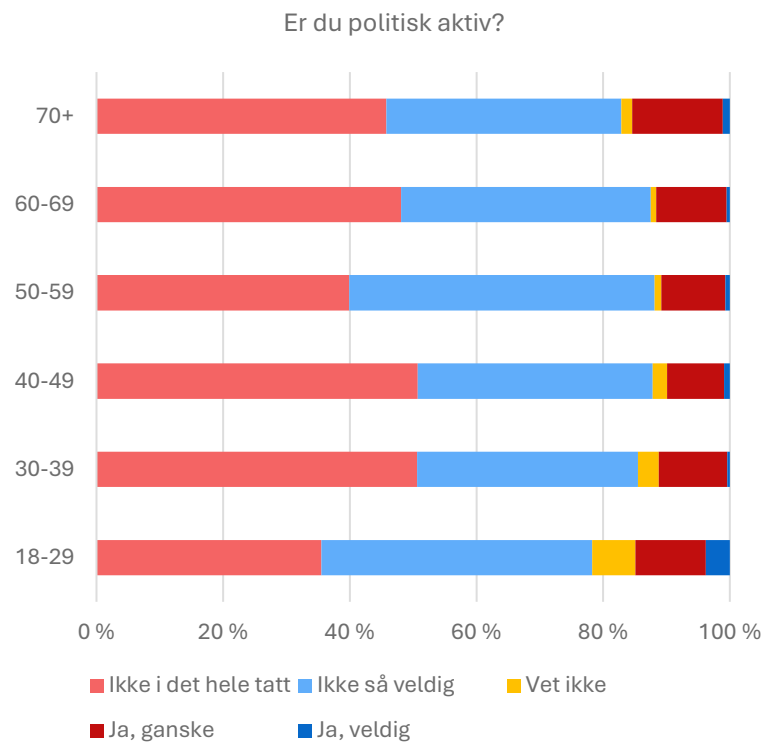
Politisk deltakelse er det trolig høyere terskel for å engasjere seg i. Her ser vi gjennomgående at det er lav grad av deltakelse, både blant de som har bodd på Gulset lenge, og de som har bodd på Gulset kort. Vi kan imidlertid se en svak tendens til at de som har bodd kortere på Gulset, er noe mer aktive. Ser vi på aldersgruppene, ser vi også at de yngste er de som oppgir å være mest aktive. Samtidig sier også flest i denne gruppen at de ikke vet om de er

Figur 100 Data fra undersøkelsen.

politisk aktive eller ikke. Det kan tenkes at spørsmålet ikke var så lett å tolke, ettersom det både kan tolkes dithen at man er aktiv og stemmer i valg, og til at man selv er aktiv som lokalpolitiker. Funnene fra dette spørsmålet bør derfor tolkes med varsomhet.

I fokusgruppeintervjuet med lokalutvalget kom det også tydelig frem at alle som var aktive i lokalutvalget, hadde lang botid på Gulset, og hadde også vokst opp på Gulset. Noe som også ble tydelig, var at lokalutvalgets funksjon ikke er godt kjent blant innbyggerne, og at dette kan føre til mindre engasjement rundt arbeidet deres, eller mindre interesse for deltagelse i utvalget eller prosesser utvalget er involvert i. Større lokalt eierskap til politiske prosesser, og til Gulset generelt, ble trukket fram som en faktor som kan styrke engasjement rundt lokalutvalget.

Figur 101 Data fra undersøkelsen.

«Vi vil gjerne ha en funksjon, men ofte så kommer vi litt seint inn i saksbehandlingen. Vi blir på en måte overrumplet når bystyret skal behandle saker som vedrører vårt område»

Representant lokalutvalget

Politisk deltakelse - de som deltar lokalt

I fokusgruppe med representanter fra lokalutvalget ble politisk deltagelse og engasjement rundt stedsutviklingen diskutert. Som nevnt i avsnittet over ser representantene at lokalutvalget ikke er godt kjent blant innbyggerne, og at dette kan føre til mindre engasjement rundt arbeidet til nærutvalget og politiske saker som angår Gulset. Flere representanter er engasjert i å etablere inkluderende arenaer, aktiviteter og tilbud på Gulset. Noe lokalutvalget ser, er behovet for å øke deltakelsen og engasjementet for stedsutviklingen.

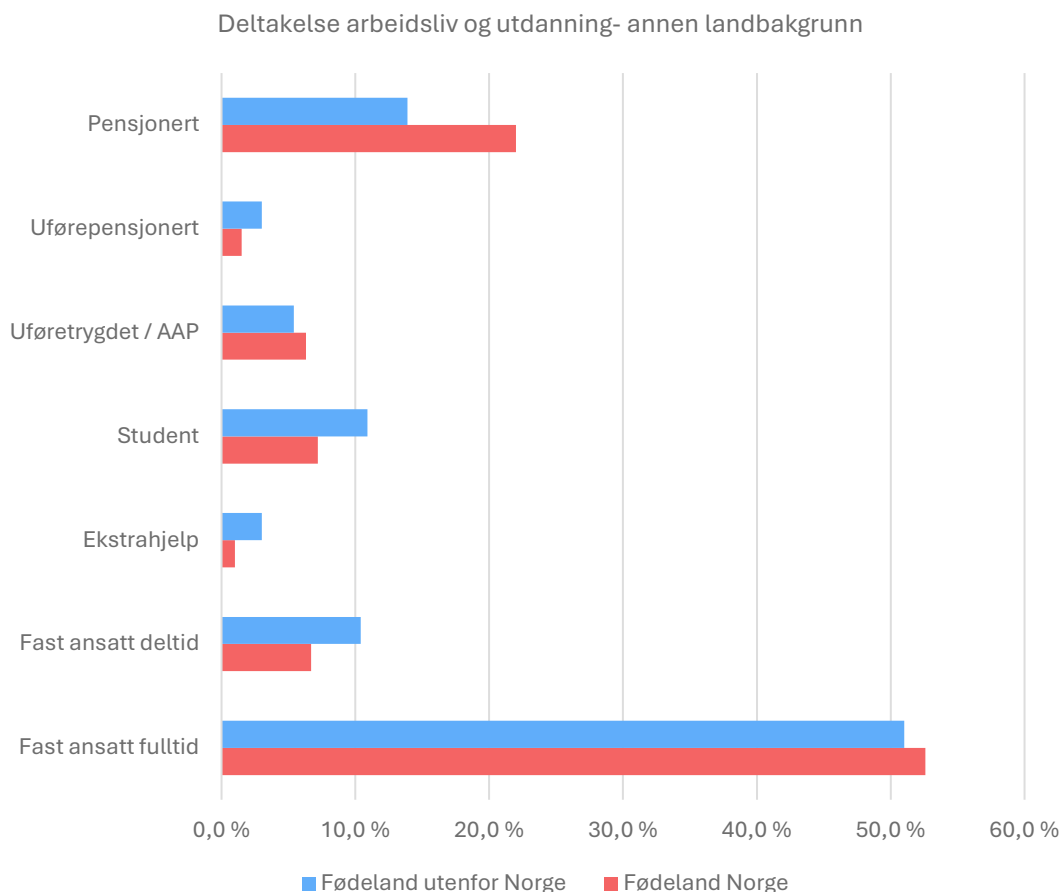
Her trekker de frem viktigheten av flere fellesarenaer som bidrar til møter på tvers av de forskjellige nabolagene og gruppene. Flere vektlegger betydningen av frivillighet, tilbud, møteplasser og sosiale arenaer som viktige virkemidler for å styrke engasjementet og deltagelsen rundt stedsutviklingen på Gulset. Det vektlegges i den sammenheng betydningen av å involvere innbyggerne i prosjekter for å skape eierskap og engasjement, og for å sikre at tiltak har varig effekt. De trekker også frem behovet for at områdesatsingen bør bidra til å nå de som i dag faller utenfor.

6.1.2 De med annet fødeland sin deltakelse

Deltakelse i arbeidsliv og utdanning

Ser vi på de med annet fødelands deltakelse i arbeidsliv og utdanning, ser vi at omtrent like stor andel av de med annet fødeland enn Norge, er i fulltidsjobb som de som er født i Norge. Videre ser vi at disse gruppene oftere er i deltids- og ekstrahjelpstillinger, og oftere er under utdanning. Vi ser også at andelen som mottar uføreytelser eller AAP er noe lavere enn for majoriteten, samtidig som andelen som er uførepensjonert er noe høyere. Det er færre blant disse gruppene som er pensjonerte.

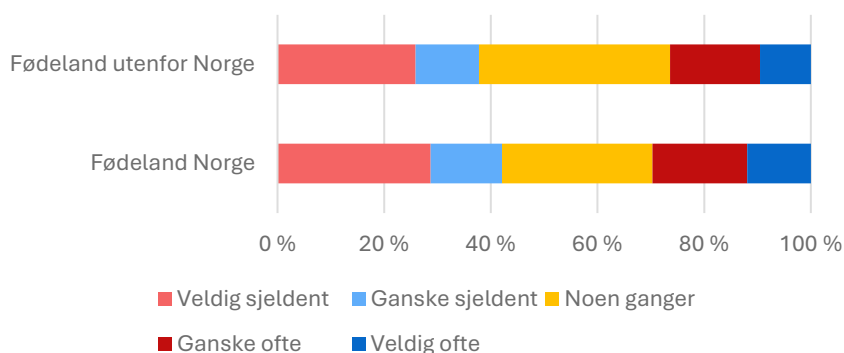

Figur 102 Data fra undersøkelsen

Deltakelse i lavterskel arrangementer

Når det gjelder deltakelse i lavterskel arrangementer, ser vi at det er noe forskjell mellom de som har fødelant i Norge og de som er født i andre land. De med fødeland i Norge deltar både oftere og sjeldnere, med færre som deltar noen ganger, sammenlignet med de med fødeland utenfor Norge. Ser vi på andel som deltar i organisering av lavterskel arrangementer, ser vi også noe forskjell. Det vi ser, er at de med annet fødeland enn Norge, virker å være noe mer aktive i å arrangere arrangementer enn de som er født i Norge er.

Om noen i blokka di eller gaten din arrangerer for eksempel julegrantenning, id-feiring, gatefest, eller dugnad, pleier du å delta?

Figur 103 Data fra undersøkelsen

Deltakelse i lag og foreninger

Når det gjelder deltakelse i lag og foreninger, ser vi at det også her er ganske jevnt mellom de som har annet fødeland enn Norge, og de som er født i Norge. Vi ser imidlertid noe forskjell i at de med annet fødeland enn Norge er noe mer aktive i lag og foreninger som har fokus på kunst og kultur. Vi ser også at de med annet fødeland er overrepresentert i kategorien «annet», som kan bety at det er noen fritidsaktiviteter som kanskje er kulturelt betingede, som vi ikke har fanget opp i undersøkelsen. Videre ser vi at de som er født i Norge er noe mer representert blant de som driver med idrett på fritiden.

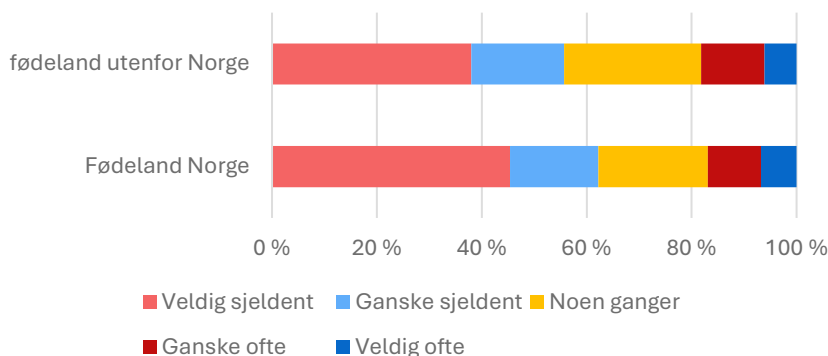
Politisk deltakelse

Ser vi til politiske deltakelse, er det noe overraskende å se at en større andel av de med annet fødeland enn Norge, oppgir å være veldig politisk aktive. Her er det imidlertid igjen viktig å minne om at dette spørsmålet kan tolkes ulikt. For noen betyr det kanskje at man stemmer ved hvert valg og følger med på det som skjer, mens det for andre betyr å være aktive som politiker selv. Basert på fokusgruppeintervjuet med de fra lokalutvalget, ble det nemlig tydelig at det kun var representanter som var født og oppvokst i Norge som var representert i utvalget. Den deltakelsen de med fødeland utenfor Norge oppgir å ha, må i så fall være i andre foraer enn på lokalsamfunnsnivå.

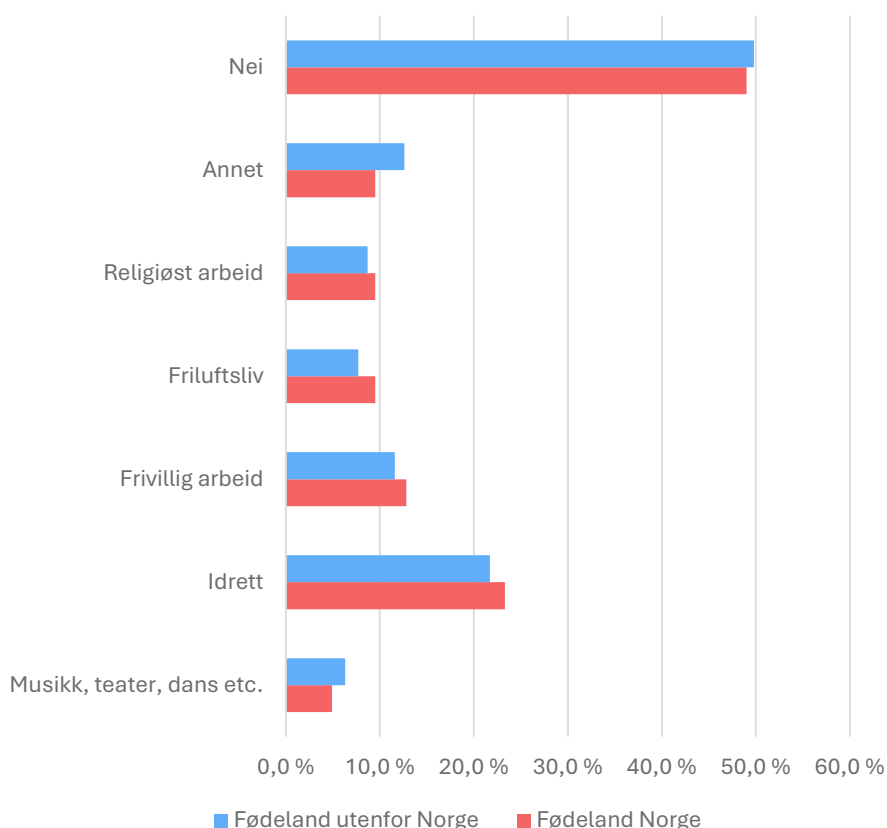
Politisk deltakelse – de som deltar lokalt

Når det gjelder muligheter for politisk deltakelse lokalt, er det lokalutvalget, som nevnt over, som er alternativet. I dag sitter det imidlertid ingen med bakgrunn fra andre land enn Norge i dette lokalutvalget. Kommunen og utvalget jobber for å ha et bredt sammensatt lokalutvalg, og inkluderer derfor også representanter fra frivillige

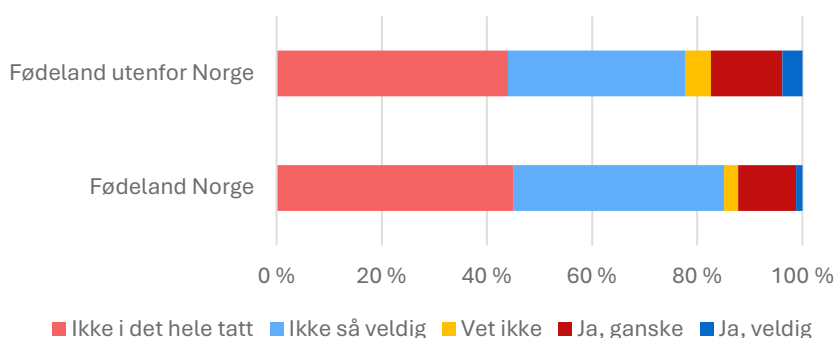
Deltar du noen gang i organisering av julegrantenning, id-feiring, gatefest eller dugnad for blokka di eller gaten din?

Deltakelse lag og foreninger

Er du politisk aktiv?

Figur 104 Grafer over viser data fra undersøkelsen

organisasjoner og Nærmiljøsenderet. De ønsker også representanter med minoritetsbakgrunn, men dette har vært utfordrende fordi skal man sitte i lokalutvalget, er regelen at deltakerne må representere et parti eller en organisasjon. Det har derfor vist seg vanskelig å finne representanter fra Gulset med minoritetsbakgrunn, da det oppgis at denne gruppen sjeldnere har verv innen politikk og organisasjonslivet.

Medlemmene i lokalutvalget opplever videre at det er noe lavere deltagelse i arrangementer og fritidstilbud fra de med minoritetsbakgrunn. Noe som imidlertid er et tankekors, er at det jo er flere med annet fødeland som virker å være aktive i arrangering av arrangementer. Her kan det tenkes det er spesifikke undergrupper av de med annet fødeland lokalutvalget mener deltar i mindre grad. Men det kan også skyldes tilfeldigheter i utvalget som besvarte undersøkelsen, og at disse ikke er helt representative. Videre kan det også tenkes at lokalutvalgets oppfattelse av deltakelse heller ikke gir et nøyaktig bilde av deltakelsen slik den faktisk er, ettersom også disse kan være farget av egne holdninger og se det de forventer å se.

6.1.3 De stille stemmenes deltakelse

Det er ulik form for deltakelse som er relevant for de ulike gruppene. For noen er den viktigste formen for deltakelse kanskje å komme seg tilbake i jobb eller utdanning, men for andre vil ikke det være mulig ettersom de er for syke. Når det gjelder de gruppene som er friske nok til å jobbe, og som står utenfor arbeid og utdanning av andre årsaker, er det også ulike grunner til det. En utfordring som trekkes frem fra flere hold, og som fremstår som en stor barriere for deltakelse både i arbeid, utdanning og lokalsamfunn, er språket. Både NAV-ansatte og ansatte i hjemmetjenesten melder om mange som har bodd i Norge i mange år, men som fortsatt ikke snakker norsk. Når det gjelder de som av helsemessige årsaker ikke kan delta i arbeid og utdanning, er det typisk andre arenaer som blir viktige å delta på for å skape mening. Her er et gjennomgående tema fra de som jobber på ulike botilbud, at hverdagene til de som bor der, gjerne er veldig liten. Mye av livet skjer i og rundt boligen, og det er få andre impulser utenfra. Noe som også er gjennomgående når vi snakker med de som jobber med de ulike gruppene, er at det tilbudet de ansatte gir, aldri helt strekker til eller fyller behovene som i realiteten ligger der for menneskene de jobber med. Samtidig er det også flere som trekker frem, særlig fra NAV, at de som mottar ytelse og hjelp, må ville komme seg ut av situasjonen de befinner seg i, og det er det ikke alltid de vil eller evner. NAV-ansatte har som oftest heller ikke tilstrekkelig med tid eller ressurser til å jobbe med motivasjon.

«vi har jo folk som går det ordinære introduksjonsprogrammet i tre år og så kommer de ut og kan ikke norsk etterpå da heller... da er det ikke noe vi får gjort hvis du ikke kan til nød engelsk og kan jobbe i bransjer hvor det er greit. Serveringsbransjer og sånne ting så er det jo ofte engelskspråklige servitører og sånne ting hvis du ikke kan norsk eller engelsk så må du faktisk starte med en språkopplæring. Jeg tror det er ekstremt viktig altså, å få til norsk og så er det jo en grunn til at du ikke greier å lære språket...»

NAV-ansatt

«Det er ikke godt å bli satt i bås, eller føle på at man ikke kan delta, fordi man ikke "passer inn".

De fleste hos oss (psykiatri) er jo klar over tilstanden sin. Det er jo ikke sånn noen ønsker å leve livet sitt. Særlig de yngre hos oss ville hatt godt av at det var en plass de kunne være der det var greit å være den de er. Ofte er de avhengig av at en av oss er med, særlig første gang for den tryggheten det gir, men det kan vi ikke alltid gjøre om det er i Porsgrunn. Hadde det vært et sted lokalt kunne vi nok gjort det mye mer.»

Ansatt botilbud psykiatri

«Mange av dem er ikke så selvhverdende. De er avhengig av at noe blir rigget for dem. Det tar seg ikke til rette på egen hånd. Når det skjer ting som annonseres på sosiale medier, f.eks. Så er ikke det nok til å få dem med. Kanskje postkassa er bedre.»

Ansatt botilbud psykiatri

«jeg synes vi underformidler alltid når vi tar imot innvandrere fra andre land, det der med hva de har med seg i bagasjen. De stiller langt tilbake fra hva vi... De har jo ikke planlagt en koselig tur til Norge og pakka og spart og gledet seg mot dette i mange år. De har flykta for alt de har.»

NAV-ansatt

«å ha et stabilt boforhold må du ha. Det er jo helt håpløst hos grupper å finne seg en jobb hvis du ikke har et ordentlig sted å bo. Så er det ro, og annet enn det så er det så klart de generelle tingene. Du må ha utdanning. Kravet er jo helt vilt nå. Du kan ikke jobbe et sted uten høyskoleutdanning snart. Det er helt vilt. Og det er jo veldig mange av de vi jobber med dropper ut av videregående etter at vi kommer rett fra videregående.»

NAV-ansatt

«også må du være tett på brukerne nesten daglig, de må ha et daglig... og de må ville det da og vi må også ha tid til å kunne motivere de og kanskje også, det er en sånn pisk og gulrot, men bare pisk funker ikke også må de være trygge på at det her kan jeg være til det går bra det må være over tid også. De har jo et senter hvor de har individuelle samtaler og gruppeterapi, så har de jo, de bruker jo høysensitiv trening for eksempel som et alternativ til rus, lære å stå i ubehag. For å være rusfri er ubehagelig. Livet er ubehagelig. Men summa summarum er jo at de er tilknyttet en gruppe og i aktivitet i hvert fall 50-60% av hverdagen»

NAV-ansatt

«de som kanskje kommer og ikke ser den forskjellen som kommer fra andre kulturer og ikke er oppvokst med noe da. Det merker man også litt på måten de snakker til oss. For veldig mange av de jeg følger opp har jo tilgang til meg på telefon. De har jo mitt direkte nummer. Og jeg bare sammenligner det litt med hvordan jeg selv er vokst opp. Jeg er på en måte vokst opp med at noen har respekt for offentlig ansatte. Mens de kan sende meg melding som om jeg er en kompis.»

NAV-ansatt

«en del av det ligger på arbeidsmarkedet og de jobbene som er, og det samfunnet som har blitt. Det er jo folk jeg husker fra min oppvekst, som var i jobb som aldri hadde vært i jobb i dag, men jeg tror jo det når vi først luker bort arbeidsmarkedet og alt det her, så står det igjen mange da som trenger hjelp til å komme i jobb, så er det veldig tett oppfølging [som hjelper], og tettere oppfølging enn vi kan klare, fordi det er så store mengder folk. Noen får jo veldig god og tett oppfølging og ofte fører vel det frem også, men uansett så er det så det er liksom ikke nok. Det er et spørsmål om antall også, hvor mye tid man har til å følge opp den enkelte.»

NAV-ansatt

«Men det er... og det gjelder også voksne, det er ikke mangel på tilbud. Det er når du ikke greier eller ikke vil, og vi ikke kommer i posisjon, og du ikke har evnen eller viljen til å ta imot de tilbudene som er, så går det ikke.»

NAV-ansatt

«Det aller første er jo du må ønske [å komme i jobb], mange ønsker det jo fra før, men de som ikke gjør det må i hvert fall begynne med å ønske seg å komme seg i arbeid. Og deretter så må de, de mangler ofte en referanse, de unge, ikke sant? Det er ingen som vil ansette noen uten en referanse. Så det er derfor vi sier, «da må dere komme hit. Og så er dere her på tiltak hos oss, så kan vi være en referanse og prøve å formidle dere.» Men det er ikke noe umiddelbar inntektsøkning i å komme til NAV og møte på disse tiltakene. Vi har jo tiltakspenger, men det er lavere enn sosialhjelpsats, (...) så det er liksom ikke noen gulrot der, når det kommer til de unge.»

NAV-ansatt

6.1.4 Barn og unges deltakelse

Når det gjelder deltakelse i utdanning og organiserte aktiviteter, gjennomgås dette i litteraturgjennomgangen i kapittel 2. Under gjennomgås deltakelse i uorganiserte aktiviteter.

Ser vi på deltakelse i fritidstilbud, fremheves sosioøkonomisk status og utfordringer knyttet til språk og kultur som barrierer for deltakelse. Ansatte innen oppvekst og fritid beskriver at Skien kommune har gode støtteordninger for å sikre alle lik mulighet til deltakelse, som blant annet kontigentkassa, fritidsfondet og klippekort. Likevel kan kulturelle og språklige utfordringer, så vel som familiens ressurser og kapasitet, gjøre det krevende å delta på lik linje som andre. Dette er også funnet i flere studier, som viser at barn og ungdom med ulik sosial bakgrunn ofte får ulike fritidsvaner (Bakken; Abildsnes og Sletten, 2024). Til tross for gode støtteordninger som kan dekke medlemskontingenter og lignende utgifter, kan familiens ressursnivå påvirke foreldres evne til å kjøpe inn nødvendig utstyr og kapasitet til å følge opp fritidsaktiviteter. Forskjellene kan også noen ganger handle om valg og verdier, og foreldres egen interesse i å motivere barn til deltakelse (Bakken; Abildsnes og Sletten, 2024).

«Vi [har] elever som kommer fra hjem med ulikt strev ... Bakgrunnsmessig. Og så har vi elever som kommer fra høyinntektsfamilier, og vi ser jo forskjell på det. Det kommer til uttrykk i deltakelse på kveldstilbud, det ser vi. Og hva de er med på av opplevelser.»

Ansatt oppvekst og fritid

Tilsvarende forskjeller kommer også til uttrykk gjennom foreldrenes deltakelse i aktiviteter etter skoletid, som for eksempel foreldremøter, også i barnehagen. En ansatt sier følgende om et foreldremøte i barnehagen:

«(...) Men da fikk vi dårlig oppmøte, når vi ikke hadde noe påmelding. Og vi ser jo at det er ofte er de flerkulturelle familiene som ikke møter opp. Og da har vi gjort en dårlig jobb ... Hva er bakgrunnen? Er det språkforståelsen? Eller hva er det?»

Ansatt oppvekst og fritid

Noe som imidlertid virker å fungere for de som ikke deltar i den organiserte idretten, er Overground, som er ungdomsklubben på Gulset. Overgrounds 'nedslagsfelt' ser likevel ut til å ha noen begrensninger, ettersom tilbudet ikke oppleves som en naturlig møteplass for all ungdom. Dette er ikke et uvanlig fenomen. Fritidsklubber løftes frem som arenaer der ungdom fra lavere sosiale lag og minoritetsungdom er overrepresentert, særlig i levekårsutsatte områder (Seland & Andersen, 2020; Bakken, 2023). Dette kan blant annet skyldes at denne gruppen ikke i samme grad har anledning til å være med venner i hjemmet (Andersen & Bakken, 2020).

«De som faller litt utenfor idrett havner veldig fort hos oss. De som sliter med sosiale koder havner hos oss. De som har andre utfordringer, om det er økonomi, om det er atferd, de havner hos oss.»

Ansatt oppvekst og fritid

«Det synes også hvem som er sultne etter skolen. Det er enkelte som er mer sultne enn andre, og som må grabbe til seg mat mens de har anledning. Jeg sier det som det er, dessverre..»

Ansatt oppvekst og fritid

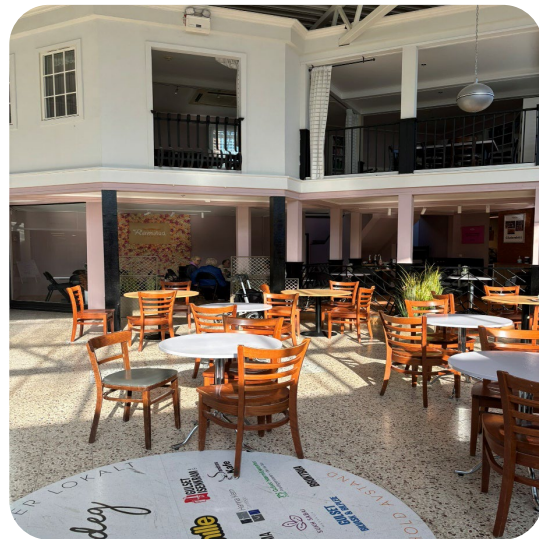
Det at Overground ikke nødvendigvis er et naturlig samlingspunkt for all ungdom på Gulset, kan også ha sammenheng med at tilbudet drives av kommunen, som påvirker ungdommens oppfatning av klubben som møteplass. Ungdom kan ha ulike assosiasjoner knyttet til kommunale fritidstilbud, som at det er rettet mot bestemte grupper, at det er voksenstyrt og har bestemte formål, eller at det oppleves som en forlengelse av skoletid for personer uten andre fritidsaktiviteter. Fritidsklubben tilrettelegger for at programmeringen av klubben, være seg møblering, utstyr og aktiviteter, i stor grad er brukerstyrt og basert på ungdommenes medvirkning og egne initiativer. Uavhengig av dette er fritidsklubben, som mange av de andre fritidsaktivitetene på Gulset, et kommunalt tilbud med en form for 'voksenkontroll' og enkelte satte rammer (som f.eks. åpningstider). De ansatte innen oppvekst og fritid fremhever også at det er behov for mer uformelle møteplasser, hvor barn og ungdom kan delta uten at de opplever at de deltar på en arrangert aktivitet. Det understrekes at organisasjons-kulturen på Gulset er bra. Det er en rekke lag, foreninger, kommunale tjenester og initiativer som gir ungdom mange muligheter for å delta på fritidsaktiviteter. Imidlertid bør det også legges til rette for møteplasser der ungdommen selv setter premissene.

«Såne lavterskeltilbud kan aldri «bli lavt nok». Om det hadde vært et eller annet sted (...) hvor du bare kunne være. Uten at du følte at dette er det idrettslaget som arrangerte, eller nærmiljøsentret. Altså, du får den følelsen av at noen har arrangerer noe for deg. Jeg tror det også kan være med på å øke terskelen»

Ansatt oppvekst og fritid

7 Fremtidsønsker for Gulset

Fremtidsønsker for et sted, kan være en fin måte å få innsikt i de lokales oppfattelse av hva som fungerer på stedet og hva som ikke fungerer. Svar på spørsmål knyttet til fremtidsønsker, kan også være en måte å validere det innbyggerne trekker frem knyttet til andre spørsmål, som f.eks. hva som er problemer på Gulset, og hva de ikke liker. Svarene på dette vil med andre trolig reflektere noe av det vi tidligere har sett komme frem i rapporten. Noe som imidlertid også er viktig med kartlegging av fremtidsønsker, er å få en forståelse for hvilket spenn av utfordringer de ulike beboerne ser.

Figur 105 Bildene er tatt av Multiconsult på feltarbeid høsten 2024.

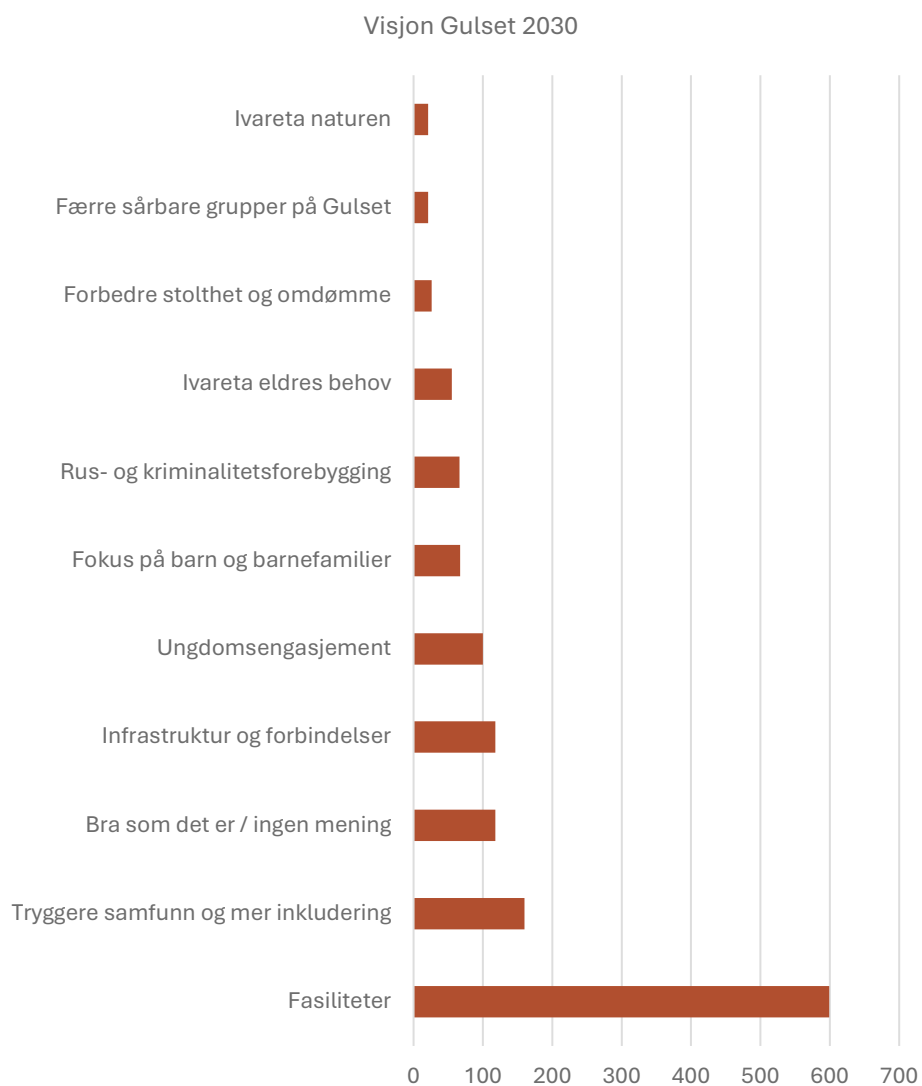
7.1.1 Den voksne majoritetsbefolkningens fremtidsønsker

«Mer kafeer, et treningssenter med gruppetimer, flere sosiale, kulturelle tilbud i nærområdet, utviklet og ombygd gulsetsenter, med flere butikker, restaurant osv. også utesoner ved senteret, type park og kafé med uteservering, gjerne med utsikt over Skien, i 2 erg for eksempel»

Beboer født i Norge

Ser vi på den norske majoritetsbefolkningens fremtidsvisjoner for Gulset, ser vi en klar overvekt av innbyggere som ser de fysiske fasilitetene og tilbudene på Gulset, som det største smertepunktet. Det som nevnes nest flest ganger er innspill som går på å få til et tryggere, og mer inkluderende lokalsamfunn, etterfulgt av mange som ikke ser noe behov for at Gulset skal endre seg.

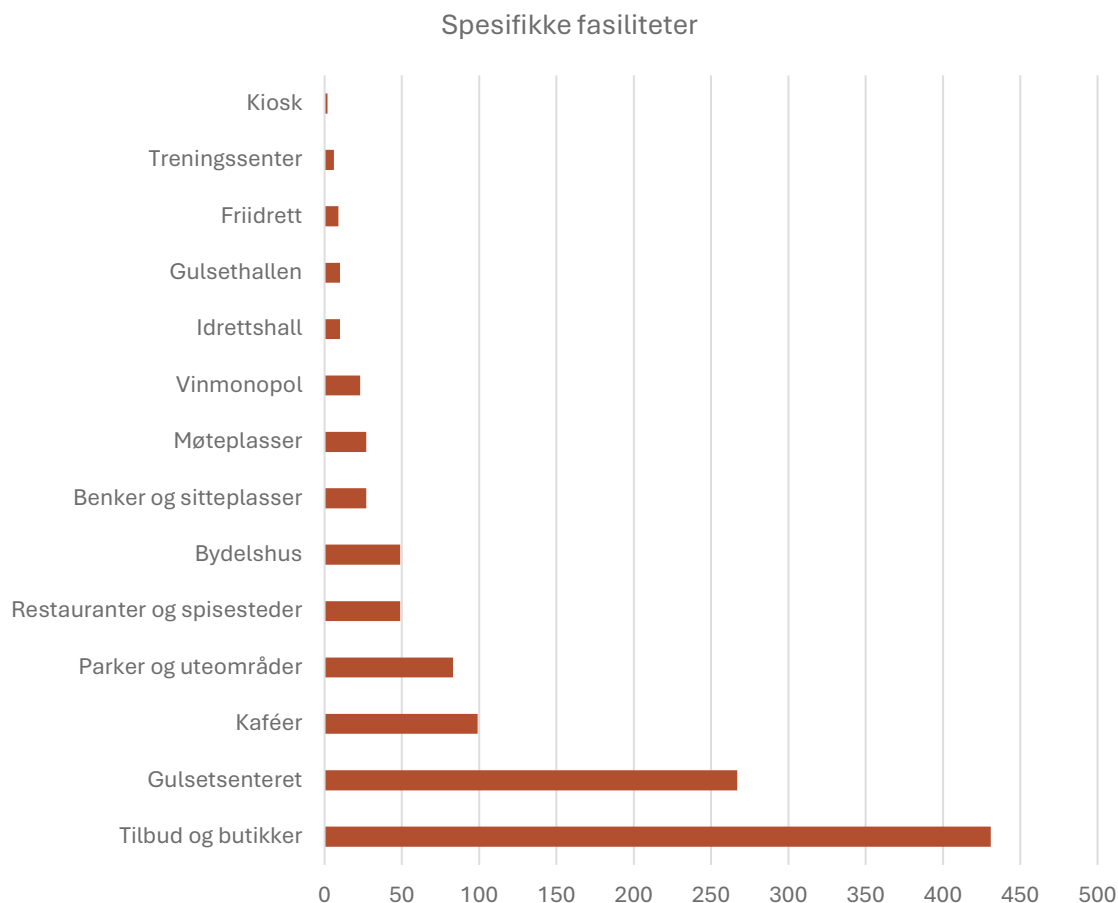
Innenfor kategorien «fasiliteter», ser vi at særlig butikker, samt oppgradering av Gulsetsenteret er viktig for mange. Her er det viktig å si at flere av innspillene som kom, inneholdt flere ønsker. Altså kan ett innspill ha inneholdt både ønsker om oppgradering av Gulsetsenteret, og om ønske om et spesifikt tilbud, som f.eks. en kafé. I disse tilfellene er innspillene telt flere ganger, for å fange opp ønskene. Men det betyr at summen av fasilitetene som nevnes under, overstiger summen for fasiliteter gitt over.

Figur 106 Data fra undersøkelsen.

«Jeg tenker først jeg skal få hjelp de som har dårlig økonomi og dårlig utdanning. Den er viktig»

Beboer født i Norge

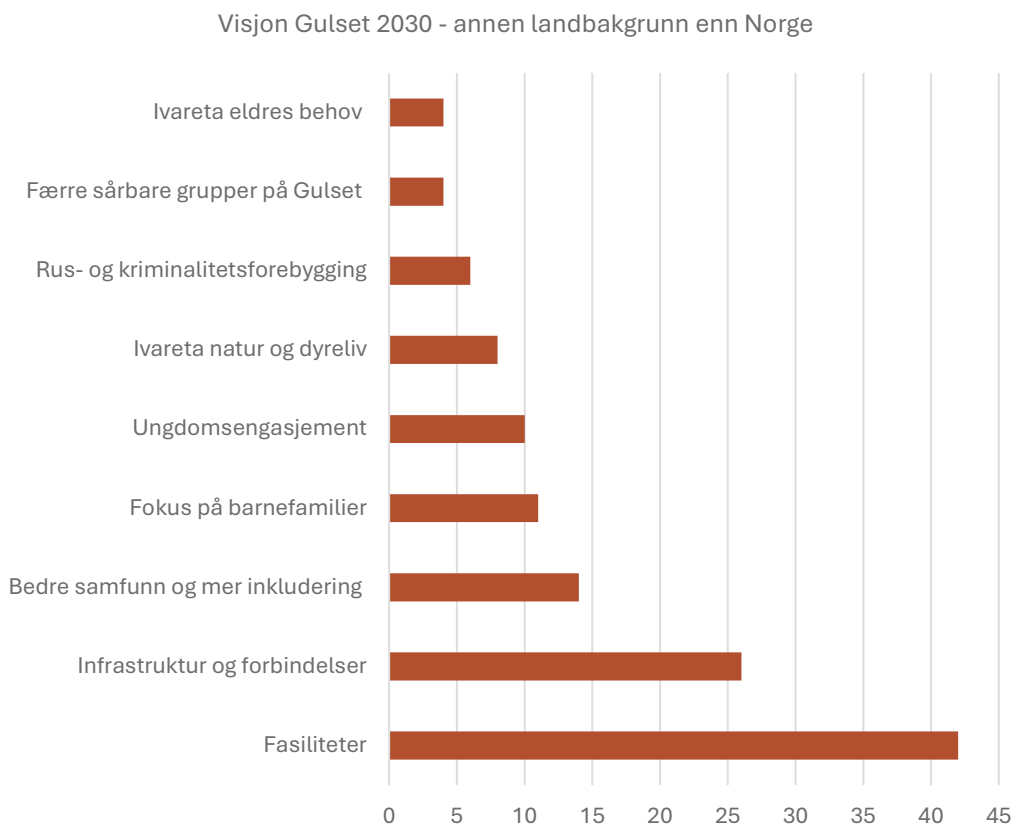
Figur 23 Data fra undersøkelsen

Utvalgte sitater: fremtidsvisjon for Gulset

- «Tror d burde vært plassert lokalpoliti her som d var en gang. Mange mennesker som bor her. Folk vil føle seg trygge.»
- «Bydelshus uten tilknytning til kirken. Bedre matvarebutikker med ferskvarer.»
- «At vi hadde ett oppgradert senter, med bedre utvalg av butikker, slik at man kan sjeldnere reise ut av bydelen for å handle.»
- «Først og fremst gode forhold for barn og unge. Deretter et butikkcenter som ikke er så slitt og som det ser ut av fullt på utsiden av butikkene med masse forskjellige ting ser veldig uryddig ut. Innbyr ikke til å sitte der selv om de som jobber på butikkene er veldig hyggelige»
- «Utvide gulsetsenteret! Endre fasade på blokker! Flere tilbud! Ikke flytte «alle» som ikke kommer inn i samfunnet på samme sted»
- «Mer barn og folk kommer ut. Det bor flere tusen her men noen ganger ser jeg ikke noen ute. I Lerkevegen der jeg bor er det eneste nabolaget jeg ser så mange barn leke på fotballbanen, inkludert mine søsken. Skulke ønske der var som før tiden da fler folk la fra seg skjermen og gikk ut.»
- «Mer bruk av sosiale treffsteder. Synes det er synd at kafeen på senteret ikke ser ut til å fungere. Hvor er folka? Vi har for såvidt ALT på Gulset, unntatt tannlege, vinmonopol og bilforhandler.. så derfor synes jeg det er rart at det er så få «møtesteder» for folk.. hvor man kan ta en kaffikopp, noe å bite i og være sosiale.» (sic)
- «som tidlig 2000-tallet, samme miljø, mangfold og kulturer og at man kan treffes og lære om på tvers av dette»
- «At vi alle ikke hadde så mange fordommer om mennesker med en annen hudfarge enn oss selv.»

7.1.2 De med annet fødeland sine fremtidsønsker

Ser vi på de med annet fødeland sine fremtidsvisjoner, ser vi at de i det store og hele gjenspeiler fremtidsvisjonene til majoriteten. Her må det imidlertid presiseres at det er langt færre respondenter som har valgt å legge igjen tekstsvaer i de åpne svarfeltene blant denne gruppen. Det betyr at det er et relativt lite utvalg. Funnene må derfor tas med en klype salt. Basert på funnene vi har, kan vi imidlertid se at forbedring av infrastruktur tilknyttet trafikk, buss, gåing og sykling er noe mer fremtredende i denne gruppen enn blant majoriteten.

Figur 108 Data fra undersøkelsen.

«Flere tilbud for barn og unge, mer inkludering, flere idrettsarrangementer, og helst ting som ikke er fra før. Noe som vekker interesser for unge å utvikle seg og skape et godt menneske. En må huske på at utenlandske har ikke mulighet til å arve ting og råd til flere dyre ting, og veldig mange kommer fra bakgrunn hvor mor ikke har gått skole, far har vokst etter regler hvordan det har vært i generasjoner i hjemlandet. En burde ha regler at alle må følge norske regler når en bor her. [Foreldrenes væremåte] smitter over på barn og en ser ofte at gutter som vokser opp blir veldig tøffe og sinte og slåsing er eneste utvei. (...) gjenger kommer fra det at de prøver skape seg noe, de vil være del av noe de vil tilhøre.» (sic)

Beboer med annet fødeland

Utvalgte sitater: fremtidsvisjon for Gulset fra de med annet fødeland

- «Bedre busstilbud Flere butikker Ny idrettshalle Ingen bompenger» (sic)
- «Mer sikkerhet. Mer lys på kvelden. Fjern rusmisbrukers, prøv å hjelp de til å få de på riktig plass. Det er skummelt å bo bland de» (sic.)
- «trygt og godt, at barna kan få bruke smurfeskogen uten at de voksne må plukke brukte sprøyter»
- «Kanskje jobbe enda mer med samarbeidsprosjekter på tvers av boområdene, opplever at Gulsetringen kanskje er en slags skillelinje, hvertfall i hodet til noen folk eller sånn tradisjonelt sett, vi må jobbe mot fordommer og jobbe aktivt med integrering fra alle sin side»
- «Hyppigere bussavganger med flere holdeplasser blant annet på Strømdal / Strømdal skole. Turnhall som supplement til Gulsethallen. Eget bydelshus med program (som Menstad) Gulset svømmehall holder åpent flere dager i uka. Flere butikker på Gulsetsenteret.»
- «Litt finere parker og sitte steder. Flere butikk utvalg» (sic)
- «Velstelt og bra vedlikeholdt. Flotte parkområder og et Gulsetsenter man kunne samles på med kafeer og shoppingmuligheter. At det likner en skikkelig flott bydel i Skien Kommune.»

7.1.3 De stille stemmenes ståsted

Ettersom vi ikke har direkte tilgang til de stille stemmenes ønsker, blir det heller de som jobber med de stille stemmenes fremtidsønsker som presenteres. De fremtidsønskene som trekkes frem, er for noen å ha tilbud i nærområdet som er lavterskel nok til at de kan delta. Med det menes tilbud og mennesker som evner å romme disse innbyggergruppene som ikke er som alle andre, men også tilbud som muliggjør at man kan møtes på samme nivå. Her trekkes blant annet konkrete interesser frem som en viktig brobygger. Et annet konkret ønske, er et ønske om mer fokus på praktisk hjelp og et lokalt støtteapparat. Både ansatte i hjemmetjenesten og NAV melder om at mange av de menneskene de er i kontakt med, i realiteten har mye større behov for tett oppfølging enn hva de greier innenfor de rammene de har. Her peker de på nærmiljøet som en mulig støtte.

«Det er ikke noen som gjør praktisk eller miljøterapi arbeid lenger, så den områdesatsningen nå, det er kjempe-spennende for det er ingen som hjelper noen med det praktiske. Alt er intellektualisert. Alle skal utrede og tenke kloke tanker og lage flotte vedtak, men det der å stå ved siden av menneskene, det er borte»

NAV-ansatt

«vi hjelper dem så langt vi kan i omsorgstjenesten, men vi ser at de har egentlig mye større omsorgsnivå enn det vi kan gi dem, Kanskje kan vi gi dem noe, men det er fortsatt en del som mangler for at de skal få bedre liv og livskvalitet (...) vi tar bare det som er høyst nødvendig.

Behovet er mye større»

Ansatt hjemmetjenesten

«Mange av våre brukere kunne klart det vi hjelper dem med selv, om de bare fikk litt hjelp. Fore eksempel til å ta ut søpla, hente posten, handle mat... De digitale løsningene for bestilling av slike varer er heller ikke tilgjengelig for dem, fordi de er ikke integrerte nok til å mestre det.»

Ansatt hjemmetjenesten

«Men vi savner å ha noe sosialt til dem. Som regel må de ta bussen til byen, på klubber (tilrettelagte tilbud for dem) og den slags.»

Ansatt botilbud barn

«Vi savner steder der også de kan komme med alt det de kommer med. For de fleste av dem er jo hyggelige mennesker. Det er ikke alltid de vil får så mye ut av å være der, men de er jo hyggelige mennesker de fleste som vil ha glede av det. "Terskelen for å ta del i det normale livet blir jo høyere og høyere for hvert år som går»

Ansatt botilbud psykiatri

«Mange innenfor psykiatrien faktisk er ganske gode i sjakk, og synes det er ganske gøy faktisk, det å spille sjakk. Og det er noe de virkelig mestrer. Men nå i Skien har vi jo kun to klubber, og det er jo fra seks år oppover. Og det passer seg jo ikke alltid, ikke sant. Men hadde vi hatt en sånn voksenkveld på Gulset med sjakk. Det er sånne veldig fine ting der man kan normalisere det. For da spiller vi sjakk. Vi gjør det samme. Vi er like gode på det. Vi møtes på et område der vi kan. Der det ikke har så veldig mye å si hvem som er hvem.»

Ansatt botilbud psykiatri

7.1.4 Barn og unges fremtidsønsker

Som vi allerede har sett, er mange av elevene vi har snakket med svært opptatt av kommersielle tilbud. Serveringssteder og klesbutikker er aller mest nevnt. Typisk ønsker barn og unge seg at tilbud som finnes på Herkules også skal finnes på Gulsetsenteret, som McDonalds, Normal og Hennes & Mauritz, eller til og med internasjonale merkevarer og utenlandske forretninger som ikke finnes i Norge, som KFC og Sephora. Dette er noe som ofte kommer frem i fysiske utviklingsprosjekter, når man har medvirkning med barn og unge som en del av planprosesser.

Når vi ser til de ansatte som jobber med de unge, peker de heller på ønsket om flere uformelle og lavterskel møteplasser for barn og unge, som ikke er voksenstyrt. Funnene i analysen viser at barn og unge i hovedsak bruker organiserte fritidstilbud, kommersielle tilbud, og at øvrige møteplasser for uorganisert aktivitet ofte er fokusert rundt sport og idrett (f.eks. ballbinge, basketballbane, sykkelbane etc.). Mens sistnevnte til dels legger til rette for uformelle møter, er det ikke alle som har interesse i denne type aktivitet. De fleste har, uavhengig av idrettsinteresse, også behov for andre type arenaer for sosialt opphold og spontane møter i hverdagen. Møteplasser, både innen- og utendørs, som tilrettelegger for opphold og «henging» på de unges premisser, pekes derfor på som et behov på vegne av de unge.

«Og kommunen ...vi har sånne plasser, men vi når ikke ut på samme måte som en åpen kafe ... For ungdom har ikke lyst til å bli sett på som barn, de har lyst til å bli sett på som eldre, så de strekker seg oppover. (...) Så å skape en slags kafe-følelse, på en måte, da er det kult. Men vi er jo kommunen, så vi kan aldri bli like kule»

Ansatt oppvekst og fritid

«Jeg vet jo at helger er et savn – at mange ønsker seg et sted å være også i helgene. Det er kanskje det det er minst av her oppe, noe som skjer på lørdag og søndag ...»

Ansatt oppvekst og fritid

«Om vi hele tiden lager det arrangert igjen, så blir det en terskel for å komme. [De trenger] et sted hvor de kan være, hvor de føler seg litt fri, hvor det er åpent og hvor ungdom er ønsket velkommen»

Ansatt oppvekst og fritid

Det virker med andre ord å være et behov for andre, og supplerende, uformelle møteplasser. Fritidsklubben kan ikke alene fange opp alle, og har i kraft å være et kommunalt driftet og voksenstyrt tilbud, begrensninger med tanke på åpningstid og nedslagsfelt. Det er behov for arenaer hvor barn og ungdom kan møtes på eget initiativ, på egne premisser. Når det er sagt er det imidlertid viktig å poengtere at dette er de voksnes tanker og meninger, på vegne av barna og ungdommene.

8 Refleksjon

Det er mange grupper på Gulset, med ulike ønsker og behov, og ikke minst er det mennesker med behov som spriker fra å få dekket de viktigste behovene som tak over hodet og forutsigbar økonomi, til mennesker som har behov som er fint å få dekket, men som kanskje ikke vil ha like stor innvirkning på livskvaliteten. Under sammenfattes noen av de problemstillingene, motsetningene og fellesnevnerne som har kommet frem gjennom analysen.

8.1.1 Det som er til felles

Noe som er en gjennomgående fellesnevner, på tvers av alder, kjønn, fødeland og kultur, er ønsket og behovet for flere tilbud i tilknytning til Gulsetsenteret, samt opprustning av selve Gulsetsenteret. Det er et gjennomgående ønske om at det skal tilrettelegges for møter mellom menneskene på Gulset, på den ene eller den andre måten. Noen trekker frem viktigheten av sitteplasser og attraktive uteområder, andre trekker frem behovet for en møteplass som ikke har bindinger til noe religiøst. Atter andre ønsker seg kaféer, spisesteder og butikker på sentere, og noen foreslår at et bydelshus vil kunne bidra positivt. Gulsetsenteret og funksjonene rundt Gulsetsenteret er også det eneste området på Gulset som brukes, likes og mislikes av alle aldre, kjønn, fødeland og kultur. Det er med andre ord et felles sted som alle på Gulset virker å ha en forbindelse til, og en viss tilhørighet til.

Noe det også virker å være stor felles enighet om, er utfordringene med bomringen som skiller Gulset fra Skien sentrum. For mange virker det å oppfattes urettferdig fremfor alt, at de som bor på Gulset skal stenges ute, og at de i tillegg ikke får noe igjen for pengene de opplever at de spytter inn i kommunekassa. Her er det med andre ord flere aspekter som knyttes sammen. Kanskje ville ikke byrden av bomringen kjentes like prekær om det var synlige prioriteringer fra kommunen sin side om opprustninger på Gulset. I motsetning er det mange som trekker frem at det virker som Gulset er blitt forlatt. Dette knyttes videre fort til manglende tilbud på og rundt senteret, manglende vedlikehold av lekeplasser og manglende opprustning av senteret.

Det er også et gjennomgående funn at ungdomsgjenger som henger på Gulset, som bråker, ruser seg og selger narkotika, er en utfordring. Noen peker på det som en utfordring for ungdommene selv, mens andre trekker frem hvilken utfordring det er for tryggheten, både for voksne og barn på Gulset. Noe som er verdt å merke seg, er imidlertid at ungdom på ungdomstrinnet på Gulset, skiller seg ut ved at de sammenlignet med andre ungdomsskoler i Skien, sjeldnere drikker alkohol. De er også blant de ungdomsskolene som sjeldnest bruker marijuana eller hasj, sammenlignet med elever ved andre skoler i Skien, og blant de som sjeldnest bruker andre narkotiske stoffer. (Ungdata, 2024). Ser vi på det ungdommene vi har pratet med, og det de voksne rapporterer, blir det tydelig at det nok er snakk om en eldre ungdomsgruppe enn de som går på ungdomsskolen, som er roten til utfordringene med ungdomsgjenger. Det har blitt trukket paralleller mellom råkjøring på kveldstid, og disse ungdomsgjengene, noe som indikerer at de er gamle nok til å kjøre bil. Enkelte har også rapportert om at de har blitt truet av ungdommer som har vært 18 år eller eldre. Kanskje har vi i realiteten å gjøre med unge voksne. Her er det i så fall behov for supplerende datainnsamling for å forstå mer om hvem denne eller disse gruppene egentlig er.

8.1.2 Ett samlet Gulset, eller flere små lokalsamfunn?

En tydelig tendens i analysen, er skillet mellom de som ser Gulset som ett sted, og de som ser den administrative bydelen Gulset, som å inneholde flere små steder, deriblant Einaren og Strømdal. Her er det ikke utenkelig at behovet for å identifisere seg med andre stedsnavn enn Gulset, har sammenheng med de negative assosiasjonene mange opplever at de møter, i møte med andre mennesker som ikke selv bor på Gulset. I tillegg kan det selvfølgelig også skyldes at Gulset rent geografisk er et stort område, og at man rett og slett kjenner mer tilhørighet til de mindre stedene. Samtidig, hadde det ikke vært for de negative assosiasjonene til navnet Gulset som visstnok regjerer både utad, men også innad på Gulset, hadde kanskje ikke behovet vært der for å distansere seg fra det heller. Ønsker man å få til et samlet Gulset, er det med andre ord kanskje omdømmet til bydelen man må starte med.

8.1.3 Gulset er bra som det er vs. det er mange problemer på Gulset

Noe som også gjør seg gjeldende er spennet mellom de av innbyggerne som ikke ønsker å snakke om utfordringer på Gulset, og de som ser områdesatsningen og midlene som kommer med, som en redning og en anledning til nettopp å snakke om de utfordringene som er. Noen trekker frem at de ikke ønsker å fokusere på det negative, men heller snakke frem det positive på Gulset. Hos de som holder dette perspektivet, virker det å være en bakenforliggende frykt om at ved å inngå avtale om en områdesatsning, så har man gjort noe feil. Da har man innrømmet at det går dårlig, og kanskje ender man opp med å bekrefte noen fordommer som allerede sitter så alt for godt hos utenforstående. Et tilknyttet perspektiv er de som anerkjenner utfordringer, men mener at det blir feil å adressere dem gjennom en områdesatsning, da tiltaket til kommunen heller burde være å spre bosettingen av vanskeligstilte grupper over flere bydeler. De er bekymret for at satsingen vil gi et problemfokus og en problemorientert prosess som vil gjøre mer skade enn gagn, da de mener satsingen uansett ikke vil klare å løse utfordringene på Gulset. På den andre siden er det mange som opplever Gulset som utrygt, enten for seg selv, eller for barna og ungdommene sine. Det er innbyggere som melder om fornemmelser om at Gulset hardner til, og at det har skjedd en endring til det verre de siste årene, som de er glade for at vil bli tatt tak i nå. Her blir kunsten å greie å balansere de to perspektivene. Kanskje bør man jobbe for å nyansere og vise frem at flere perspektiver kan eksistere på samme tid. Et viktig nøkkelord her blir å romme de ulike perspektivene uten å gå for fristelsen om å si at det er på den ene eller andre måten (Rogers, 1975).

8.1.4 Motstand mot integrering

Noe som ble tydelig gjennom analysen, er at det på den ene siden på Gulset, finnes beboere med annen etnisk tilhørighet, både enslige og familier, som ikke snakker norsk og som ikke er særlig integrerte i det norske samfunnet. Det er en gruppe som i stor grad holder seg med sine egne med samme kultur, og som i liten grad oppsøker tilbud i nærmiljøet. På den andre siden har vi etnisk norske, som har sterk tilknytning til Gulset, og som viser motstand mot å integrere, og motstand mot å ønske de med annen etnisk opprinnelse og kulturell tilhørighet, velkommen på Gulset. På ett vis kan de sees som den norske ekvivalenten til de med innvandringsbakgrunn som ikke er integrerte. Hos de norske er det imidlertid ikke en motstand mot å selv oppsøke tilbud i nærmiljøet, men heller en motstand mot hvem som skal inkluderes i dette nærmiljøet og ikke. I forlengelse av det, kan man se behovene som kommer frem blant noen beboere, om å identifisere seg med et annet stedsnavn enn «Gulset», som et uttrykk for å skape sitt eget lokalsamfunn med mennesker som er likere dem selv. Ser vi til nyere forskning på bostedspreferanser gjennomført i en multikulturell bydel i Oslo, er dette gjenkjennelige dynamikker (Andersen et al., 2024.). Det å føle seg hjemme kulturelt, virker å være viktig for folk, på tvers av kulturer (Andersen et al., 2024.). Når det er sagt, er det også en betydelig andel på Gulset, fra barneskolealder til pensalder, både norske og beboere med andre etniske bakgrunner, som utviser stor romslighet, åpenhet og ønske om å bli kjent, både sosialt, men også kulturelt. Det er også ønske om å bli kjent med andre menneskers kulturer og praksiser.

Det utkrystalliserer seg dermed ulike perspektiver på det multikulturelle Gulset. På den ene siden har vi de som kommer til Norge, og som av ulike grunner ikke lærer språk eller tar del i kulturen, og på den andre siden har vi de norske som heller ikke åpner opp og forsøker å inkludere og invitere inn. Mellom disse motpolene finnes imidlertid en stor andel, både nordmenn og mennesker med annet fødeland, som både er åpne, inkluderende og nysgjerrige på hverandre. Igjen er nøkkelordet å greie å romme de ulike ståstedene. Også de som har motstand mot å ønske velkommen. Det er nemlig viktig å huske at selv om det tilsynelatende er en felles motstand mot innvandrere på Gulset hos mindre deler av majoritetsbefolkningen, er det ikke sikkert at årsaken til motstanden er den samme. Eksempelvis ble motstand og manglende velvilje til å skape felles møtesteder for etnisk norske og etniske minoriteter, forklart med et sterkt ønske om å ha språket til felles. Det ble også pekt på en opplevelse av fremmedhet som hadde kommet i løpet av de siste årene, i takt med tilflyttere fra andre land. Her må man kanskje tørre å pirke borti det som fort kan oppfattes som rasisme. Kanskje handler ikke motstanden om diskriminerende holdninger til andre kulturer og etnisiteter, men heller frykt for tap av egen kultur og frykt for tap av stedet man er så glad i slik det en gang var.

Når det gjelder det å ikke lære seg språket, kan det også være mange årsaker til det. Både de som jobber i hjemmetjenesten og de som jobber i NAV trekker frem at språk er en stor barriere for integrering og deltakelse, men samtidig er de tydelige på at de ikke anser det som at det er av vond vilje. Det virker heller å være underkommunisert hvor store belastninger disse menneskene ofte kommer til Norge med. Mange har flyktet fra alle de kjenner og alt de eier, og de har ofte med seg historier som er så belastende at de rett og slett ikke har kapasitet til å skulle lære seg et fremmed språk i tillegg. Mange har kanskje heller aldri lært noe annet språk enn morsmålet sitt. Det å skulle lære et nytt språk i voksen alder for disse gruppene, kan derfor være ekstra krevende. De krever en helt annen oppfølging enn hva både hjemmetjenesten og NAV kan gi dem, med de ressursene de har tilgjengelig.

Det kan med andre ord tenkes at både de som har motstand i seg mot å ønske de som ikke snakker språket, og de som ikke evner å lære seg språket, har gode grunner til at de handler som de gjør. Igjen er nøkkelordet å romme de ulike ståstedene for å greie å få til en inkluderende utvikling av Gulset (Rogers, 1975).

8.1.5 Ungdomstilbud

Fra flere hold i analysen pekes det på behov for tilbud for ungdom. Blant de unge selv, er det en gjenganger at de ønsker seg flere kommersielle møteplasser. Samtidig trekker de som jobber med ungdommen frem behov for lavterskel steder å være for ungdom på ettermiddag og kveldstid. Her er imidlertid ikke kommersielle møteplasser det som trekkes frem som løsningen. Noe som også trekkes frem av særlig kvinner med annet fødeland, er behovet for å fange opp de unge før de har blitt ungdom, for å unngå at de faller utenfor i den sårbare ungdomstiden. Det kan derfor tenkes at det er behov for tilbud med mer voksenstyring for de som er yngre enn de på ungdomstrinnet, og mindre voksenstyring for de som er eldre.

Når det gjelder de unges ønsker om kommersielle tilbud kan det forstås basert på både individuelle og sosiale behov. På den ene siden kan dette illustrere barn og unges ønske om å delta i den globale konsumkulturen og ta del i aktuelle trender. At 8. klassinger på Gulset ønsker seg amerikanske forretninger som *Raising Cane's*, *KFC* og *Crumbl Cookies*, kan være eksempler på dette. Det kan imidlertid reflektere behov i ungdomstiden for å identifisere seg med bestemte grupper (Tajfel & Turner, 1986). I en stadig mer globalisert verden, preget av sosiale medier og internett, blir de kommersielle tilbudene et symbol på deltakelse i et større fellesskap. Kjedenes representerer ikke bare maten i seg selv, men er uttrykk for trender og populærkultur. Enkelt forklart ønsker barn og unge seg tilbud som andre, i andre deler av landet og verden, har tilgang på. Det handler om tilbud som oppleves som trendy, moderne og kult, og opplevelsen av å ta del i et større fellesskap.

På den andre siden kan ønsket om kommersielle tilbud handle om slike arenaers rolle som sosiale og uformelle møteplasser. Det som selges, for eksempel hamburgeren, blir sekundært. I hovedsak assosieres tilbudet med den sosiale praksisen – hvordan det brukes i hverdagslivet (Lefebvre, 1991). Barn og ungdom kan for eksempel ønske seg McDonalds på Gulset, fordi de assosierer turer til McDonalds på Herkules som en sosial arena hvor de tilbringer tid med venner. En fastfood-restaurant kan være en lavterskel møteplass, hvor ungdom kan henge med venner på egne premisser. Alle ønskene om fastfood-restauranter og kommersielle tilbud behøver dermed ikke å ha sitt utspring i behovet for å identifisere seg med de man ser bruker tilsvarende tilbud eller produkter alene, men også være et uttrykk for et ønske om tilgjengelige møteplasser som oppleves som «deres egne». Fritidsklubben Overground fyller til dels denne rollen i dag, og utgjør en viktig møteplass for en rekke ungdom, for eksempel de som ikke har interesse i idretten, eller ungdom med ulike utfordringer som har behov for et oppholdssted utenfor hjemmet. Til tross for et godt tilbud og forlengede åpningstider de siste årene, stenger fritidsklubben mellom 15:00-20:00 i hverdager.

Noe å ha i mente med tanke på utforming av eventuelle supplerende ungdomstilbud på Gulset, er at det ikke er sikkert man treffer alle behov for denne gruppen i ett tilbud. Sannsynligvis er behovene til ungdommene sammensatte, i at de tilbudene de søker seg til andre steder, både gir rom for å identifisere seg med og ta del i globale trender, samtidig som de er et sosialt treffsted. Sikter man seg inn på å dekke kun ett av disse behovene, er det med andre ord ikke sikkert man treffer.

8.1.6 Forskjeller mellom aldersgrupper i majoritetsbefolkningen

Vi ser at det er en ganske markant forskjell mellom de yngre og de eldre delene av majoritetsbefolkningen, både i hvor tillitsfulle de er til andre i lokalsamfunnet sitt, i hvor stor grad de opplever andre i nærmiljøet som hjelpsomme, hvor ofte de deltar i arrangementer i lokalmiljøet og hvor ofte de reiser vekk fra Gulset i hverdagen. Her skiller de mellom 18-29 seg ut på alle punkter, ved at de er mindre tillitsfulle, i mindre grad opplever hjelpsomhet, i mindre grad deltar på lokale arrangementer, og at de reiser oftere vekk fra Gulset, sammenlignet med andre deler av befolkningen. Vi ser også at denne gruppen i mindre grad enn de andre aldersgruppene, opplever å ha steder å slappe av utenfor hjemmet sitt på Gulset. Når det gjelder opplevd trygghet, er det de yngste (18-29) og eldste (70+) som føler seg mest utrygge på kveldstid. De over 70+ skiller seg negativt ut ved at de i minst grad opplever å ha steder å treffe venner, sammenlignet med de andre aldersgruppene. I det videre arbeidet med områdesatsningen, er med andre ord særlig de yngre voksne en gruppe å følge med på, samt inkludere i satsningsområder for å sikre at det som settes i stand, også treffer dem.

8.1.7 Forskjeller mellom majoritetsbefolkningen og de med annet fødeland

På mange områder sammenfaller bruk, interesser og opplevelser til de som er født i Norge og de som har annet fødeland. De med annet fødeland skiller seg positivt ut fra majoritetsbefolkningen i at de er mer tillitsfulle til andre på Gulset enn hva majoritetsbefolkningen er. De opplever også i høyere grad at alle behandles likeverdig og med respekt på Gulset. Samtidig ser vi at de skiller seg negativt ut når det gjelder sosialt nettverk. De har færre venner og færre å støtte seg på, på Gulset, enn hva majoritetsbefolkningen har. Noe som også er tydelig, er at det er markante kulturforskjeller, særlig mellom noen etniske grupper, og de majoritetsnorske. Flere av de med annet fødeland bemerker en stor forskjell i hvor lett det er å komme innpå nye mennesker og bli kjent i Norge, sammenlignet med landet de kom fra. Flere med annet fødeland virker i større grad å ha en kultur for å skape fellesskap enn hva nordmenn har, og det er også noe som trekkes frem som et stort savn hos flere av de med annet fødeland. Dette er noe å ta med seg i det videre arbeidet med områdesatsningen. Det å legge til rette for å styrke disse gruppenes sosiale liv, kan være svært viktig for deres livskvalitet og trivsel. I tillegg er det noe å ta med seg at mange av disse menneskene virker å ha inkludering og samhold i ryggmargen fra landene de selv kommer fra. Her er det med andre ord muligens ressurser som bør utnyttes i arbeidet med inkludering. Kan det være en mulighet at det er nettopp de som kommer utenfra som skal vise vei for integreringen?

8.1.8 Forskjeller mellom delområder på Gulset

Når det gjelder de ulike delområdene, ser vi at de ulike delområdene skiller seg fra hverandre på en rekke punkter. Vi ser blant annet at blått og gult delområde synes å være stoltere over Gulset som sted, enn hva rødt delområde er. Vi ser også at gult og rødt delområde har sterkere tilhørighet til eget nærområde enn hva blått delområde har. De forskjellene vi ser mellom de ulike delområdene, er disse:

Blått delområde

- Opplever sterkere tilhørighet til boligen og til Gulset som helhet, men svakere til nærmiljøet
- Har sterkere opplevelse av at alle behandles likeverdig og med respekt
- Trives dårligst i boligen sin
- Er mest fornøyd med busstilbudet

Gult delområde

- Færrest opplever å ha steder å arrangere tilstelninger
- Syns det er vanskeligst å bevege seg rundt til fots og med sykkel i eget nærmiljø
- Minst fornøyd med busstilbudet

- Syns det er vanskeligst å komme seg til andre steder utenfor Gulset fra hjemmet sitt

Rødt delområde

- Flest opplever å ha steder å arrangere tilstelninger
- Flest opplever å ha steder å treffe venner i lokalmiljøet
- Føler seg tryggere i eget nabolag
- Har mer tillit til lokalsamfunnet
- Trives best i egen bolig
- Syns det er lettest å bevege seg rundt til fots og med sykkel i eget nærmiljø

Det er med andre ord ulike ting som gjør seg gjeldende i de ulike delområdene. Det som vil bidra positivt for beboere i ett område, vil kanskje ikke ha samme effekt et annet sted, nettopp fordi utgangspunktet og utfordringsbildene er ulike.

8.1.9 Møter mellom den øvrige befolkningen og de som står på utsiden av samfunnet

Flere trekker frem at det er en utfordring at det er lokalisert for mange rimelige boliger og kommunale boliger i samme område, og at det skaper utfordringer for tryggheten til andre beboere når man bor tett med mennesker som sliter med rus eller psykiatri (eller begge). Her virker det ikke å være særlig forskjell i opplevelsene til de som bor i områder med mange slike boliger, fremfor de som bor i områder med færre. Utfordringen virker fremfor alt å ligge i møtet med mennesker som ikke evner å leve etter storsamfunnets lover, normer og regler, uavhengig av om de er mange eller få. Spesifikt trekkes det frem utfordringer med beboere som ikke følger ordensregler, beboere som stjeler fra naboer og beboere som fremstår som synlig rusede i områder der barn ferdes. Dette samsvarer godt, både med innsikt fra fokusgruppeintervjuer med NAV-ansatte, som peker på at mange som bosettes av kommunen, ikke nødvendigvis har evnene til å bo alene, men det finnes ikke tilbud til dem andre steder. Et annet poeng, er at de som blir tildelt bolig ikke velger stedet selv. Motivasjonen for å ta vare på boligen kan dermed være lavere enn for de som selv har valgt å bo i et område.

Noe som imidlertid er viktig å trekke frem her, er at det er sannsynlig at også noen av disse personene er beboere på de lokale botilbudene som eksisterer på Gulset. Særlig de som bor på bolig for de med tyngre psykiatiske diagnoser, påpekes at potensielt kan fremstå som skumle for noen som ikke kjenner dem. Samtidig ble det tydelig gjennom samtaler med de ansatte at de samme menneskene trenger å høre til de også. De trenger steder å være der de kan føle at det er greit å være den de er, med alt det betyr. Her er det imidlertid en utfordring når den ene gruppens frihet og livskvalitet, tilsynelatende begrenser andre gruppers frihet og livskvalitet. En utfordring er nok også at det kun er de som jobber med disse menneskene som vet at de ikke utgjør en fare for omgivelsene sine, men de kan fremstå som de gjør det. Samtidig vet man at det også er beboere på Gulset som kanskje burde vært i et offentlig behandlingsapparat, men ikke er det fordi det ikke lenger er plasser å legges inn på. Å skille disse gruppene fra hverandre, er ikke nødvendigvis lett for den øvrige befolkningen. Dette er en utfordring som det ikke nødvendigvis eksisterer en enkel løsning på, ettersom man i lokalsamfunnet ikke kan råde over hvem som skal få lov til å bo hvor. Her er det derfor kanskje andre virkemidler som må vurderes, som kommunikasjon og ufarliggjøring der man kan, men også sikkerhetstiltak der det er behov.

8.1.10 Hvilket nivå ligger utfordringene på?

Noe som er viktig å presisere, er at vi også må se utover bydelen for å forstå utfordringsbildet. Eksempelvis er det plausibelt at konflikten mellom Kollmyr- og Stigeråsenbarna fortsatt lever som følge av serien «Kongen av Gulset», fremfor at det er reelle kimer til konflikt mellom de to skolene. Når det gjelder ungdommene og deres opplevelser av Gulset som kjedelig, er det viktig å ha i mente at det å ønske å utforske og søke seg vekk fra det kjente og organiserte, tilhører normal utvikling i ungdomsårene (Kroger, 2006; Arnon et al., 2008). Det at flere av ungdommene ønsker seg vekk fra Gulset, til sentrum eller helt til Oslo, er dermed ikke unormalt med tanke på

hvilken livsfase de er i, og behovet trenger med andre ord ikke å gjenspeile mangler ved Gulset. Det at mange ungdommer faller fra i den organiserte idretten, er i forlengelse av dette heller ikke noe som nødvendigvis skyldes tilbudet på Gulset. Frafall i idretten i ungdomsårene er en nasjonal trend, og ikke nødvendigvis en utfordring som skyldes forhold lokalt på Gulset (Bakken & Strandbu, 2023).

Utover dette er det strukturelle faktorer som går på nedbygging av psykiatriske sengeplasser, lokalisering av kommunale boliger og økonomiske begrensninger for å bygge døgnbemannede botilbud noe som må tas med i vurderingen av hvorfor man ser det utfordringsbildet man gjør på Gulset. Kanskje er det flere som bor på Gulset som burde hatt en sengeplass i psykiatrien, eller som burde hatt tettere tilsyn enn hva veiledere i NAV og ansatte i hjemmetjenesten kan tilby. Det kan gå utover nærmiljøet, men det er ikke nødvendigvis slik at det er mulig å løse denne floken i nærmiljøet.

8.1.11 Hva nå?

Som det kommer frem over, er det mange aspekter som man kunne tatt tak i, i det videre arbeidet med områdesatsningen. Noe som blir viktig å avgjøre i det videre arbeidet, er å se på hvilke grupper som skal prioriteres. Er det de som sliter mest eller er det folk flest på Gulset? Er det førstnevnte, er i så fall kanskje samarbeid med NAV og hjemmetjenesten om testing og utarbeidelse av praktisk rettede nærmiljøtiltak, veien å gå for å støtte opp om de aller svakeste. Dette er også noe som potensielt på sikt vil kunne gi gevinst for den øvrige befolkningen, ettersom det kanskje vil bidra til mindre opplevd uro og utrygghet. Samtidig er ikke dette noe som vil imøtekomme ønsket om oppgradering av Gulsetsenteret og området rundt. Oppgradering av Gulsetsenteret og området rundt, samt opparbeidelse av flere møteplasser vil trolig ha mye å si for mange på Gulset, både majoritetsbefolkningen og de med annet fødeland, men det er tvilsomt at det vil bidra til å få bukt med den opplevde utryggheten som følge av unge voksne som samler seg og tilstedeværelse av ruspåvirkede mennesker i nærmiljøet til barna. Første steg må derfor være å identifisere hva som skal være i fokus. Først da kan man begynne å utarbeide tiltak for å imøtekomme disse utfordringene.

9 Referanser

- Akershus fylkeskommune. (2007). *Sosiokulturelle stedsanalyser. Veileder*. Hentet fra: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://biblioteket.husbanken.no/arkiv/dok/3563/sosiokulturelle_stedsanalyser.pdf
- Albers, T. (2022). *Pride and Shame of Place: An exploration and examination of antecedents and consequences*. <https://iris.uniroma1.it/handle/11573/1612042>
- Andersen, P. L. & Bakken, A. (2020). Oppvekstmiljø i utsatte byområder. Resultater fra Ungdata-undersøkelser i seks utvalgte kommuner (NOVA-notat 1/20). Velferdsforskningsinstituttet NOVA.
- Andersen, B., Skrede, J., & Grevstad-Nordbrock, T. (2024). The significance of culture for social sustainability – a discussion of cultural security and insecurity in neighbourhoods. *Local Environment*, 0(0), 1–15. <https://doi.org/10.1080/13549839.2024.2424427>
- Arnon, S, Shamai, S. & Illatov, Z. (2008). Socialization Agents and Activities of Young Adolescents. *Adolescence*, Vol. 43, No. 170. <https://www.researchgate.net/publication/23157867>
- Bakken, A., Abildsnes, M. & Sletten, M.A. (2024). Fritidsprofiler blant ungdom. Fritid, sosial ulikhet, livskvalitet og endringer over tid. NOVA-rapport 12/24
- Bakken, A., & Strandbu, Å. (2023). Idrettsdeltakelse blant ungdom – før, under og etter koronapandemien. In 109 [Report]. NOVA/OsloMet. <https://oda.oslomet.no/oda-xmloi/handle/11250/3063817>
- Design- og arkitektur Norge (22.12.2024). *Barnetråkk*. Hentet fra: <https://doga.no/verktoy/medvirkning/metoder/barnetrakk/>
- Folkehelseinstituttet (2024). *Oppvekstprofil Skien kommune*. Hentet fra: <https://www.fhi.no/he/folkehelse/folkehelseprofil/>
- Folkehelseinstituttet (2022). *Folkehelseundersøkelsen – helse og trivsel i Vestfold og Telemark 2021*. Hentet fra: <https://www.telemarkfylke.no/no/kunnskap-om-telemark/rapporter/folkehelseundersokelsen/>
- Folkehelseinstituttet (2022). *Folkehelseundersøkelsen i Viken 2021*. Hentet fra: <https://afk.no/tjenester/planlegging/folkehelse/oversikt-over-folkehelsa/>
- Friesinger, J. G., Haugland, S. H., & Vederhus, J.-K. (2022a). The significance of the social and material environment to place attachment and quality of life: Findings from a large population-based health survey. *Health and Quality of Life Outcomes*, 20(1), 135. <https://doi.org/10.1186/s12955-022-02045-2>
- Friesinger, J. G., Haugland, S. H., & Vederhus, J.-K. (2022b). The significance of the social and material environment to place attachment and quality of life: Findings from a large population-based health survey. *Health and Quality of Life Outcomes*, 20(1), 135. <https://doi.org/10.1186/s12955-022-02045-2>
- Hofstad, H. (n.d.). *Sosialt bærekraftige lokalsamfunn – en litteraturstudie*.
- Hjemla. (2024). *Boligkart*. Hentet fra: <https://www.hjemla.no/boligkart>
- Kommunal- og distriktsdepartementet. (2023, 20. september). *Regjeringa vil inngå avtale med Skien om områdesatsing*. Regjeringen. <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/regjeringa-vil-innga-avtale-med-skien-om-omradesatsing/id2994818/>.
- Kroger, J. (2006). Identity Development During Adolescence. In G. R. Adams & M. D. Berzonsky (Eds.), *Blackwell Handbook of Adolescence* (1st ed., pp. 205–226). Wiley. <https://doi.org/10.1002/9780470756607.ch10>
- Lefebvre, Henri. 1991. *The Production of Space*. Oxford, England: Blackwell.
- Mahoney, J. L., Eccles, J. S. & Larson, R. W. (2004). Processes of adjustment in organized out-of-school activities: Opportunities and risks. *New Directions for Youth Development*, 2004(101), 115–144.

- Manzo, L. C., & Perkins, D. D. (2006). Finding Common Ground: The Importance of Place Attachment to Community Participation and Planning. *Journal of Planning Literature*, 20(4), 335–350. <https://doi.org/10.1177/0885412205286160>
- Marcheschi, E., Laike, T., Brunt, D., Hansson, L., & Johansson, M. (2015). Quality of life and place attachment among people with severe mental illness. *Journal of Environmental Psychology*, 41, 145–154. <https://doi.org/10.1016/j.jenvp.2014.12.003>
- Oslo MET. (22.12.2024). *Splot som metode*. Uni.Oslomet.no. Hentet fra <https://uni.oslomet.no/ungmedforskning/splot-som-metode/>
- Rogers, C. R. (1975). Empathic: An Unappreciated Way of Being. *The Counseling Psychologist*, 5(2), 2–10. <https://doi.org/10.1177/001100007500500202>
- Säfvenbom, R., Wheaton, B. & Agans, J. P. (2018). ‘How can you enjoy sports if you are under control by others?’ Self-organized lifestyle sports and youth development. *Sport in Society*, 21(12), 1990–2009.
- Scannell, L., & Gifford, R. (2010). Defining place attachment: A tripartite organizing framework. *Journal of Environmental Psychology*, 30(1), 1–10. <https://doi.org/10.1016/j.jenvp.2009.09.006>
- Schmitt, M. T., Branscombe, N. R., Postmes, T., & Garcia, A. (2014). The consequences of perceived discrimination for psychological well-being: A meta-analytic review. *Psychological Bulletin*, 140(4), 921–948. <https://doi.org/10.1037/a0035754>
- Statistisk sentralbyrå. (2024, 20. desember). 09429: Utdanningsnivå, etter kommune og kjønn (K) 1970 – 2023. Hentet fra <https://www.ssb.no/statbank/table/09429/tableViewLayout2/>
- Statistisk sentralbyrå. (2024, 20. desember). 06944: Inntekt for husholdninger, etter husholdningstype. Antall og median. Delområder (K) (B) 2005 – 2022. Hentet fra: <https://www.ssb.no/statbank/table/06944/>
- Store norske leksikon. (2024, 26. november). *Etnisk gruppe*. Hentet fra: https://snl.no/etnisk_gruppe
- Støren, K. S., & Rønning, E. (2021). *Livskvalitet i Norge 2021*. Statistisk sentralbyrå.
- Tajfel, H., & Turner, J. C. (2004). The Social Identity Theory of Intergroup Behavior. In J. T. Jost & J. Sidanius (Eds.), *Political psychology: Key readings* (pp. 276–293). Psychology Press. <https://doi.org/10.4324/9780203505984-16>
- Ujang, N., Kozłowski, M., & Maulan, S. (2018). Linking place attachment and social interaction: Towards meaningful public places. *Journal of Place Management and Development*, 11(1), 115–129. <https://doi.org/10.1108/JPM-01-2017-0012>
- Ungdata. (2024, 1. august). *Ungdata 2024. Skien kommune*. Hentet fra: <https://www.ungdata.no/rapporter/>
- Ungdata. (2024, 1. august). *Ungdata 2022. Sarpsborg kommune*. Hentet fra: <https://www.ungdata.no/rapporter/>
- Ungdata. (2024, 1. august). *Ungdata 2024. Tønsberg kommune*. Hentet fra: <https://www.ungdata.no/rapporter/>
- Ungdata. (2024, 1. august). *Ungdata 2024. Sammenligning ungdomsskolene i Skien*. Utarbeidet av Telemark fylkeskommune.
- Ungdata. (2024, 1. august). *Ungdata 2024. Sammenligning ungdomsskoletrinn på Gulset ungdomsskole*. Utarbeidet av Telemark fylkeskommune.
- Ungdata. (2024, 1. august). *Ungdata 2024. Sammenligning kjønn på Gulset ungdomsskole*. Utarbeidet av Telemark fylkeskommune.

10 Vedlegg

Spørsmålsoversikt undersøkelse – kronologisk rekkefølge

- Kjønn (velg en)
- Alder (velg en)
- Hvilket område bor du innenfor (velg en av tre)
- Hvorfor bor du på Gulset? (flervalg)
- Hvor godt trives du i blokka / huset du bor i? (likert-skala)
- Hvor godt trives du på Gulset? (likert-skala)
- Har du venner som bor på Guslet? (velg en)
- Har du noen på Gulset du kan be om hjelp?
  - o Hvor bor de du kan be om hjelp? (velg en)
- Ta stilling til denne påstanden: På Gulset er folk flest snille og hjelpsomme, selv om de ikke kjenner deg (likert-skala)
- Ta stilling til denne påstanden: På Gulset er folk flest snille og hjelpsomme, men bare om de kjenner deg (likert-skala)
- Føler du deg velkommen noen av disse stedene: i boligen / i nærmiljøet rundt der du bor / på hele Guslet?
- Føler du at du hører til noen av disse stedene: i boligen / i nærmiljøet rundt der du bor / på hele Guslet?
- Ta stilling til denne påstanden: På Gulset behandles alle likeverdige og med respekt. Uansett hvor mye penger man har, hvilken religion man tilhører eller hvilket land man kommer fra (likert-skala)
- Ta stilling til denne påstanden: På Gulset behandles alle likeverdige og med respekt. Uansett hvor mye penger man har, hvilken religion man tilhører eller hvilket land man kommer fra (likert-skala)
- Om du mistet mobilen din et sted på Gulset, tror du at du ville fått den tilbake? (likert-skala)
- Åpent spørsmål: hva er det første du tenker på, når du tenker på Gulset?
- Åpent spørsmål: hva tror du folk som ikke bor på Gulset, tenker når de tenker på Gulset?
- Åpent spørsmål: hva er det første du tenker på, når du tenker på det blå delområdet?
- Åpent spørsmål: hva er det første du tenker på, når du tenker på det gule delområdet?
- Åpent spørsmål: hva er det første du tenker på, når du tenker på det røde delområdet?
- Marker på kart: steder du liker og ikke liker
- Åpent spørsmål: Er det noen steder på Gulset du liker spesielt godt eller spesielt dårlig?
- Marker på kart: steder du bruker
- Åpent spørsmål: Er det noen steder på Gulset du bruker ekstra mye?
- Marker på kart: steder du opplever som utrygge
- Åpent spørsmål: Er det noen steder på Gulset du opplever som ekstra utrygge?
- Utenom hjemmet ditt, er det steder på Gulset du liker å bruke til å slappe av? (velg en)
- Utenom hjemmet ditt, er det steder på Gulset du liker å bruke til å treffe venner og familie? (velg en)

- Utenom hjemmet ditt, er det steder på Gulset du kan bruke til bursdagsfeiring, konfirmasjon, bryllup eller andre arrangementer? (velg en)
- Om noen i blokka di eller gaten du bor i arrangerer for eksempel julegrantenning, id-feiring, gatefest eller dugnad, pleier du å delta? (likert-skala)
- Deltar du noen ganger i arrangementen av for eksempel julegrantenning, id-feiring, gatefest eller dugnad, pleier du å delta? (likert-skala)
- Er du politisk aktiv? (likert-skala)
- Er du medlem i noen form for lag eller forening? (flervalg)
  - o Åpent spørsmål: om du ikke er medlem, vil du fortelle hvorfor?
- Ta stilling til denne påstanden: Det er lettvis å dra fra der jeg bor på Gulset til jobb, skole, studier, helsehjelp etc utenfor Gulset
- Ta stilling til denne påstanden: Jeg er fornøyd med busstilbudet til og fra hjemmet mitt
- Ta stilling til denne påstanden: Det er lettevis å gå og sykle mellom ulike steder på Gulset
- Ta stilling til denne påstanden: Jeg føler meg trygg når jeg går og sykler i nabolaget mitt på kveldstid
- Drar du ofte vekk fra Gulset for å handle mat, treffe venner, gjøre fritidsaktiviteter og andre ting? (velg en)
- Hvilke gjøremål utenom jobb reiser du andre steder for? (velg flere)
- Er du stolt over Gulset som sted? (likert-skala)
- Åpent spørsmål: om du er stolt over Gulset, hva er du mest stolt av?
- Åpent spørsmål: hva er de største problemene på Gulset?
- Åpent spørsmål: hvis du tenker på Gulset i 2030, hvordan kunne du ønske at Gulset var da?
- Hva slags bolig bor du i? (velg en)
- Eier du eller leier du boligen din? (velg en)
- Hvor lenge har du bodd på Gulset? (velg en)
- Hvor lenge planlegger du å bo på Gulset? (velg en)
  - o Åpent spørsmål til de som planlegger å bo kort: hvorfor vil du flytte?
- Har du barn som bor hjemme?
- Hvor er du født? (velg en)
- Yrkesstatus (velg en)
- Åpent spørsmål: har du noe annet på hjertet helt til slutt?
- Vil du delta i utviklingen av Gulset i samarbeid med områdesatsningen? (ja/nei)

ØNSKETRE STIGERÅSEN

Av de tre skolene er Stigeråsen klart mest opptatt av kommersielle tilbud, i all hovedsak butikker og serveringssteder. Det er ønsker om et utvidet tilbud på Gulsetsenteret; flere restauranter og fastfood-forretninger; kles- og sportsbutikker; nye type dagligvarebutikker som Meny og Rema 1000, samt Halaltilbud og Asiamat; lavpris-butikker som Normal; og enkelte andre butikker innen sminke, elektronikk, gaming med mer. Ingen av elevene ved Stigeråsen har, i motsetning til de andre skolene, skrevet ønsker som omhandler skolen, misnøye knyttet til skolen eller ønsker om utbedring av skolens fasiliteter. Utover de kommersielle tilbudene er det også flere ønsker knyttet til ulike aktivitetstilbud. Disse ønskene er: trampolinepark (x3), nye treningssenter, Escape room, gøyere aktiviteter, Laser tag, mer utesteder og parker, håndballbaner, mer sport, klatrepark og gambling for barn.

